
MAGYAR ZENEMŰVÉSZ-PEDAGÓGUSOK 2016.
ÉVI „KEREK” ÉVFORDULÓI

-1. TERVEZET-

Az évfordulókra vonatkozó ismertetéseink terjedelmét - néhány kivételtől eltekintve - kizárólag a figyelemfelkeltést szolgálják, minden teljességre való törekvés nélkül. Legfőbb cél, az EMLÉKEZTETÉS kiváló jelenlegi és egykori kollégáink „KEREK” születésnapjára, évfordulójára!

Köszönettel fogadjuk a további jelentősnek ítélt évfordulós információkat éppen úgy, mint az alábbi évszámokkal kapcsolatos hiány-pótlásokat, kiegészítéseket, korrekciókat, netán önálló írásokat! (mobil: 0620/493-7663, email: tamas.zelinka@gmail.com, név: Zelinka Tamás).
Erre minden bizonnyal szükség lesz, mert az interneten kívül rendelkezésre álló magyar nyelvű lexikonok, lexikonszerző nyomtatott kiadványok is már 30-35 évesek, és a legtöbb esetben csak a születési dátumokat rögzítik...
Megjegyezzük, hogy az életmű / legfontosabb munkahelyek-városok / rövid jellemzésén, bemutatásán túl egyéb konkrétumokra (pl. tanárok, tanulmányok helyszínei, időpontjai, fontos szereplések, kitüntetések, stb.) a legtöbb esetben nem vállalkozhattunk, viszont ilyen irányú kiegészítéseknek szívesen adunk helyet az „évfordulóról” szóló külön írásokban!

305 éve született (1711)

Czinka Panna /Cinka Panna/ (Sajógömör, 1711–1772) legendás cigányzenész,

Greguss Imre Cinka Panna című festményének képeslap-reprodukciója

virtuóz hegedűs, az első mai értelemben vett cigányprímás. Már 9 évesen olyan tisztán hegedült, hogy a szépreményű gyermeket több gömöri földbirtokos saját költségén Rozsnyóra küldte, hogy ott hegedűjátékát tökéletesítsék. Elsősorban földesura, Lányi János támogatta. Tizenkét éves korára bámulat tárgya lett a muzsikája. fivérével, 1728-ban megalapította kis zenekarát. Czinka Pannáé volt az első igazi cigánybanda, amelyben két hegedűs (egyikük a prímás, a másikuk a kontrás), egy cimbalmos és egy bőgős játszott. Az ezernyolcszázas években gróf Fáy István és Káldy Gyula adták ki Czinka Panna műveit (A régi magyar zene kincsei c. gyűjteményben), ezek azonban sajnos nem eredetiek, köztük a híres Czinka Panna-nóta sem. A legenda szerint az ő műve a Rákóczi-induló, de az is csak a 19. század elején, jóval halála után keletkezett. Nem maradt fenn hiteles műve. Fáy gróf egyéb tekintetben is legendateremtő volt: feltűnő szépségű, drágakövekkel díszített ruhájú cigány asszonynak írta le Pannát, akinek Amati-hegedűje volt. Végakarátának megfelelően férfiruhában, kedvenc hegedűjével és pipájával együtt temették el 1772-ben a gömöri temetőben;

275 éve született (1741)

Zimmermann Antal (? , 1741 – Pozsony, 1781. október 6.) zeneszerző, tanár. 1773-ban már Pozsonyban működött, később ugyanitt gróf Batthyány József karmestere és a dóm organistája lett;

270 éve született (1746)

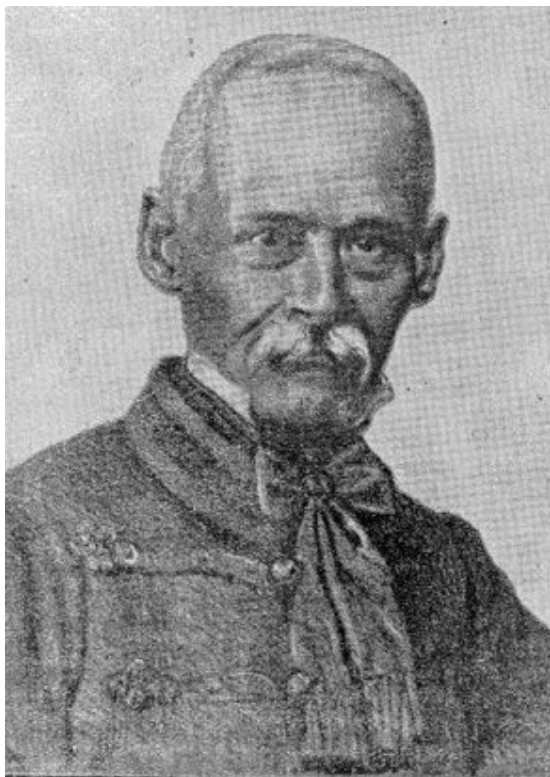
Deppisch Bálint /Depisch, Valentino/ (Ausztria, 1746. - Pécs, 1782. 03. 14.) organaművész, zeneszerző, karnagy. A Székesegyház organistája (1769–), zenekarának karnagya;

235 éve született (1781)

Arnold György (Taksony, 1781. június 5. – Szabadka, 1848. október 25.) zeneszerző, karmester, egyházi karnagy, tanár. Nagyon fiatalon, mindössze tizenkilenc évesen, 1800. április 19-én benyújtotta folyamodványát tanára, Pöhm Pál ajánlásával a szabadkai Szent Teréz templom karnagyi állására. Mint a nagytemplom zenei felelőse, nevéhez fűződik a rendszeres zenei nevelés elindítása. Majd ötven éves szabadkai tevékenysége során egy egész kórust és zenekart nevelt ki, a komolyzenei élet elindítója a rendkívül gyorsan fejlődő városban. Nevéhez fűződik Szabadka első, hivatalos hangversenyének a megszervezése, amelyet 1809-ben mutattak be;

230 éve született (1786)

Ruzitska György (Bécs, 1786. február 10. – Kolozsvár, 1869. december 2.)

zeneszerző, zongoraművész, zenepedagógus. 1819-ben költözött Kolozsvárra, itt Nemzeti Színháznál dolgozott mint korrepetitor és karmester. 1835-ben alapította a zenedét Kolozsvárt, melynek később igazgatója lett. 1851-től az ottani katolikus főgimnáziumban is énektanár volt;

Menner Bernát (? 1786. – Tata, 1846. április 27.) hegedűs, tanár és zeneszerző. A 19. század elejétől Tata udvari és templomi zenei életének támogatója gróf Esterházy II. Miklós (1775 – 1856) megbízta 1806. szeptember 14-ével a sziléziai származású Menner Bernátot a tatai plébániatemplom kórusának karnagyaként a zenekar újbóli megszervezésével. A zenekar fenntartásáról (hangszerek, kották beszerzése, orgona javítása) a zenészek és énekesek fizetéséről a gróf gondoskodott;

225 éve született (1791)

Debali Ferenc József /de Bali, Debáli, Debally, Debály / (Kinnen, Havasalföld, 1791. július 26. - Montevideo, 1859. január 13.) zeneszerző, karnagy, tanár, Uruguay és Paraguay nemzeti himnuszának szerzője. Erdélyi katonazenész

családból származott, 1805: katonazenész az 51. Splényi gyalogezredben. 1820: Itáliában katonai karnagy, majd a szárd király testőrségi zenekarának másodkarnagya. 1838: családjával Dél-Amerikába ment. 1839: Uruguay tábori zenekarának karnagya; részt vett az uruguayi szabadságharc több csatájában. A Cagancha melletti ütközet után írta *La Batalla de Cagancha* c. művét. 1841-48: a Casa de Comedias színház zeneigazgatója. Francisco Acuna de Figueroa szövegére 1841-ben megírta Uruguay nemzeti himnuszának első, 1846-ban pedig második változatát. Emlékét Montevideóban az Uruguayi M. Otthon előcsarnokában 1963. VII. 20. óta emléktábla őrzi. - Zenei hagyatéka több mint 800 átírat, 143 eredeti mű (köztük 10 szimfónia, 5 Tantum ergo, 3 mise, 2 Magnificat, Attila zenekölt., több concerto, szonáta, szerenád, fantázia, nyitány, induló stb.),

Dömény Sándor (Békés, 1791. november 26. – 1837 után) ügyvéd, zeneszerző, tanár. Iskoláit Debrecenben végezte, ahol magánszorgalomból a jogot is megtanulta. 1816-ban Pestre ment, hogy az ügyvédség mellett a zenében is kiképezze magát, melyben Malovetzký és Becker voltak mesterei; nemsokára, mint keresett zongoraművész igen jó hírnévre tett szert. Ez időben zongoratanulmányokat szerzett, melyeket később két kötetben ki is adott; az 1830-as években zeneiskolát nyitott a fővárosban, melyben Joachim, a híres hegedűművész is tanult. 1830-ban kiadta a tőle átdolgozott református hitfelekezeti karénekeket;

Kirchlehner Ferenc (Aspern, 1791. január 31. – Buda, 1868. május) hegedűművész-tanár, librettista. Ismert művészként 1839-ben került a Nemzeti Színház zenekarába. 1849-ben rövid ideig a színház igazgatását is ellátta. Operáját (*Die Doppelgänger*, 1855) ugyan nem mutatták be, de ő írta Császár György műveinek, a nagy sikerű Kunok, a Morsinai Erzsébet, valamint Doppler K.: A vadon fia c. operájának szövegkönyvét;

Wagner József (1791-1858) gordonkaművész, tanár, pesti zeneműkiadó- és kereskedő. Fiatal korában (1814) vándorolt Magyarországra, s itt kezdetben előkelő házak zenetanára, majd a pesti Városi Színház első csellistája volt. A gyakorló zenész-pályáról egészségi okból visszavonulva (1837) hangjegykereskedést nyitott. Erkel, Egressy Béni, Thern, Rózsavölgyi, Mátray, Doppler művei nála jelentek meg először. Üzlete 1855-ig állott fenn: kiadványai utóbb a Rózsavölgyi és Tsdá tulajdonába mentek át;

220 éve született (1796-1861)

Apáthy János (1796-1861) sárospataki zenetanár, Ő vezette be a református kollégiumi oktatásba a mai hangjegyek szertinti, korszerű zened- és énektanítást

(1829-51). Tanulmányait Bécsben végezte; orgonista tanítványai országshzterte keresettek voltak. Zongorát is tanított;

215 éve született (1801)

Kumlik József (Bécs, 1801 - Pozsony, 1869): zenetanár, zeneszerző. 1833: a pozsonyi Egyházi Zeneegyesület karnagya;

id. Rácz Norbert (1801-1962) Jászsági prímás. Önálló zenekara volt, ahol később fiával együtt játszott. Szülőhelyén, Jászapátiban van eltemetve;

210 éve született (1806)

Menner Károly (Pest, 1806 - +?) hegedűs, zenetanár. 1844-54 a pesti Nemzeti Színház zenekarának tagja, 1854-től az egri káptalan zenésze volt (1887-ben még hegedült is az együttesben) 1854-68 az egri ciszterci gimnáziumban rajzot, közben néhány éven át az angolkisasszonyok iskolájában rajzot és hangszeres zenét is tanított;

Mertz Johann Kaspar (Pozsony, 1806. augusztus 17. – Bécs, 1856. október 14.) zeneszerző

Turányi Károly (1806-1872) zongoraművész, tanár, zeneszerző. Mosonyi Mihály tanára, 1842-59 Aachenben volt karmester, az ottani zeneünnepségeken került kapcsolatba Liszt Ferencsel;

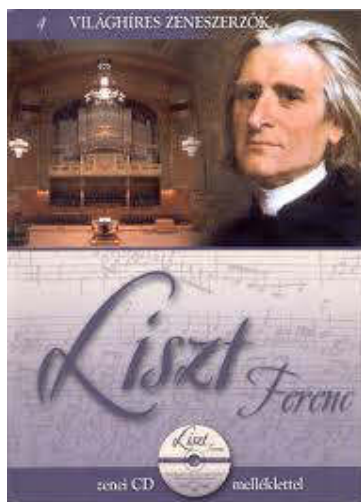
205 éve született (1811)

Bognár Ignác (Csepreg, 1811. március 18. – Budapest, 1883. november 1.)

zeneszerző, a Nemzeti Színház ének-karnagya, és a Tudor Mária című opera szerzője. A gimnáziumot Kőszegen és Sopronban végezte. Ezután négy évig zongoratanító volt a Jankovich- és Semsei-családoknál. 1833-ban mint tenorista a bécsi udvari színháznak (Hoftheater) lett tagja, majd 1835-ben a coburg-gothai színházhoz szerződött mint első énekes. 1839-ben a pesti Nemzeti Színházhoz szerződtették Nyáry Pál meghívására, egy év múlva a brünni és innsbrucki színházakhoz került. 1841 és 1847 között a kolozsvári színház operarendezőjeként működött, majd 1847-ben ismét visszaszerződtették a Nemzeti Színházhoz, mint első tenoristát;

Liszt Ferenc (Doborján, 1811. október 22. – Bayreuth, 1886. július 31.) Minden

A Kossuth Kiadó sorozatának egyik kötete

idők legnagyobb zongoraművésze, neves zeneszerző, karmester és tanár. A magyar Zeneakadémia alapító elnöke és professzora. Rendkívüli hírnévre és elismertségre tett szert a 19. században, virtuóz zongora játéka ámulatba ejtette közönségét. Kortársai azt mondták róla, hogy technikailag korának a legfejlettebb zongoraművésze, sőt talán minden idők legnagyobbja. Liszt Ferenc volt az egyetlen kortárs művész, akinek a zenéjét Richard Wagner elismerte és hatással is volt rá. Tartós hírnevet szerzett rendkívüli digitális képességével billentyű játéka a történelem legjobbja páratlan ösztönű előadóművész, zenei fantáziája korát meghaladta. Zeneszerzőként is a XX. századi zene előfutára volt, aki ezen a téren is utánozhatatlan módon írta be nevét a zene történelmébe;

Schodelné Klein Rozália (Kolozsvár, 1811. szeptember 29. – Nyáregyháza,

1854. szeptember 29.) az első nemzetközileg is jelentős magyar opera-énekesnő, tanár. Schodel János, aki akkor Kolozsváron zenetanító volt, már 5 éves korától (1816) kezdve tanította a rendkívül csengő hangú gyermeket, 15 éves korában (1826) nőül vette és Olaszországba vitte, ahol teljesen kiképezte nemcsak az

ének művészetében, hanem a játékban is. 1829-ben *Agathe* szerepében (Weber: A bűvös vadász) debütált Pozsonyban. Bécsben továbbképezte magát, s ottani társulatok tagja lett évekre. Közben Európa-szerte vendégszerepelt. 1836. szeptember 26-án Kolozsvárott a nemzeti színházban koncertet adott jótékony célra. 1837-ben a Pesti Német Színházban szerepelt, s ekkor szerződött az éppen nyíló (magyar) Nemzeti Színház. 1841-1842-ben nyugat-európai színházakhoz szerződött. 1843-ban újra a pesti magyar társulat tagja lett, immár pályája végéig;

200 éve született (1816)

Füredi Mihály /Aszalkovics/ (1816-1869) operaénekes, tanár. Énekesként különböző vándortársulatoknál működött, majd 1842-ben visszatért Pestre. Bécsi tanulmányok után 1845-ben szerződött a Nemzeti Színházhoz, melynek 1863-ig volt első baritonistája. Ő volt az első Petur, Rigoletto, Luna, Germont, Nabucco stb. Híres Figaro, Gara nádor. Népdalokat is gyűjtött, melyeket nyomtatásban Bartalus, Mosonyi és Bognár Ignác adott ki;

195 éve született (1821)

Bartalus István (Bálványosváralja, 1821 – Budapest, 1899. február 9. –

zenetanár, zenetörténész, népdalgyűjtő. Kolozsvárott tanult jogot, bölcsészetet és teológiát és egyidejűleg az ottani konzervatórium növendéke is lett. 1843-tól a zsidói Wesselényi-házban zenei nevelő volt, 1846-tól zongoratanításból élt Kolozsváron. 1851-ben történt Pestre költözése után néhány évig koncertezett, majd 1852-ben Gönczy Pál nevelőintézetének tanára lett. 1858-tól publikált. A Zenészeti Lapok szerkesztőbizottságának tagja (1860-1863), írásait később a Budapesti Szemle és a Koszorú közölte. 1867-ben a Kisfaludy Társaság felvette tagjai sorába. 1875-től a Magyar Tudományos Akadémia tagja. A magyar zenetörténeti kutatás egyik megindítója volt, s munkássága alapvető a magyar zenetudomány történetében. Mint népdalgyűjtő és kutató korának legjelesebb

úttörője. Számos zenetörténeti, zenepedagógiai művet írt, és zenetörténeti forráskutatásokat is végzett. Nevezetes a népdalgyűjteménye;

Doppler Ferenc /Franz Doppler/ (Lemberg, 1821. október 16. – Baden bei Wien, 1883. július 27.) osztrák–magyar fuvolavirtuóz és zeneszerző.

1853-ban

Atyjának, Doppler Józsefnek volt a tanítványa. Bécsben először 1834. december 28-án adott koncertet. Öccsével, Doppler Károllyal az 1830-as években települt át Pestre, ahol előbb a német színház első fuvolásaként működött 1838 és 1845 között, majd a Nemzeti Színház zenekarának volt a tagja. 1858-ban a bécsi udvari operához szerződött, mint első fuvolás, később mint balettigazgató, másodkarnagyi minőségben. 1865-ben a bécsi konzervatórium fuvolatanára lett,

Ivánka Sámuel (Belényes, 1826 – Sárospatak, 1884. július 15.) zenepedagógus, zenei író. 1860-tól a Sárospataki Főiskola énektanára;

Paksyné Mochonaky Amália /Mochovszky / (Pest, 1821. június 29.–Pest, 1866. október 28.) operaénekes, tanár. 1841-ben a nemzeti színházi bemutatkozása után egy évig, majd bécsi tanulmányútját követően 1845–47-ben volt a színház tagja. Koncerteken is gyakran közreműködött. Az első m. Lammermmori Lucia (Donizetti) volt;

Palotásy János /Pecsenyánszky/ (Jászberény, 1821 – Jászberény, 1878. február

3.) Gimnáziumi tanulmányai után elkerül a városból, 1848-ban tér vissza a Jászságba, Jászapátin tölti be az aljegyzői tisztséget. Pályáját ettől kezdve kettősség jellemzi, hiszen élete végéig közhivatalnok, ugyanakkor muzikalitása zeneszerzésre, a zenei életben való aktív részvételre ösztönzi. Élete legtermékenyebb időszaka a Jászapátin töltött évek. 1861-től Jászberény lakosa, ebben az évben változtatja meg családi nevét. Mint Jászkun kerületi levéltáros, a város közösségének, társadalmi életének tevékeny résztvevője volt. Szervezője, elnöke az 1860-as évek elején megalakuló Jászsági-kör, majd Palotásy dalkör néven működő dalárdának. Palotásy Jánost a jászberényi Fehértói temetőben helyezték örök nyugalomra. Emlékét őrzi a város, nevét utca viseli, a róla elnevezett zeneiskola előtt áll mellszobra;

Zerdahelyi Ede /tévesen: Zerdahelyi Károly; angolul: *Edward Zerdahelyi*/ (Nyitraszerdahely, 1821. – Philadelphia, 1906. augusztus 16.) zongoraművész, honvédtiszt; az amerikai polgárháború hadnagya. Bécsben tanult, a zongoraművészi pályát választotta hivatásának, Liszt Ferenc tanítványi és baráti körébe tartozott;

190 éve született (1826)

Adler Vincent /Adler Vince/ Győr, 1826. április 3. – Genf, 1871. január 4.) zongoraművész, zeneszerző. Kezdetben apja, Adler György tanította, majd sógora, aki nem más volt, mint Erkel Ferenc. Tanulmányai befejezése után Bécsbe, majd Párizsba utazott. Párizsban Richard Wagner, Hans von Bülow, Edouard Lalo és Ernst társasága tett rá nagy hatást. Az 1860-as években Párizs

legjobb zongoraművészei közé tartozott. Rengeteg hangversenyt adott. A turnék után Genfben telepedett le, ahol hat évig volt a konzervatórium tanára. Kompozíciói közül briliáns etűdjei és értékes zongoradarabjai nevezeteseek;

185 éve született (1831)

Joachim József /Joseph Joachim / (Köpcsény, 1831. június 28. – Berlin, 1907.

augusztus 15.) hegedűművész, karmester, tanár és zeneszerző. Sokszor őt emlegetik minden idők legjobb hegedűsének. Ötéves korától kezdve rendszeres hegedűoktatásban részesült. Ezután Bécs és Lipcse következett, ahol Mendelssohn támogatását élvezte. Mendelssohnnal együtt jutott el először Londonba, amely várost pályafutása során sokszor meglátogatott. Itt játszotta el 1844-ben, tizenkét évesen Mendelssohn vezényletével Beethoven akkor még újrafelfedezésre váró D-dúr hegedűversenyét. Mendelssohn halála után Weimarba költözött, ahol koncertmesteri státuszba került, és itt ismerkedett meg Liszt Ferencsel és Richard Wagnerrel. Baráti viszonyba került Robert és Clara Schumann-nal, illetve Johannes Brahmszal, akivel rendszeresen kamarazenélt.

1866-ban került Berlinbe, ahol 1869-ben elvállalta az akkor alakuló Berlini Zeneakadémia igazgatója állását, amely tisztséget egészen haláláig töltött be. Itt alapította első együttesét, a Joachim vonósnégyest, 1869-ben. A korban szinte páratlanul széles repertoárja Johann Sebastian Bach műveitől az akkori kortárs zenéig terjedt. Felix Mendelssohn is vele konzultált e-moll hegedűversenyének komponálásakor, s Antonín Dvořák neki írta a hegedűversenyét, ennek ellenére Joachim sosem adta elő. Charles Jean Baptiste Collin-Mezin francia hangszerkészítő által készített hegedűn játszott;

Singer Ödön /Edmund/ (Tata, 1831. október 14. – Stuttgart, 1912. január 23.) hegedűművész, tanár. Zenei pályára Pesten készült, ahol Ridley-Kohne Dávidnál (Böhm-növendék) tanult, Bécsben pedig Böhm Józsefnél. 1846-tól a pesti Királyi Városi Színház – más elnevezéssel német színház – koncertmestere lett. A bécsi zenekonzervatóriumban és Párizsban tanult, s azután a pesti Nemzeti Színház szólistája lett. Európa-szerte nagy sikerrel hangversenyezett az ötvenes években, főleg Lipcsében a Gewandhausban. Weimarban Liszt Ferenc oldalán működött. Kora legnagyobb mestereivel találkozhatott. 1854-ben Liszt ajánlatára kinevezték koncertmesternek Weimarba, ahol az udvari színházban hangversenymesterként dolgozott. 1861-től kezdve Stuttgartban lett a zenekonzervatórium tanára. Itt tagja volt a híres Singer-Cossmann-Bülów triónak. Max Seifrizzel közösen adta ki Stuttgartban *Grosse Theoretisch-Praktische Violinschule* című hegedűtankönyvét, amely a legátfogóbb munkának számított akkoriban a modern hegedűpedagógia terén. Nem csak komponistaként alkotott maradandót. Az általa kifejlesztett ujjgyakorlatokra napjainkban is sokat hivatkoznak szakemberek: „*A Singer-ujjgyakorlatok kiválóan fejlesztik az izomzatot, és úgy megerősítik az ujjakat, amennyire az szükséges; a Kreutzer-etüdök pedig nélkülözhetetlenek.*”

180 éve született (1836)

Huber Ida (? , 1836–Debrecen, 1869. november 11.): énekes, tanár. 1859-ben Izabella (Meyerbeer: Ördög Róbert) szerepében mutatkozott be a Nemzeti Színházban, amelynek 1865-ig tagja volt. Ezt követően fellépett Aachenben, 1866–68-ban Kolozsvárott. 1868–69-ben pedig Debrecenben;

Kapossy György /Kaposy/ (Szántó, 1836. július 17. - 1912. április 10.) kántortanító. Esztergomban kezdett tanulni. 1852: Pécs-Szigeti külvárosban a ferences temolom orgonistája. 1853: Felsőiregen, 1854: Perkátán tanító. A tanítóképző első évét Esztergomban, a másodikat 1857: Nagyváradon járta, ekkor a kormány megbízásából a bukovinai Andrásfalván tanított. Nagyváradon tanítói oklevelet szerzett. 1858: Újkigyóson, Döbröközben, Ozorán, Tamásiban, majd Nakon kántortanító és orgonista;

Marczell Géza (Újszöny, 1836 – Baja, 1893. december 11.) színész, operaénekes, tanár. 1859-ben Szabó József és Filippovits operatársulatánál kezdte pályáját. 1862-ben a Nemzeti Színházban vendégszerepelt, majd Ressler Istvánhoz került Debrecenbe. 1872-ben Follinusz János társulatánál játszott. 1883-ban Aradon, utána a Budai Színkörben lépett fel, 1885-92 között ügyelő volt az Operaházban;

Preuss Adolf (1836 - Pécs, 1908. augusztus 29.) zongoraművész-tanár;

Szentirmay Elemér /Németh János/ (Horpács, 1836. november 9. – Budapest,

1908. október 3.) zeneszerző. Az 50-es évek elejétől foglalkozott komponálással, csárdásai, dalai egyre nagyobb számban jelentek meg. 1865-ben binosítási tisztviselő, Pesten telepedett le. Ettől kezdve elsősorban népszínműdalbetétek komponálásával foglalkozott. A 80-as években az Országos

Daláregyesületnek volt alelnöke. 1903-ban Cinkotára vonult vissza. A 19. sz.-i csárdás és népies műdalirodalom egyik legszínvonalasabb képviselője volt;

175 éve született (1841)

Bachrich Zsigmond (Zsámbokrét, 1841. január 23. – Bécs, 1913. július 16.) hegedűművész. A bécsi konzervatórium növendéke volt. 1851 – 1857 közt Böhrn tanította. Rövid ideig Bécsben működött, mint színházi karmester, majd 1866-ban Párizsba költözött. 1869-ben visszatért Bécsbe, ahol a Hellmesberger-féle vonósnégyes brácsása lett. Tizenkét évig működött ebben a kvartettben. Ezután 1899-ig a bécsi Zeneakadémia tanára, a filharmonikusok szóló-brácsása, a Hofoper zenekarának hangversenymestere és a Rosé vonósnégyes tagja volt;

Czapik János (Kecskemét, 1841 – Szeged, 1884) zenetanár, zeneszerző. Apja kántor volt, akitől zongorázni tanult, majd tanulmányait a Nemzeti Zenedében folytatta Thern Károlynál. A zenei oklevél megszerzése után Szegeden jónevű tanárként működött. Szerzeményei sorra megjelentek;

Gobbi Henrik /Enrico Gobbi-Ruggieri, Gobby Henrik Alajos Béla/ Pest,

Józsefváros, 1841. június 7. – Budapest, Lipótváros, 1920. március 20.) zongoraművész-tanár, zeneszerző. Tanárai között voltak Thern Károly, Volkmann Róbert és Dunkl Nepomuk János, aki az általa megrendezett estélyeken és hangversenyeken szerepeltette növendékét. 1858-ban tartotta első nyilvánosa hangversenyét a Zeneakadémián, számtalanszor fellépett az Európa Szállóban is. Zongoraművészi pályájánál fontosabb szerepet játszott a zenetanítás. Az 1860-as években sem javult nehéz anyagi helyzete, így továbbra

is zongoraórákat adott, többek között Acsán a báró Prónay családnál két ízben is: 1859-ben és 1861-ben; itt születtek első zeneművei is. Az évtized közepére összeszedett annyi pénzt, hogy Bécsbe utazhatott egykori mesteréhez, Dunklhez. Itt találkozott Brahms-szal, Herbeckkel, Hellmesbergerrel, valamint Anton Rubinsteinnel is. Rubinstein és Carl Tausig hatást gyakoroltak zongoratechnikájára. Miután visszatért Pestre, újból komponálni és tanítani kezdett. Az egyik ekkor szerzett trióját Volkmann Róbertnek is megmutatta, akitől zeneszerzést tanult. 1866-ban megpályázta a Nemzeti Zenede zongoratanári állását (melyről Thern Károly előzőleg lemondott), azonban zsege kora miatt nem nyerhette azt el. Gobbi 1870-től tanított a Budai Zeneakadémián, 1877/78-tól a Zeneakadémia rendes, majd 1879 őszétől 1889-ig rendkívüli tanáraként működött, 1888-ban helyettesítette az akkor betegeskedő Erkel Ferencet. Gobbi tanítványai közül öten kerültek Liszt osztályába: Forster Stefánia, Schuk Anna, Kun Margit, Hegyei Géza és Szendy Árpád. Kun Margit, Kelen (Kohn) Ida és Hollósy Kornélia rendszeresen adtak kézzongorás hangversenyeket, s többnyire tanáruk, Gobbi átiratait játszották, népszerűsítették. 911-től a Fodor Zeneiskola tanára volt;

Nemesmiliticsi *Allaga Géza* (Óbecse, ma: Szerbia, 1841. március 25. – Baja,

1913. augusztus 19.) gordonkaművész, cimbalomtanár, zeneszerző. Jelentős szerepet játszott a magyar cimbalomoktatás elindításában. A gimnáziumot Baján végezte; 1855-ben kezdett gordonkázni, 1857-ben már a bécsi konzervatóriumon tanult, a zeneszerzéssel együtt, 1861-ig. 1865-ben Pécsre ment színházi karnagynak, Szigeti Imre társulatához; s Bényei Szakállas farkas című operettszövegét zenésítette meg. Szabadkán az akkor új „zenede” tanára és dalegyesületi karmester volt, Bajára költözve pedig 1870-ben az állami

tanítóképzőben lett a zene tanára. 1871-től ismét Pesten élt, mint a Nemzeti Színház, majd az 1884 őszén megnyílt magyar királyi operaház zenekari tagja. 1880 óta foglalkozott a cimbalommal, melynek javítását is igényesen előmozdította. Cimbalom-iskolát írt két részben, több zeneművet a haladók számára; főleg neki köszönhető a hangszer nagy elterjedése. 1890-től szerkesztette a Cimbalom családi körben című havi folyóiratot. A Nemzeti Zenedé-ben az ő számára alapított cimbalom-tanszékét 1891-ben foglalta el;

Oláh Károly (Szatmár, 1841 – Nagykőrös, 1900. július 10.) zeneszerző, a nagykőrösi református tanítóképző igazgató-tanára. 1864-ben Derecskén lett kántor és orgonista. Még abban az évben a nagykőrösi református képezdéhez hívták meg zenetanárnak. Oláh Károly később az intézmény igazgató-tanára lett. Zenepedagógiai cikkeket és leveleket írt a Zenészeti Lapokba, melynek rendes munkatársa volt;

Perotti Gyula /Julius Prott/ (Ueckermünde bei Stettin, 1841. március 13.–

Milano, 1900. február 20.) énekes, tanár. Berlinben végzett zongora és karmester szakon. Boroszlóban debütált 1863-ban, majd Európa és Amerika számos városában lépett fel. Pesten előbb a német színházban, majd 1875 októberében a Nemzeti Színházban is bemutatkozott (Gounod: Faust). Ettől kezdve itt, majd az Operaház színpadán állandó vendég volt. 1878-tól magyar nyelven is énekelt. 1879–80-ban a Nemzeti Színház, 1892–1899 között pedig az Operaház szerződött tagja. 1888-ig 92 szerepben 1585 alkalommal lépett fel. Az olasz operák és Wagner-főszerepek egyaránt ünnepe, ideális hőstenorja;

Tallián János (Szeged, 1841. július 19.–?, 1902. május): énekes-tanár. 1870-től a Nemzeti Színház, majd az Operaház tagja volt 1896-ig. Kiváló muzikalitása, hatalmas orgánuma és termete másodrendű szerepekben ugyan, de rendkívül kedvelt és sokat foglalkoztatott művésszé tették;

170 éve született (1846)

Bauer Lajos (1846-) orgonista, zenetanár. A Tanítóképző mellett a Nemzeti Zenedében tanult összhangzattant (Thern és Feiger). Diplomája megszerzése után a prágai konzervatóriumban tanult;

Benza Ida (Pest-Buda, 1846.–Budapest, 1880. március 10.) énekművész, tanár.

Apjánál, Benza Károlynál kezdte, majd Bécsben folytatta énektanulmányait, ahol 1865-ben debütált. A milánói Scalában aratott sikere után Európában turnézott. 1872 elején Moszkvában és Szentpétervárott lépett fel. 1871-ben Valentine szerepében (Meyerbeer: Hugonották) mutatkozott be, majd leszerződött a Nemzeti Színházhoz, amelynek vezető drámai énekesnője lett;

Erkel Sándor (Buda, 1846. január 2. - Békéscsaba, 1900. október 14.)

karmester, zeneszerző, az operaház főzenei igazgatója, a Budapesti Filharmónia Társaság elnöke, Erkel Ferenc negyedik fia. Apja, majd Mosonyi Mihály tanította. Karrierjét a Nemzeti Színházban ütősként (üstdob) kezdte, majd karvezetőként. Folyamatosan képezte magát, főleg zongoratudását tökéletesítette, majd cimbalmozni is megtanult, így a Bánk bán ősbemutatóján apja ráosztotta a hangszer kezelését. Karmesterré 1868-ban vált. 1874-ben a Nemzeti Színháznál kantanító lett. 1876-ban Richter János távozó igazgató javaslatára nevezték ki a színház operatagozata igazgatójának, mely tisztséget 1884-ig töltötte be. 1884-től 1886-ig az új Operaház igazgatóságát is vállalta, amiről később lemondott. 1898-ban Meyerbeer Hugonották című operája dirigálása alatt agyvérzést kapott, ezután visszavonultan élt. Az operaházban 1900-ig dolgozott vezető karnagyként;

Erney József (Pest, 1846. február 7. – Budapest, 1929. január 23.)
zenepedagógus. A párizsi Conservatoire növendéke volt. 1867-től a Nemzeti

Zenede tanára, 1901-től igazgatója. 1875-ben polgári iskolai énektanár lett. 1882-ben Aggházy Károllyal szerkesztette a Harmónia c. zenei folyóiratot,

Korbay Ferenc (Pest, 1846. május 8.–London, 1913. március 9.) énekes, zongorista, tanár, zeneszerző. Szülei amatőr zenészek voltak. 1866–1870 között a Nemzeti Színházban kisebb szerepeket alakított. Énektechnikai problémák miatt Liszt Ferenc tanácsára zongoristaként folytatta pályáját;

Mányik Ernesztina (1846-1867) operaénekes, tanár. Reményi Ede fedezte fel. 1864-ben Párizsban tanult, itt Rossini is segítette. 1866-ban debütált a Nemzeti Színház Faust előadásában;

Zsaskovszky Károly (Eger, 1846. november 1. – Eger, 1918. január 8.) egri székesegyházi karnagy és tanítóképezdei zenetanár. Zenét Prágában Joseph Proksch növendékeként tanult;

165 éve született (1851)

Erdélyi Marietta (Kassa, 1851. december 22. v. 1858. június 3. – Budapest, 1928. február 4.) operaénekes, tanár. 1866-ban Stoll Péternél és Salvinál tanult. Pályafutását 1875-ben Debrecenben kezdte, majd Arad, Kolozsvár és a Nemzeti Színház színpada fellépéseinek sorrendje. Ezt követően Lipcsébe, 1877-ben Bécsbe szerződött. A következő esztendőben ismét Kolozsvárott működött, majd a budapesti Operaházban énekelt. 1892-ben társulatot szervezett, de ez rövid életűnek bizonyult;

Farkas Ödön (Jászmonostor, 1851. január 27. – Kolozsvár, 1912. szeptember

11.) zeneszerző, zenepedagógus volt Szülei akaratának megfelelően előbb mérnöki tanulmányokat folytatott. A budapesti Zeneakadémiára iratkozott annak megnyílása, 1875 után, s itt végzett a felsőbb zeneszerzési osztályban. Ábrányi Kornél és Nikolics Sándor tanítványa volt. 1879-től haláláig Kolozsvárott élt és a zenei élet irányítója lett. A konzervatórium igazgatója volt. Fia, Farkas János tehetséges hegedűművész 29 évesen tüdőbajban meghalt. Kiváló énektanár, s 1882-83-ban a kolozsvári színház karmestere is volt. Híressé vált tanítványai voltak: Sándor Erzsi és Székelyhidy Ferenc. Zeneelméletre tanította Kacsóh Pongrácot is. Népszerű zeneszerző volt, főleg operákat és kamarazeneműveket írt. Zeneelméleti és zenepedagógiai munkássága is jelentős volt. (A konzervatórium 1903. és 1904. évi évkönyveiben írt cikkeket e tárgyban). „Az énekhang” címmel 1907-ben módszertani és elméleti könyvet jelentetett meg;

Főkövy Lajos (Gyöngyös, 1851. szeptember 22. – Szeged, 1900. április 9.) zenetörténész, tanár. 1879-ben végzett Budapesten a Zeneakadémián, utána Szegeden telepedett le, ahol magániskolát nyitott. 1888-tól a városi zeneiskola tanára, 1890-től zenetörténetet is tanított. Éveken át vezette a Szegedi Híradó színházi és zenei rovatát. Állandó munkatársa volt a Zenészeti Közlönynek. Számos kritikát és zenetörténeti tanulmányt írt;

Forgács Béla /. ghymesi és gácsi / Gomba, 1851. január 24. – Keszthely, 1940. október 6.) – zeneszerző, tanár. 1884-ben zongorával összekapcsolt kottairógépet talált fel. Más apró találmányai is voltak, pl. betű- és számkódos zár, zsebre tehető esernyő. Az 1880-as években kezdett behatóbban foglalkozni zenéléssel, zeneszerzői diplomát is szerzett. Játszott orgonán és zongorán, cimbalmon és hárfán. 63 dalt szerzett: magyar nótákat, dalokat és táncdarabokat. Dalait saját vagy más szövegírók magyar, v. német nyelvű szövegeire, ill. költők verseire írta. Összhangzattant is írt. Tagja volt a Zeneszerzők és Szövegírók Egyesületének;

Főkövy Lajos (1851-1900) zenetörténész. 1888-tól a Szegedi Zenedében zongorát, 1890-től pedig zenetörténetet is tanított;

Jaksch Ferenc (Neu Bistritz /Csehország/, 1851 - Bregenz /Ausztria/, 1931. március 3.) karmester, hegedűművész-tanár. A prágai zenekonzervatóriumban tanult. 1875-ben került Pécsre. A városi zenekar karmestere (1878–). 1882-től a bécsi konzervatórium tanára;

Kerner József (Nyomja, 1851. március 18. - Debrecen, 1916. augusztus 9.) karnagy, tanár. 1869: színházi zenész, 1874: Sopronban orgonista és templomi karnagy, 1882: Kassán a székesegyház karnagya, orgonistája és a Városi Zeneiskola igazgatója. 1904: Debrecenben zenetanár;

Nádayné Vidmár Katalin (? , 1851. – Budapest, 1935. július 28.) énekesnő, tanár. Tanulmányait 1867-től a színiakadémia operaszakán végezte. Színpadi pályafutását a Nemzeti Színházban kezdte 1872-ben, ugyanebben az évben a Carmen magyarországi bemutatóján ő énekelte a címszerepet kiugró sikerrel. 1883 – 88 között a bécsi udvari opera tagja volt;

160 éve született (1856)

Bürger Zsigmond (Bécs, 1856. február 8. – Budapest, 1908. május 14.)

gordonkaművész, tanár. Moser és Popper Dávid voltak a tanárai. Elméleti tudását H. Graedenernél és Gustav Nottebohm-nál sajátította el. 1872-ben lépett fel először, egy gimnáziumi hangverseny alkalmával. A következő évben debütált hivatalosan Bernhard Molique gordonkaversenyével. Nagyon sokat hangversenyezett. Kitűnő művészekkel (Henryk Wieniawski, Patti, Alfred Grünfeld, Ernst Loewenbeg, Breitner, Marsik, Johannes Wolf) járta be Ausztriát, Magyarországot, Német-, Francia-, Orosz-, Törökországot, Dániát és Angliát. Aztán leszerződött a bécsi és müncheni operákhoz. 1876-ban Krancsevics Dragomirral, 1894-ben Grünfeld Vilmos-sal alakított vonósnégyest. 1887-től haláláig az Operaház első szólócsellistája. 1894-től a Nemzeti Zenede tanára volt;

Gáthy Zoltán / Gáty Zoltán/ (Ajka, 1856. március 5. – Pápa, 1928. július 17.)
ének- és zenetanár, karnagy, zeneszerző. A Zeneakadémián Erkel Ferenc tanítványaként szerzett diplomát. Pályáját 1890-ben a pápai Református Nőnevelő Intézet Tanítóképzőjében kezdte. Volt karvezető és gyakran hangversenyt adó hegedűművész. A Református Főiskolán az 1901–1902. tanévben 83 tagból álló énekkart szervezett, mellyel többször szerepelt. Pályája

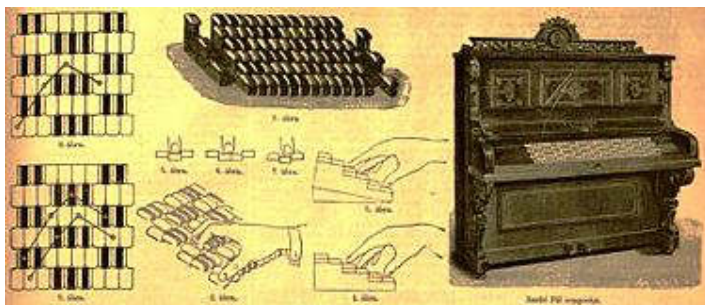
kezdetén zenetanfolyamot indított, melynek legjobbjai alkották a 25 fős zenekart;

Herzfeld Viktor (Pozsony, 1856. október 8. – Budapest, 1919. február 20.)

zeneszerző és zenepedagógus. Bécsben Krenn, Riedl és J. Hellmesberger tanítványa. 1881–82-ben Linzben, 1882–83-ban Lipcsében operai karmester. 1883–85 között Berlinben a zeneszerzés mesteriskoláján Fr. Kiel és E. A. Grell tanítványa. 1886-ban Budapestre költözött, ahol a Hubay-Popper vonósnégyestársaság tagja (2. hegedűs) lett (1889-ig, majd másodízben 1897–99). 1888-tól a Zeneakadémia zeneelmélettanára, 1908-tól a zeneszerzés tanára;

Jankó Pál (Tata, 1856. június 2. – Konstantinápoly, 1919. március 17.) zongoraművész, akusztikus és feltaláló, tanár. Bécsben H. Schmitt és Bruckner tanítványa. Ezenkívül technikai főiskolát végzett és a berlini egyetemen matematikát is tanult. H. Ehrlich zongoratanítványa volt. 1882-ben új zongoraszerkezetet talált fel (Jankó-klaviatúra), mely hat terasszerűen egymás

Jankó Pál klaviatúrájának rajza

fölé helyezett és nem ugyanazon a hangon kezdődő billentyűsorból áll. A klaviatúra nemcsak az oktáv fogását rövidíti egyötödére, hanem új hanghatásokra is módot ad (pl. kromatikus glisszandók). Zongorájával hangversenykörutakat tett, többen komponáltak az új hangszerre és 1905-ben Bécsben egyesület alakult, 1906-ban a berlini Scharwenka konzervatóriumon megkezdték a Jankó-féle klaviatúrán való játék tanítását is, komolyabb elterjedést mégsem ért el, 1892-től Konstantinápolyban élt, mint az állami dohányjövedék tisztviselője;

Juhász Aladár (Pest, 1856 – Budapest, 1922. június 12.) zongoraművész, zeneszerző, tanár. Ábrányi Kornél, Liszt Ferenc, Volkmann Róbert tanítványa. A Budai Zeneakadémia zeneiskolájában tanított. A Zeneakadémia tanárává – Liszt javaslata ellenére – nem nevezték ki. Ritkán hangversenyezett, utoljára az 1911. évi centenáris Liszt-ünnepségeken szerepelt. Mint zeneíró és filozófus is működött;

Szupper Alfréd (Röt, 1856. március 24. - Bécs, 1943.) karnagy, tanár. - A középiskolai tanulmányainak befejezése után tanító, majd Bécsben J. Schmidt, Fr. Krenn és Jacques Dont növendékeként egyházzeneét tanult. Rövid ideig Kőszegen orgonista és egyházi karnagy, majd a kalksburgi jezsuita iskola zenetanára és orgonistája. 1885-1935 között Csornán templomi karnagy is. Alapításától az Országos Magyar Cecília Egyesület bíráló bizottsági tagja;

Máder Rezső /Raoul/ (Pozsony, 1856. június 25. – Budapest, 1940. október 16.) karmester, zeneszerző, tanár. A bécsi konzervatóriumban tanult. 1882-től a bécsi operaház korrepetitora és a bécsi konzervatórium tanára. 1895-től a budapesti Operaház karnagya, 1901- től helyettes igazgatója, 1902-től igazgatója. 1907-től 1908-ig a Népszínház-Vígopera igazgatója, majd 1917-től 1919-ig a bécsi Volksoper vezetője. 1921 – 25 között ismét a budapesti Operaház igazgatója és örökös tagja;

155 éve született (1861)

Ábrányi Emilné, Wein Margit (Lezsnyek, 1861. december. 15. – Budapest, 1948. november 28.) énekesnő (szoprán), tanár. 1884–1899 között a bp.-i Operaház tagja, Bécsben is fellépett (1897). 1901–16-ban a Zeneak. tanára. Több operai címszerep első alakítója volt Budapesten;

Bácskay Julcsa (Szabadka, 1861. február 15.– 1937 után?): énekes, tanár. 1877-től vidéki társulatok primadonnájaként megfordult többek közt Újvidék, Pozsony, Székesfehérvár, Győr, Szombathely, Székelyudvarhely színpadain, játszott a Népszínházban, a Népligeti Színkörben és igazgató is volt Máramarosszigeten;

Bánfi Rezső /Raimann Rezső/ (Veszprém, 1861. május 7. - Bécs, 1913. szeptember 26.) zeneszerző, zongoraművész-tanár. Tanulmányait Veszprémben kezdte. Kilenc éves korában Pesten zongoristaként lépett először a nyilvánosság elé. Első zongorakompozíciója, a *Füredi búcsúzó* is ebből az időből való. Balatonfüreden csodagyerekként koncertezett a régi fürdőház előtti platánok alatt. Esterházy Miklós gróf tatai színházának karmestere, majd Bécsben telepedett le. 1881-1908 között 15 operát írt;

Bartolucci Viktória (1861-1915) - olasz származású op.én. (A). Firenzében született, de már fiatal korában Magyarországra került. 1881-ben debütált a pesti Nemzeti Színházban, melynek 1884-ig, a színház operarészlegének megszűntéig volt tagja. Az Operaházban folytatta működését, egészen 1890-ig, ahol az 1899-1900-as évadban még vendégszerepelt. Énekelte mindkét színházban az irodalom vezető szerepeit, leghíresebb alakításai Azucena, Amneris, Carmen és Orfeusz voltak;

Doppler Ilka (Pest, 1861–Bécs, 1894. júl. 15.): énekesnő, tanár. Tanulmányait a bécsi konzervatóriumban végezte. 1881-ben szerződött a pesti Nemzeti Színházhoz, majd az Operaház megnyitásakor 1884-ben oda szerződött át, és 1894-ig tagja maradt. Főként mezzo-karaktárszerepekben lépett fel;

Kleinecke Rudolf (1861-1940) nagybőgőművész-tanár. A bécsi konzervatóriumban tanult Simandlnál nagybőgőt, valamint A. Brucknernél és R. Fuchsnál zeneszerzést. Zenei paródiákat írt zongorára és zenekarra, ezeket a Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekara és más együttesek mutatták be. Művei a rádióban is elhangzottak. 1886-tól 1916-ig a budapesti Operaház, 1903-tól a Filharmóniai Társaság Zenekarának tagja. Ez utóbbinak az 1914-1915-ös szezonban ügyvezető elnökévé is megválasztották. Nyugdíjazása után zenei íróként működött, és Johann Strauss életrajzát, valamint C. M. v. Weber műveinek gyűjteményét adta ki. Nagybőgőre írt egyetlen műve a "Magyar fantázia";

Lányi Ernő / Langsfeld/ (Pest, 1861. július. – Szabadka, 1923. március 13.)

zeneszerző, tanár és karmester. Négyéves korától Párizsban nevelkedett, serdülő ifjúként a müncheni konzervatóriumban tanult. Hazatérése után az 1880-as évektől karmester volt több vidéki városban. Már neves dalszerzőként a budapesti Zeneakadémián is tanult, majd egy évig volt az Operánál korrepetitor, 1889-től 1892-ig az egri főszékesegyház karnagya. 1901-től a Miskolci Városi Zeneiskola igazgatója, 1907-ben Szabadkára költözött, ahol élete végéig egyházi karnagy, a városi zeneiskola igazgatója és a helybeli dalárda karnagya;

Örley Flóra (Nagyvárad, 1861—?) operetténekes, tanár. Bár 1880-ban végezte el a SzAk-t, de már 1878–79-ben fellépett a Nemzeti Színházban, ahol kétéves szerződést kapott. 1881-től 1887-ig Debrecenben játszott; ezután Szeged (1887–89), Kolozsvár (1889–92), Miskolc (1893–95) következett. 1892 telére ismét visszatért Debrecenbe. 1898 és 1905 között *Somogyi Károly* társulatának volt tagja. 1905-től nyugdíjazásáig (1912) a Magyar és Király Színház szerződtette. 1922-től a Színészegyesületi iskola operettszakán tanított. Ekkor még fellépett a Városi Színházban is;

Szilágyi Arabella /Spiegel/ (Sárvár, 1861 – Budapest, 1918. április 27.) operaénekesnő, tanár. Bécsben Csillag Rózánál tanult, az udvari operaházban lépett fel. 1886 – 1888 között az Operaház magánénekeseké majd Boroszlóban működött. 1894 – 1895-ben ismét az Operaház tagja. Külföldön is megbecsült énekes volt. 1898-ban vált meg a színpadtól. 1908-tól a Fodor-zeneiskola tanára;

Szommer Endre (Pest, 1861. április 1. – Szeged?, 1936 után?) zenetanár. A pesti Nemzeti Zenedében Gobbi Alajostól, Huber Károlytól és Enghofer Mátyástól tanult, majd Münchenben képezte tovább magát. 1882-83: a veszprémi székesegyház zenekarának tagja. 1884-től a szegedi Városi Zeneiskola

hegedűtanára. 1891-től a szegedi reáliskola ének- és zenetanára. Hegedűművészként vidéki hangverseny-körutakon szepelt; megalapította a Szegedi Vonósnégyes Társaságot, majd a Trió Társaságot. Szegedi dalárdák karnagya;

Takáts Mihály (Nagybánya, 1861. szeptember 13. – Keszthely, 1913. augusztus

20.) operaénekes, tanár. Nagyváradon volt teológus. Bubics Zsigmond szemináriumi rektor (későbbi kassai püspök) támogatta énekési törekvéseit. A Nemzeti Színház ösztöndíjasa lett. A Zeneakadémián Pauli Richard és Passy-Cornet Adél tanítványa. 1884 – 1913 közt az Operaház tagja volt. 1894-ben Bayreuthban vendégszerepelt. Egyike volt kora nagy énekeseinek;

Waldbauer József (1861-1920) zeneszerző, hegedűművész, zenepedagógus,

150 éve született (1866)

Benes Ida Paula (1866-1942) operaénekes, tanár;

Futtakyné Pewny Irén (1866–1916) operaénekes, tanár;

Dr. Dalnoky Viktor /írásváltozata Dalnoki, eredeti nevén Dalnoki Győző Emil/ (Nagyvárad, 1866. június 20. – Budapest, 1955. február 13.) operaénekes, tanár, rendező, fogorvos. Az orvosi pálya iránt is vonzódva, nem tudott a kettő között dönteni, egész életében mindkettőt párhuzamosan művelte. Színpadi pályája 1900-ban Pozsonyban indult, a következő évben Budapestre jött, és a Népi-, majd a Magyar Színház művésze volt, főként operettekben szerepelt. 1902-ben néhány hónapra a bécsi Udvari Opera tagja lett. 1903 elején szerződtette a Magyar Királyi Operaház, melynek szülei megnyitása óta tagjai voltak. Édesanyja 1908-ban egy olyan Nürnbergi mesterdalnokok-előadás közben halt meg, amiben Dalnoky Viktor Sixtus Beckmestert alakította. Az első

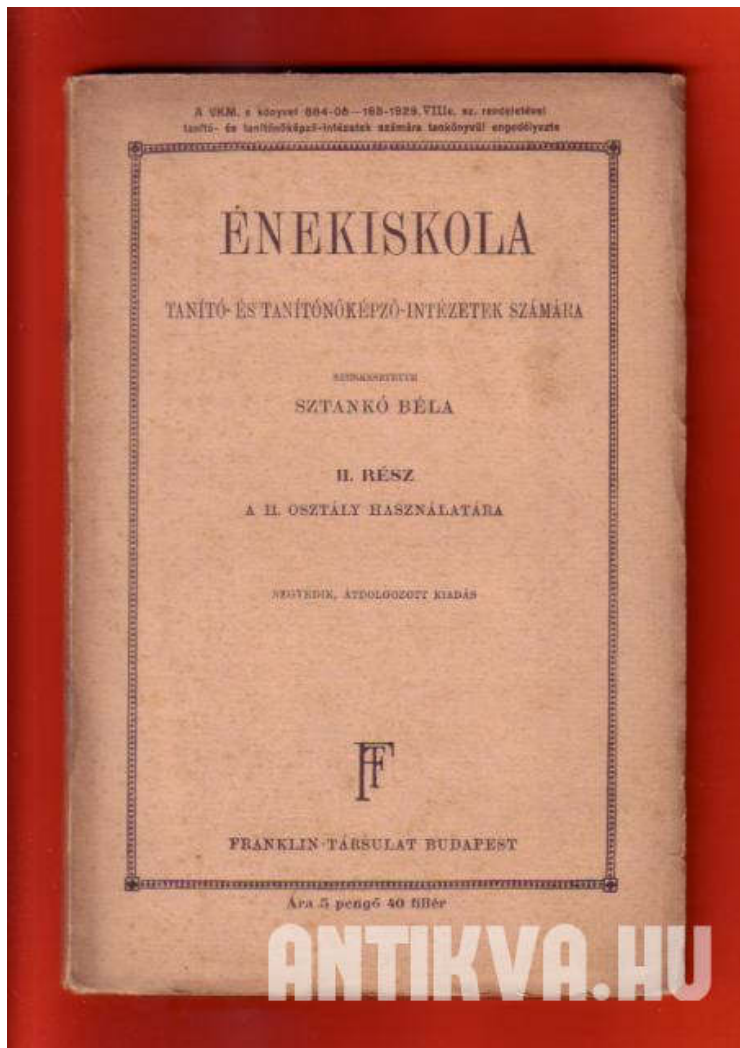
világháborút – számos kitüntetést szerezve – ezredorvosként küzdötte végig. A Tanácsköztársaság utáni operaházi konszolidáció idején, 1919. szeptember 16-án nevezték ki rendezőnek, egy évadra. 1928-ban nyugdíjazta énekesként a dalszínház, ekkor a Városi Színház főrendezője lett egészen 1930-ig. (1922 és '24 között már rendszeresen vendégszerepelt itt.);

Kann Malvin / Bródy Imréné / 1866—1945) operaénekes, tanár;

Novacek Ottokar Eugen (1866. május 13. Fehértemplom – 1900. február 3. New York) zeneszerző, tanár;

Pewny Irén /Futtaky Gyuláné / (Zimony, 1866. április 17. – Budapest, 1916. december 29.) énekes, tanár. Tanulmányait 1881-ben Bécsben végezte. 1890 – 95-ben Hamburgban, Frankfurt am Main, München, Hannover operaszínpadain, később New Yorkban aratott sikereket. 1895-ben hazatért és az Operaházhoz szerződött. Később már csak koncertpódiumokon lépett fel;

Sztankó Béla (Szolnok, 1866. április 13. - Budapest, 1939. március 28.)

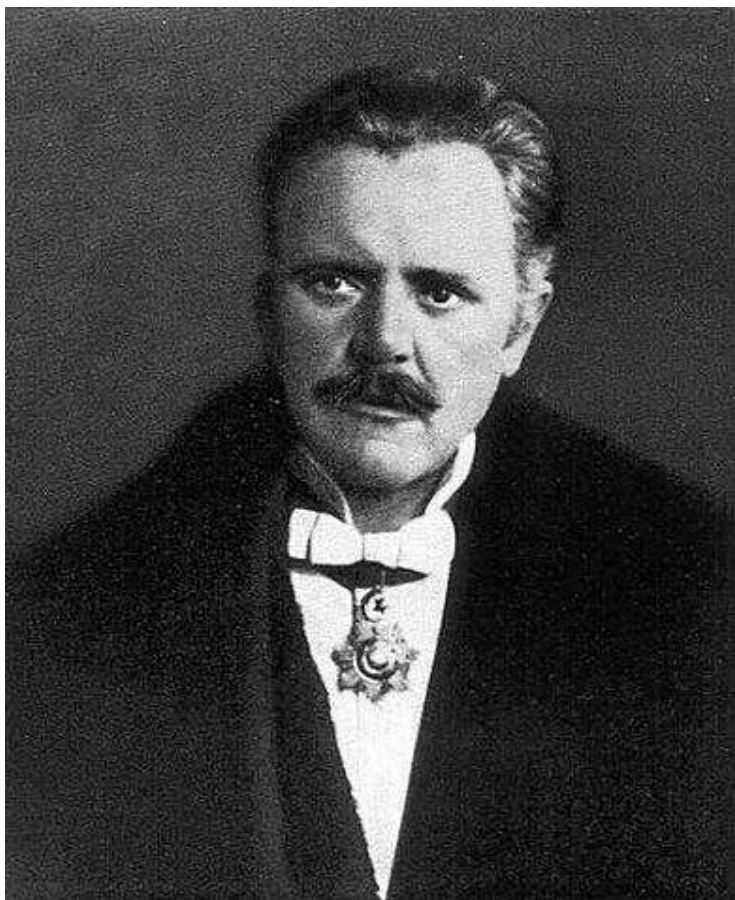
tanítóképző intézeti tanár. Debrecenben tanult, a Budapest II. kerületi állami tanítóképző elvégzése (1888) után 40 évig annak tanára, később igazgatója, majd főigazgatója, az Állami Polgári Iskola Tanárképző (Paedagógium) zenetanára, 1919: a VKM előadója. 1929: az áll. tanítóképző intézetek ének- és zeneoktatási felügyelője és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára. Tanított az énekszaktanítói és énektanári továbbképző tanfolyamokon;

145 éve született (1871)

Berény Henrik (Kassa, 1871- Budapest, 1932) hegedűművész-tanár és zeneszerző, szül. Tanulmányait Bécsben végezte Joachim alatt. A művészképző elvégzése után kezdte sikeres turnéinak sorozatát. 1886-ban Liszt Ferenc levelével Párizsba utazott, ahol lassan az elsők közé emelkedett. Több kamarazeneműve mellett értékes zenés színpadi műveket is komponált. Chou-

chou c. operettje, A kéz c. pantomimje, a Thalma c. operája európai sikert aratott. Táncdarabjainak száma felülmúlja a háromszázat;

Buttykay Ákos /Buttykay Ákos Jenő Győző/ (Halmi, 1871. július 22. –

Debrecen, 1935. október 26.) zeneszerző, zongoraművész, tanár. Thomán István tanítványa volt, majd Weimarban tanult B. Stavenhagennál. 1907 és 1922 között Zeneakadémián tanított. Többnyire operetteket írt, melyek közül többet külföldön is bemutattak. Kísérőzenét írt Madách Imre *Az ember tragédiájához*, valamint Kacsóh Pongrác *János vitézét* áthangszerelte az Operaház számára;

Demény Dezső (Budapest, 1871. január 29. – Budapest, 1937. november 9.) egyházi karnagy és zeneszerző, tanár. Herzfeld Viktor és Bachó István tanítványa. 1893-ban szentelték pappá. 1897-től udvari káplán Budán és gimnáziumi tanár. 1913-tól a Szent István-bazilika karnagya. 1902-ben megalapította a Zeneközlöny c. folyóiratot, melyet 1925-ig szerkesztett, 1926-tól a Magyar Cecília Egyesület elnöke. 1926–28-ban a Zeneművészeti Főiskola tanára. Elsősorban egyházi zenét szerzett;

Kemény Rezső (Nyíregyháza, 1871. március 21. – 1945. július 7.)

hegedűművész és pedagógus. Hubay Jenő és Joachim József tanítványa. 1890-től Königsbergben működött, mint karmester és a városi zeneiskola tanára, majd igazgatója. Több évig tartó hangversenykörútja után 1898–1934 között a Zeneművészeti Főiskola tanára. Sok éven át a Hubay–Popper-vonósnégyes tagjaként lépett fel. 1918-ban önálló vonósnégyes-társaságot alapított;

Kern Aurél (Pest, 1871. május 17. – Budapest, 1928. január 20.) zenei író,

zenekritikus, zeneszerző, tanár. Gimnáziumi és egyetemi tanulmányaival párhuzamosan Koessler János tanítványaként a Zeneakadémia zeneszerzési szakát is elvégezte. 1890-től magyar és külföldi folyóiratokban tevékeny írói munkásságot fejtett ki. 1893-tól a Budapesti Hírlapnál előbb mint zenekritikus, később a zenén kívül, mint színházi, képző- és iparművészeti cikkíró, majd 1902-től a lap irodalmi és művészeti rovatának vezetője volt 1915-ig. Több éven át a Berliner Börsen Courir és a Dresdner Zeitung levelezője volt, ahol a millennium évében számos Magyarországot ismertető cikke jelent meg. Több

tanulmányát közölte francia nyelven a *Revue de Hongrie*, német nyelven az *Ungarische Rundschau*. Évekig munkatársa volt a *Hét* című folyóiratnak. 1898-ban a *Reviczky-dalok* című ciklusával elnyerte a millenniumi zenei királydíjat. Somogyi Péterrel közösen operalibrettót írt, amely Czobor Károly zenéjével 1896-ban került színre az operában. 1915-ben az Operaház igazgatójává nevezték ki. 1917-ben megvált az Operaházról és a Nemzeti Zenede igazgatója, majd 1922-ben elnökgazgatója lett. Jelentős szerepe volt a Nemzeti Zenede fellendülésében. Előadója volt az Országos Zeneművészeti Tanácsnak. Két évig mint a Képzőművészeti Társulat titkára működött, majd 1923-ban a Petőfi Társaság választotta rendes tagjává. 1925-től a rádió zenei tanácsadója volt;

László Ákos /Löw / (Nagyenyed, 1871. november 10. – Zürich, 1946) hegedűművész, tanár, zeneszerző, zenei szakíró. 1873-ban atyjával Szegedre költözött. 1888 elején mint 17 éves fiú a német nyelv ismerete nélkül utazott Berlinbe és ott tartózkodása alatt megtanulta a nyelvet. 1893-tól 1897-ig a királyi zenefőiskola növendéke volt, Emanuel Wirthnél tanult, majd Joseph Joachim tanítványa volt. 1898-tól egy berlini konzervatórium tanáraként működött. Löw családi nevét Lászlóra változtatta;

Schmitz Róbert (1871-1934) nagybőgőművész-tanár. Bécsben Simandl növendékeként végzett 1891-ben. Hazatérve a budapesti Operaház tagja lett 1895-1930-ig. A Filharmóniai Társaság tagja is volt hosszú évtizedeken keresztül. Tanítani 1910-ben kezdett el a Nemzeti Zenedében, amit 1931-ig folytatott. Kiemelkedő tanítványa volt Tibay Zoltán;

Stephanides Károly (Budapest, 1871. április 7. – Budapest, 1964. június 19.) karnagy, zeneszerző, tanár. A Markó utcai gimn. VIII. osztályából szerződött el karnagynak. Zongorázni Major J. Gyulától és Hans Koschiertől, zeneszerzést magánúton Vikulicstól tanult. Egy esztendő telt az USA-ban, Kansas Cityben, ahol egy zeneiskolában működött. Hazatérése után (1894) a zombor-bajai színházhoz, majd a szegedi Városi Színházhoz (1896) szerződött. Bölöny József intendánssága alatt (1898–1905) a Kolozsvári Nemzeti Színház karnagya. 1905-ben került Budapestre a Népszínházhoz. 1908 őszén, Kálmán Imre kívánságára a Vígszínház karnagya lett, ahol 18 évig működött. Közben a Városi Színházban, az Operett Színházban és a Várszínházban is vezényelt. 1926-tól 5 éven át az Ufa Filmszínház zeneigazgatója, filmzenék szerzője és összeállítója. A 30-as években a rádió operettelőadásait vezényelte. Több operett, daljáték és szimfonikus mű szerzője;

140 éve született (1876)

Angster Oszkár (Pécs, 1876. 08. 01.- Budapest, 1941. 01. 26.) orgonaépítő, tanár. Az Angster Orgonagyár orgonaépítője, 1903-tól kereskedelmi, gazdasági vezetője;

Benkepatonyai Nagy Géza (1876-1938) zongoraművész, zeneszerző, akadémiai és főiskolai tanár;

Bodrogi Lajos (Szabadka, 1876), Szabadka) egyházkarnagy, tanár. A szabadkai konzervatóriumban, a Nemzeti Zenedében és a Főiskolán tanult. Tanárai: Ernyei, Gaál F., Koessler, Erkel Gy. 25 évig volt a Verbőczy gimnázium énektanára és zenekarának vezetője, és évtizedeken keresztül a krisztinavárosi plébániatemplom karnagya;

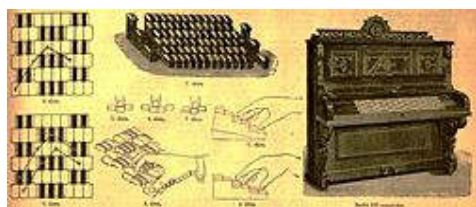
Czobor Károly (Pozsony, 1876. április 29. – Budapest, 1957. szeptember 14.) zeneszerző. Tanulmányait a Zeneakadémián végezte. Ismertségét elsősorban daljátékainak és operettjeinek köszönheti. *Karen* című daljátékát (szöveg: Kern Aurél és Somogyi Péter) 1896-ban mutatta be az Operaház, de zenepedagógiai tevékenysége is jelentős volt.

Guttman Miklós (Budapest, 1876 – Auschwitz, 1944) erdélyi zenekritikus, zeneszerző, zongoraművész, tanár. Zenei tanulmányait Budapesten végezte Gobbi Henriknél, Várkonyi Bélánál és Reschofsky Sándornál. Az 1920-as években Nagyváradon telepedett le. Zenekritikáit, zeneesztétikai és zenetörténeti írásait a *Nagyvárad Napló*, *Zenei Szemle* s a *Nagyvárad* című napilap közölte. Dalokat és kisebb zongoradarabokat komponált, ezek nyomtatásban is megjelentek. Előadóművészként többek között a Waldbauer-vonósnégyessel, Tötössy Béla zenekarával, Basilides Máriával, Medgyaszay Vilmával, Rita Marcus-sal lépett fel. Az 1929-es Erdélyi Lexikon említésre méltónak ítéli 3000 kötetre menő kottagyűjteményét és zenei szakkönyvtárát. A fasiszta terror áldozata lett;

Hatvani Lajos (Makó, 1876 - Pápa, 1939): tanítóképző intézeti ének-zenetanár. Koessler Jánosnál tanult zeneszerzést. Sepsiszentgyörgyön, a tanítóképzőben tanított. 1920-ban Erdélyből kiutasítva került Pápára, a Magyar Királyi Állami Tanítóképző Intézethez zenetanárként. Érdeme, hogy a tanítójelöltek részére Pápán megszervezte a kántorképzést. 1927-től több kitűnő kántortanítót nevelt. Tizenhat évi pápai tanári pályája során szolgálatával három területen tűnt ki kortársai közül: éveken át nagyszerű orgonaképzést nyújtott a kántori pályára is készülő tanítójelölteknek; ő volt az egyetlen tanítóképző-intézeti tanár az országban, aki a huszas években már relatív szolmizációs módszerrel tanított; megalapította és vezette a Kárpát Dalkört;

Jankó Pál (Tata, 1856. június 2. – Konstantinápoly, 1919. március 17.) zongoraművész, zeneszerző, tanár. Bécsben H. Schmitt és Bruckner (osztrák

zeneszerző) tanítványa volt. Technikai főiskolán és a berlini egyetemen matematikát is tanult. Heinrich Ehrlich (német zongoraművész) zongoratanítványa volt.

Jankó Pál klaviatúrájának rajza

1882-ben új zongoraszerkezetet talált fel, mely hat teraszszerűen egymás fölé helyezett és nem ugyanazon a hangon kezdődő billentyűsorból áll. Reformjának előnyei abban voltak, hogy a *Jankó-féle klaviatúra* hat terasz-szerűen egymás fölé épített, nem ugyanazon a hangon kezdődő billentyűsor, mellyel a zongorajátékos egyrészt az oktávok fogási távolságát egyötödével megszűkíthette, másrészt olyan hanghatásokat, (kromatikus glisszandókat stb.) hozhatott létre, amelyekre a közönséges zongorabillentyűzet elégtelen volt. Zongorájával hangversenykörutakat tett, többen komponáltak az új hangszerre és 1905-ben Bécsben egyesület is alakult, 1906-ban a berlini Scharwenka konzervatóriumon megkezdhatték a Jankó-féle klaviatúrán való játék tanítását is;

Lavotta Rezső /Rudolf/ (Budapest, 1876. május 1. – Budapest, 1962) karmester, zeneszerző, tanár. A budapesti Zeneakadémián Koessler János tanítványa; később Párizsban nyolc évig Vincent d'Indy francia zeneszerző iskolájában tanult. Hazatérése után, 1913-tól 1919-ig a Kolozsvári Konzervatóriumot vezette, majd 1920-tól Budapesten a Nemzeti Újság kritikusa, a Nemzeti Múzeum zenei könyvtárának vezetője, 1944-ben igazgatója volt. Közben 1922-32-ben a Nemzeti Színház karnagya;

Mányoki Gusztáv (1876-1955) zeneszerző, zenetanár;

Nagy Géza (Budapest, 1876. december 23. – Budapest, 1938. október 12.) zongoraművész, tanár. A Zeneakadémián Szendy Árpád, Berlinben Busoni tanítványa. 1902-től a csáktornyai, majd a kolozsvári tanítóképző, 1906 – 36 között a Zeneakadémia tanára. Művei: zongoraművek (Trilla gyakorlatok, Hat zongoradarab);

Pacha Gáspár (1776 – 1811) zeneszerző, karmester. 33 évesen lett a pesti karmester, tanár és az operaszövegek szerzője;

Szabó Sándor (Mezőtúron 1876-). Tanulmányait a Nemzeti Zenedében Kiss Péter tanárnál folytatta. Igen sok hangversenyen működött közre, Budapesten a

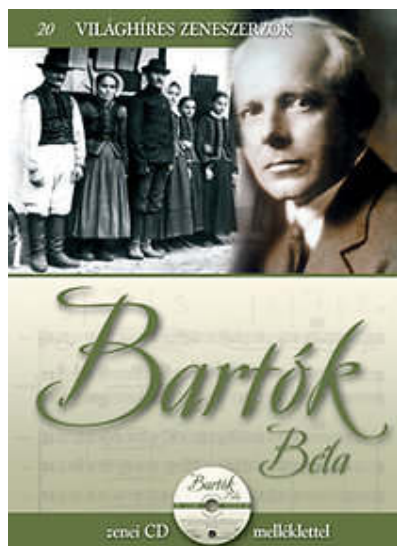
Zeneakadémián, a Pátria Írók és Művészek Klubjában, Veszprémben és az ország különböző városaiban. Szerzeményei: magyar nóták és műdalok. A Veszprémi Szimfonikus Zeneegyesület tagja és fennállása óta elnöke volt;

Szántó Lili (1876—?) operaénekes, tanár;

Újj József (Tóváros, 1876. december 20. –?1950) karnagy, tanár. A tatai piarista gimnázium tandíjmentes növendékeként 1891-ben végzett. Zenét a Győri Tanítóképző zenetanárától Nemcsovics Antaltól, majd a Nemzeti Zenedében tanult. 10 éves korától a tatai piaristák, majd a váci főgimnázium templomának, később a budapesti terézvárosi templom és a Szerviták templomának orgonistája. Énektanár és karnagy, az 1930-as években a budapesti V. ker. Munkáskaszinó Dalkar, a Pesterzsébeti Polgári és Munkás Dalkör, a Csepeli Weiss Manfréd gyári Dalkör, az Újpesti Ált. Munkásdalkör, a Budapesti Könyvnyomdászok Dalköre, a MÁV Visszhang Dalkör majd az Országos Magyar Dalos Szövetség Ill. kerületi és a Magyar Munkás Dalos Szövetség karnagya,

135 éve született (1881)

Bartók Béla (1881. március 25. - 1945. szeptember 26.) A 20. század egyik

VILÁGHÍRES ZENESZERZŐK sorozat Bartók könyvét Szirányi János írta

legnagyobb zeneszerzője, zongoraművész, népzenekutató, a közép-európai népzene gyűjtője, a Zeneakadémia tanára. Kodály Zoltánnal együtt behatóan foglalkozott a magyar népzennel. A parasztzene megismerésének hatására kompozíciós stílusa is átalakult, mely immár a népzene stílusjegyeire támaszkodott. Ennek kiteljesedése a Balázs Béla misztériumjátékára komponált

operája A kékszakállú herceg vára. 1940-ben az Egyesült Államokba emigrált és a Harvard Egyetemen tartott előadásokat a magyar zene kérdéseiről. 1945. szeptember 26-án halt meg leukémia következtében New Yorkban. 1948-ban posztumusz Kossuth-díjjal jutalmazták;

Braun Paula (Budapest, 1881. május 22. – Budapest, 1962. április 24.) zongoraművész pedagógus. A Zeneművészeti Főiskola zongora szakára járt, ahol Szendy Árpád tanította, majd Edwin Fischernél Berlinben folytatta tanulmányait. Egy ideig Szendy Árpád asszisztenseként dolgozott. 1906-ban külföldi művészi körúton járt Durigo Ilona énekesnővel együtt. 1920-tól 1945-ig a Fodor Zeneiskolában, 1945-től haláláig a Zeneművészeti Főiskolán volt zongoratanár. Szabadalmi között több zenei készülék is szerepel (ujjtornakészülék, Berlin, 1918), kottaépítő szekrényét az 1930-as években bemutatta Bécsben és Párizsban is. Egy olyan billentyűzetet is feltalált, ami hét oktáv hangterjedelemmel bírt és gyermekalkatra, illetve kis kezekre volt szabva;

Bura Károly (Debrecen, 1881 – Budapest., 1934. június 1.) cigányprímás, tanár.

1898-ban alakított önálló zenekart Nagyváradon. 1928-ban telepedett le Budapesten. Hamarosan a Rádió és a főváros kedvelt prímásai közé tartozott. Játékát a nemesen egyszerű, de egyszersmind bensőséges előadás jellemezte;

Durigo Ilona /férjezett nevén dr. Kasics Ozmánné vagy Kasicsné Durigo Ilona,

Az 1900-as években

külföldön Ilona Durigo/ (Budapest, 1881. május 13. – Budapest, 1943. december 25.) énekművész és -tanár, a 20. század első felében világszerte ünnepest dal- és oratóriuménekes. 1896-ban lett a budapesti Zeneakadémia zongoristanövendéke Szendy Árpád osztályában. Tanárképzőt is végzett Chován Kálmánnál. Énektanulmányait csak 1899-ben kezdte meg, 1900 és 1902 között Maleczkyné Ellinger Jozefa tanítványa is volt az operaszakon. Hazai képzését befejezve Bécsben Philipp Forsténnél, Frankfurt am Mainban Julius Stockhausennál, végül Berlinben Gerster Etelkánál tanult énekelni. Az 1900-as évek kezdetétől szerepelt pesti koncerteken. 1906-ban Braun Paulával európai hangversenykörutat tettek. (Braun rendezte Durigo Ilona énektechnikai feljegyzéseit.) Tanulmányai befejeztével operaénekesi pályára lépett, de gyorsan felhagyott a színpadi szerepléssel. 1912-ben a budapesti Népopera-ban, 1913-ban az Operaházban mutatkozott be. Később külföldön működött: Frankfurtban illetve Bázisban. Legemlékezetesebb dalszínházi alakítása az Orfeusz (Gluck: Orfeusz és Eurüdiké) volt. Volkmar Andreae meghívására 1921-től a zürichi konzervatóriumban tanított, egyidejűleg oratórium- és dalénekesként is dolgozott, koncertezett Európában és Amerikában. Ebben az időszakban lett Hermann Hesse és Othmar Schoeck közeli barátja, akinek sok dalát mutatta be. 1938-tól a budapesti Zeneművészeti Főiskolán tanított. Növendékei közül a legjelesebb Zürichben Maria Stader, itthon Sándor Judit volt. Dalénekesként Schuberttől a kortársakig terjedt repertoárja. 1919-ben Bartók kíséretével mutatta be az Öt Ady-dalt. Oratóriumokban Bachtól, Händeltől Mahlerig énekelt altszólókat. Fennmaradt egy amszterdami Máté-passió előadás felvétele, 1939-ből;

Erdős Richard (Budapest, 1881. május 18. – Budapest, 1912. június 10.)

Énekművész. Zsidó árvaházban nevelkedett és már gyermekkorában templomi karénekes lett. Innen került 1902-ben az Operaház kórusába, ahol Máder Dezső fedezte fel. Miután zenei tanulmányait a Zeneakadémián, majd állami ösztöndíjjal Münchenben befejezte 1904/05-ben az Operaház ösztöndíjasként szerződtette. Itt első nagyobb szerepe A Rajna kincse Fasoltja volt, majd 1906-tól (Sarastrója sikere után) a színház magánénekese lett (mint Ney Dávid közvetlen utóda) 1910-ig. 1911-ben a frankfurti Operához szerződött, majd 1912. tavaszán a Népopera (ma Erkel Színház) Wagner-ciklusán bayreuthi énekesekkel együtt vendégszerepelt nagy sikerrel, de súlyos szívbetegsége következtében az egyik előadáson rosszul lett és pár nap múlva elhunyt. Váratlan halála éppen induló nemzetközi karrierjét törte derékba;

Kosáry János (1881-1942) zeneszerző, zongoraművész, zenepedagógus, tanítóképzői-igazgató;

Papp Viktor (Szilágysomlyó, 1881. április 13. – Budapest, 1954. május 10.)

zenekritikus, zenei író, tanár. Bp.-en jogot végzett. Zenét magánúton tanult; hegedűművésznek készült, majd később felhagyott az aktív muzsikálással és zenekritikus lett. 1919-ig a Népszava, majd az Új Nemzedék, a Napkelet és a Budapesti Hírlap zenekritikusa, 1929 – 30 között a Muzsika c. zenei lap szerk.-je és a Rádió zenei tanácsadója. Több népszerű zenészéletrajzt írt. Szerk. a Zenei Pantheon c. sorozatot. Ady Endre baráti köréhez tartozott; Pécsi István (Budapest, 1916. március 7. – Budapest, 1984. január 22.) karmester, tanár. Tanulmányait a budapesti Nemzeti Zenedében végezte 1940-ben, a zeneszerzést Lajtha Lászlónál, a karmesterképzőt Ferencsik Jánosnál. 1946-80 között a budapesti MÁV Szimfonikusok karmestere, ezzel párhuzamosan 1946-tól a Szombathelyi Szimfonikus Zenekar, majd 1956-59-ben a Debreceni MÁV Filharmonikusok vezető karmestere volt. 1980-tól haláláig a Népművészeti Intézet fúvós-karnagyképzőjének vezetője és a Zenekari Szakbizottság tagja, az Intézet fővárosi szakfelügyelője. Ezek mellett vezette 1947-ben az Északi Járműjavító, majd 1962-64-ben az Egyesült Izzó kórusát; 1955-1964 között a Landler Jenő Járműjavító, 1963-71-ben a

Dunakeszi Járműjavító, 1965-70-ben a Vác Város fúvószenekarát; 1971-1980 között a Vasutas Szakszervezet Szimfonikus Zenekarát. A Vasutas Szakszervezet Központi Zeneisk.-jában karvezetést; a Honvéd Zenei Konzervatóriumban fúvós zenekari gyakorlatot tanított;

Szamosi Elza /Szamossy/ (Budapest,1881. március 8. – Budapest, 1924. július.

Szamosi Elza 1905-ben *Mimi* szerepében

július 14.) operaénekes, tanár. Színésznői pályafutását Németországban kezdte. Csak 1903-ban lépett fel először Magyarországon, amikor megnyitották a Királyszínházat. Később a Népszínházhoz szerződött, de 1904-ben már az Operaház társulatának tagja. Amerikában vendégszerepelt 1906-ban, de egy évre rá visszatért az Operaházhoz. 1917-ben végleg megvált az Operaháztól, és Bécsben énekiskolát nyitott;

Varró Margit /Varróné Picker Margit/ (Barcs, 1881. október 22. – Chicago,

1978. május 15.) zenepedagógus. A budapesti Zeneakadémián a zongoratanszakon végzett (1897). Magánúton tanított, majd a Fodor-féle zeneiskolában (1907–08), a Zeneakadémián (1918–20). Több neves magyar zongoraművészt tanított, a zongorajáték metodikáját alapvető pedagógiai elvekkel gyarapította zenepedagógiai műveiben és a Zenei Szemlében, a Crescendóban, stb. megjelent cikkeiben. 1937-ben a párizsi nemzetközi zeneoktatói munkaértekezleten előadást tartott „A zenét hallgató gyermek. A zenei élmény fejlődése” címmel. 1928-tól az USA-ban élt. Chicagóban a Roosevelti Egyetemen tanított. Magánoktatói tevékenységét csak egy évvel a halála előtt hagyta abba. – Főbb művei: Zongoratanítás és zenei nevelés (Bp., 1921); Der lebendige Klavierunterricht (Bonn, 1929, 1931; Hamburg-London, 1958); Designs to Music (Chicago, 1952.);

Venczell Béla (Nyitra, 1881. február 17.–Budapest, 1945. november 17.) énekes,

tanár. (basszus). Tanítóképzőt végzett, majd ösztöndíjasként került az Operaházba. 1906–1930 között az Operaház magánénekes, 1923-tól örökös tagja. 1930-ban német és olasz színpadokon aratott sikereket. Oratórium- és dalénekesként is elismert volt;

Zerkovitz Béla (Szeged, 1882. július 11. – Budapest, 1948. október 23.)

műépítész, zeneszerző, színikazgató, népszerű sanzon- és operettszerző, a századforduló utáni magyar kuplé- és sanzonszerzők egyik legjelentősebb alakja. Szegeden született, építészmérnök lett. Miközben a MÁV alkalmazottja volt, a pesti utca divatos ének mestere lett. Műegyetemi tanulmányai alatt írta meg első dalát, egy társas összejövetelen egy barátja énekelte el az „Integrál Böske” című számát. Néhány nappal később Baumann Károlyt, az orfeum népszerű énekesét is felkereste, aki elkérte a számot tőle, hogy műsorába illessze. A dal sikert aratott, így kezdődött Zerkovitz pályafutása, ami alatt több mint 1000, a nevéhez fűződő sláger született. Rajongott a színházért, évekig volt az Orfeum igazgatója (a mai Madách Színház helyén) és a Városi színház vezetője (ma Erkel Színház). Barátai közé nemcsak magyar, hanem híres külföldi személyek is tartoztak, mint Grock vagy Josephine Baker. Zenei teljesítményét elismerte szinte az egész világ, Giacomo Puccinivel sokszor nyaralt együtt. A dalait a magyar kor legnagyobb alakjai is énekelték: Bilicsi Tivadar, Ajtay Andor, Petress Zsuzsa, Udvardy Tibor, Kishegyi Árpád, Zentay Anna, Rátonyi Róbert, Vámosi János stb.);

130 éve született (1886)

Albert Erzsi (Szamosújvár, 1886. március 30. – Budapest, 1960. március 30.) operaénekes, tanár. Pályafutását Pozsonyban kezdte. A János vitéz címszerepével, valamint Huszka Gül Baba c. operettjében aratta első sikereit. A Városi Színház operaegyüttesének tagja volt, mint hangversenyénekesnő is szerepelt;

Balassa Imre / Schweiger Salamon/ (1886-1974) zenekritikus, író, publicista, dramaturg, színházi rendező, műfordító;

Goll Aladár (Budapest, 1886 – Budapest, 1957.): zeneíró, tanár. Zongorázni és zeneelméletet édesapjától, hegedülni a budapesti Nemzeti Zenedében Kálmán Adolftól tanult. Sajtó alá rendezte a Tudományos Zsebkönyvtárban apja Általános zenetan és zeneműszótár c. művének újabb kiadását. Apja halála után 1907-ben átvette és tovább folytatta az Apolló férfikar gyűjteményes folyóirat szerkesztését, ami a háború alatt és után szünetelt, de 1926-tól újra megjelent negyedévenként. 1936-ig 780 férfikari szerzeményt tartalmazott, s a magyar dalárdák gazdag tárháza volt. 1922-24-ben a Nemzeti Újságban Radnai Miklóssal a zenei rovatot látta el; 1925-ben az Új Nemzedékbe is írt zenei cikkeket. 1906-ban megalapította (többedmagával) a Budapesti Egyetemi Énekkart, amit néhány évig sikeresen vezetett;

Hidassy Sándor (1886-1973) festőművész, zeneszerző;

Ilosvay Mária (1906–) operaénekes, tanár;

Kovács Sándor (? , 1886. január 26. – Budapest, 1918. február 24.)

zongorapedagógus. Szendy Árpád és Koessler János tanítványa. Bölcsészettudományi doktor (ő volt az első, aki Magyarországon zenetörténetből disszertált). Berlinben Joh. Wolfnál stílustörténeti

tanulmányokat is folytatott. 1910-től haláláig a Fodor-zeneiskola tanára. A legkiválóbb magyar zongorapedagógusok egyike. Elsőnek alkalmazta a modern pszichológia eredményeit a zenepedagógiára. A hallási képzeteket helyezte a tanítás középpontjába. Zenetörténettel és zeneesztétikával is foglalkozott. – M. Prolegomena a zene fejlődéstani történetéhez (Bp., 1907); Zeneesztétikai problémák (Bp., 1911); Hogyan kellene a gyermekeket a zenébe bevezetni (Bp., 1916); Hátrahagyott zenei írásai (Összeállította Molnár Antal, Bp., 1928); Zeneművek, kompozíciók, átiratok, kiadványok;

László Géza (Rácszentmiklós, 1886. március 14. – Budapest, 1955. november 12.) énekpedagógus. Budapesten Anthes György tanítványa, azon kívül Berlinben, Milánóban (Vanzo, Sabbati és Anselmi) tanult. Ügyvédi gyakorlatot folytatott, majd az I. világháborútól éneket tanított. Hőstenor volt, de színpadra nem lépett. 1943-tól a Zenei Gimnáziumban tanított. Egyike volt a legkiválóbb magyar énekpedagógusoknak, tanítványai között voltak Székely Mihály, Rösler Endre, Palló Imre, Németh Mária, Anday Piroska;

Rácz Aladár (Jászapáti, 1886. február 28. – Budapest, 1958. március 28.)

Rácz Aladár tanítványai körében

cimbalomművész, tanár. Cigányzenész családból származott. Jászberényben és Bp.-en cigányzenekarokban játszott. Tagja volt 36. Rácz Laci zenekarának is. 1910-től Párizsban, 1914-től Svájcban magyar, majd francia cigányzenekarokban játszott. Az I. világháború alatt Svájcban megismerkedett Ernest Ansermet professzorral, Jaques-Dalcroze-zal, Igor Sztravinszkijjal, akik felfigyeltek játékára, művészetének tökéletesítésére ösztönözték és a komoly muzsika irányába terelték. Sztravinszkij cimbalmozni tanult tőle, s komponált is erre a hangszerre. 1926-ban Lausanne-ban adta első önálló cimbalomhangversenyét. Koncertútjai során majd egész Európát bejárta. 1927 – 35-ben Franciaországban élt, 1935-ben tért vissza Magyarországra, Budapesten 1937-ben a Nemzeti Zenede, 1938-tól haláláig a budapesti Zeneművészeti Főiskola tanára volt, ahol számos kitűnő tanítványt nevelt. A cimbalomjátékot ő emelte művészi színvonalra, a cimbalom általa lett hangversenyhangszer. Barokk és preklasszikus mesterek főként cembalóra írt műveit adta elő többnyire felesége, Yvonne Barblan zongorakíséretével;

Romagnoli Ferenc (Bécs, 1886 – Budapest, 1970. december 25.): kürtművész, tanár. Bécsben a Hochschule für Musikon szerezte meg oklevelét (1905), ez évben ő mutatta be Bécsben Richard Strauss I. kürtversenyét. 1909-től 1950-ig a budapesti Operaház zenekarában játszott, sok kürtszámmal szerepelt mind operaelőadásokon, mind a Budapesti Filharmóniai Társaság hangversenyein. 1917–1959 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán is tanított, hosszabb ideig tanszékvezetőként. Kiváló fúvósjátékosokat nevelt;

Sebeők Sára (Sátoraljaújhely, 1886. április 11. – Budapest, 1952. július) peraénekes, tanár. Budapesten Maleczkyné, Bécsben Rosa Papier tanítványa. Egy ideig a bécsi Operaháznál működött, majd Frankfurtban szerepelt. 1908 – 29 között a budapesti Operaház tagja, 1923-ban örökös tag lett;

Szügyi Kálmán (1886-1942) operaénekes, tanár. 1916-ban debütált az Operaházban, melynek haláláig egyik legjobb karakter- és comprimario-tenorja volt;

Turai Mihály (Szakcs, 1886. szeptember 10. – Budapest, 1978. március 15.) karmester, zeneszerző, tanár. 1906-1926 között vidéki városokban színházi karmester, öt évig a Pécsi Nemzeti Színház zenekarát vezette; majd Székesfehérvárott, Nyíregyházán, Győrött és a budai Várszínházban karmesterkedett. 1926-45 között a budapesti Nemzeti Színház karmestere, itt különböző művek kísérezénjét állította össze. 1947-től a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, 1953-tól az Orsz. Széchényi Könyvtár zeneműtárának munkatársa, az utóbbinak ő katalogizálta teljes muzeális jellegű anyagát. Később az MTA Bartók-archívumának munkatársa;

Vannay János (Arad, 1886. szeptember 6.–Zalaegerszeg, 1967. november 28.) zenetanár, zeneszerző. A Zeneművészeti Főiskolán Siklósi Albert növendéke zenetanári oklevelet szerzett. 1919–: magán oktatással foglalkozott 1926–: a nagykanizsai zeneiskola igazgatója, a Nagykanizsai Szimfonikus Zenekar karnagya. Az 1930-a években az Országos Zenepedagógiai Egyesület igazgatója, az Országos Magyar Dalosszövetség 14. „kerületi karnagya” és művészeti bizottság elnöke, a Zala-megyei Népművelési Bizottság 3 éves karnagyképző tanfolyamának vezetője. A Nagykanizsai Szimfonikus Zenekar és a Városi Nőiakar karnagya. Szólistaként és kíséreként hangversenyezett. Az 1950-es években Zalaegerszegen telepedett le, a Zalaegerszegi Állami Zeneiskola helyettes igazgatójaként nyugdíjazták;

Zoltán Vilmos /Zupancsics Vilmos/ Sopron, 1886. 11. 27. - Pécs, 1938. 08. 31.) gordonkaművész, zenetanár, karmester- 1912-től a pécsi Városi Zeneiskola

tanára, a Pécsi Dalárda és a Zenekedvelők Egyesülete karmestere és a Pécsi Kamarazene Társaság egyik alapítója;

125 éve született (1891)

Bán János (Dunaszentgyörgy, 1891. 08. 13. - Budapest, 1979. 01. 25.)
Zenetanár, nyelvész. Konzervatóriumi és városi zeneiskolai zenetanár Pécssett;

Baranyi János (1891-1971) zongoraművész, karmester, főiskolai tanár,
zeneiskola-alapító, a szegedi Városi Színház igazgatója;

Ferenczy Gyula (Kolozsvár, 1891. április 12. – Budapest, 1962. február 13.)
zeneszerző, színművész, tanár. Középiskoláit szülővárosában végezte, egyetemi tanulmányait ugyanitt, Bécsben és Párizsban folytatta. A zeneirodalomban könnyűzenére szerzett dalaival ért el sikert, *Intermezzo* c. balettjével a zürichi Duncan Theaterben mutatkozott be. Erdélybe hazatérve 1926-ban megalakította az állandó lakhelyhez nem kötött székelyföldi színtársulatot, játékkrendjén Goldoni, Molière és Gorkij is szerepelt;

Fleischer Antal (Makó, 1891. május 30. – Budapest, 1945. október 30.)

(www.geni.com)

karmester, tanár. Herzfeld Viktor és Kodály Zoltán tanítványa. A budapesti Népopera korrepetitora, majd karnagya. 1915-től az Operaháznál működött Tango Egisto mellett, mint korrepetitor, 1917–39 között karmester. 1919-től 1935-ig a Nemzeti Zenede tanára. Főként a modern zene kiváló előadója. Nevéhez fűződik Verdi Falstaff c. operájának budapesti bemutatója (1927);

Kardos István (Debrecen, 1891. július 6. – Budapest, 1975. február 28.)
zeneszerző, tanár;

Keresztes Károly (Lécfalva, 1891. június 20. – Gyergyószentmiklós, 1944.

szeptember 9.) zeneszerző, lapszerkesztő. Felsőfokú jogi tanulmányait Debrecenben és budapesti Zeneakadémia magántanulója volt, zeneszerzésben Toldy László irányította. Szolgabíró, majd ügyvéd Sepsiszentgyörgyön, az OMP megyei főtitkára, egy ideig a Székely Nép c. lap felelős szerkesztője (1920–22). Írásai itt s a Keleti Újságban jelentek meg. A hangszeres irodalom s a zenés színpad foglalkoztatta. Már 1916-ban hegedűfantáziája jelent meg Lipcsében (Frühling im Kriege). Kapcsolatba került Bartókkal és Kodálllyal, hatásuk alatt a székely népzene motívumanyagát hasznosította hagyományos keretek között. Kodály számára háromszéki népdalokat gyűjtött, megrendezte Sepsiszentgyörgyön Bartók Béla 1927. március 2-i hangversenyét a Székely Nemzeti Múzeumban. Előadóművészként Giovanni Battista Viotti, Bach, Händel, Mozart, Beethoven, Mendelssohn, Hubay Jenő műveit népszerűsítette Sepsiszentgyörgyön, Gyergyószentmiklóson;

Kornstein Egon Ferenc (Nagyszalonta, 1891. május 22. – Párizs, 1987. december 3.) hegedű- és brácsaművész, zenetudós, tanár. A budapesti Zeneakadémián Hubay Jenő növendéke volt, 1911-ben diplomázott. Évekig a Waldbauer-Kerpely vonósnégyes brácsása. 1923-ban az USA-ban telepedett le, 1947-ben a New York Universityn kapott tudományos fokozatot. Zenetörténetet tanított 1961-ig. 1961-től 1971-ig a Mannes College of Music zenei könyvtárosa volt. Zenetörténészként főleg a XVI. sz. végi velencei zenét tanulmányozta, és zenetudományi cikkeket írt amerikai szaklapokba (Egon F. Kenton néven);

Kardos István (Debrecen, 1891. június 6. – Budapest, 1975. december 22.) zeneszerző, karmester, pedagógus. 1913-ban Herzfeld Viktor növendékeként szerzett zeneszerzői diplomát a Zeneakadémián, közben jogot is végzett. Mint színházi karmester Budapesten, Debrecenben és Bernben; mint rádió-, film- és hanglemez felvétel karmester Berlinben dolgozott. 1913-tól hangversenyek zongorakísérője hazánkban és külföldön. A Fodor Zeneiskolában tanított. 1945 után a Textil Szakszervezet Kulturális Bizottságában dolgozott. A Magyar Zeneművészek Szakszervezetének tagozati alelnöke volt. 1949–1957 között a

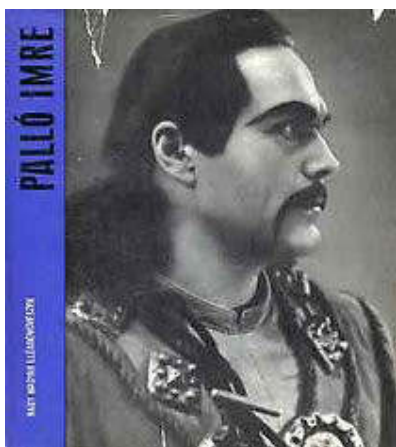
Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán tanított. 1952–1963 között a Színművészeti Főiskolán is oktatott;

Keresztes Károly (Lécfalva, 1891. június 20. – Gyergyószentmiklós, 1944. szeptember 9.) zeneszerző, tanár, lapszerkesztő. A budapesti Zeneakadémia magántanulója volt, zeneszerzésben Toldy László irányította. Szolgabíró, majd ügyvéd Sepsiszentgyörgyön, az OMP megyei főtitkára, egy ideig a Székely Népc. lap felelős szerkesztője (1920–22). Írásai itt is a Keleti Újságban jelentek meg. A hangszeres irodalom is a zenés színpad foglalkoztatta. Már 1916-ban hegedűfantáziája jelent meg Lipcsében (*Frühling im Kriege*). Kapcsolatba került Bartókkal és Kodállyal, hatásuk alatt a székely népzene motívumanyagát hasznosította hagyományos keretek között. Kodály számára háromszéki népdalokat gyűjtött, megrendezte Sepsiszentgyörgyön Bartók Béla 1927. március 2-i hangversenyét a Székely Nemzeti Múzeumban. Előadóművészként Giovanni Battista Viotti, Bach, Händel, Mozart, Beethoven, Mendelssohn, Hubay Jenő műveit népszerűsítette Sepsiszentgyörgyön, Gyergyószentmiklóson;

Lengyel László Béla (Pécs, 1891. február 6. – Marosvásárhely, 1957. december 12.) zeneszerző, tanár. Pályáját tanítóként kezdte, feljáró hallgatóként Kacsóh Pongrác tanítványa volt a budapesti Zeneművészeti Főiskolán. Mint hadifogoly került Brassóba (1919), ahol a brassói Magyar Dalárda (1925), majd a Törekvés munkásdalárda (1926) karnagya lett. Utoljára a marosvásárhelyi Magyar Népi Együttes kórusát vezette;

Melles Béla (Baja, 1891. június 26. – Budapest, 1939. február 4.) hegedűművész, tanár. Mérnöknek készült, majd zenei pályára lépett. Grünfeld Vilmos, majd hadifogsága idején Szentpétervárott Auer Lipót és Glazunov tanítványa. 1922-ben vonósnégyes-társaságot alakított, mellyel sikeres külföldi hangversenykörutakat tett. Az Operaház tagja (hangversenymester) volt. 1936-tól a Zeneművészeti Főiskola tanára. Az állástalan zenészek szimfonikus zenekarának szervezője és karnagya;

Palló Imre (Mátisfalva, 1891. október 23. – Budapest, 1978. január 25.)

Németh Amadé könyvének borítója

operaénekes (bariton). 1910-ben Kolozsvárott érettségizett. Egy éves megszakítás után tanulmányait Budapesten, a Zeneakadémián folytatta 1911-1916 között. Rövid ideig katona volt, majd az Operaház szerződtette és (1917-től) egészen haláláig tagja volt. Munkája mellett a jogi diplomát is megszerezte. Kodály Zoltán a magyar népdalok mesterdalnokának nevezte. Az Operaház igazgatója volt 1957-től 1959-ig;

Petz Hubert (Leánycsók, 1891 -) főkántor, karnagy, tanár. A pécsi papi tanítóképzőben tanítói és kántor oklevelet szerzett, majd a szekszárdi gimnázium énektanára lett. A szekszárdi r.k. belvárosi plébániatemplom 120 tagú vegyeskarának vezetője;

Pilinszky Géza (? , 1891 – Ny–Berlin, 1970, szept.): brácsaművész, operaénekes, zeneszerző, tanár. A budapesti Zeneakadémián tanult, Szerémi Gusztáv, majd Anthes György tanítványa. A Magyar Állami Operaház (1920–27), a Városi Színház tagja volt (1928). 1928-tól Németországban, előbb Berlinben, majd az elbingi Stadttheaterben hőstenorszerepeket énekelt, 1930-ban részt vett A. Toscanini vezénylete mellett a Bayreuthi Ünnepi Játékokon. Ezt követően főként brácsaművészként lépett fel, 1937-től a berlini Metropol Theater szólóbrácsása. Az 1950-es évek elejétől ének- és zenepedagógus volt. Néhány zenekari művet is komponált;

Rados Dezső (Győr, 1891. április 12 – Budapest, 1974. szeptember 17.)

hegedűművész-professzor. A XX. század második felének egyik legjelentősebb magyar hegedűpedagógusa. Még be sem iratkozott a Zeneakadémiára, amikor már tanított: gimnazistaként a nála fiatalabbakat oktatta hegedűre, szolfézusra, zeneelméletre. A Zeneakadémián 1913-ban szerzett diplomát a szólistaként és kamaramuzsikusként is kiváló, de egyúttal nagyszerű pedagógiai érzékkel rendelkező Mambriny Gyula (1874-1928) – Hubay Jenő és Koessler János egykori növendéke – osztályában. Mambriny egy évtizeddel később, 1922-ben a hegedű tanárképző vezetője lett, de Rados Dezső tanulóéveiben ezt a szakot még Bloch József (1862-1922) vezette, akit Rados egész életében példaképének tekintett. Bloch a hazai hegedűpedagógia és – metodika úttörőjeként máig alapvető jelentőségű hegedűiskolát, ujjgyakorlatokat, hangsoriskolát, instruktív műveket írt, és *A hegedűjáték módszertana* című könyve még évtizedekkel halála után is kötelező tananyag volt a főiskolán. Rados Dezső folytatta, továbbfejlesztette és bizonyos területeken megváltoztatta a Bloch által kidolgozott metodikai rendszer elméletét és gyakorlatát, s e tevékenységével jelentősen hozzájárult a Hubay Jenő, majd később Székely Zoltán, Szigeti József, Vecsey Ferenc, Zathureczky Ede nevével fémjelzett budapesti iskola sikeréhez, értékeinek megőrzéséhez. Rados Dezső 1920-ban a Fodor Zeneiskola tanára lett: minden évben több tehetséges növendékét vették fel a Nemzeti Zenedébe, illetve a Zeneakadémiára. Pedagógiai módszerének eredményességére – mint a Bartók-archívumban őrzött ajánlólevélből kitűnik –

Bartók Béla is felfigyelt. Angol nyelvű ajánlólevelének magyar fordítása a következő: *Rados Dezső urat mint kitűnő hegedűtanárt mindenkinek ajánlom, akit érint. Hosszú gyakorlata van Budapest legkiválóbb magán-zeneiskolájában és briliáns eredményeket ért el tanítványaival.* - Budapest 1939. június 3. 1940-ben a Goldmark Zeneiskola igazgatójává nevezték ki, és a II. világháború éveiben meghatározó szerepet játszott a hivatalos iskolarendszertől kizárt, zsidó származású növendékek szervezett zeneoktatásának megteremtésében. 1945-től két éven át a Nemzeti Zenedében folytatta a tanítást, majd 1947-ben visszatért alma materébe: a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hegedű tanszakának tanára lett. 1959-ben nyugdíjba vonult, de – a didaktika és a módszertan specialistájaként – ezután is tanított. A vonós tanszék keretein belül az 1966/67-es tanévben kezdte meg működését az általa vezetett hegedűstúdió, amely művész-tanári, illetve hegedűtanári diplomával rendelkező pedagógusok metodikai továbbképzésére vállalkozott. A stúdió indításakor Rados Dezső interjút adott a *Muzsika* című folyóiratnak, amelyben összefoglalta művészi és pedagógusi hitvallását. „A modern hegedűirodalom, de általában a hegedűművészetről vallott modern felfogás a művek mélyebb analitikai ismeretét követeli meg a művésztől, nagyobb elméleti, esztétikai, sőt zenetörténeti tudást is [...] A metodikus foglalkozik a vonótartással, a fekvésváltással, a díszítések kivitelezésével, a vonásnemekkel, a vibratóval, az ujjrenddel és talán elsősorban a tónussal, vagyis a hangképzéssel. Az utóbbi egyik döntő feltétele a jó hegedülésnek. A budapesti iskola sikerének legfontosabb tényezője az volt, hogy a mesterek az akkori nyugati iskolákban kialakított legmodernebb hangszertechnikát tanították, és olyan romantikus hangzás elérésére építettek, amit a nagy cigányprímásoktól tanultak el... A cigányprímások játéktípusa rendkívül alkalmas volt a nagy romantika, általában a nagy líra, a forró drámaiság közvetítésére. Ennek a játéktípusnak ma sem csökkent a vonzereje, de az ízlés átalakulása mégis sok változást hozott létre... A hegedű a legérzékenyebb hangszer, mert a legközvetlenebb kapcsolatban áll az emberrel. A hegedű testét és a vonót szervesen kell kapcsolni az emberi testhez.”

Retkes Attila

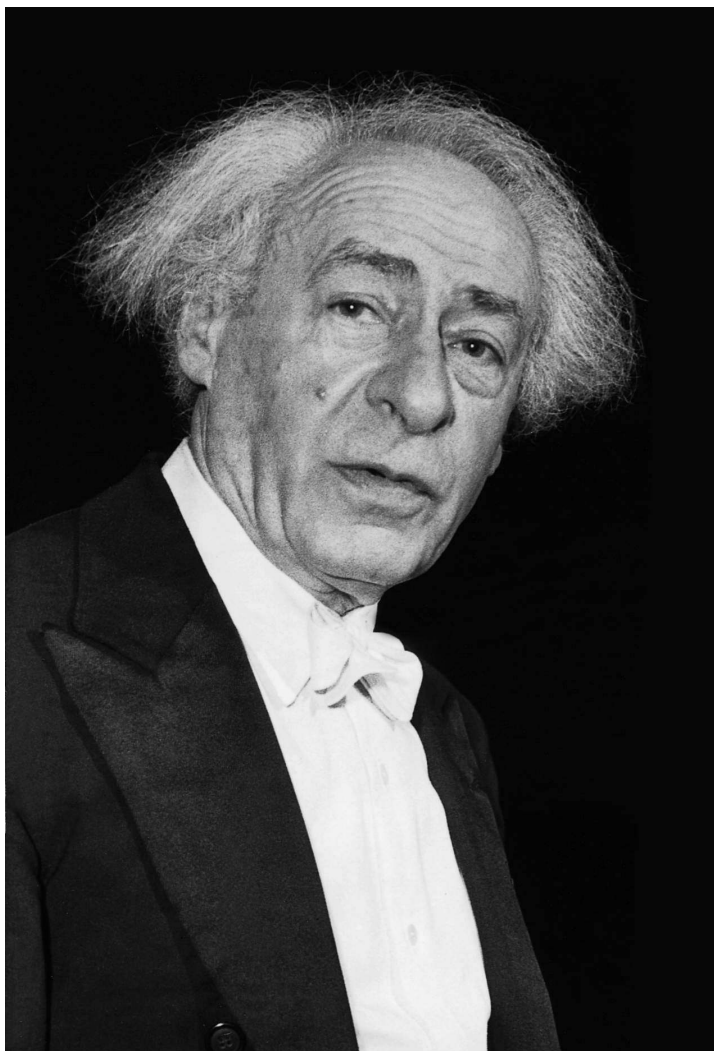
(Zeneakadémia honlapja)

Sándor Jenő (Székelykeresztúr, 1891. június 30. – Budapest, 1978. december 30.) zeneszerző, tanár. Gyermekkorában tanult meg hegedülni; 15 éves korában diákzenekart alakított. Kolozsvárott jogi doktorrá avatták 1913-ban. A 20-as évek elején keletkeztek első nótái, a Halványsárga rózsát bokrétába szedtem országos sikert aratott. 1920-tól hegedült, népi zenekarokat alakított, zeneszerzői működésében a nóta játszotta a főszerepet;

Sebestyén Sándor (Szeged, 1891. november 10. – Budapest, 1962. február 10.) gordonkaművész, zenepedagógus. Budapesten Schiffer Adolf, Berlinben Földesy Arnold tanítványa volt. Emellett tanári diplomát és 1914-ben

bölcsészdoktorátust szerzett A primitív népek zenéje c. disszertációjával. Az I. világháború alatt a Nemzeti Zenede tanára. 1921-ben Svédországba távozott, ahol mint koncertező gordonkaművész és mint tanár működött, 1921 – 25-ben a göteborgi színház szólógordonkása volt. 1926 után Budapesten a Székesfővárosi Felsőbb Zeneiskolában tanított, ugyanakkor a Székesfővárosi Zenekarnak volt tagja. 1945 után a MÁV-szimfonikusok szólógordonkása lett, mint pedagógus haláláig a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában működött. 1948-ban megszervezte és haláláig vezette a Vasutas Szakszervezet zeneiskoláját. – F. m. A primitív népek zenéje (Bp., 1914); A gordonkajáték technikája és tanítbsának módszere, (Bp., 1917); Vonóshangszerek tanításának akusztikus megalapozása, (Bp., 1923); A gordonkajáték technikájának elemzése (Bp., 1936); Hamis megfigyelések és tévedések a vonóshangszerjáték technikájában és tanításában (Bp., 1937); Gordonkametodikai jegyzetek (Bp., 1956);

Szenkár Jenő (Budapest, 1891. április 9. – Düsseldorf, 1977. március 25.)

(lfze.hu)

karmester, tanár. A budapesti Zeneművészeti Főiskolán zeneszerzést tanult Koessler Jánosnál, majd Herzfeld Viktornál. 1911-ben egy évadra az Operaházhoz szerződött korrepetitorként, de már a következő évadtól kezdve élete végéig külföldön vállalt szerződést. Ez alól csak az 1913-1915 közötti két év volt kivétel, amikor – egy évadnyi prágai működés után – a budapesti Népopera (ma: Erkel Színház) karnagya volt. Ezután Salzburgban, később Altenburgban volt karmester. 1920-ban három évadra a Frankfurti Operához került, majd egy évadon át Berlinben a Volksoper igazgatója volt. 1924-től Kölnben vezető karnagy. Ott mutatta be 1926. november 27-én Bartók Csodálatos Mandarin c. táncjátékát és Kodály Hány János c. daljátékát. 1934-1939 között Moszkvában a Filharmonikusok vezető karnagyaként működött, és a Moszkvai Csajkovszkij Konzervatóriumban vezénylest tanított. 1939-1949 között Rio de Janeiro-ban vállalt szerződést, de közben New York-ban a Metropolitanben is vezényelt. 1950-ben visszatért Európába. Két évadon át Mannheimben és Kölnben működött, majd 1952-től nyerte el utolsó állandó szerződését a Düsseldorfi Színháznál. 1958-ban az ő hangversenye vált a Bp.-i Zenei Hetek egyik legnevezetesebb eseményévé. 1963-ban és 1964-ben vezényelt utoljára Budapesten, mindkét alkalommal a Magyar Állami Operaházban. Zeneszerzőként is tevékenykedett: szimfonikus és kamaraművek mellett dalokat és zongoraműveket írt;

Temesváry János (Szamosújvár, 1891. december 12. – Budapest, 1964.

Bartók Béla, Kodály Zoltán és a Waldbauer-Kerpely vonósnégyes (balról jobbra: Kerpely Jenő, Waldbauer Imre, Molnár Antal és Temesváry János) (A kép forrása: maimanohaz.blog.hu)

november 8.) hegedűművész, tanár. Hegedűtanulmányait a Zeneakadémián Hubay Jenőnél végezte. Tagja lett az 1909-ben megalakult Waldbauer – Kerpely-vonósnégyesnek, 1940-ig játszott az együttesben. Mint hegedűtanár 1911- től a Fodor-zeneiskolában, 1914-től a Nemzeti Zenedében működött. 1922 – 35 között a Postás Zeneiskola. igazgatója, ezután a Zeneművészeti Főiskolára került, amelynek 1959-ig volt tanára. 1927-től nyugalomba vonulásáig (1960) az Operaház zenekarának szólóbrácsása volt. 1927 – 44 között a Magyar Zeneszövetség alelnöke. 1945-ben Vasvári Istvánnal együtt megszervezte a Hivatásos Zenészek Szakszervezetét, amelynek 1952-ig elnöke volt;

120 éve született (1896)

Ádám Jenő (Szigetszentmiklós, 1896. december 13. – Budapest, 1982. május

15.) zeneszerző, karnagy, egyetemi tanár. Az I. világháború hadifoglyaként ének- és zenekart szervezett és azzal műsoros előadásokat tartott egész Szibériában. Hazatérve 1921-től 1925-ig a budapesti Zeneakadémián Kodály Zoltán növendéke (zeneszerzés), 1933-ban Felix Weingartnernél karmesterképzőt is végzett. Fővárosi iskolákban tanított. 1929-től 1959-ig (nyugdíjazásáig) a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára, ahol szolfézst, népzénét, kamaraéneket, módszertant, dalirodalmat tanított; az operatanszak, majd az ének-főtanszak vezetője volt. A Zeneművészeti Főiskola énekkarával nagysikerű előadásokat tartott. Nem csak élőszóval, de írásaival is nevelt. Kodály biztatására kidolgozta a későbbi „Kodály módszer” néven ismert énekezenektatás alapjait feltáró Módszeres énektanítás a relatív szolmizáció alapján c. pedagógiai művét, valamint Szo–Mi címmel az általános iskolák énektanításának tankönyvét. Zeneszerzői munkásságának jelentős része a m. népzenehez kapcsolódott;

Ágoston Imre (Nemesdéd, 1896 - ?) tanító, karnagy. Tanítói és kántori oklevelet nyert. 1923 után a sümegi plébániatemplom kántora és karnagya. Alapította és vezette az egyházi vegyeskart, amely 1927-ben, Keszthelyen első díjat nyert. Karnagya volt a város Ének és Zeneegyletének, valamint a Levente Zenekarnak is;

Bárdos Alice (Budapest, 1896 - Auschwitz, 1944) hegedűművész-tanár.

A budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Hubay Jenő tanítványa, Szombathelyen élt. Kamarapartnerai között említhetjük többek között a Waldbauer-Kerpely vonósnégyest, Bartók Bélát, Fischer Annie-t, Weiner Lászlót. Fellépési lehetőségei élete végén már csak a javarészt zsidó zenészekből álló szombathelyi Collegium Musicum és a budapesti OMIKE hangversenyekre korlátozódott. Életéről, művészetéről valamint a Collegium Musicum történetéről Gál József írt könyvet;

Basilides Mária (1886-1946) operaénekes, tanár. 1911-ben debütált a Városi

Basilides Mária, mint Gertrudis 1935

Színházban, még hozzá a színház megnyitó előadásán, Jean Nougès Quo vadis c. operájának Poppea szerepében. 1915-ben szerződtette az Operaház. Ő volt az első magyar Márfa, ő énekelt először a Székely fonó Háziasszonyát. A magyar

műveknek, Bartók és Kodály alkotásainak egyik legjelentősebb propagátora. Haladó szellemű művész, aki számtalan munkáselőadáson és -hangversenyen lépett fel. Az Operaház örökös tagja volt;

Beder Sándor (1896-1946) zeneszerző, tanár;

Bihari Teréz (Budapest, 1896 - ?) budapesti zenetanár. 1944. november 15-én elhurcolták, eltűnt;

Ember Nándor (Budapest, 1896 –?, 1946) zongoraművész, tanár. Laub István tanítványa. Hosszabb időn át Madridban élt, ahol a spanyol zenei élet számottevő reprezentánsa volt. 1935-től 1944-ig a budapesti Zeneművészeti Főiskola tanára;

Hir Sári (1896-1978) zongoraművész, zenepedagógus;

Komjáti Károly (Budapest, 1896. március 8. – Budapest, 1953. július 3.) zeneszerző, karmester. 10 éves korában nyert felvételt a Zeneakadémia zongoraszakára, ahol Nagy Géza, Szendy Árpád, ill. Hegyi Emánuel, később a zeneszerzési főtanszakon Weiner Leó és Kodály Zoltán tanítványa. Tanulmányait a háború után Berlinben fejezte be. 1922–23-ban a berlini Staatsoper korrepetitora, 1925-től a Vidám Színpad, 1926-tól a nagyváradi Szigligeti Színház, 1927-től a kolozsvári Magyar Színház karmestere. 1930-ban Budapesten, 1932–34 között Ausztriában és Németországban dirigált. 1934-től a budapesti Király Színház karmestere. 1936-tól 1942-ig a Pódium Kabaré zenei vezetője, majd karmestere. 1943 –44-ben a Kamara Varieté karmestere. 1944-ben deportálták. 1945-től a Pódium Kabaré karmestere és zenei vezetője, majd 1949 után zeneiskolai tanár;

Mádai Istvánné Präger Gizella (Budapest, 1896. április 23. – 1944) budapesti zongoratanárnő. Budapestről deportálták 1944 novemberében. Eltűnt;

Mihalik Kálmán (Oravicabánya, 1896. február 21. – Szeged, 1922. szeptember 6.) orvos, zeneszerző, tanár. 1918-ban a kolozsvári egyetemmel együtt előbb Budapestre, majd 1920-ban Szegedre került. Kutatóorvos lett az egyetemen, és tanársegédként dolgozott Reinbold professzor mellett. Mindössze 26 éves volt, amikor tüfuszban meghalt. Szegeden írta 1921-ben – Csanády György szövegére – a Székely himnusz (Erdélyi himnusz) zenéjét. Több forrás állítja, hogy a dalt 1922-ben énekelték először egy SZEFE-közyűlésen. A dal Erdély székely-magyar lakosságának második himnuszává vált. A szegedi Erdélyi Kör 1991-ben Mihalik Kálmán Alapítványt hozott létre tehetséges erdélyi fiatalok támogatására;

Nagy Izabella (Győr, 1896. július 17. – Budapest, 1960. január 31.) énekesnő, tanár. Noseda Károly és Rékai Nándor tanítványa. 1921-ben a Budai Színkörben lépett először színpadra Finum Rózsi (Tóth Ede: A falu rossza) szerepében. A Vígszínházhoz szerződött, 1922-ben az Operaház tagja lett, ahol a Carmen (Bizet) címszerepében mutatkozott be, 1925-től a Nemzeti Színháznak is tagja volt. 1930-tól mint vendég szerepelt a két utóbbi színházban. Sikerrel alakította népszínművek női főszerepeit is;

deésfalvi Pataky Kálmán (Alsólendva, 1896. november 14. – Los Angeles,

1964. február 29.) operaénekművész-tanár. [Gábor József Andrassy úti](#) énekiskolájában tanult énekelni. melyet 1921-ben a budapesti Operaház szerződtette. Egyedülálló képességeire külföldön is felfigyeltek, így 1926-ban a bécsi operaház szerződtette. Világhírének csúcsán, 1936-ban a Salzburgi Ünnepi Játékokon Florestant (Beethoven: Fidelio) énekelte Toscanini vezényletével. 1946-ban a tengerentúlra ment, egy ideig Buenos Airesben élt, később visszavonult az énekesi pályától és Chilében, végül Kaliforniában telepedett le;

Pártos Jenő (Budapest, 1896. május 26. – Budapest, 1963. szeptember 1.) író, dalszövegíró, zeneszerző, tanár. Számos műfajban dolgozott a 20. században. Írt operettet, táncdalt, magyar nótát, leginkább szövegíróként, de néha zenét is komponált. Népszerű budapesti szerző volt. Szerzőként az orfeumi kupléktól a tangókon; angol és orosz fordításokon át az ötvenes évek sematikus művészetéig mindenhol megtalálta a helyét.

Sándor Árpád (Budapest, 1896. június 5. – Budapest, 1972. február 10) zongoraművész, kamaramuzsikus. Tanulmányait a budapesti Zeneakadémián Bartók Bélánál és Kodály Zoltánnál végezte (1914). Nem sokkal később az USA-ban járt hangversenykörúton. 1917-ben szerkesztette a Szimfónia c. zenei folyóiratot. 1922-ben Berlinben telepedett le, a faszizmus uralomra jutásáig a Berliner Tageblatt zenekritikusa volt. 1933-ban ismét az USA-ba ment, ahol mint kamaramuzsikus és zongorakísérő működött. Partnere volt Jascha Heifetznek, Lily Ponsnak és más híres művészeknek. Élete utolsó éveit teljes visszavonultságban Budapesten töltötte;

Sáray Elemér, ifj. (Nyíregyháza, 1896. június 17. – Budapest, 1982. október 9.) prímás, zenekarvezető. Zenei tanulmányait a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán végezte Gobbi Alajos (hegedű) tanítványaként. Saját zenekarával bejárta egész Magyarországot;

Szekeres Ferenc (Budapest, 1896. április 9. – Toulouse, Franciaország, 1960. március 26.) orgonaművész-tanár. Az édesanyja által 1905-ben alapított zeneiskola vezetését kb. 1918-ban vette át és tovább fejlesztette. Benne Európában elsőként létesített jazz-tanszakot. A kis jazz-együttest propagálta (zongora, nagybőgő, hegedű, gitár). Az iskolája 1941 táján szűnt meg. 1939-től Franciaországban élt;

Szücs Gergely (Kunmadaras, 1891-1953) zenetanár. Tanulmányait a Zeneművészeti Főiskolán végezte, ahol a hegedűtanári és középiskolai ének- és zenetanári tanszakokon olvelet nyert. Hangversenyezett az általa szervezett magyar cimbalomötössel Debrecenben és környékén. Gyakran szerepelt a magyar rádióban. 12 évig a kisújszállási református főgimnázium tanára volt, 8 évig a Debreceni Városi. Zeneiskolában tanított, majd magánzeneiskolát alapított, és a debreceni református főgimnázium ének- és hegedűtanára volt;

ifj. Toronyi Gyula (1896-1966) operaénekes, tanár. A Nemzeti Zenedében és a Zeneművészeti Főiskolán Miolnár Imrénél tanult. 1929-ben debütált az Operaházban, a Mesterdalnokok Moserjeként. Kitűnő comprimario-tenor volt;

115 éve született (1901)

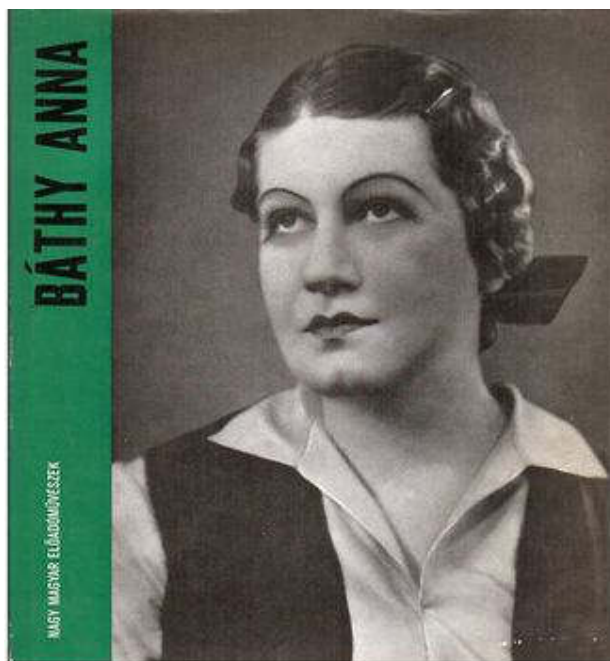
Ambrus Géza (Halmágy, 1901. május 16. – Nagyvárad, 1970. augusztus 15.) tanító, népművelő, tanár. zeneszerző. 1921-ben szerzett tanítói oklevelet Nagyenyeden. Tanított Mezőbándon, Pókán, Csernátfaluban, Marosludason. 1929-től kezdve Nagyváradon;

Anday Piroska /eredeti nevén Andauer Piroska, külföldön Rosette Anday/

(Budapest, 1903. december 22. – Bécs, 1977. október 20.) opera-énekesnő, tanár. Tanulmányait a Zeneakadémián végezte Bloch József, Hubay Jenő (hegedű) és Anthes György (ének) osztályában. Eközben a budapesti tudományegyetem bölcsészettudományi karán is tanulmányokat folytatott. Első nagy sikerét 1920-ban a Városi Színházban aratta a Carmen címszerepében. 1920–22-ben az Operaház ösztöndíjasa volt. 1921. szeptember 23-án írta alá szerződését a bécsi Staatsoperrel, ahol a harmadik fiú (Mozart: A varázsfuvola) szerepében mutatkozott be, de hamar megkapta itt is Carment. A zsidótörvények miatt 1938 márciusában eltávolították az operából. A háború után előbb a Theater an der Wienben kezdte újra pályáját, csak később tért vissza a Staatsoperbe. Négy évtized után, 1961-ben Klütaimnéztra (Strauss: Elektra) szerepében búcsúzott a bécsi közönségtől;

Báthy Anna/ Stampf Anette/ (Beregszász, 1901. június 13. – Budapest, 1962.

május 14.) operaénekes, tanár. A Zeneművészeti Főiskolán Maleczki Bianka tanítványa volt. Az évváró növendék-előadáson Verdi Aida című operájából a címszereplő Nílus-parti jelenetét énekelte. 1927-től a budapesti Városi Színházban énekelt, majd 1929-ben az operaház szerződtette. 1929. december 30-án mutatkozott be Verdi Álarcosbáljának Amélia szerepében. A korabeli sajtó elragadtatással írt debütálásáról. Báthy Anna több mint harminc éven át volt a Magyar Operaház legrangosabb énekesnője, 1955-ben a társulat örökös tagjává választották;

Berend Endre (Keszthely, 1901. ? – ?) hegedűművész, tanár, karnagy. Elvégezte a Zeneművészeti Főiskolát, ahol Hubay Jenő tanítványa volt. 1920–26 között a Városi Színház első hangversenymestereként, 1926–30 között Norvégiában, a bergeni rádió zenei vezetőjeként és karmestereként dolgozott;

Böhm Endre (1901-1952) operaénekes, tanár. Rostockban debütált 1932-ben, mint Don Juan. Kibontakozó világkarrierjét akadályozta meg tragikus halála: Zürichben Bolygó hollandiként a süllyesztőbe zuhant;

Domokos Pál Péter /Írói álnevei Gernyeszeghy Ádám illetve Páldeák

Áron/ (Csíkvárdotfalva, 1901. június 28. – Budapest, 1992. február 19.) tanár, történész, néprajzkutató. A csíksomlyói tanítóképzőbe járt, amit az 1916-os román betörés miatt egy időre meg kellett szakítania, Debrecenben végzett egy évet, majd később otthon fejezte be tanulmányait. A csíkkarcfalvi tanítóskodás után Krajovában a román hadsereg katonája. Ez időtájt határozta el, hogy az elszakadt magyarságért tennie kell, így beíratkozott a budapesti Tanárképző

Főiskolára, ahol matematika, fizika, kémia, és ének-zene szakon végzett. Tanulmányai után 1926-ban hazatért, és előbb Vulkánban tanított, majd Csíkszeredában kapott állást a tanítóképzőben. Ő szervezte meg először Csíksomlyón *Ezer Székely Leány Napja* néven a ma is élő rendezvényt. Három év után felmondtak neki, mert Magyarországon szerzett diplomáját a román állam nem fogadta el. Ebben az időben olvasott Bartók és Kodály népdalgyűjtő útjairól, akik szinte az összes magyarlakta vidéket felkeresték, kivéve a moldvai csángókat. Domokos Pál Péter ekkor, 1929-ben, huszonnyolc éves korában indult első ízben a csángók közé. Moldvából visszatérve újra tanítani kezdett Kézdivásárhelyen, míg végleg el nem tiltották a pályától. Gyergyóalfaluba került kántornak. Három esztendeig, 1936-ig működött ott. Összegyűjtött anyagát Bartóknak és Kodálynak is bemutatta, akik további kutatásokra ösztönözték. A bécsi döntés fordulatot hozott az életébe. Hóman Bálint kinevezte a Kolozsvári Állami Tanárképző igazgatójává. Hogy megfeleljen az elvárásoknak, 1943-ban summa cum laude doktorált néprajzból, Kelet-Európa történelméből és magyar irodalomból a kolozsvári egyetem bölcsész tudományi karán. A bukovinai székelyek Magyarországra telepítése kapcsán Teleki Pál is véleményét kérte. Domokos ellenezte a Bácskába való telepítést. 1944 őszén családjával Budapestre menekült, 1945-től a közoktatási, később a népjóléti minisztériumban dolgozott. Innen 1948-ban elbocsátották, mert a segélyezéshez amerikai civil adományokat vett igénybe. Szárázpusztán birtokot kapott, gazdálkodásba kezdett, családja ezen idő alatt Budapesten élt. Egyházaskozár, Szárázpuszta és Mekényes községekben tovább folytatta az anyaggyűjtést. Ezután nyugdíjba vonulásáig (1961) Budapesten a József Attila Gimnáziumban, és a Kaffka Margit Gimnáziumban tanított. 1991-ben a könyvtára csángó vonatkozású anyagait átadta a Győrben alapítandó Arrabona Universitas Társadalomtudományi Karán működő Hungarológiai Tanszéknek. A gyűjtemény mellett százezer forintos alapítványt is tett olyan csángó fiatal képzésére, aki diplomaszerzés után visszatér szülőföldjére;

Fehér Ilona (Budapest, 1901. december 1. –Holon, Izrael, 1988, január)

Yehudi Menuhin társaságában (www.hagaishaham.com)

hegedűművész-tanár. Hubay Jenőnél tanult a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán. A két világháború fellépett Európa-szerte, különösen a Willem Mengelberg, és a Royal Concertgebouw Orchestra in Amsterdam, a holland. Fehér Budapesten élt 1942-ig, amikor internálták lányával egy koncentrációs táborban. Úgy sikerült megszöknie 1944 és csatlakozott a magyar és a csehszlovák partizánokhoz. 1949-ben kivándorolt Izraelbe, ahol hegedűt tanított. Tanítványai közé tartozott Pinkas Zukerman, Shlomo Mintz, Hagai Shaham, Ittai Shapira, Moshe Hammer és Yehonatan Berick, kamarazenei játékosok Shmuel Ashkenasi és David Ehrlich, valamint zenekari zenész, Ron Ephrat (Principal brácsaművész Rotterdam Philharmonic), Jakov Rubinstein (koncertmestere a Bamberg Symphony Orchestra) és karmester Yoel Levi. Amellett, hogy tanít a Rubin Akadémián, világszerte mesterkurzusokat is tartott;

Gere Lola / pályája elején [Págerné] Gaizler Lola/ (Budapest, 1901. május 1. – New York, 1967. november 17.) operaénekes, tanár. (mezzoszoprán). 1923-ban fejezte be zeneakadémiai tanulmányait. Pályáját Miskolcon kezdte, majd Pécsen, Nagyváradon, 1926 őszétől Szegeden szerepelt. Az 1930–31-es évadban lett a budapesti Operaház ösztöndíjasa, ahol Czipra (J. Strauss d. S.: A cigánybáró) szerepében debütált. 1945 márciusában második férjével, a nyilas kollaboráns Laurisin Lajossal előbb Ausztriába, majd Németországba menekült. Külföldön mindkettejük énekesi karrierje megszakadt, alkalmi munkákból éltek, Gere Lolának néhány magántanítványa volt;

Gerő Frigyes (Győr, 1901. április 11. - ?) győri hegedűművész, tanár.

Tanulmányait a Győri Ének-és Zeneegylet iskolájában és Bécsben végezte. A Győri Vonósnégyes tagja, a Győri Ének-és Zeneegylet zenekarának koncertmestere volt. Mint szólista is működött. A győri Hírlap zenei munkatársa volt. Deportálták, 1944. június után Auschwitzban halt meg;

Helényi Gyula (1901-1961) gordonkaművész, katonai karmester, zenepedagógus, határőr alezredes;

Hont Erzsébet (Szeged, 1901. máj. 23. – Bp., 1954. ápr. 25.): opera-, operett- és dalénekes, tanár. Ferenc rendező felesége volt. Mint munkásszínjátzó tűnt fel Szegeden. A bp.-i Nemzeti Zenedében Rosty Anni tanítványa volt. 1925-ben Párizsba ment és ott több hangversenyt adott. 1927-ben visszatért Mo.-ra, és előbb a szegedi Nemzeti Színház, majd Bp.-en a Király Színház tagja. A 30-as évek közepén több vidéki színházban játszott operettszerepeket. 1945 után haláláig a Fővárosi Operettszínház tagja.

Lendvai Andor /Lendvai-Leopold/ (Vác, 1901. május 20. – Budapest, 1964.

május 13.) operaénekes, tanár. (bariton), érdekes művész (1961). Zenei tanulmányat a budapesti Zeneakadémián (1923-ig), majd Bécsben és Münchenben folytatta, az utóbbi helyen Fritz Feinhals asszisztense. 1930 – 31-ben a müncheni operaház tagja. 1933 után visszatért Budapestre, 1934-től 1961-ig a budapesti Operaház tagja. 1949-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára;

Lukács István (Mindszent, 1901. december 8. – Budapest, 1967. április 3.) cimbalomművész, tanár. Ötéves korától Szabó József hódmezővásárhelyi zongora- és cimbalomtanártól tanult. A 20-as évek végén került fel Budapestre és vált a legkiválóbb prímások (Bura Károly, Sovánka Nándor, Farkas Jenő, id. Veres Károly, Magyar Imre, Oláh Kálmán, Kozák Gábor József) zenekarának cimbalmosává. Londonban Geiger lengyel karmester zenekarában szólócimbalmosként szerepelt (1934–39) a Claridge Hotelben és hetenként kétszer játszott a londoni BBC rádióban. Részt vett a szórakoztató zeneképzés újjászervezésében (1947). A Magy. Rádió Népi Zenekarának cimbalmosa volt (1950–55). Az ő cimbalmán csendül fel több mint két évtizede a Jó éjszakát, gyerekek meseműsor Csillagok, csillagok, szépen ragyogjatok kezdetű szignálja;

Major Ervin (Budapest, 1901. január 26. – Budapest, 1967. október 10.)

zenetörténész, zeneszerző, tanár. A budapesti Zeneakadémián Weiner Leónál tanult. Ezzel párhuzamosan a bp.-i tudományegy.-en bölcsészdoktorátust szerzett (1924). A Zenei Szemle c. folyóiratot szerk. (1926–28), a Muzsika c. lap társszerk.-je (1929–30). A Nemzeti Zenedében 1928-tól tanított zeneszerzést, majd zenetörténetet, közben az isk. könyvtárát is vezette. Itt találta meg 1933-ban azokat a Galánta-vidéki hangszeres dallamokat, amelyekből Kodály Zoltán a Budapesti Filharmóniai Társaság 80 éves jubileumára a Galántai táncok c. zenekari művét írta. 1935-ben kinevezték a Zeneművészeti Főiskolára a magyar zenetörténet tanárának. 1941-ben Hóman Bálint követelésére el kellett bocsátani. Bár 1945-ben a Zeneművészeti Főiskola zenetörténeti tanszékén óradíjas tanár lett, nem ott folytatta pályáját, hanem 1948-tól a budapesti Zenei Gimnáziumban, 1954-től a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában, ahol zeneszerzést tanított. Jelentős munkásságot fejtett ki a magyar zenetörténeti kutatás, főként a 18–19. sz.-i magyar zenetörténet, s Beethoven, Haydn, Mozart, Brahms, Liszt, stb. magyar vonatkozásainak kutatásában;

Oláh Gusztáv (1901-1956) rendező, tervező, tanár. A magyar zenés színpadi

kultúra operai vonatkozásának legnagyobb alakjai közé tartozott. Művelt muzsikusz, kiváló zongorista is volt. Főiskolai tanárként ő nevelte a fiatal operarendezők gárdáját. Az OH örökös tagja;

Ország Tivadar (Soroksár, 1901. december 5. – Budapest, 1963. október 11.)

www.flickr.com

hegedűművész, zeneszerző, tanár. Tanulmányait a budapesti Zeneakadémián végezte, ahol Hubay Jenő, Szerémi Gusztáv, Zsolt Nándor (hegedű), Kodály Zoltán (zeneszerzés) és Weiner Leó tanítványa volt. 1924-től tanított a Székesfővárosi Zeneiskolában, majd 1927-ben a Zeneművészeti Főiskola oktatója lett. 1961-ben a hegedűszak vezetőjévé nevezték ki. 1927 és 1940 között tagja volt a Waldbauer–Kerpely-vonósnégyesnek, 1930 és '37 között a Kerntler-triónak, a Magyar vonóstriónak. 1947 és 1958 között saját vonósnégyese volt. Több fővárosi zenekar hangversenymestere volt. Alkalmanként vezényelt is. Számos pedagógiai művet írt. Hegedűiskolája két

kiadást ért meg Budapesten (1930, 1934), módszertani munkája ugyanott *A hegedűjáték és tanítása* címmel (1935);

*Radnai Erzs*i (1901–83) operaénekes, tanár. 1925-27 között az Operaház, majd a Városi Színház volt. Híres Mignon, Carmen és Sába királynője,

Rékai András (1901-1968) rendező, tanár. 1919-ben lett az Operaház tagja, ahol 30 éven át működött rendezőként, majd főrendezőként. Nyugdíjbavonulása után a Zeneműkiadó irodalmi vezetője volt;

Prioler Gyula (Szarvas, 1901 -) egyházi karnagy, tanár. A Liszt F. Zeneművészeti Főiskolán Siklós Albert és Thomán István tanítványalánt végzett. A budapesti Szervita téri templom kántor-karnagya, hangversenyeken előadó és kísérő;

Rajeczky Benjámin (Eger, 1901. november 11. – Pásztó, 1989. július 2.)

Bucsi László egyházi karnagy-plébánossal Pásztón (1981)

zenetörténész, népzene kutató, tanár. 1917-től a ciszterci rend tagja volt. A húszas években teológiát tanult az innsbrucki egyetemen, ahol 1926-ban a teológia doktora lett. 1920-1926 között az innsbrucki egyetemen a zenei tanszakon folytatott zene történeti tanulmányokat Rudolf von Fickernél. Hazatérése után 1926-1945 között a budapesti Szent Imre ciszterci Gimnázium tanára volt. 1932-1935-ben Kodály Zoltánnál zeneszerzést tanult a Zeneművészeti Főiskolán. 1933-tól a Magyar Énekoktatók Országos Egyesületének főtitkára volt. 1945-1950-ben a ciszterci rend priorja Pásztón. Ugyanebben az időben a népzene lektora a Pázmány Péter Tudományegyetemen. 1950-től 1960-ig muzeológus a Néprajzi Múzeum népzenei osztályán. 1960-1967-ig az MTA Népzene kutató Csoportjának igazgató helyettese, majd megbízott igazgatója, 1967-től az MTA Zenetudományi Intézetének ny. tudományos főmunkatársa volt. A Zeneművészeti Főiskola zenetudományi tanszakának megbízott tanára, az International Folk Music Council tagja. 1940-től a középkori magyar zene történet, a gregorián és a magyar népzene területén végzett kiemelkedő tudományos kutatómunkát. Szerkesztette a Magyarország zene története c. kiadványt. Számos cikke, tanulmánya jelent meg a zenetudományi, az etnográfiai szakfolyóiratokban;

Rékai András (1901-1968) rendező, tanár. 1919-ben lett az Operaház tagja, ahol 30 éven át működött rendezőként, majd főrendezőként. Nyugdíjbavonulása után a Zeneműkiadó irodalmi vezetője volt;

Serly Tibor (Losonc, 1901. november 25. – London, 1978. október 8.)

zeneszerző, zenetanár, karmester. Gyermekkorában Amerikába került, 1922-ben hazatérve a budapesti Zeneművészeti Főiskolán folytatta tanulmányait Kodály Zoltánnál (zeneszerzés) és Hubay Jenőnél (hegedű). Diplomájának megszerzése után zenekari játékosként és karmesterként működött az USA-ban, 1937-ben New Yorkban telepedett le, mint zenetanár. Bartók Béla barátja volt, vázlatai nyomán feldolgozta és hangszerelte Bartók posztumusz Brácsaversenyét és a III. Zongoraverseny utolsó 17 ütemét (1945). Jól sikerült zenekari átiratokat készített Bartók Mikrokozmosz-sorozatának darabjaiból;

Székel Mihály (Jászberény, 1901. május 8. – Budapest, 1963. március 22.)

énekművész-tanár. Énekelni magánúton tanult László Gézánál. 22 éves korában lett az Operaház tagja, és az is maradt haláláig. Már a harmincas években nemzetközi elismerést szerzett magának, énekelt Bécsben és Olaszországban. A világháború után az USA-ban aratott sikert, 1946 – 50 között minden évadban fellépett a New York-i Metropolitanben. 1948 – 58 között három alkalommal járt az SZU-ban, bejárta szinte egész Európát. 1956-ban a holland fesztiválon egyik legnagyobb alakítását, Bartók Kékszakállú hercegét énekelte;

P. Tóth Erzsí (Győr, 1901. december 17.) operaénekes, nótaszerző, tanár (Magyar Királyi Operaház, Budapest – magánénekes; Magyar Rádió énekes);

Urbán Gábor (Csanádapáca, 1901. július 12. – Budapest, 1984. december 14.) zenetanár, zeneszerző. A Makói Dalárdában és a Makói Petőfi Dalkörben tevékenykedett. Zeneszerzőként főleg szimfóniákat és a színpadi műveket alkotott. Zóra és Erzsébet királyné címmel operákat is írt. Zenetudományi munkát is készített, ami a Hangzatok világa címet viselte;

Vándor Sándor /Venetianer/ (Miskolc, 1901. július 28. – Sopronbámfalva, 1945.

január 14.) karmester és zeneszerző. 1921 – 1924 közt P. Graenernél Lipcsében tanult. Hosszabb ideig Olaszországban működött, mint operai korrepetitor: 1932-ben tért haza. 1936-ban átvette a Szalmás-kórus tagjainak egy részéből alakult énekkar vezetését, amely később Vándor-kórus néven lett ismert. Több más munkáskórust is vezetett. Következetesen terjesztette és népszerűsítette Bartók és Kodály műveit. Nevéhez fűződik számos József Attila-költemény megzenésítése;

Veszprémi Lili (Tata, 1901. július 21. – Budapest, 1982. június 3.) zongoratanár,

Almár György és Veszprémi Lili unokájukkal, Edittel 1966-ban

zeneíró. Tanulmányait 1916-1922 között a budapesti Fodor Zeneiskolában (zongora) Tóth Árpád, Vas Sándor; majd 1922-24-ben a budapesti Zeneművészeti Főiskolán (tanárképző) Senn Irén tanároknál végezte. 1949-51-ben a Postás Zeneiskola igazgatója; 1951-1956 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanulmányi osztályvezetője; 1956-61-ben a Fővárosi Zeneiskola Szervezet szakfelügyelője. Számos írása jelent meg zenei folyóiratokban;

R. *Walter Rózsi* (Budapest, 1901. szeptember 21. – Budapest, 1974. augusztus 14.) opera-énekesnő, tanár. Hétévesen került az Operaház keretében működő

(mek.oszk.hu)

balettiskolába. 1919-ig a tánckar tagja maradt. Ezt követően a Belvárosi Színházban volt színésznő egy évadon át. A Zeneakadémián Georg Antheshez íratkozott be, majd Milánóban tanult énekelni. Állítólag Puccinival is találkozott. Énekesi debütálása 1921. szeptember 5-én volt a Városi Színházban *Tosca* címszerepében. Hamarosan átszereződött az Operaház, melynek 1948-as nyugdíjba vonulásáig egyik vezető énekese volt;

110 éve született (1906)

Buday Mária (1906–?) hangversenyénekes, tanár;

Csizmadia Imre (Noszlop, 1906. október 8. - Budapest, 1982. május 9.)
zenetanár, nótaszerző. Tanítói képesítését 1927-ben Pápán, az ének-zenetanári oklevelet 1943-ban a Zeneakadémián szerezte. Népzeneét Bárdos Lajosnál, karvezetést Vásárhelyi Zoltánnál tanult. Pedagógiai működését 1940-ben Sárbogárdon kezdte. 1953-ban Rákospalotára került, ahol éneket tanított. Az 1930-as évek elejétől foglalkozott nótaszerzéssel;

Deutsch Imre /Emery Deutsch/ (Budapest, 1906. – Miami, 1997.)
hegedűművész, tanár. Családja 1913-ban az első világháború viszontagságai elől az Amerikai Egyesült Államokba emigrált. Clevelandben telepedtek le. Ide köti az első hegedűvel kapcsolatos élménye is: meglátott egy hegedűt egy kirakatban nyolc dollárért, és könyörgött az édesanyjának, hogy vásárolja meg neki. A szegény családnak nagy anyagi megterhelést okozott ez az akkoriban nagy összeg, de mégis összegyűjtötték valahogy a rávalót. Autodidakta módon kezdett hegedülni, később azonban a New York-i Juilliard School of Music vette szárnyai alá. Így tehát az Amerikai Egyesült Államok egyik legjobb zeneiskolájában tanulhatott. Később feleségül vette az intézmény igazgatójának a lányát. Korának egyik legnagyobb hegedűművésze volt, egy valódi Stradivari hangszeren játszott, valamint volt neki egy 1728-ban készített Gagliano darabja is. Fellépett a Carnegie Hallban, többek között játszott az angol királynőnek és a spanyol királynak is. Élete során körülbelül huszonötezer fellépése volt, számtalan felvételt készített a CBS azaz a Columbia Broadcasting System rádióadó részére. Főszereplője volt a clevelandi Night of Budapest in Cleveland magyar bálloknak, számtalan hotelben és zenekarban játszott;

Doráti Antal (Budapest, 1906. április 9. – Zürich, 1988. november 13.)

karmester, zeneszerző, tanár. 1911-től zongorázott, első tanára Braun Paula volt. 1928-ban Stravinsky Petruskájának zongoraszólóját játszotta. Weiner Leónál összhangzattant tanult magánúton, majd a budapesti Zeneművészeti Főiskola diákja volt, ahol kamarazenét tanult. Kodály Zoltánnál 1920-ban felvételizett, s 1921-ben elsajátította a zeneszerzés-tudományt. Bartók Béla zongoraművészi és emberi magatartása egész életére meghatározó hatású volt. A csodálatos mandarin négykezes előjátszására maga Bartók jelölte ki társául a fiatal korrepetitort 1926-ban. 1925-1927 között a Budapesti Operaház korrepetitora. 1928-1929 között Fritz Busch asszisztense volt a drezdai operánál. 1929-1933 között a Münsteri Városi Színház karmester-zeneigazgatója volt. 1933-tól a Ballets Russes de Monte-Carlo karmestere volt. 1938-ban Ausztráliában zenekart szervezett. 1939-ben az USA-ba utazott. New York-ban az American Broadcasting Company (ABC) szerződtette egy sor rádió-hangverseny vezénylésére. Yehudi Menuhin-nal Bartók Hegedűversenyét 40-szer játszották együtt, 3-szor lemezre vették. 1941-1944 között a New York-i „Ballet Theatre” zeneigazgatója volt, s a New Opera Company zenei vezetője is. 1945-1949 között létrehozta a Dallasi Szimfonikus Zenekart. 1948-ban a budapesti Bartók Fesztiválon a Concertót vezényelte. 1960-ban elhagyta Minneapolist, Európába jött. 1960-1970 között Rómában élt, de London volt munkája központja. Izraelben 1960-ban járt először, a Londoni Szimfonikus Zenekarral, s ettől kezdve 1970-ig minden évadban visszatért, s az Izraeli Filharmonikusokat is vezényelte. A Londoni Szimfonikusokkal turnézott Angliában, Európában, Izraelben, Japánban. 1963-1965 között a BBC Symphony Orchestra vezető karmestere volt. 1965-1974 között a Stockholmi Filharmonikusok vezető karnagya. Közben vezényelte a chicagói, a bostoni, a Los Angeles-i és a washingtoni szimfonikus zenekarokat. Az emigráns magyar muzikusokból szerveződött Philharmónia Hungarica tiszteletbeli elnök-karnagya Dorati Antal lett 1966-tól. Ez a vállalása azért is volt nagy jelentőségű, mert mielőtt nemzetközi tekintélyű karmester lett, korábbi szintén emigráns lett kényszerűségből. Miközben 1966-tól már rendszeresen hazajárt, 1968-ban átvette a washingtoni National Symphony Orchestra karnagyi posztját. 1974-től a londoni Royal Philharmonic Orchestra vezetője, „örökös karnagy”-a, de 1977-

től ellátta a Detroiti Szimfonikus Zenekar vezetését is. 1934-től haláláig több mint 500 lemezt készített. Egész életében Bartók Béla propagátora volt; de Kodály Zoltán, Stravinsky, Csajkovszkij, Liszt Ferenc, valamint klasszikus szerzők műveit is dirigálta lemezre;

Eördögh János (Erzsébetfalva, 1906. december 3.) fuvolaművész-tanár, karnagy

(Budapesti Hangversenyzenekar - I. fuvola; Országos Postászenekar – karnagy;
Zeneművészeti Szakiskola, Győr;

Fodor János (Budapest, 1906. március 2. – Budapest, 1973. augusztus 1.)

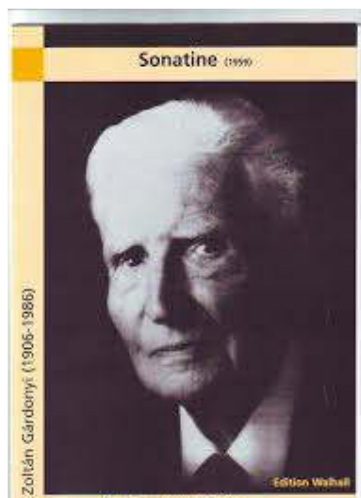
(operavilag.net)

operaénekes, tanár. Pályáját vasesztergályosként kezdte. A Dunakeszi Vagongyár egyik műkedvelő előadásán tűnt fel. Ezután tanult énekelni a Zeneművészeti Főiskolán. A budapesti Operaház szerződtette (1938), ahonnan 1968-ban vonult nyugdíjba. Különleges zengésű basszbariton hangja alkalmassá tette, hogy repertoárjába felvegye az operairodalom szinte valamennyi basszbariton szerepét;

Friedrich Józsefné Ujvárosy Izabella (Hajdúböszörmény, 1906, január 16. -) zenetanár. 1924-30 a Fodor Zeneiskola zongora szakos hallgatója volt, 1947-48 a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán középiskolai ének-zenetanári oklevelet szerzett. 1930-50 zongorát és éneket tanított, 1950-től pedig a debreceni, majd a miskolci konzervatóriumban. 1966-72 a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet miskolci tagozatának igazgatóhelyettes tanára. 1972-75 között a németországi Niederkassel

zeneiskoláját vezette. Munkásságában elsősorban a szolfézs és a gyakorlati tanítás tekintetében volt jelentős;

Gárdonyi Zoltán (Budapest, 1906. április 25. – ?, Németország, 1986. június

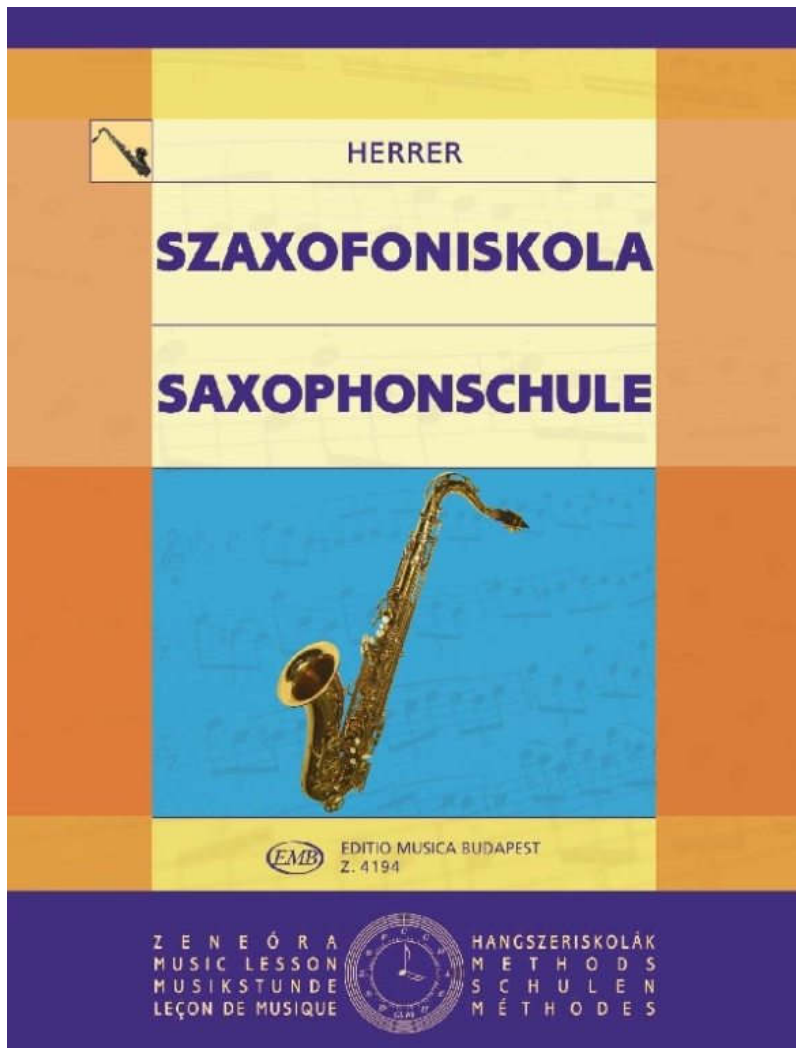
30.) zeneszerző, zenetörténész, zenetudós, tanár. A budapesti Zeneakadémián 1923-1927 között Kodálynál zeneszerzést tanult. A berlini Humboldt Egyetem bölcsészeti karán A. Schering és E. M. von Horabostel tanároknál a zenetudományi szakon tanult, és 1931-ben doktorátust szerzett. 1928-1930 között a berlini Zeneművészeti Főiskolán Paul Hindemithnél tökéletesítette zeneszerzői tudását. 1931-41-ben a soproni Evangélikus Tanítóképző Intézet ének- és zenetanára, 1932-1938 közt a Liszt Ferenc Zeneegyesület karnagya. 1941-től 1967-ig (nyugdíjba vonulásáig) a budapesti Zeneművészeti Főiskolán a zeneelmélet tanára (szaktárgyai: kontrapunkt, formatan, speciálkollégiumok J. S. Bach és Liszt zenéjéről, valamint a continuo-praxisról); 1959-60-ban a középiskolai énektanár- és karvezetőképző tanszékvezetője. Tagja volt a Zenetudományi Főbizottságának. 1972-től az Németországban élt és dolgozott. Elméleti művei: Liszt Ferenc magyar stílusa (Bp., 1936); A zenei formák világa (Bp., 1949); Elemző formatan (Bp., 1963, 1979); J. S. Bach ellenpont-művészetének alapjai (1967); J. S. Bach kánon- és fúgaszerkesztő művészete (Bp., 1972);

Gellért István (Mezőtúr, 1906 -) ének-zenetanár, karnagy, orgonista. Zenei tanulmányait a Debreceni Református Tanítóképzőben végezte, ahol kántori oklevelet nyert. 1929-től református tanító volt Mezőtúron. Iskolájában 2-3 szólamú gyermekkorust szervezett. A belvárosi református templom kiegészítő orgonistája;

Graef Matild /Mestrits Jenőné/ (Pécs, 1906. március 10. – Budapest, 1983. december 7.) hegedűtanár, koncertmester. Zenei tanulmányait 1924-1926 közt a

budapesti Zeneakadémia hegedű szakán Mambriny Gyula irányításával tanult. Később Párizsban tökéletesítette tudását (több ízben hangversenyen is szerepelt). A húszas évek végén, s ezt követően szólistaként fellépett külföldön is. 1931-69 között a Pécsi Szimfonikus Zenekar és a Pécsi Nemzeti Színház koncertmestere; 1969-ig a pécsi Zeneművészeti Szakközépiskola és a Zeneművészeti Főiskola Zeneiskola ZTI pécsi tagozatának tanára. A Pécsi Nemzetközi Zenei Tábor kamarazene-tanára tíz alkalommal. Évtizedeken át a pécsi vonósnégyes első hegedűse volt;

Herrer Pál / Paul Ma De Herrer Y Marchez/ (Nagybánya, 1906. június 9. -) zeneszerző, zenekarvezető, zongora-, harmonika-, szaxofon és klarinétművész-tanár, Sokoldalú muzsikusz, évtizedeken keresztül a magyar jazz meghatározó alakja. Játszott klarinéton, szaxofonon, bandoneonon és harmonikán, pályafutása során olyan neves zenészekkel is fellépett, mint Django Reinhardt, Stephane Grappelli vagy Coleman Hawkins. Herrer Pál az Újpesti Konzervatóriumban kezdte el zenei tanulmányait, zongoratanára Kósa Sándor volt. Miután elvégezte a Bánki Donát Műszaki Főiskolát, Párizsba ment továbbtanulni. A Sorbonne Gépészmérnöki Karán végzett. Már az egyetemi évek alatt is zenélt, aztán egy Nizza-i szerző-dés végképp eldöntötte a sorsát. Klarinétozni, szaxofonozni, harmonikázni és bandoneonon játszani Párizsban tanult meg. Tánczenét játszott, de nagyon vonzotta a jazz és a dél-amerikai zene. Kairóban Ray Noble zenekarában szaxofonozott, majd hosszabb ideig játszott egy nemzetközi együttesben is. Közben fellépett dél-amerikai zenekarokkal (Ramon Cortez, Canarora, Lecuona Cuban Boysra), játszott tengerjáró hajókon (Paris, Ile De France, Normandie), New Yorkban zongorázni tanult Teddy Wilsontól és elindult harmonika-versenyeken is - Ruenben első, Párizsban második díjat nyert. Később Amszterdamba szerződött, ahol Eddie South zenekarában dolgozott, majd beiratkozott a párizsi Schola Cantorumba, ahol Darius Milhaudtól tanult zeneszerzést. Meghívást kapott Teheránba is, ahol a perzsa sah esküvőjén és a koronázási ceremónián lépett fel. 1939-ben hazatért és a Fox Filmirodában kezdett dolgozni, de rövid idő elteltével visszatért a zenéléshez. Játszott a Chappy zenekarban, fellépett Víg Györggyel, Seprődi Sándorral, Radics Gáborral, Vécsey Ernővel, Weisz Apival, Schlotthauer Józseffel, Zágon Ivánnal, stb. 1957-től tíz évig egy kilenc-tagú zenekart vezetett a Béke Szálló kupolatermében. Amikor a szállót tatarozás miatt bezárták, abbahagyta az aktív zenélést és azután csak tanítással foglalkozott. Herrer Pál nevéhez fűződik Magyarország első és a mai napig népszerű szaxofoniskolája

Horváth László (1906–1975) operaénekes, tanár. 1941-ben debütált a kolozsvári Nemzeti Színházban, a Bánk bán II. Endréjeként. 1944-ig e színház, majd egy évadig az Operaház, 1956-67 ismét az Operaház tagja. A közbeeső időben, mint egyik leggyakrabban foglalkoztatott oratóriuménekesünk működött. Főleg Wagner-szerepekben aratott sikereket;

Kapi-Králik Jenő (1906-1978) zeneszerző, orgonaművész, kántor, zenepedagógus;

Kara Imre /Krausz/ (Budapest, 1906 – 1945. január) operaénekes, tanár. Borban volt munkaszolgálatos, utolsó tábori lapját 1944. augusztus 15-én írta. 1945 januárjában szemtanúk Oranienburgban látták;

Koréh Endre (Sepsiszentgyörgy, 1906. április 13. – Bécs, 1960. szeptember 21.)

Koréh Endre

(hiresmagyar.network.hu)

operaénekes, tanár. Már 15 éves korában basszust énekelt a kolozsvári református kollégium énekkarában. A budapesti Zenreakadémiát Noseda Károly tanítványaként végezte el. 1929-ben debütált Sarastróként a budapesti Operaházban, ahol Székely Mihály mellett a társulat második basszista volt. 1943-ban még vendég, emigrálása után, 1946-tól tag volt a bécsi Állami Operában. 1948-tól rendszeresen fellépett a Salzburgi Ünnepi Játékokon. Itt 1953-ban részt vett Gottfried von Einem A per c. operájának ősbemutatójában. Szerepelt a Glyndebourne-i fesztiválon és a New York-i Metropolitanben is. 2006-ban posztumusz örökös tag címet adományozott neki a budapesti Operaház. Több lemezfelvétel őrizi hangját, így például a Szöktetés a szerájból (vez. Josef Krips), A kékszakállú herceg vára (vez. Walter Süßkind), Figaro lakodalma (vez. Wilhelm Furtwängler), Giordano André Chénier (vez. Lovro von Matačić), Gottfried von Einem A per (vez. Karl Böhm);

Kurucz Imréné Révay Ilona (Salgótarján, 1906. október 14.) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Salgótarján);

Lehner Jenő (Pozsony, 1906. július 5- 1997. szeptember 13.) brácsaművész és tanár. Bartók Béla ösztönzésére került a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolára, ahol Mambriny Gyula, Hubay Jenő (hangszeres) és Weiner Leó (kamarazene) növendéke volt. Itteni tanulmányait 1925-ben félbehagyva, Jemnitz Sándor közvetítésével Bécsbe ment, ahol a zenetörténeti jelentőségű Kolisch Vonósnégyes brácsása lett - a kvartettben annak feloszlásáig, 1938-ig játszott. A '40-es években (Serge Koussevitzky hívására) szólóbrácsásként a Bostoni Szimfonikus Zenekarhoz szerződött - az együttesnek a '80-as évekig tagja maradt. Életének második felében az Egyesült Államok egyik meghatározó vonósnégyes- és kamarazene-pedagógusaként tevékenykedett: többek közt ő tanította be a Juilliard Vonósnégyesnek Bartók hat és Schoenberg négy kvartettjét. Tanított a Bostoni Konzervatóriumban és Tanglewoodban, valamint különféle kurzusokat vezetett európai országokban is. Pedagógusi munkásságát utolsó hónapjaiig folytatta;

Hernádi Lajos (Budapest, 1906. március 13. – Budapest, 1986. június 29.)

zongoraművész, zenepedagógus. Heimlich Lajos néven született 1906-ban. Gyermekkorától tanult zongorázni, majd felsőfokú tanulmányait 1924-ben kezdte a budapesti Zeneakadémián, ahol Bartók Béla osztályában tanult zongorát. 1927-ben Berlinbe utazott, ahol egy tanév erejéig Artur Schnabel tanítványa volt. 1928-tól ismét Budapesten folytatta zongoratanulmányait, immár Dohnányi Ernőnél. Zongoraművészi diplomáját 1929-ben szerezte meg. 1933-as budapesti nemzetközi Liszt Ferenc Zongoraversenyen a Magyar Rádió díját nyerte el. Az 1930-as évek végétől az egyre fokozódó antiszemitizmus miatt csökkentek szereplési lehetőségei, végül már csak a lakásában adhatott koncerteket. Később munkaszolgálatra is behívták, egy Munkács mellett erdőben szabadult. 1945-ben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára lett, és 1975-ös nyugdíjba vonulásáig a zongora főtárgy professzora volt. A folyamatos koncertezés mellett is nagy hangsúlyt fektetett az oktatásra, a későbbiekben híressé vált tanítványok sora került ki keze alól, például Frankl Péter, Vásáry Tamás, de Cziffra György pályafutását is segítette. Fontos volt zenetudományi munkássága is. Egyrészt közreműködött a hazai kottakiadásban, illetve ezzel együtt a zeneoktatás megújításában. (Bach, Beethoven, Haydn, Mozart, Czerny és még sok más komponista művét rendezte sajtó alá), másrészt jelentős volt szakirodalmi tevékenysége is. Kiemelkedő fontosságú tanulmánya

Az anticipáció – Adalékok a gyakorlás lélektanához, amely zeneakadémiai székfoglaló előadása volt, és a Zenei Szemlében jelent meg 1947-ben. Szelényi Istvánnal közösen szerkesztette az 1948-ban megjelent A mesterek technikája – A technika mesterei című gyűjteményes zongoraalbumot. Jelentősek részletes előadói instrukciókkal ellátott közreadásai is (Bach 18 kis prelúdiuma, két- és háromszólamú invenciói, Haydn zongoraszonátái). Személyes ujjrendjeit, frazírozásait, megjegyzéseit tartalmazó kottáit a Zeneakadémia könyvtára őrzi;

Hirschl Ilma (Budapest, 1906. január 13. - ?) zenetanár. 1944. november 10-én deportálták Budapestről, Bergen-Belsenben halt meg;

Horváth László (Pinkafő, 1906. szeptember 9. – Jászkisér, 1975. február 23.) operaénekesm, tanár. Molnár Imrénél és László Gézánál tanult. 1940-ben a Kolozsvári Nemzeti Színház operatársulatához szerződött. 1956-tól a budapesti Operaház tagja. 1945 után hangversenyénekesként működött; rendszeresen szerepelt oratóriumokban is. A bp.-i Mátyás-templomban a nagymiséken állandóan ő énekelte a basszusszólókat;

Kapi-Králik Jenő (Sopron, 1906. szeptember 23. – Budapest, 1978. április 9.) zeneszerző, zenepedagógus, orgonaművész. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Siklós Albert növendéke, 1929-ben zeneszerzési végbizonyítványt, majd 1930-ban tanítóképzői zenetanári oklevelet szerzett, 1933-ban Zalánfy Aladár növendékeként végezte el az orgonatanszakot. Még főiskolás korában rendszeresen orgonált a budapesti Dohány u.-i zsinagógában. 1933–1942 között a Deák-téri evangélikus templomban orgonált, az Evangélikus Leánygimnáziumban tanított. 1942-től 1954-ig a kelenföldi evangélikus egyházközség kántora volt. 1954–58-ban a Budapest VII. kerületi tanítóképzőben oktatott zenét. 1958–1962 között Soroksáron az ének-zene tagozatú általános iskola tanára volt nyugdíjazásáig;

Kara Imre /Krausz/ (Budapest, 1906 - ?) budapesti operaénekes, tanár. Borban volt munkaszolgálatos, utolsó tábori lapját 1944. augusztus 15-én írta. 1945 januárjában szemtanúk Oranienburgban látták;

Koréh Endre (Sepsiszentgyörgy, 1906. április 13. – Bécs, 1960. szeptember 21.)

Koréh Endre

(hiresmagyar.network.hu)

operaénekes. Már 15 éves korában basszust énekelt a kolozsvári református kollégium énekkarában. Zeneakadémiai énektanulmányait Nosedá Károly tanítványaként végezte el. 1929-ben debütált Sarastróként a budapesti Operaházban, ahol Székely Mihály mellett a társulat második basszistája volt. 1943-ban még vendég, emigrálása után, 1946-tól tag volt a bécsi Állami Operában. 1948-tól rendszeresen fellépett a Salzburgi Ünnepi Játékokon. 2006-ban posztumusz örökös tag címet adományozott neki a budapesti Operaház.

Dr. Kókai Rezső (Budapest, 1906. január 15. – Budapest, 1962. március 6.)

(www.lfze.hu)

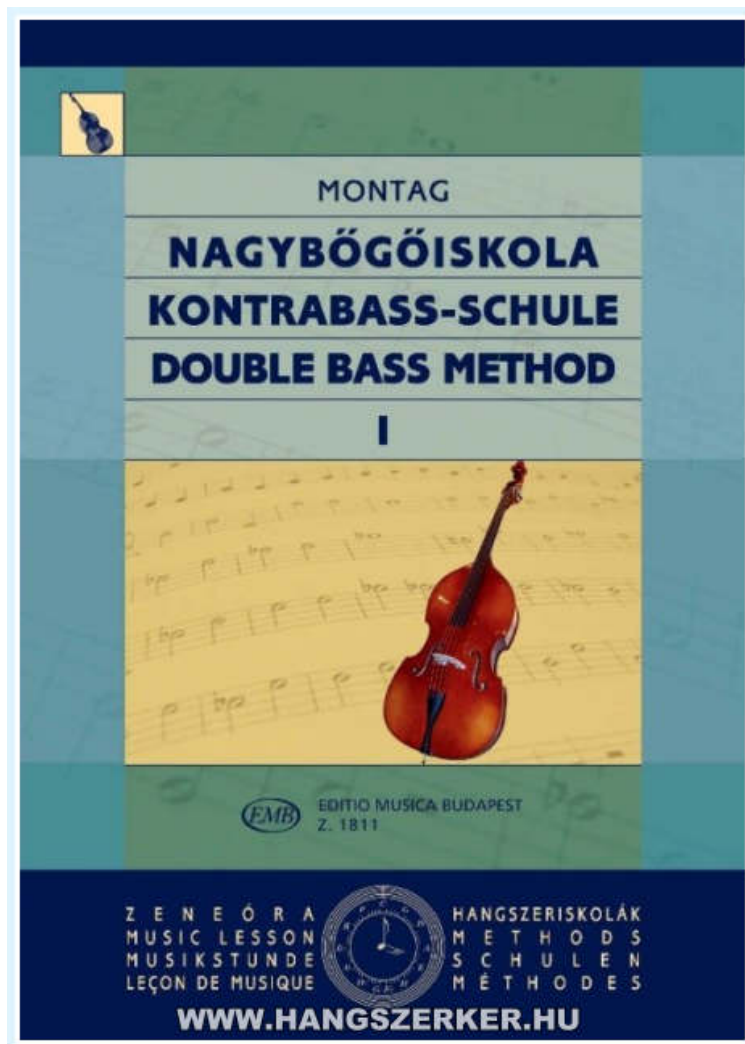
magyar zeneszerző, zenetörténész és -esztéta. A Zeneakadémián Koessler János zeneszerzés- és Hegyi Emmánuel zongoratanítványa volt. Zenetörténetet Freiburgban tanult, doktori disszertációja: Franz Liszt in seinen frühen Klavierwerken (Lipcse, 1933). 1926 és 1934 között a Nemzeti Zenede tanára volt, 1929-től oktatott a Zeneakadémián is, zeneesztétikát, komponálást, pedagógiát, 1952-től stílustörténetet. 1945-től a Magyar Rádió zenei osztályának vezetője, 1946 októberétől a megfelezett részleg komolyzenei szekciójának első embere 1948-ig, de haláláig kapcsolatban maradt az intézménnyel, mint az új zenei felvételek „szuperlektora”;

Málczay Márky Andor (Sátoraljaújhely, 1906 -) karnagy, tanár, zeneszerző. A Nemzeti Zenedében énekelni és zongorázni tanult, 1925-26: a Regnum Marianum orgonistája, majd énekes és zeneszerző;

Montag Lajos (Budapest, 1906. május 26. – Budapest, 1997) nagybőgőművész-

tanár. Tanulmányait 1921 és 1927 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola gordon szakán Tintner Bertalan és Schwalm Ferenc növendékeként végezte. 1929-től 1977-ben történt nyugalomba vonulásáig a budapesti Operaház gordon szólamvezetője. 1931-től 1945-ig a Nemzeti Zenedében, 1945-től 1985-ig a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zenetanárképző Intézete Budapesti Tagozatának tanára. Nevéhez nagybőgő-kompozíciók, átdolgozások, metodikai művek, nagybőgő-történet és nagybőgő-lexikon fűződik és a világhírű

nagybőgőiskola-sorozata;

Ney Tibor (Budapest, 1906. április 20. – Budapest, 1981. február 6.)

Ney Tibor a híres hangfelvétel egyik közreműködője volt

hegedűművész, pedagógus. 1914-26 között a budapesti Zeneművészeti Főiskoán előbb Bloch József, majd Hubay Jenő tanította. Művészi pályáját az Operaház zenekarában kezdte, majd 1938-72 közt a Magyar Rádió zenekarában játszott koncertmesterként (utolsó aktív éveiben néha brácsásként is). 1948-60 között a Magyar Vonóstrióban hegedült; ezzel az együttesel több magyar és francia kamaraművet mutatott be. 1960-tól 1974-ig a budapesti Zeneművészeti Főiskolán részben hegedülni, részben zenekari játékot tanított. A Zeneműkiadó Vállalatnál Paganini-albumot adott közre, valamint Tartini szonátaiból és hegedűversenyeiből, Nardini hegedűversenyeiből szintén. Kókai Rezső Hegedűversenyét Budapesten 1953-ban mutatta be a Rádiózenekar közreműködésével;

Pátzay János (Gyöngyös, 1906. november 23. – Gyöngyös, 1955. szeptember

6.) orgonaművész, karnagy, tanár. Iskoláit Gyöngyösön végezte, majd Budapesten a Zeneművészeti Főiskolán folytatta az orgona tanszakon. Visszatér Gyöngyösre és a Szt. Bertalan templom kántoraként dolgozott évtizedeken át. Az 1930-as évek közepétől templomi hangversenyek, zongoraversenyek, rádiós szereplések, valamint az énekkari munka tette nevét ismertebbé az országban. A Katolikus Énekkar karnagyaként országos sikereket ér el a dalosokkal. Jelentős érdeme volt abban, hogy Gyöngyöst "dalosvárosként" emlegették a 30-as, 40-es években. A háborús események elől Szombathelyre menekül, majd a front elmúltával visszatér Gyöngyösre, és folytatja munkáját a Szt. Bertalan templom kórusával, emellett éneket és zenetörténetet tanít a mezőgazdasági iskolában. Aktívan részt vesz a gyöngyösi zenei élet szervezésében is. A gyöngyösi Zeneiskola fennállásának 35. évfordulóján, 1993-ban vette fel Pátzay János nevét, méltó emléket állítva az egykori zenésznek;

Pertis Pali (Miskolc, 1906 – Budapest, 1947. augusztus 27.) kora egyik vezető cigányprímása. Gyermekkorában került Budapestre, gimnáziumi tanulmányait megszakítva különböző zenekarokban segédprímáskodott, majd húszévesen megalakította saját együttesét;

Péterffy Ida (Hódmezővásárhely, 1906. május 15. – Budapest, 1984. december

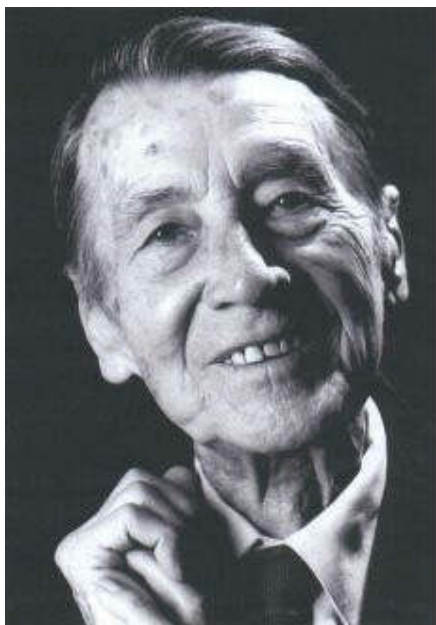
26.) ének-zene tanár, zenei író, tanár. Tanulmányait a budapesti Zeneművészeti Főiskolán végezte: középiskolai énektanári, énektanárképző diplomát szerzett. 1935-től Budapesten énektanár, 1946-49 között és 1960-tól énekképzési szakfelügyelő. Kodály Zoltán módszerének kiváló ismerője és tolmácsolója volt. Eredményeket ért el zenei szakkörök vezetésével. Az 1941-ben indult Éneklő Ifjúság c. szaklap főmunkatársa volt. A Magyar Rádióban a magyar zene történetét sorozatokban ismertette. Nyugdíjba vonulása után Pálóczi Horváth Ádám életét kutatta, feltárta az író és muzsikusz Kazinczy Ferencsel, Csokonaival való levelezését, csillagászati megfigyeléseit, térképeit. Első írása 1967-ben jelent meg a Magyar Zenében Pálóczi Horváth Ádám nyomában Balatonfüreden címmel. Cikkei az Irodalomtörténeti Közleményekben, a Látóhatárban, a Somogy megye múltjából c. kaposvári levéltári évkönyvben jelentek meg. Kezdeményezésére újította fel a Siotours Pálóczi Horváth Ádám egykori majorját Szántódpusztán;

Pethes Sándor (Heves, 1906-?) karnagy, zenetanár. Hevesen született 1906-ban. Kántori oklevelét az Egri Tanítóképzőben nyerte. Jászapátiban 1934-ben újjászervezte a 25 tagú Levente Fúvószenekart, amely több hangversenyen, hazafias ünnepélyen és a budapesti Országzászló előtt is játszott. Az elemi iskolában 22 tagú szájharmonika zenekart szervezett. Tagja volt a helybeli úri zenekarnak;

Radics Gábor (Budapest, 1906. – São Paulo (Brazília), 1968.) dzsesszhegedűs, szaxofonos, az egyik első jelentős jazzhegedűs, tanár. Először klasszikus zenét tanult a Zeneakadémián, ahol Hubay Jenő növendéke volt. Később cigányzenekarokkal és tánczenekarokkal egyaránt muzsikált. Bár szaxofonon is játszott, elsősorban jazzhegedűsként vált ismertté. A világ számos helyén vendégszerepelt. Hosszú ideig élt Párizsban, ahol Josephine Baker zenekarában

játszott. A második világháborút követően Martiny Lajos és Herrer combóinak volt a szólistája;

Rajter Lajos, szlovákul *Ludovít Rajter* (Bazin, 1906. július 30. – Pozsony, 2000.

www.pozsonyicasino.eu

július 6.) szlovákiai magyar karmester, zeneszerző, pedagógus. A pozsonyi evangélikus líceumban érettségizett (1924). Zenetanárai édesapja, id. Rajter Lajos, majd a pozsonyi Városi Zeneiskolán Albrecht Sándor, a pozsonyi Hudobná a dramatická (Zenei és drámaművészeti) akadémián Frico Kafenda (elmélet, zongora) és Rudolf Rupník (gordonka) voltak. Zeneszerzésben a bécsi Akademie für Musik Und darstellende Kunst-on (1924–1929) a pozsonyi születésű Franz Schmidt és Joseph Marx (zeneszerzés), Clemens Kraus és Alexander Wunderer (dirigálás), majd a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Mesteriskoláján a szintén pozsonyi születésű Dohnányi Ernő tanítványa volt. A salzburgi karmesteri mestertanfolyamon Clemens Kraus tanársegédje (1929-1933). 1934-től a Magyar Rádió karnagya, majd első karnagya (1935–1945), ugyanakkor a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára és a Budai Zeneakadémia Zenei Igazgatója. A pozsonyi Szlovák Rádió Szimfonikus Zenekarának két ízben vezető karnagya (1945–1949, 1968–1977). A Szlovák Filharmónia alapító első karnagya (1949–1976), pozsonyi Zene- és Drámaművészeti Főiskola karvezető tanszakának pedagógusa (1949–1976). 1976-ban nyugdíjazták, de karmesteri és zeneszerzési tevékenységét intenzíven tovább folytatta;

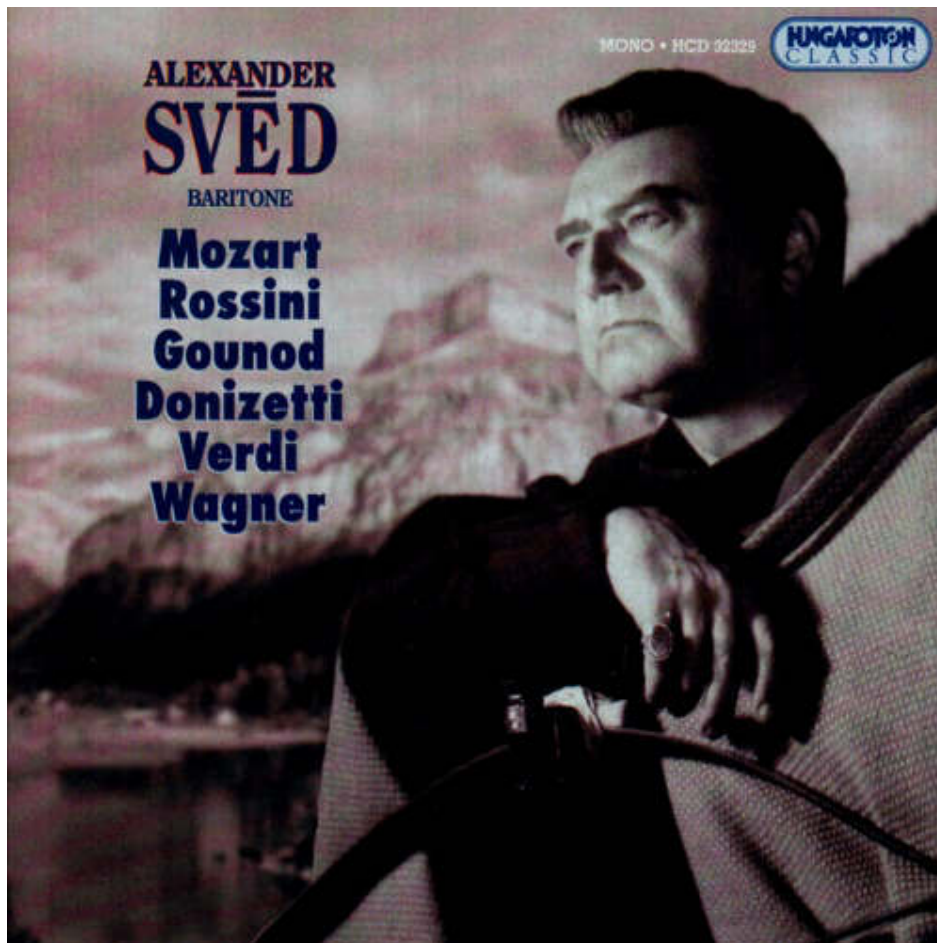
Rékai Miklós (Budapest, 1906. november 9. – Budapest, 1959. január 21.) hárfaművész, tanár. Mosshammer Ottó tanítványa. 1926-tól a budapesti

Operaház tagja, 1937-től a Zeneművészeti Főiskola tanára (haláláig betöltötte mindkét állást). 1934-től a Filharmónia Társaság titkára, 1938-tól főtítkára, 1940 – 41-ben ügyvezető alelnöke volt;

Rónai Antal (Szeged, 1906. július 22. – Kolozsvár, 1996. február 9.)
operakarmester, igazgató, tanár. A Kolozsváron található konzervatóriumban tanulmányait 1926-ban fejezte be. 1924 és 1940 között a kolozsvári Román Opera karmestere volt. 1940-ben a városban maradt, de nem vezényelhetett, 1944-ben Nagybányán volt munkaszolgálatos. 1944 őszétől ismét a Román Operában vezényelt, 1948 és 1970 között a kolozsvári Állami Magyar Opera karmestereként dolgozott, ő vezényelte 1948. december 11-én az opera avatásán Kodály Zoltán daljátékát, a *Háry Jánost*. 1951-től 1957-ig az opera igazgatója is volt. 1940 és 1973 között karvezetést, partitúraolvasást, hangszerismerettant tanított a konzervatóriumban. Pályafutása folyamán vezényelt ötvennél több operát és zenés színpadi művet, több mint ezer előadás alatt, többek között a következőket: *Carmen*, *Fidelio*, *Igor herceg*, *Hoffmann meséi*, *Pillangókisasszony*, *Turandot*, *Aranykakas*, *Az eladott menyasszony*, *Falstaff*, *Otello*, *Rigoletto*, *A nürnbergi mesterdalnokok*;

Solt Ilona (Budapest, 1906. október 24. – Budapest, 1987. november 29.)
zongoraművész, zenetanár. Zenei tanulmányait 1925-ben a Budapest Székesfővárosi Felsőbb Zeneiskolában kezdte, majd a budapesti Zeneművészeti Főiskola zongoratan szakán folytatta 1931-1933 között. A zongoratanárképző szakon Hevnádi Lajos és Ungár Imre tanároknál; a kamarazene főtanszakon Weiner Leónál és Banda Edénél tanult és diplomázott. 1927-től elsősorban, mint pedagógus működött, de a negyvenes évektől már Európaszerte hangversenyezett zongora-szólistaként és kamara-muzsikusként;

Svéd Sándor (Budapest, 1906. május 28. – Budapest, 1979. június 9.)

operaénekes, tanár. Tanulmányait Olaszországban végezte, Mario Sammarco és Riccardo Stracciari növendékeként. A budapesti Operaházban 1928-ban debütált Silvio szerepében Leoncavallo Bajazzók című operájában. 1928-1936 között az Operaház magánénekes volt, közben 1931-ben sikerrel vendégszerepelt Bécsben, ahol a Staatsoper állandó tagja lett 1936-tól. 1940-1950 között New Yorkban énekelt a Metropolitan operaházban, de több alkalommal fellépett a milánói Scalában is. 1950–57 között visszatért Budapestre. Korának egyik legjelentősebb baritonjaként tartják számon, elsősorban Verdi-operákban aratott kimagasló sikereket;

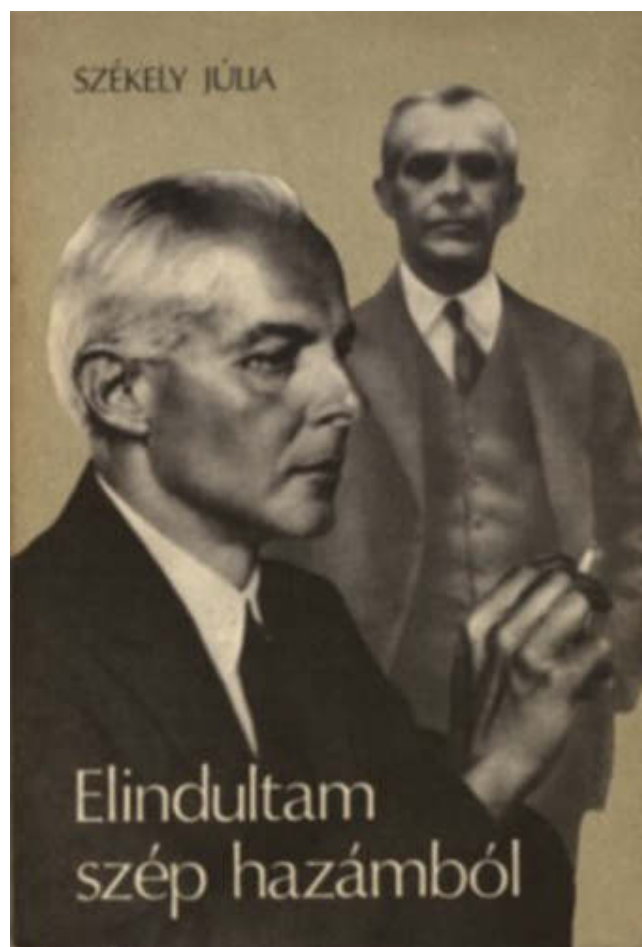
Szabó Lajosné (Kisszállás, 1906. február 15.) zongoratanár (Orsolya –rendi apácák, Eger – zongoratanár; Állami Zeneiskola, Tatabánya – igazgató helyettes és igazgató is);

Szalay Lajos (Budapest, 1906. május 24. - Budapest, 1968. február. 11) orgonaművész, karnagy, tanár. Zenei tanulmányait a budapesti Lovass Izsó Zenekonzervatórium zongora szakán kezdte, a gimnáziumot a szalézi rend keretében végezte el. Otthagyva a rendet 1925-ben és beiratkozott a Zeneművészeti Főiskola orgona-, egyházzenei és karmesteri tanszakaira, tanára

orgona szakon Zalánfy Aladár, zeneszerzésen Siklós Albert, karmesterképzőn Unger Ernő. Közben 1926-tól az erzsébetvárosi főplébánia organistája, 1927-35 között pedig a Várplébánia karmestere. 1927-től pár évig a budapesti UFA Filmszínház organistája is. 1932-ben fejezte be a főiskola orgona és karmesteri tanszakát. 1941-ben a Zeneakadémián egyházkarnagy, 1947-ben pedig középiskolai ének- és zenetanári oklevelet szerzett. 1933-tól az egri főszékesegyház karmestere, a Papnevelő Intézet énektanára és a főegyházmegye organaszakértője, 1941-től az Egri Tanítóképző énektanára. 1946-tól az országban elsőként egyházi zeneigazgató. Több mint 50 orgonát építettek v. alakítottak át tervei alapján. 1947ben lemondott a Papnevelő Intézeti énektanárságáról, 1952-ben organista és zeneigazgatói tevékenységéről, mert az Egri Állami Pedagógiai Főiskola ének-zene tanszékére nevezték ki. 1955-től a tanszék megszűnése miatt az Egri Zeneiskola zongoratanára lett. 1956-tól Budapesten a terézvárosi plébániatemplom kántor-karnagya;

Szánthó Enid (1906–?) operaénekes, tanár;

Székelly Júlia (Budapest, 1906. május 8. – Budapest, 1986. március 19.) író,

zongoraművész, tanár. Zongoratanulmányait Szatmári Tibornál kezdte a budapesti Nemzeti Zenedében, majd Kodály Zoltánnál tanult, és Bartók Béla növendékeként 1934-ben szerzett zongoratanári diplomát. Közben a Színművészeti Akadémián rendezői tanfolyamot végzett. 1929-ben Bécsben mutatkozott be, mint zongoraművész. 1952-68-ban a pécsi Tanárképző Főiskolán énektanárképzéssel foglalkozott, adjunktus, majd docens. Jelentős irodalmi tevékenységet folytatott;

Szerdahelyi János (Abony, 1906. június 7. – Budapest, 1988. augusztus 24.)

magyaróta- és táncdalszerző. Zenei tanulmányait 9 éves korában (hegedű) kezdte Busztin Dezsőnél; 1938-40.-ben a Budai Zeneakadémián zeneszerzést tanult Kereszthy Jenő tanítványaként. Ezt megelőzően, 1930-ban a debreceni tudományegyetem matematika-fizika szakán szerzett tanári oklevelet. Egyetemi évei alatt egy debreceni moziban muzsikált saját zenekarával. 1932-37-ben a mátyásföldi gimnázium tanára; 1946-48-ban a balassagyarmati gimnázium 1948-52-ben a váci gimnázium igazgatója; 1952-53-ban Pest megyei Tanács szakfelügyelője; 1953-1967 között az Ybl Miklós Építőipari Technikum, közben 1954-57-ben az Épületgépészeti Technikum tanára;

Szokolay Bálint (Orosháza, 1906. január 28. – Sopron, 1997. március 18.)

karnagy. Tisztviselő volt, de műkedvelő muzsikusként minden szabadidejét a zenélésnek szentelte. Már fiatalon hegedült, s zenei tanulmányait felnőtt fejjel, családapaként is folytatta. Amikor beíratta Sándor fiát (Szokolay Sándor Kossuth-díjas zeneszerzőt) a Békéstarhosi Zeneiskolába, döbbsent rá hogy nem az egy szál hegedű, hanem a közös dalolás, a kóruséneklés az, ami őt leginkább vonzza. Első kórfusa az Orosházi Madrigálkórus volt. 1977-től Solymáron lélt és az ottani Női Kórust vezette. Bár Sopronban halt meg, de végakarata szerint Solymáron lett eltemetve;

Thomán Mária (1906 -) hegedűművész-tanár;

Váradi Józsefné Farkas Klára (Csíkbálánbánya, 1906. február 26. -) zongoratanár (Fővárosi Zeneiskola Szervezet; Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola);

Várnagy Viktor (Stolac, Bosznia-Hercegovina, 1906. február 21.–Pécs, 2003. május 15.) zenetanár. Pécssett a ciszterci gimnáziumban érettségizett, a ferencesek templomában vesperás-szólókat énekelt, rövidesen megalapította a Szeráfi Kórust. 1936–55: sport és cipő kiskereskedő. 1956–82: nyugdíjazásáig az Orsz. Filharmónia pécsi irodájának kirendeltségvezetője. A Pécsi Liszt Ferenc Kórus alapító tagja, a Pécsi Szimfónikus Zenekar adminisztratív vezetője;

Verbőczy Ila (Budapest, 1906 – Budapest, 1968. július 12.) énekművész, operetténekesnő, tanár. Rákosi Szidi színésziskoláját végezte, 1929-ben a Király

Színház, 1930-ban a Teréz körúti Színpad, 1931–33-ban a Bethlen téri Színpad tagja. 1934-ben visszatért a Király Színházba, 1935-ben a Városi Színházban operettek címszerepeit játszotta. Számos hangversenyen működött közre a Zeneakadémián és állandó szereplője volt a Magyar Rádiónak. Műsorán operettek, szonok és dzsessz-számok szerepeltek;

Vincze Ottó (Visegrád, 1906. július 9. – Budapest, 1984. augusztus 14.)

zeneszerző, karnagy. 1922-1929 közt a budapesti Zeneművészeti Főiskolán Siklós Albertnél tanult komponálni. 1942-ig az állástalan zenészeket tömörítő Melles Béla-zenekart vezényelte. 1942-től a háború végéig a Magyar Rádiónál dolgozott karmesterként és zeneszerzőként. 1946-1949 között a Miskolci Nemzeti Színháznál, majd egy évadon át az Állami Bányász Színháznál, ezután az Úttörő és Ifjúsági Színháznál dolgozott művészeti vezetőként. Közben az 1953-ban megrendezett II. Zenei Plénium keretében a Fővárosi Operettszínházban bemutatták daljátékát (Boci-boci tarka), amellyel kimagasló sikert ért el. 1957-60-ban a Fővárosi Operettszínház, majd 1966-ig a Petőfi Színház zenei vezetője és karnagya volt;

Viski János (Kolozsvár, 1906. június 10. – Budapest, 1961. január 16.)

Krasznai János szobrászművész Viski János portréja

zeneszerző, zenepedagógus. Előbb hegedűművésznek tanult, Antal Gyula, Sipos Gábor és Kolár Gusztáv voltak a tanárai, majd 19 éves korában, három önálló hegedűest után egyre inkább a zeneszerzés kezdte érdekelni. 1927-ben – a gazdálkodói életvitele mellett – nyert felvételt a budapesti Zeneművészeti Főiskolára, ahol Kodály Zoltán tanítványa volt. Zenei tanulmányai mellett a Magyar Királyi Pázmány Péter Tudományegyetemen filozófiai és művészettörténeti tanulmányokat is folytatott. A főiskolán 1932-ben diplomázott, majd ezt követően hazaköltözött Szilágyzoványba. A birtokon gazdálkodott és komponált. Egyik első itt született műve a *Szimfonikus szvit*, amit 1937-ben Vaszy Viktor mutatott be a Magyar Rádióban. Egy 1939-es budapesti koncerten a világhírű holland karmester, Willem Mengelberg is dirigálta a darabot, a Filharmóniai Társaság Zenekara élén, majd ezt követően szerte Európában is előadta – komoly nemzetközi ismertséget szerezve a komponistának. 1939-ben írta a Balassi Bálint verse által ihletett *Enigma* című szimfonikus költeményét, amely egyik legismertebb zeneműve lett, és amelyet a Kisfaludy Társaság Greguss Pál-emlékéremmel tüntetett ki. Ez a szerzeménye is gyakran játszott darab volt külföldön, „*Norvégiától Törökorszáig majdnem minden nagyobb európai városban elhangzott*”. Zeneszerzői munkásságára jelentős mértékben hatott mestere, Kodály Zoltán. Maga így írt erről: „*Én vagyok a Kodály-iskola zászlóvivője.*” 1940-ben a Nemzeti Zenede főtítkára és hangszerelés tanára lett, és hetenként utazott Zoványból Budapestre és vissza. Egy év múlva a kolozsvári Zene- és Színművészeti Konzervatórium igazgatója lett (erről a megbízásról már 1932-ben is szó volt, de akkor elmaradt a kinevezés). 1942 őszén a budapesti Zeneakadémia zeneszerzés főtanszak tanárává nevezték ki (ekkor végleg Magyarországra költözött), és haláláig tevékenykedett az intézményben. Működése idején számos, később híressé vált hallgató mestere volt, például Dobszay László, Eötvös Péter, Földes Imre, Hidas Frigyes, Láng István, Károlyi Pál, Lendvay Kamilló, Petrovics Emil, Simon Albert, Soproni József, Szóllósy András, Szőnyi Erzsébet és sokan mások;

Zipernovszky Fülöpke / Mály Elemérné/ (1906-1974) hegedűművész-tanár;

Osdolai Zsögön Lenke /*Laczó Istvánné*/ (1906-1995) operaénekesnő, tanár;

105 éve született (1911)

Adorján Ilona (Kolozsvár, 1911. augusztus 9. – Budapest, 2004) énekművész,

Hangképzés, énektanítás

Feljegyzések hatvan év pedagógiai munkássága során

Eötvös József Könyvkiadó

tanár. Tanulmányait a kolozsvári konzervatóriumban és Zeneakadémián végezte zongora és ének szakon, Mihályffy Irén és Mátyásné Lévy Ilona növendékeként. Szülővárosában a leánygimnáziumban, a tanítóképzőben, majd az ottani Zeneakadémián húsz éven át tanított magánéneket; ezzel egy időben a kolozsvári magyar opera énekmestereként is működött. 1983-ban áttelepült Magyarországra. Budapesten az ELTE Tanárképző Főiskolai Kar Zenei Tanszékén magánéneket oktatott, egyúttal a győri Kisfaludy Színház operaegyüttesének énekmestereként tevékenykedett, később a Kodály Zoltán Kórusiskolában kórus-hangképzést vezetett. Kurzusokat tartott többek közt Szegeden, Debrecenben, Szombathelyen, Esztergomban, Kecskeméten, Majkon. Haláláig a budapesti Operaház számos énekesének és énekesnőjének tanára volt, sok nagyhírű művészt ő indított el a pályán. Több mint hatvan évig művelte az énekoktatás valamennyi ágát;

Bágya András (Arad, 1911. december 8. – Budapest, 1992. november 4.)

zeneszerző, tanár, az 1960-as évek magyar könnyűzenéjének egyik meghatározó alakja. 1927 és '32 között Kolozsvárt végezte a zeneakadémiát Martian Negrea és Alexandru Schelletti tanítványaként. 1932-től, tizenkét éven át a sepsiszentgyörgyi református Székely Mikó Kollégium zenetanára volt. Már ekkor komponált kórusműveket a diákoknak. A második világháborúban frontszolgálatot teljesített és amerikai hadifogságba esett. Innen szabadulva Budapestre telepedett le. Előbb zongorázott a Holéczy-együttesben, majd 1947-től a Magyar Rádió könnyűzenei osztályának külső munkatársa, később vezetője lett;

Békefi Aladár Gábor (Románd, 1911. április 4. - Szombathely, 1986. szeptember 30.) ének-zene szakos

(wiki.strandkonyvtar.hu)

szeptember 30.) ének-zene szakos tanítóképző-intézeti tanár. Tanulmányait a pápai tanítóképzőben, és a budapesti Zeneakadémián végezte. 1933-ban Pápan tanítói, 1948-ban Budapesten középiskolai tanári oklevelet szerzett. 1933-39-ig Marcaltőn, 1939-44-ig Felsőörsön, 1946-51-ig a pápai Zalka Máté Általános Iskolában, 1951-58-ig az Állami Tanítóképző Intézetben, 1958-59-ben a Türr István Gimnáziumban, 1959-86-ig a Szombathelyi Tanárképző Főiskolán tanított. Pápan és Szombathelyen is tevékenyen részt vett a város zenei életében. Pápan 1945-48 között egy ideig ő vezette a pápai Perutz Gyár énekkarát, 1957-59-ig a Petőfi Gimnázium zenekarát;

Bencze Miklós (Budapest, 1911. június 19. – Dothan, 1992. január 24.^[1]) operaénekes-tanár. Lendvay Miklós tanítványa volt. 1947-ben ösztöndíjjal Olaszországban Manfredo Polverosinál képezte tovább magát. 1946-ban szerződött az Operaház, ahol *Ferrando* (Verdi: *A trubadúr*) szerepében debütált. 1957-ig maradt a társulat tagja, akkor emigrált az USA-ba, ahol előbb a rövid életű Petőfi Színpadon játszott New Yorkban, majd különböző társulatoknál énekelt, később főként tanított;

Berceli /Mrávik/ Tibor (Bercel, 1921. szeptember 14.) operaénekes, tanár (Állami Operaház-énekkari művész, Pécsi Nemzeti Színház);

Brózik Jánosné Máté Katalin (Nagyvárad, 1911. december 27. -) zongoratanár (Bartók Béla Állami Zeneiskola, Békéscsaba);

Darvas Gábor /*Steinberger Gábor* / (Szatmárnémeti, 1911. január 18. –

Budapest, 1985. február 18.) zeneszerző, zenetörténész, tanár. Családjával 1918-ban Budapestre költözött, ott végezte gimnáziumi és főiskolai tanulmányait. Kilencéves korától zongorázni tanult, 1926-tól 1932-ig a budapesti Zeneakadémia növendéke volt, előbb hangszeres majd zeneszerzői tanszakon (Kodály Zoltán tanítványaként). A harmincas években zenekari szerzeményeit hangversenyen és a Magyar Rádióban mutatták be. 1939-ben külföldre távozott; a második világháború idején Dél-Amerikában élt, egy ideig Erich Kleiber közvetlen munkatársa volt, később cikket írt zenei folyóiratok részére. 1948-ban tért vissza Magyarországra, ahol különböző kulturális intézményeknél működött zenei szakértőként, 1972-ig. Szerzői tevékenységét 1951-ben újította fel; a komponáláson kívül az európai múlt zenei értékeinek feltárásával és közreadásával, feldolgozásával és hangszerelésével valamint szakkönyvek írásával;

Déri Ottó (Bécs, 1911. október 5. – New York City, 1969. április 18.) gordonkaművész és jogász. 1929–1933 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Kerpely Jenőnél végezte el a gordonkatanulmányait. 1935-ben a budapesti tudományegyetemen jogi doktorátust szerzett. 1938-ig a Budapesti Hangversenyzenekarban játszott. Ausztria német megszállását követően Párizsba emigrált, ahol az École Normale-on Maurice Eisenbergnél tanult tovább. 1939-től az USA-ban élt. Több szimfonikus zenekarban játszott, majd 1945–1948 között a Léner-vonósnégyesben, 1951–1961 között a New York Trióban, 1962-től haláláig a City College vonósnégyesében;

Dóry József (Szabadszállás, 1911. augusztus 12. –Szabadszállás, 2002. május

22.) főkönyvelő, dalénekes, szövegíró. 1984-ben Szabadszálláson is megünnepeltük az 50 éves pályafutását. 1986-ban Szabadszállás díszpolgára. Emlékét a Szabadszállás város Helytörténeti Gyűjteményében állandó kiállítással őrzi;

Dr. Farkas Edéné Földes Livia (Budapest, 1911.március 30. -) zongoratanár (Bartók Béla Állami Zeneiskola, Békéscsaba – alapító tanár,tanszakvezető; Fővárosi XV. kerületi Állami Zeneiskola;

Goszleth Ervinné (Budapest, 1911. november 7.) zongoratanár (Fővárosi Hernád utcai Ének-zenei Általános Iskola-zongora; Fővárosi VI. kerületi Állami Zeneiskola;

Gödel Hilda / Vági Istvánné/ (Budapest, 1911. december 25. – 2015. március) énekművész-tanár, színművész.

1932-39 Volksoper, Bécs- operaénekes; 1952-71 között a pécsi Tanárképző Főiskola - a PTE Művészeti Kar elődjének - elhivatott magánének-hangképző tanára volt, de a vezető pécsi énekkarok hangképzését is ellátta. A híres pécsi kórushangzás Tillai Aurél és

tanítványai (dr. Kamp Salamon, Kertész Attila, dr. Kutnyánszky Csaba, dr. Szabó Szabolcs, Nagy Ernő, dr. Lakner Tamás, ifj. Dobos László, Schóber Tamás, stb.). Horváth Mária énekművész Gödel Hilda hangképző műhelyének szintén sokat köszönhetett, mert 2005-ben saját énektanodát alapított Gödel-Pauk Hangnevelő Iskola néven. Magyar nyelvű publikációi mellett számos német nyelvű írása jelent meg a Schweizerische Musikzeitung hasábjain. 1932-39 között a Volksoper Wien magánénekeese volt. Több száz műfordítás (dalok, kórusművek) szerzője. "Daloljatok! A hangnevelés művészete" című könyve tanítványi magánkiadásban jelent meg 2004-ben és a kötelező és ajánlott irodalmi jegyzékben szerepel a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen BA zenekar- és kórusvezető tanszak hallgatói részére készült tantárgyleírások között.

A Gödel tanítványok egyike: *Tihanyi József*
(Parlando 2015/4. szám-részlet)

Faludi Béla (Rábcakapi, 1911. - Budapest, 1966. február 18.) karnagy, zenetanár. 1929: a kalocsai tanítóképzőben kántori, a budapesti Zeneművészeti Főiskolán Harmat Artúr tanítványaként 1933-ban egyházkarnagyi, 1935-ben pedig középiskolai énektanári oklevelet szerzett. 1927: a kalocsai érseki székesegyház orgonistája, 1931: a budapesti Jézus Szt. Szíve-templom kántora, a Szt. Család-plébániatemplom, a Mesterek és Ifjak Mária Kongregációja férfikarának alapító karnagya, 1935: az Állami Kölcsey Reálgimnázium, az angolkisasszonyok Váci u. iskolájának és tanárképző főiskolájának ének- és zenetanára;

Hamvas László (Budapest, 1911. október 4. -) zenekari hegedűművész (Honvéd Művészegyüttes, Magyar Állami Hangversenyzenekar);

Harangozó János (Mezőtúr, 1911-?) énekművész, tanár. Énektanulmányait magánúton dr. László Gézánál, majd az Operaház ösztöndíjával dr. Székelyhidynél folytatta. 1935-től az Operaház ösztöndíjas magánénekeese volt. Szerepei: Bajazzók: Beppó, Bánk bán: Ottó, Bolygó hollandi: kormányos stb. 1934-35-ben a Haris-kvartett tagja;

Jámbor László (Mende, 1911. május 18. – Budapest, 1995. május 1.) magyar

operavilag.net

operaénekes-tanár. Már gyermekként kórusban énekelt. A szépen szavaló gimnazista akkor fordult végleg az éneklés felé, mikor tanára, Bárdos Lajos felfigyelt kivételes hangi adottságaira. Az érettségi után pékmesterséget tanult, s a katonai szolgálatot követően, 1933-tól a sütőiparban dolgozott, de magánúton tovább képezte hangját Makkay Pálnál. Előéneklés útján lett az Operaház ösztöndíjasa 1937-ben. Palotay Árpád vette át képzését. 1938. június 7-én debütált az öreg pap szerepében Mozart Varázsfuvolájában. Az 1940-es évek végén Rómában Manfredo Polverosinál tanult tovább. Közel négy évtizeden át, 1974-ig volt a társulat egyik vezető énekese, később nyugdíjasként is fellépett. Elsősorban Wagner műveinek bariton szerepei álltak hozzá legközelebb;

Keresztes Mihály (Pereg, 1911. november 13. -) zeneszerző;

Kovács János (Tamási, 1911. február 2.) általános iskolai ének-zenetanár, kórusvezető (Nagybajom- tanító és karnagy; Tamási – tanító, ének-zene- és zongoratanár, karnagy);

Kósa Ferenc (Budapest, 1911. június 12. - Székesfehérvár, 1999. december 23.) karnagy, zenetanár. A Zeneakadémián középiskolai ének- és zenetanári oklevelet szerzett. 1935. VI. 15: Székesfehérvárott szentelték pappá. Káplán

Ráckeven, 1937-41: a Zeneakadémia egyházkarnagyi tanszakán egyházzenei tanulmányokat folytat. Székesfehérvárott 1941-96: nyugdíjazásáig a székesegyház karnagya, 1941-45: a Leánynevelő Intézet lelkésze, 1944-94: az egyházmegyei kántorképző igazgatója;

Lackó Mária (Tiszaöldvár, 1911-1984) énekesnő, tanár. Budakovics Máriánál és Palotásy Árpánál magánúton tanult énekelni. 1945-ben Sergio Failoni hívására a fővárosi Operaház társulatához szegődött, Turandotként. Két évtizeden keresztül a színház egyik jelentős drámai hősnője volt (Aida, Santuzza, Senta, Tosca stb.) 1965-ben vonult vissza a színpadtól;

Lakatos Vince (Budapest, 1911. július 13. – Budapest, 1970. február 2.) cigányprímás, tanár. Tanulmányait a Zeneművészeti Főiskolán végezte (1932), Zsolt Nándor tanítványa volt. Számos fővárosi vendéglátóipari helyiségben játszott szórakoztató zenét, magyarnótát és klasszikus darabokat is;

Máté Áron (Budapest, 1911. szeptember 4. -) zenekari klarinétművész, tanár (Magyar Rádió Szalonzenekara; MRT Szimfonikus Zenekar – alapító tag;

Matherni Géza (Diósgyőr, 1911. december 21. -) középiskolai ének- és zenetanár (MÁVAG és MÁV Szimfonikus Zenekar – hegedűs; Fráter György Gimnázium, Miskolc-tanár, ének és zenetanulmányi felügyelő; Miskolci Szénbányák Szimfonikus Zenekara – betanító karmester, korrepetitor – uo. vezető karmester is; Zrínyi Ilona Gimnázium – ének-zenetanár);

Molnár Dezső (Alsóág, 1911. május 26.) orgonista, kántor, zeneiskolai igazgató (Csöngye – orgonista, kántor; Általános Iskola, Celldömölk – magyar-, történelem- és ének-zenetanár; Munkaközösségi Zeneiskola, Celldömölk – szolfézs- és gordonkatanár, igazgató; Állami Zeneiskola, Celldömölk – szolfézs- és gordonkatanár, igazgató);

Nagy Béla /C. Nagy/ (Székesfehérvár, 1911. február 16. – Budapest, 1974.

május 2.) népzene-tudós, pedagógus. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Siklós Albertnél zeneszerzés szakon végzett (1937). Helsinkiben a Sibelius Akadémián Martenssonnál orgonálni tanult (1938). Előadóművészi pályája véget ért, minthogy a II. világháború alatt egy bombatámadás során balkarját elveszítette. Finnországi tartózkodása alatt fordult érdeklődése az ének-pedagógia felé. Hazatérése után 1941–1943 között a kolozsvári konzervatóriumban tanított zeneelméletet, majd a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium Művészeti Osztályán dolgozott (1943–46). 1946-ban az akkor megalakult Állami Zenei Gimnázium zenei tagozatának, 1954-től jogutódjának, a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolának szolfézis, összhangzattan, népzene, s egy ideig zeneszerzés tanára. Emellett 1966-tól a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ének- és zenetanárképző tagozatának megbízott tanára is volt. Elvégezte a budapesti tudományegyetemen a néprajz szakot (1948). Tanulmányozta a magyar, finnugor, afro-amerikai népzene-t. Cikkeit a Magyar Zene, az Énekszó, a Parlando közölte;

Negrelli Henrik (1911–1993) zeneszerző;

Dr. Németh Józsefné (Szatmárnémeti, 1911. április 23. -) zongoratanár (Zeneoktatói Munkaközösség, Celldömölk; Állami Zeneiskola, Celldömölk; Zeneiskolai Munkacsoport, Debreceni Helyőrségi Tiszti Klub);

Perényi Sándor (Budapest, 1911. január 18. – Budapest, 1987. február 22.) gordonkaművész, tanár, zenekarvezető. Zenei tanulmányait a jogi tanulmányok mellett végezte a budapesti Zeneművészeti Főiskolán 1931-ben a gordonka szakon Schiffer Adolf tanítványaként. Sokoldalúságát megmutatta a harmincas évek szalonzenekaraiban, az Ilniczky-zenekarban, de maga is vezetett ilyen – korábban divatos – zenekarokat. Gordonkásként játszott a Városi (később Erkel) Színház zenekarában, több hangszeren is játszott a filmgyárban és hanglemezfelvételeken. Tagja volt a Budapesti Hangversenyzenekarnak: 1946-48-ban a Zeneművészek Szakszervezetének vezetője volt. 1948-tól különböző színházakban játszott, később a budapesti MÁV Szimfonikusok gordonkása, innen ment nyugdíjba 1976-ban. Tizenhat éven keresztül dolgozott nyári szezonban 12 tagú szalonzenekarával az NSZK különböző városaiban. Lindauban tíz évig dolgozott, a város díszpolgárává avatták;

Péter József (Budapest, 1911. szeptember 29. – Bern, 1976. január 21.)

(www.fovarosienekkar.hu)

kóruskarnagy és zenepedagógus. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán középiskolai énektanári, tanítóképzőintézeti ének- és zenekari, valamint r. k. egyházkarnagy oklevelet szerzett. 1931-től fővárosi iskolákban tanított, majd szakfelügyelőnek nevezték ki. 1940-től vezette a Pénzjegynyomda amatőr énekkarát, 1949–1973 között az újjáalakult Fővárosi Énekkart. 1950-től a Köznevelési Minisztériumban volt nevelésügyi főelőadó 1956-tól a Pedagógiai Tudományos Intézet, 1962-től az Országos Pedagógiai Intézet ének- és zenetanári részlegének főosztályvezetőjeként dolgozott. Az 1956-ban életbe lépett ének-zenetanítási tanterv kiadványainak nagy részét, mint Ádám Jenő munkáinak társszerzője szerkesztette, majd 1963-ban az újabb tantervhez szükségessé vált hanglemezsorozat szerkesztője volt (1964–72). Nyugdíjazása után Svájcba távozott. Kórusműveket, népdalfeldolgozásokat írt;

Pető István (Budapest, 1911. június 17. – Budapest, 1978. december 21.)
zeneszerző, tánczenekar-vezető, tanár. A budapesti Zeneművészeti Főiskolán

kapott hegedűművészi, zongoratanári diplomát; az OSZK-nál A-kategóriás zongorista, hegedűs, zenekarvezető volt. Játszott Rósz Emil zenekarában, továbbá kabarékban muzsikált. 1947-től a Magyar Rádió-Stúdió Kisegyüttesének vezetője, itt hegedűn és brácsán is játszott. 1958-ban hosszabb turnén volt a Szovjetunióban, később Brüsszelben muzsikált; 1968-69-ben az OSZK Stúdióban hegedű- és énektanár; 1971-75 között a Vasutas Szakszervezet zeneiskolájában énektanár, korrepetitor volt;

Rissay Pál (?, 1911–?, 1980. aug. 25.) operaénekes, tanár. 1938–1948 között az Operaház férfikarának tagja, 1938-ban Richard Strauss Daphnéjának egy kisebb szerepében is bemutatkozott. 1948–1960 között az Operaház magánénekeese, 1960–66-ban a Szegedi Nemzeti Színház énekeese volt. Különösen drámai basszus-szerepekben voltak emlékezetes alakításai. Oratóriumszólistaként is sikereket aratott. A Gördülő Opera egyik kezdeményezője volt;

Sík Olga (1911. augusztus 11.—2007) énekművész-tanár. A hazai

művészvilág meghatározó hangképző-énektanára volt. 75 éven át számtalan növendéknek adott hitet, erőt és hangot. Fontos volt számára, hogy a könnyűzenei műfaj szereplői is ugyanolyan képzésben részesüljenek, mint az operaénekesek, így a hazai zenei élet színe-java megfordult Pozsonyi úti otthonában. Nála tanult énekelni többek között Kincses Veronika, Katona Klári, Falusi Mariann, Sárközi Anita, Szekeres Adrien, László Boldizsár, Janza Kata, Náray Erika, Illényi Katica, Pitti Katalin, Csepregi Éva, Zorán, Zoltán Erika, Vas Maya, Presser Gábor, Gerendás Péter, Komár László, Geszti Péter, Zséda, és Turi Lajos is;

Szabó Ilonka / Hivess Henrikné /(? , 1911 – Budapest, 1945. január:

operaénekesnő, tanár. Pályáját a Mátyás-templom énekeseként kezdte. 1934-től az Operaház tagja volt. A Sevillai borbély (Rossini) Rosina szerepében mutatkozott be. Hangversenyénekesnőként Mozart-előadásaival aratott sikereket. Filmen Déryné szerepét alakította;

Szegedi Ernő (Szeged, 1911. április 29. – Budapest, 1992) zongoraművész-

tanár. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Stefániai Imre (zongora), Dohnányi Ernő (művészképző) és Weiner Leó (kamarazene) voltak a mesterei. 1937-39 között a Nemzeti Zenede, 1939-80 között pedig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára;

Dr. Szekér Jenőné Rumi Emma (Izmény, 1911.szeptember 29. -) énekzenetanár, énekművész (Zeneművészeti Szakközépiskola, Pécs – magánénektanár;

Szelényi József (Szeged, 1911. október 8.) zenekari hegedűművész-tanár (Budapesti Hangversenyzenekar; Fővárosi Szimfonikus Zenekar; Fővárosi X. kerületi Állami Zeneiskola – hegedűtanár és zeneiskolai zenekar vezető);

Szervánszky Endre (Kistétény, 1911. december 27. – Budapest, 1977. június 25.)

(info.bmc.hu)

Erkel- és Kossuth-díjas magyar zeneszerző, zenepedagógus. A Zeneakadémián 1922-ben kezdte klarinét tanulmányait, és 1927-ben diplomázott. Több zenekarban játszott, és Olaszországban, Törökországban járt tanulmányúton. 1931-ben ismét beiratkozott a Zeneakadémiára, ezúttal zeneszerzést tanult Siklós Albertnél. Az oklevelét 1936-ban szerezte meg. Az 1930-as évek

közepétől bekapcsolódott az illegális kommunista mozgalomba, baloldali értelmiségi és művészcsoporthoz tagja volt. A német megszállás idején üldözött emberek megmentésében vett részt, amit (jóval halála után) posztumusz Világ Igaza kitüntetéssel ismertek el. 1941-ig zeneelméletet tanított több zeneiskolában, majd 1941-től 1948-ig a Nemzeti Zenedében tanított zeneszerzést, zeneelméletet, partitúraolvasást. Ezután – egészen haláláig – a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés tanára volt. Növendéke volt többek között Balassa Sándor, Bogár István, Huszár Lajos, Lehotka Gábor, Madarász Iván, Sári József, Sály László és Serei Zsolt. 1945 és 1949 között a Szabad Nép című napilapba írt zenekritikákat. Zeneszerzői stílusára először Kodály Zoltán munkássága hatott, ebben az időben születtek Honvédkantáta (1949) és Zenekari rapszódia című művei, amiért Kossuth-díjat kapott. Második alkotói korszakában egyre inkább Bartók Béla nyomdokain járt, de már a dodekafón (tizenkét fokú, hangnem nélküli) szerkesztésmód is megjelent műveiben, amiben úttörő volt Magyarországon. Ennek az időszaknak volt a termése például a három nagy Petőfi-kórus és a Klarinétszerenád, amiért másodszor is kitüntették a Kossuth-díjjal. Harmadik stíluskorszakára – amit a Concerto József Attila emlékére (1954), a II. vonósnégyes (1957) és a Hat zenekari darab (1959) vezetett be – már főleg a dodekafónia volt a jellemző. A korszak legjelentősebb alkotásai a Variációk zenekarra (1965), a Klarinétverseny, a Hét fuvolaetűd és a Pilinszky János szövegére (Sötét mennyország) írt Requiem című oratórium. Szervánszky jelentős zeneszerző volt, akiről Kroó György ezt írta a József Attila-concerto és a II. vonósnégyes kapcsán: „Bartóknak ezt a magányos, éjféli hangját és a Mandarin halálzenéjét itt folytatja először az utódok zenéje”. A dodekafóniával és a Hat zenekari darabbal kapcsolatban: „Belépett az avantgárd effektus- és színbirodalmának kapuján. [...] Ez a kompozíció ütötte az első betömheterlen rést a régi stílus kapuján.”;

Szervánszky Jenőné Krémer Valéria (Mohács, 1911. január 7. -) zongoratanár (Városi Zeneiskola, Pápa; Délvidéki Konzervatórium, Újvidék; Fővárosi Zeneiskola Szervezet – zongora- és szolfézsztanár, szakfelügyelő);

100 éve született (1916)

Dr. Ádám Gyuláné (Kisgaram, 1916. június 21. -) zongoratanár. (Nógrádverőce, Dunavarsány, Állami Zeneiskola, Monor);

Angster Imre (Pécs, 1916. 12. 24. - Pécs, 1990. 10. 31.), orgonaépítő, tanár. 1941-től az Angster Orgonagyár társvezetője;

Barabás Ernő (Kékkő, 1916. december 7.) zongoraművész-tanár. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Ambrózy Béla és Kadosa Pál tanította. (Fővárosi Zeneiskola Szervezet, Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola, Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, Németország);

Birkás Lilian /Hübner Lilianna/ (Prága, 1916. február 5. –Budapest, 2007. február 2.) Tanulmányait a budapesti Liszt Ferenc

Melis György, Hegyi Árpád Jutocsa és fia, Nádasdy Ádám társaságában 90. születésnapján

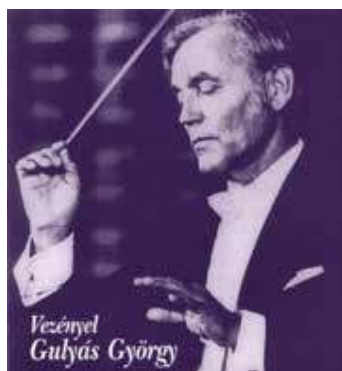
február 2.) Tanulmányait a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán végezte 1941 és 1944 között, Walter Margit irányításával. 1944-ben lépett fel először a Magyar Állami Operaházban, A rózsalovag Octavianjaként. A színház magánénekeseként működött nyugalomba vonulásáig, 1975-ig. Pályája kezdetén mezzoszoprán szerepeket énekelt, később a lírai majd a drámai szoprán szerepkörre tért át;

Bőze Tibor (Sirak, 1916. augusztus 30.) ének-, zenetanár (Általános Iskola, Hatvan-tanító, Általános Iskola, Jászapáti – tanító, igazgató helyettes, Állami Zeneiskola, Hatvan - szolfézstanár, igazgató;

Dr. Fogarassy Györgyné (Mátészalka, 1916. július 1.) zongoratanár (Zeneiskolai Munkaközösség, Mátészalka; Állami Zeneiskola, Mátészalka; Állami Zeneiskola, Nyíregyháza- Mátészalkai Fiók Zeneiskola; Állami Zeneiskola Mátészalka - uo. igazgató helyettes is;

Gazsó János (1916-) operaénekes. 1957-ben debütált a debreceni Csokonai Színházban. A színház tagja volt a hősbariton szerepkörben. Hangversenyénekesként Francia- és Olaszországban vendégszerepelt;

Gulyás György (1916 – 1993) Tisztelői „emberi tölgynek” mondták. Kemény

(media.lib.unideb.hu)

gerince inkább eltört, de nem hajlott meg soha. Fiatalosan lépett a nemzetépítők sorába. Protestálva alkotó személyiségnek született.

Köröstarcsán látta meg a napvilágot 1919. április 1-én. Családi körülményei miatt hamar kifejlődött benne az önállóság tudata. Elemi iskoláinak elvégzése után került el Szeghalomra, majd Debrecenbe, ahol gimnazista volt. A kollégiumi élet kötöttségét nem szerette, de a tanulásban élen járt.

Nem akart sem tanító, sem zenész lenni. A sors azonban másképp intézkedett. Középiskolai tanulmányai után elvégezte a tanítóképzőt. 1936-39-ig Bélmegyeren tanítószkodott. Büszkén emlegette a „tanyai” éveket. Itt szerzett tapasztalatai alapján merete Tarhost is vállalni. Miközben tanított, „magántanulóként” felvételt nyert a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolára. 1942-ben szerzett középiskolai énektanári oklevelet, zeneszerzés-karmesteri szakon.

Békésen 1939-40-ig tanítószkodott, s a gimnáziumban óraadóként működött. „...az elérhető tanítói munka legszebb eredményeit érte el”, bizonyítja a róla készített szakmai vélemény. Az 1934-ben országosan fellendülő „Éneklő

Ifjúság” mozgalomnak ő volt a lelke. 1000 tagú, elemi iskolásokból álló kórusára máig is emlékeznek.

1942-45-ig Debrecenben, a „Dócziban” volt ének-zenetanár. A tanítóképző leánykórusát vezette. 1945-ben Emlékiratot nyújtott be az akkori VKM miniszteréhez, amelyben javasolta a Magyar Állami Énekiskola megszervezését. Ez az iskola „Tarhos” néven került bele a zenei és pedagógiai köztudatba, s a maga nemében egyedülálló volt. Elsőként valósította meg a gyakorlatban az énekes alapon történő zenei nevelést, Kodály pedagógiai koncepcióját. Gulyás György saját élete példájából kiindulva felkutatatta az elkallódó, zeneileg tehetséges, tanulni vágyó falusi – tanyai gyerekeket és biztosította számukra a tanulás, a zenei képzés és továbbtanulás lehetőségét: intézményi keretben, kollégiumi háttérrel. Megvalósította a pedagógia egy sajátos kísérletét azáltal, hogy visszaadta ezeknek a gyermekeknek a zenei gyermekkorát. Meggyorsult zenei fejlődés lett az eredmény, mely utat nyitott a tehetségek érlelődésének, addig nem tapasztalt módon. Egyedülálló volt az iskola nevelési gyakorlata abban is, hogy összekapcsolta a zenei nevelést a közösségi neveléssel és a munkára neveléssel. Amikor 1952-ben a Zenepavilon építésekor gondok mutatkoztak, tanár és diák, maga az igazgató is, karöltve 40000 téglát hordott el az országútról az építkezés helyszínére. Az a diák pedig, aki rosszabbul felelt a tőle elvárhatónál, nem hordhatta a téglát.

„Tarhos szerves része az életnek” – nyilatkozta Gulyás György, aki nélkül ez az iskola nem jött volna létre. Ő aki „semmiben sem volt fél, hanem mindenben egész, vagy semmi”, talán éppen a sok szervezési gond és nélkülözés következtében hosszú ideig megóvta iskoláját az 50-es évek pedagógiai dogmatizmusától. De végül is Tarhosnak ez lett a veszte! Mert a nemzeti gondolatot képviselte és a magyarságot. Kodály Zoltán, aki 1950-ben ezt írta az iskola emlékkönyvébe: „Tarhos nagy jövő előtt áll” - , bizonyára nem sejtette, hogy az 1953-ban általa felavatott Zenepavilon irigység és rosszakarát, politikai rövidlátás miatt 1954 augusztusában megszűnik létezni.

Gulyás György az Énekiskola felszámolása után, életében most már harmadszorra, Debrecenbe került. „Mosolytalan városnak” tartotta Debrecen. 1954-től 1966-ig a Zeneművészeti Szakiskola igazgatója volt. Első jelentős sikerét az 1955-ben megrendezett „Bartók Béla ünnepi évvel” érte el. Ettől kezdve minden esztendő hozott valami eredményt. 1957-ben a debreceni Zeneművészeti Szakiskola felvette Kodály Zoltán nevét. A névadási ünnepség Kodály jelenlétében történt. Ő mondta az avatóbeszédet. Fontos momentum, hogy utalt a „tarhosi szellem átplántált örökségére”, miközben kijelölte a szakiskola teljesítendő feladatait is.

Amiként Tarhos szerves része volt Gulyás György életművének, a debreceni Kodály Kórus is az volt. Fontos dátumok jelzik az ösvényt, amelyen haladva nyomon követhetjük a kórus történetét. A szakiskola 1955-ben Gulyás György által alapított leánykórusa 1958-ban Kodály Leánykórus néven az angliai Langollenben I. díjat nyert, majd 1959-ben Arezzóban hozott óriási áttörést. A

kórus történetéhez még az is hozzátartozik, hogy 1971-től az ország egyetlen vidéki hivatásos együtteseként koncertezett. Sikereinek, külföldi útjainak (lehetetlen őket felsorolni) a magyar kórusmozgalom is áldásos hatását látta. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola debreceni tagozatának új épülete is – a Nagyerdőn – Gulyás György nevéhez fűződik. Büszkén emlegette, hogy életében három iskolát építtetett fel: 1938-ban a bélmegyeri népiskolát, 1951-53-ban a tarhosi Zenepavilont és 1972-74 között az említett főiskolát.

„Egy életet szántam annak bizonyítására, hogy vidékről is lehet Európával együtt lépni” -vallotta. Ebben a szellemben a békésiekkel együtt hozta létre 1976-ban a Békési-Tarhosi Zenei Napokat azzal a szándékkal, „...hogy Tarhos nevét újból bevihezzük a köztudatba.” Mint a rendezvény művészeti vezetője neve művészek, együttesek, személyiségek meghívásával, nem utolsósorban az igényes koncepcióval elérte, hogy Tarhos neve ismét rangot kapott zenei körökben. Vallotta a megújulás szükségességét, ezért 1981-től a hangversenyek programját kiegészítette karvezető továbbképző tanfolyamokkal, és mesterkurzust is szervezett, amelyen kitűnő magyar karnagyok és külföldi professzorok foglalkoztak a hallgatókkal. Mindezt Tarhos és a Zenei Napok keretében.

A Énekiskola egykori diákjai, akiket ma is „tarhosiaknak” nevezünk, a mai napig tartják a kapcsolatot gyermekkoruk valamikori színhelyével, szellemiségével és részt vesznek azokban a munkákban, amelyek ébren tartják a fél évszázaddal ezelőtt megkezdett tevékenységet.

Az általános iskolai énektanár-képzést Gulyás György szívügyének tekintette: „A zenei műveltség alakítását az általános iskolában kell elkezdeni”- hangsúlyozta. Törekedett a zenei közízlés fejlesztésére. Harcolt a középser ellen.

Átélt csonttörő, megbénító kudarcokat, támadásokat, intrikákat, amelyeket kigondolni se lehetett volna gonoszabbul. Mint művész került ki győztesen a kudarcokból, hazai és külföldi díjak tulajdonosaként. 1988-ban megírta „Bűneim... bűneim?” című „hitvallását”, mely történelmi dokumentum is egyben és az igazat tartalmazza. Róla? Tőle? – mindegy, hogy miként kérdezzük.

1993. november 11-én örökre elment tőlünk, de ránk hagyta a hitét, töretlen akaratát, a még meg nem valósított feladatokat.

Életművében és jövőt formáló „álmaiban” így él tovább.

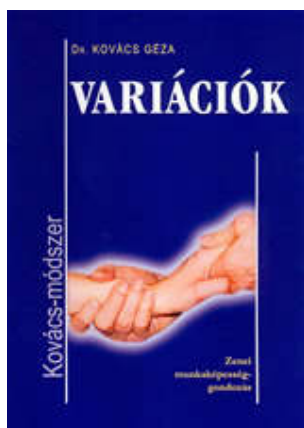
Gyarmath Olga

Halmy Lujza /Somogyi Vilmosné/ (Budapest, 1916. június 6. – Budapest, 2000. október 19.) ének- és mozdulatművész, tanár. 1934-38 között Dienes Valéria orkesztikai iskolájának növendéke. 1944-ben végzett a Nemzeti Zenede ének tanszakán Rosthy Anna, majd Haromy Júlia tanítványaként. Ezzel egyidejűleg balett-tanulmányokat folytatott. 1939-44, majd 1945-47 között önálló balettiskolát vezetett. 1943-ban, majd 1945-től rendszeresen fellépett a Magyar

Rádióban. 1946-48 között a Vígopera énekes szólistája. 1951-ben a Budapesti Zeneművészeti Főiskolán énektanári oklevelet szerzett. 1950-től 1954-ig a Magyar Rádió Énekkarának (alapító) tagja. 1955-től 1960-ig a Színművészeti Főiskola énektanára;

Kassai János (?1916 - ?1972) operaénekes, tanár;

Dr. Kovács Géza (1916- Budapest, 1999. január 19.) tudományos kutató, a zenei

munkaképesség-gondozás pedagógiájának hazai megteremtője. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola meghívására 1959-től évtizedeken át tartott kondicionáló-testnevelő foglalkozásokat a Zeneakadémián. Muzsikuskok számára olyan speciális edzésmódszert dolgozott ki, amely minden szükséges hatást magában foglal ahhoz, hogy a zenélő ember optimális testi és lelki állapotban szolgálhassa hivatását. Dr. Kovács Géza, a magyar zeneélet mindenki által szeretett és tisztelt Géza bácsija 40 éven át - haláláig - töretlen lendülettel dolgozott, segítségével és tanácsait követve muzsikuskok ezrei váltak egészségessé és kiegyensúlyozottá. 1980 óta zenetanárok részére is rendszeresen tartott tanfolyamokat;

Legány Dezső (Szombathely, 1916. január 19. –Budapest, 2006. június 13.)

zenetörténész, tanár, zeneszerző. 1933 és 1937 között a Pécsi Tudományegyetemen jogot tanult, majd a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán 1941-től 1947-ig Viski János zeneszerzés-tanítványa. 1951 és 1958 között a Zeneakadémia docense, 1958-tól 1973-ig a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola tanára. 1973 és 1983 között az MTA Zenetudományi Intézet tudományos főmunkatársa, majd osztályvezetője. A Liszt Ferenc Társaság elnökségi tagja, az Amerikai Liszt Társaság és a Stockholmi Nemzetközi Liszt Központ tiszteletbeli tagja. A zenetudományok kandidátusa (1973), doktora (1981) Művei: Purcell (1959), A magyar zene krónikája (1962), Erkel Ferenc művei és korabeli történetük (1975), Kodály Zoltán levelei (1982), Liszt Ferenc Magyarországon 1869-1873 (1983), Liszt Ferenc Magyarországon 1874-1886 (1986), idegen nyelvű könyvek, továbbá mintegy 200 tanulmány, cikk.;

Madarassy Albert (1916-1999) - Nagy tudású pályatárstól, kiváló karmestertől, kedves kollégától búcsúzik az Állami Operaház. Igaz, hogy "zenei mindenevőként" Házunk egész repertoárját ismerte, tanította, mégis azt hiszem, nem tévedek, ha azt állítom: a német operairodalom, azon belül is Wagner műveinek tanulmányozása és interpretálása töltötte be az életét. A hősorkorszak legnemesebb német tradícióinak őrzője és továbbadója volt. Idősebb kollégáim emlékeznek többek között élményszerű, fűtött Walkür-előadásaira. Legendás, szinte gyermekien naiv rácsodálkozása a remekművekre, amely az évtizedek folyamán mit sem lanyhult, lehetővé tette számára e művek legmélyebb rétegeivel való áttétel nélküli kapcsolatának megőrzését. Mindig hálával gondolok rá, hogy már túl a nyolcvanon eljött próbáimra, előadásaimra, és fiatalokat megszügyenítő szellemi frissességgel, szóban vagy a zongoránál (kiváló pianista is volt) terelte figyelmemet a mű legfontosabb csomópontjaira. Hiányozni fog. Tanítását megpróbáljuk továbbadni. S emlékét megőrizzük.

Kovács János,
az Operaház karnagya
(Muzsika, 1999.július)

Dr. Mikó Béláné Kisteleki Ilona (Székesfehérvár, 1916. március 16.)
zongoratanár (Állami Zeneiskola, Székesfehérvár);

Pavlánszky Edina (Budapest, 1916. február 13. –) operaérmnekes, tanár.
Szilágyi Erzsébet (Erkel F.: Hunyadi László) szerepében debütált az
Operaházban 1946-ban. Koloratúrérmnekesként rövid, de nagy sikerű pályát futott
be, majd további működése során, 1972-ig karakterszerepeket alakított;

Petneki Jenő (Győr, 1916. július 20. -) érmek-zenetanár, szerkesztő (Délvidéki
Konzervatórium, Újvidék – tanár; Tankönyvkiadó, Budapest – felelős
szerkesztő; Művelődésügyi Minisztérium – főelőadó;

Rév Livia (Budapest, 1916. július 5.) zongoraművész. Csodagyerekként

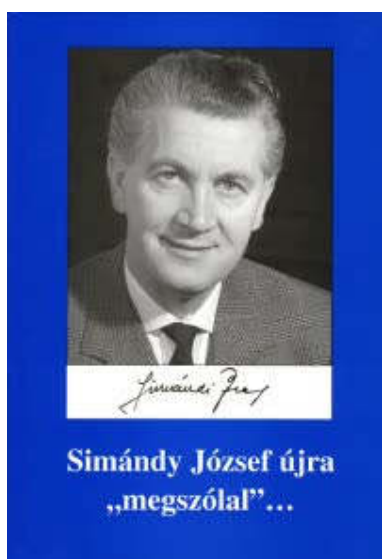

kezde karrierjét, már 9 évesen fellépet, 12 évesen pedig önálló zenekari
koncertet adott (Mozart Esz-dúr kézzongorás versenyművének egyik
szólistájaként). Már gyerekkorában fontos díjakat nyert. Mint kiugró tehetség,
Varró Margitnál és Máthé Kláránál tanult, majd a Zeneakadémián Weiner Leó
és Székely Arnold tanítványa volt, 1938-ban diplomázott Bartók, Kodály és
Dohnányi jelenlétében, de egyúttal a tanárképzőt is elvégezte. Ezt követően még
Lipcseben Robert Teichmüllernél és Bécsben Paul Weingartennél is tanult. A
háború alatti évek végét a Wallenberg-féle svéd Schutz-pass birtokában élte át
édesanyjával és hűgával. A háború után hat hónapos koncertsorozatot adott
Bukarestben. 1946-ban Párizsba utazott egy zenei versenyre, és letelepedett a
francia fővárosban. Csakhamar elindult a világkarrierje. Magyarországon az
1960-as évek elején adott először hangversenyt, ezután pedig csak 2003
novemberében lépett fel újra itthon (87 esztendősen), s ennek rendkívüli sikere

jelentette itthoni „felfedezését”. Eddigi utolsó hazai fellépése Szegeden volt 2012 áprilisában, zsúfolásig telt teremben, előzőleg pedig 2010 áprilisában adott Érdi Tamással közös Chopin-koncertet a Művészetek Palotájában. Mácsai János és Pálos György 90. éves születésnapjára egyórás portréfilmet készített róla Rév Livia zongorista címmel, egy amerikai író pedig könyvet írt életéről.

Schwarz János (Újszentanna, 1916. június 19. -) ütőhangszeres-művész, tanár. Tanulmányait 1934 és 1938 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora szakán végezte. 1934-től 1937-ig a Székesfővárosi Zenekar, 1937-től 1939-ig a Budapesti Hangversenyzenekar, végül 1937-től 1978-ban történt nyugalomba vonulásáig az Operaház zenekarának tagja. Tagja volt a Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekarának is;

Simándy József (Kistarcsa, 1916. szeptember 18. – Budapest, 1997. március 4.)

A művész fiának, Simándi Péter emlékkönyvének borítója

operaénekes, tanár. Tanulmányait Posszert Emília magániskolájában, majd 1943 és 1945 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ének szakán Székelyhídi Ferenc növendékeként végezte. 1940-től 1945-ig az Operaház Énekkarának tagja, 1945 és 1947 között a Szegedi Nemzeti Színház, 1947-től 1973-ig a Magyar Állami Operaház magánénekes, 1990-től örökös tagja. 1978-tól 1986-ig a Zeneakadémia tanára, 1956 és 1960 között a Müncheni Staatsoper magánénekes;

Dr. Soltész Elekné /Soltész Erzsébet / (Budapest, 1916. augusztus 21. -) ének-

(www.zeneszoveg.hu)

zenetanár, zeneiskolai igazgató, szövegíró. 1936-40 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola középiskolai énektanárképzőjében tanult, majd 1940-42 között Ádám Jenő irányításával elvégezte a tanítóképző intézeti ének- és zenetanárképzőt (Apponyi Kollégium) is. 1945-49 között ének-szakfelügyelő, 1949-51 között a Zeneakadémia tanulmányi osztályának vezetője, 1951-55 között pedig a budapesti Pedagógiai Főiskola ének-zene tanszékén tanár. 1955 és 1975 között zenetanárként, szolfézs szakfelügyelőként, majd igazgatóként vett részt a fővárosi alsó fokú zeneoktatásban; 1975-ben a Fővárosi VIII. kerületi Vándor Sándor Zeneiskola alapító igazgatójaként ment nyugdíjba,

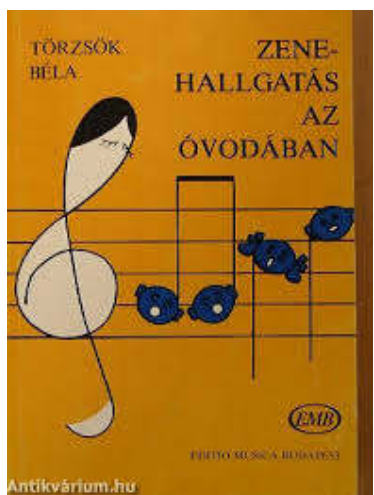

melyet 8 évig vezetett. Többek között aktívan részt vett a Magyar Zeneművészek Szakszervezete Országos Zenepedagógus Szakosztály és a TIT Művészeti Szakosztály munkájában, számos szakmai kiadványt szerkesztett, ifjúsági dalokhoz írt szöveget, vagy fordított magyarra. Tanuljunk zenét c. felnőttek részére készült nagy sikerű szolfézskönyv megalkotásában Bognár Rezső volt a partnere. Megszámlálhatatlanul sok cikket írt a Parlando, a KÓTA, Az ének-zene tanítása és az Ifjú Zenebarát c. folyóiratok számára;

Törzsök Béla (Battonya 1916. május 11. - Tiszanagyfalu, 2009) karnagy,

zenepedagógus. 1936-ban a Debreceni Református Tanítóképzőben tanító és kántori, 1942-ben a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán énekszaktanító, 1948-ban ugyanott középiskolai ének-zentanári oklevelet szerzett. 1937-45 és 1946-51 Kisújszálláson református kántor, karnagy és zenetanár, 1945-46 a debreceni tanítóképzőben ének-zeetanár. 1951-52 a békéstarhosi Zenei Gimnázium és Általános Iskola tanára. Énektanárként és karnagyként működött Sopronban, 1952-71 különböző közép- és felsőfokú

tanintézetben, valamint Szarvason 1971—79 az Óvónőképző Intézetben;

Zareczky Endre (Budapest, 1916. november 29. -) hegedűművész-tanár, koncertmester (Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola / Weiner Leó Zeneművészeti Szakközépiskola és Zeneiskola – hegedűtanár, tanszakvezető; Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar – koncertmester);

Weiner László (1916. április 9. Szombathely - 1944. július 25. Lukó [Lukov,

Szlovákia]) zeneszerző, karmester, zongoraművész, tanár. Zenei tanulmányait szülővárosában, Szombathelyen kezdte meg. Középiskolás korában mély benyomást tett rá Kodály Hány Jánosának előadása a budapesti Operaházban, és szakmai fejlődésében is meghatározó fordulatnak bizonyult. 1934-ben Kodály Zoltán irányításával folytatta zeneszerzői tanulmányait. Bár minden tantárgyban a legjobb előmenetelt tanúsította, úgy döntött, hogy az utolsó évét megismétli, így 1940-ben kapta meg diplomáját. Első zenekari bemutatóját (Nyitány kis zenekarra) Rajter Lajos vezényelte. A következő években sikeresen vezényelte Händel két oratóriumát (Saul, Judás Makkabeus). Sajnos azonban a történelem félbeszakította pályafutását és alig huszonnyolc évesen a lukovi munkatáborban érte a halál. Munkái közt számos olyan remek darab maradt fenn, mint a Duó hegedűre és mélyhegedűre (1939), a Vonóshármas-Szerenád (1938), a Lukács Pálnak ajánlott Szonáta mélyhegedűre és zongorára, valamint a Concerto zongorára, fuvalára, mélyhegedűre és vonószzenekarra;

Zsurka Péter (Budapest, 1916. november 17. – Kolozsvár, 1982. május 29.) hegedűművész, tanár. Zenei tanulmányait a Fodor Zeneiskolában, valamint Rados Dezsőnél végezte. A harmincas évek második felétől rendszeresen szerepelt hangversenyeken és a Magyar Rádióban. 1943-ban Kolozsvárra került, ahol előbb a Szimfonikus Zenekar tagja, majd 1948-tól az új onnan alakult Magyar Állami Opera zenekaránál koncertmesterként, emellett a Kolozsvári

Filharmonikusok szólistájaként működött. Vonósnégyes-primáriusként, valamint trióban is játszott. 1959-ben kezdte meg pedagógusi munkáját; egy tanéven át a Gheorghiu Dima Zeneművészeti Főiskolán, majd 1977-ig, nyugdíjazásáig a Zenelíceumban tanított;

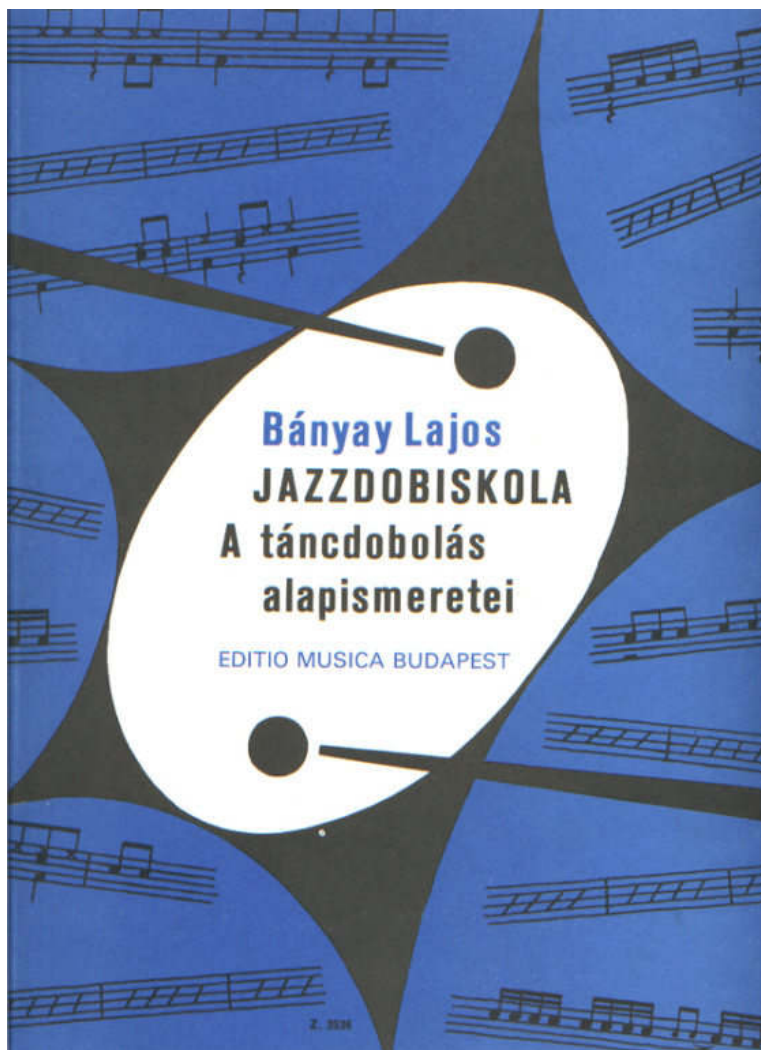
95 éve született (1921)

Anda Géza (Budapest, 1921. november 19. – Zürich, 1976. június 14.) magyar

zongoraművész, zenepedagógus. Zongoratanulmányait 12 évesen kezdte, tanárai Stefániai Imre, Hegyi Emánuel és Keéri-Szántó Imre voltak. 1939 és 1941 között Dohnányi Ernő tanítványa volt. A nagyközönség előtt 1939-ben, 18 évesen mutatkozott be Budapesten, Willem Mengelberg vezényletével Brahms B-dúr zongoraversenyével. 1943-ban Svájcba menekült, feladva a Wilhelm Furtwangler vezette Berlini Filharmonikus Zenekar szólista posztját. Svájcban 1955-ben állampolgárságot is nyert, és rendszeresen tartott mesterkurzusokat Zürichben és Luzernben is. Nemzetközi karrierje 1947-től kezdett kibontakozni, előbb a virtuóz romantikus zongorairodalom, később pedig Bartók műveinek specialistájaként vállt elismertté. Utolsó koncertjét 1976. június 1-jén tartotta Innsbruckban;

Bányay Lajos (Hódmezővásárhely, 1921. augusztus 28.) jazz-

ütőhangszeresművész, zenetanár;

Bárdos Kornél Albert, OCist (Felsőmindszent, 1921. november 1. - Budapest,

(www.szig.hu)

1993. november 9.) katolikus pap, ciszterci szerzetes, egyházkarnagy, zenetörténész. Tanulmányait a pécsi Székesegyházi Énekiskolában, majd a pécsi ciszterci gimnáziumban folytatta. 1940. augusztus 29-én Zircen lépett a ciszterci rendbe. A teológia elvégzése után 1945. május 8-án ugyanott Mindszenty József szentelte pappá. 1945-49-ig a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemen magyar-latin szakon végzett és doktorált. Közben 1946-50 között a Budapesti Zeneművészeti Főiskola egyházzenei, illetve középiskolai ének- és zenetanárképző szakát is elvégezte. Naszályi Emil, Rajeczky Benjámin, Kodály Zoltán, Bárdos Lajos, Harmath Arthur, Werner Alajos tanítványa volt. 1948-51 között zeneakadémiai lelkész. A rend feloszlata után 1950-51-ben esztergomi egyházmegyes káplán a budapesti Szent Imre plébánián, majd elbocsátották az egyházmegyes szolgálatból. 1951-55 között Miskolcon, 1955-79 között Budapest XI. kerületében állami zeneiskolai szolfézs- és zeneirodalomtanár. 1950-61 között vezette a Villányi úti Szent Imre plébánia, 1956-79 között a zeneiskola diákkórusát. 1979-ben a Zenetudományi Intézet tudományos

főmunkatársa, 1982-től a Magyar Zenetörténeti Osztály vezetője. 1967-ben a zenetudományok kandidátusa, 1987-ben doktora. 1988-tól tudományos tanácsadó, megkapta a Zenei Alap nagydíját. 1989-től a ciszterci novíciátus zenetörténet és gregorián tanára, az ELTE Bölcsészettudományi Karán címzetes egyetemi tanár. Fő kutatási területe a 16-18. század magyar zenetörténete, azon belül (1953-tól) a magyarországi protestánsok gregorián éneke, (1970-től) a városi (egyházi és világi) és főúri zene. Cikkei a *Studia Musicalogica*, *Zenetudományi Dolgozatok*, *Magyar Zene* (stb.) című folyóiratokban jelentek meg;

Bényeiné Berki Gizella (Hatvan, 1941. augusztus 31.) magyar-, orosz-, és énektanár (Gimnázium, Selyp, Bajza József Gimnázium, Hatvan é igazgató helyettes is);

Berczeli Tibor /Mrávik/ (Bercel, 1921. szeptember 14. – Pécs, 1987. április 19.) énekes, tanár. 1946–1950 között a postások Erkel Ferenc Zeneiskolájában, majd magánúton *Révhegyi* Ferencnénél tanult énekelni. 1951–57-ben az Operaház énekkari tagja, 1957-től 1987-ig, haláláig a Pécsi Nemzeti Színház magánénekeseként volt;

Borsay Pál (Budapest, 1921. július 15. - Pécs, 1976. október 10.) zongoraművész, zenetanár (Pécsi Zeneművészeti Szakiskola);

Buday Péter (Derecske, 1921-2004) zenetanár, karnagy. A családi

(Kép forrása: ZeneSzó 2004. 9. sz.)

hagyományoknak megfelelően pedagógusnak készült. A Szegedi Tanítóképzőben tanult, ott kezdett zenével foglalkozni. Szolnoki karnagy tevékenysége a Belvárosi Templom Kórusában kezdődött, melynek másodkarnagya lett. Nevéhez számos rangos zenei rendezvény és kórus létrehozása kötődik. Ő hívta életre a Bartók Béla Kamarakórust. Évtizedekig volt a MÁV Járműjavító Férfikarának és a Kodály Kórus karnagya. A Kórusok Országos Tanácsának tiszteletbeli elnöke, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei

KÓTA titkára volt 20 éven át. A szolnoki Ádám Jenő Zeneiskolában terem viseli nevét;

Carlotta Ordassy (Budapest, 1921. május 2. - Cortland, NY, October 2006.

(Opera News)

11.) énekművész, tanár;

Cziffra György (Budapest, 1921. november 5. – Longpont-sur-Orge,

Franciaország, 1994. január 15.) zongoraművész, tanár. Dohnányi Ernő segítségével, nyolcévesen került be a Zeneakadémiára, Dohnányi, Weiner Leó és Ferenczi György, Kéry Szabó Imre voltak a tanárai. Tizenhárom évesen, csodagyerekként már számtalan sikeres koncertet adott Magyarországon, de külföldi koncertkörútjai (például Skandinávia, Benelux államok) is sikeresek voltak. Hogy családját eltartsa, 1933-tól lokálokban lépett föl, de 1934-ből fennmaradt egy filmfelvétele egy hangversenyéről, ahol Schubertet játszott – matrózruhában. 1942-ben – még meg sem született fia, György – behívták katonának. Szovjet fogságba került, többször megszökött. 1946 szeptemberében tért haza, és 1947-től folytatta tanulmányait Ferenczinél, egyidejűleg ismét a pesti éjszakák virtuóza lett. 1950-ben feleségével és kisfiával együtt megpróbált disszidálni, de elfogták és kényszermunka-táborba zárták. Kőfaragó üzemben és a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem építkezésén dolgozott, rabtársainak koncertet is adott. 1953-ban szabadult, és bár kezei a durva munkát

megsínylették, újra a zongorázással próbálkozott – főleg ismét a pesti éjszakában. 1956 őszén családjával elhagyta Magyarországot. Először egy ausztriai táborba kerültek, de három nap múlva kikerültek onnan, és Cziffra a bécsi Brahms Saalban adott fergeteges sikeres zongorahangversenyt, amelyről még a The New Yorkerben is kritika jelent meg. Az év végén Franciaországba hívták. 1956 decemberében érkeztek Párizsba, és már első hangversenyével szinte üstökösként robbant be a világ zenei életében. André Malraux író, akkor kulturális miniszter javaslatára Senlisben telepedtek le, ahol 1966-ban elindította a Festival de la Chaise Dieu-t, megvásárolta és felújította a rendkívül rossz állapotban lévő, addig autójavító műhelyként használt senlisi Saint Frambourg-kápolnát, ahol koncertek sorát adta, de képzőművészeti kiállításoknak is helyet adott benne. A kápolna új üvegablakait Joan Miró készítette, a felújított kápolnát Raymond Barre miniszterelnök avatta fel. Létrehozta a Cziffra-alapítványt (Foundation Cziffra), ami fiatal zenészek és képzőművészek támogatását tűzte ki céljául. 2013-ban emléktáblát avattak tiszteletére a budapesti Muzsikusz cigányok parkjában. 2013-ban gyermekkori lakóhelyének, az egykori Tripolisznak a közvetlen közelében parkot neveztek el róla. Ugyanebben az évben a Budapest XVIII. kerületi Sallai Imre utca nevét Cziffra György utcára változtatták;

Domján József (Solt, 1921. április 20.) zenekari hegedűművész-tanár (Hivatásos szimfonikus zenekarok; Állami Zeneiskola, Kecskemét; Fővárosi IX. és XX. kerületi Állami Zeneiskola; Állami Zeneiskola, Érd);

Erdey Károly (Derecske, 1921. április 3.) zenekari trombitaművész-tanár (Kolozsvári Nemzeti Színház Zenekara – szólamvezető; Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar; Szegedi Nemzeti Színház Zenekara és a Szegedi Szimfonikus Zenekar – szólamvezető; Szabolcsi Szimfonikus Zenekar, Nyíregyháza-szólamvezető);

Farkas Gyula (Budapest, 1921. augusztus 18. – Budapest, 1990. május 14.) művészeti vezető, hegedűs, tanár. Tanulmányait Rados Dezsőnél és Ország Tivadarnál végezte. 1950-től 1960-ig a Magyar Állami Népi Együttesben szólamvezetőként és korrepetitorként dolgozott. 1953-tól a KISZ Központi Művészegyüttesben a Rajkózenekar művészeti vezetője volt;

Farnadi Edit (Budapest, 1911. szeptember 25. – Graz, 1973. december 14.)

zongoraművész, pedagógus. Kilencéves korában került csodagyerekként a budapesti Zeneakadémia növendékeinek sorába s 3 év múlva már karnagy nélkül adta elő Beethoven C-dúr zongoraversenyét zenekari kísérettel. Bartók Bélánál, Székely Arnoldnál, Weiner Leónál tanult. Alig volt tizenhat éves, mikor elnyerte diplomáját. Két ízben tüntették ki Liszt-ösztöndíjjal. A harmincas években Hubay Jenő mesteriskolájában kamaramuzsikusként és kísézőként működött és gyakran szerepelt a Hubay-palota rendezvényein Richard Strauss, Bronisław Hubermann, Zathureczky Ede és mások partnereként. A háború éveit teljes visszavonultságban töltötte, 1946-ban férjhez ment Sugár Pál tenoristához és Ausztriába távozott, rendszeresen hangversenyezett Nyugat-Európában. Az 1960-as évektől kezdve vendégszerepelt hazánkban is. 1972-ben lépett fel utoljára. Élete utolsó évtizedében Grazban tanított, Kodály és Bartók minden zongoraművét (Bartók I. zongoraversenye kivételével) hanglemezre játszotta. Kívánságára Budapesten temették el;

Gergely Anna (Budapest, 1921. február 3.) nótá-, népdal- és operetténekes, tanár;

Görög Péter (1921-1998) koncertrendező. Harminc évig tartó barátságunk akkor kezdődött, amikor új igazgatóhelyettes jött az Interkoncérthez. Kicsit tartottunk tőle, hiszen tudtuk, hogy Görög Péter karmester volt a Nemzeti Színházban, majd a Honvéd Művészegyüttes és a KISZ Együttes vezetőjeként működött, és nem tudtuk elképzelni, milyen lesz egy művészember az íróasztal mellett. Tény, hogy más volt, mint bármely főnököm azelőtt és azóta. Valamennyien tőle tanultuk meg, hogy az impresszáriós szakma lényege a tehetség, a művészek tisztelete és szeretete. Ennek szolgálatába állította nem mindennapi képességeit: biztos zenei ízlését, széles körű műveltségét, nyelvtudását, kitűnő kapcsolatteremtő készségét, meggyőző tárgyalási stílusát. Még a hatvanas évek végén - a merev engedélyezési előírásokat kikerülve - eljuttatta Franciaországba a Liszt Ferenc Kamarazenekart - itt kezdődött nemzetközi karrierjük. 1971-ben,

a tévés Vecsernyés Jánossal együtt, kitalálta az Interfórumot - ezt az egyedülálló formáját fiatal művészek bemutatásának hazai és külföldi szakmai közönség előtt, oldott légkörben, gyönyörű környezetben a fertődi, majd a keszthelyi kastélyban. Azt hiszem, alig van olyan nemzetközileg elismert magyar művész, aki pályafutását ne az Interfórumon kezdte volna. Időrendben és a teljesség igénye nélkül: Kocsis Zoltán, Ránki Dezső, Jandó Jenő, Szenthelyi Miklós, Onczay Csaba, Berkes Kálmán, Schiff András, Tokody Ilona, a Takács Vonósnygyes, Kincses Veronika, a Keller Kvartett, Lendvai József. 1976-ban Görög Péter a Zenei Versenyek és Fesztiválok Irodájának igazgatója lett. Az ő nevéhez fűződik, hogy évente rendezhettünk zenei versenyt, s a zongorán kívül más hangszerek is a figyelem központjába kerülhettek. Bölcs, megértő személyisége felül tudott emelkedni a zenei élet érdekellentétein, torzalkodásain. Mindenki szerette - egyedül a hivatallal voltak konfliktusai, kizárólag a művészek érdekében.

Nyugdíjas éveit családja körében töltötte, felesége, lányai, unokái és dédunokái nagy szeretettel vették körül. Végig megőrizte fiatalos mentalitását, érdeklődését a zene és a fiatalok iránt - decemberben még találkozhattam vele Kelemen Barnabás szonátaestjén.

Nagyon fog hiányozni nekünk! Nemcsak mindig élményt jelentő társaságát, személyes varázsát fogjuk nélkülözni - Görög Péter a régi típusú, egyedül a valódi értéket képviselő művészeti menedzser megtestesítője volt.

(Gedényi Ildikó)

(Muzsika, 1998)

Hidegkuthy Edith (Debrecen, 1921. július 1.) zongora- és szolfézstanár. Állami Zeneiskola, Debrecen; Állami Zeneiskola, Újfehértó - zongoratanár; Ének-zenei tagozató Általános Iskola, Újfehértó - zongoratanár; Állami Zeneiskola, Leninváros-zongora; Állami Zeneiskola, Hajdúnánás - zongoratanár);

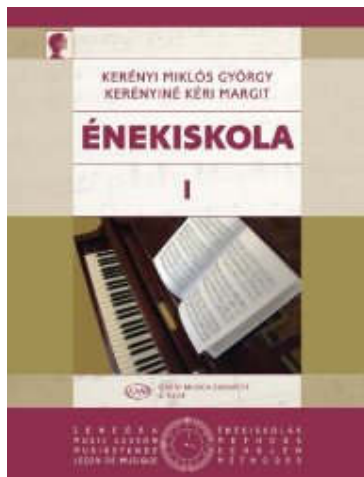
Horváth A. Béla (Budapest, 1921. január 15.) fuvolaművész-tanár (MN Művészegyüttes Szimfonikus Zenekara-szólamvezető; Állami Zeneiskola, Dunaújváros; Dunaújvárosi Szimfonikus Zenekar);

Husek Rezső (Budapest, 1921. január 6. – 2009. november) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Cegléd; Állami Zeneiskola, Szekszárd-igazgató is). ([Husek Rezső emlékére \(Lányi Péter\)](#), Parlando 2010/2. szám);

Kalliwoda Olga /Kürschner Emánuelné Kalliyoda Olga/ (Pécs, 1921. 02. 26. - Pécs, 1952. 08. 25.) énekművész, énektanár. Életpálya: Hangversenyénekes, a pécsi zeneiskola tanára;

Dr. Kálmán Lajos (1921. szeptember 5.) tanár, népzenekutató (Óvónő- és Tanítóképző Főiskola, Kecskemét-tanár);

Kerényiné Kéri Margit (Budapest, 1921. március 23. – Budapest, 2000.

november 24.) énekművész, énektanár. 1940-1947. Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, Budapest - ének - Rosthy Anna, Dr. Molnár Imre, Lukács Pál, Kerényi Miklós György. Munkahelyei: 1947-1949. Munkás Kultúrszövetség Énekiskolája; 1949-1978. Színház- és Filmművészeti Főiskola - énektanár, egyetemi adjunktus; 1953-1999. Fővárosi XIII. kerületi Szabó Ferenc Állami Zeneiskola – énektanár; Munkái: Énekiskola I-II-III. kötet (Kerényi Miklós Györggyel), Társasének (Kerényi Miklós Györggyel), Százszínű csokor (Kerényi Miklós Györggyel), dalszövegek, műfordítások;

Kersics Anna (Mohács, 1921. december 15.) operaénekes, tanár (Magyar Néphadsereg Művészegyüttes – szólista; Magyar Rádió Énekkara;

Kovács Ödön (Dorog, 1921. február 24.) gitártanár (Állami Zeneiskola, Leninváros);

Majláth Júlia (Budapest, 1921. január 20. – Budapest, 1976. október 11.)

(soundgraph.lapunk.hu)

zeneszerző, tanár. 1940-ben bénulása miatt zongoraművészi tanulmányait abba kellett hagynia. 1947-ben Sugár Rezsőnél és Kókai Rezsőnél tanult zeneszerzést. Sikeres könnyűzene-komponista volt;

Mochonaky Amália / Paksyné, Mochovszky/ (1821–1866) énekművész, tanár;

Mona Ilona (Tápiószőlős, 1921. június 18. -) zenei könyvtáros, középiskolai

**Dömötör Zsuzsa – Kovács Mária
Mona Ilona
Sziklavári Károly**

**Liszt Ferenc utazásai
a reformkori
Magyarországon**

Eötvös József

Könyvkiadó

tanár (Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola könyvtárvezetője, zenei tanulmányok írója, közreadója);

Oláh József (Aszód, 1921. július 5.) nagybőgős (Honvéd Művészegyüttes; BM Duna Művészegyüttes);

Palánkay Klára (Budapest, 1921. június 3. -) operaénekes, tanár. Tanulmányait

1938 és 1944 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ének szakán végezte Rosti Anna növendékeként, majd Rómában tanult tovább. 1944-től 1970-ben történt nyugalomba vonulásáig a budapesti Operaház magánénekeke;

Palócz László (Budapest, 1921. április 27. -) operaénekes. Tanulmányait a

(fidelio.hu)

Nemzeti Zenedében végezte. 1943 és 1947 között az Operaház énekkari tagja, 1947-től 1949-ig a Szegedi Nemzeti Színház magánénekeke, 1950 és 1955 között az Operettszínház tagja, majd 1955-től 1976-ig a Magyar Állami Operaház magánénekeke volt;

Pehl András (Budapest, 1921. augusztus 4. – Budapest, 1983. május 30.) harsonaművész, főiskolai tanár. Tanulmányait 1940-1945 között a budapesti Zeneművészeti Főiskolán végezte Hollay professzornál (harsona). 1943-tól a Magyar Állami Operaház zenekari tagja, 1944-től első harsonása volt. Az

Operaház zenekarának zenekari titkára és felügyelője, 1960-tól a Zeneiskolai Tanárképző Intézetének tanára. A Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekarának, valamint a Budapesti Kamaraegyüttesnek tagja. Fő műve: Harsonaiskolák (I-IV.), Tubaiskolák (Újfalusi Lászlóval, ill. Perlaki Józseffel),

L. Pekker Zsuzsanna (Kiskunfélegyháza, 1921. január 15.) magánének-tanár

(Zeneművészeti Szakközépiskola, Miskolc – igazgató-helyettes is; Tanítóképző Főiskola, Miskolc);

Plattiner Éva dr. Fekete Gyuláné (Szatmárnémeti, 1921. február 2.)

zongoratanár (Székesfővárosi Zenekonzervatórium; Fővárosi Zeneiskola Szervezet);

Rádai Béla (Budatétény, 1921. június 17.) kürtművész-tanár (Fővárosi

Villamosvasút Zenekara; Postás Szimfonikus Zenekar; Székesfővárosi Szimfonikus Zenekar / Magyar Állami Hangversenyzenekar);

Rózsa Vera (1921. május 16. – London, 2010. október 15.) énekesnő,

énektanár, zenei pedagógus. A budapesti Liszt Ferenc Zeneakadémián kezdte zenei tanulmányait karmesteri szakon, majd átváltott énekszakra. A Zeneakadémiára Kodály Zoltán vette fel, majd egyik professzora is lett. Első fellépései közé tartozott az OMIKE művészakció keretében Händel Júdás Makkabeus című oratóriumának előadásán az egyik zsidó nő szerepe. 1943-ban

debütált Cherubinoként Mozart *Figaro házassága* c. darabjának előadásán az OMIKE operaegyüttesében. Első férje, a kiváló karmester és zeneszerző *Weiner László* a holokauszt áldozatává vált. Férje deportálása után Rózsa Vera egy darabig bujkált, majd a svéd nagykövetségen dolgozott, ahol Raoul Wallenberg a nácizmus üldözötteinek menekítő akcióit szervezte. 1945–1946 között a Magyar Állami Operaház, 1946–51-ben a bécsi Staatsoper tagja volt, ahol ígéretes színpadi karrierjét betegsége szakította meg. Dalénekesként is elismert volt, számos modern mű bemutatója fűződik a nevéhez. 1955-től Londonban élt, ahol tanítással foglalkozott. Tanítványaitól magas szintet követelt meg, ő maga „kegyetlenül szókimondó”, de sok más énektanártól eltérően őszintén érdekelte tanítványai tehetségének maximális kifejlesztése, a már sokszor praktizáló hallgatók énekhangja sajátosságainak kihasználása és továbbfejlesztése. Rózsa Vera már a londoni *Guildhall School of Music and Drama* nevű zenei tanintézet tanári feladatai ellátásával egyidőben kezdett el mesterkurzusokat tartani jó néhány országban. Később magántanárként folytatta munkáját. Számos nagyhírű tanítványa között volt Sarah Walker, Kiri Te Kanawa, Agathe Martel, Karita Mattila, Tom Krause, Martina Bovet, Anne Sofie von Otter, Marie-Adele McArthur és Komlósi Ildikó is. Sokat tett Weiner László életművének felélesztése, előadása, kiadása érdekében;

Sándor János (Mindszent, 1921. szeptember 22.) zenekari tubaművész-tanár (Szegedi Rendőrzezenekar; BM Szimfonikus Zenekar; Magyar Állami Hangversenyzenekar);

Simon István (Szeged, 1921. április 7.) fúvószenekari-tanár, karnagy (Szegedi 9. Honvéd Gyalogezred Zenekara; Budapesti Rendőrzezenekar; Állami Zeneiskola, Nagykőrös);

Steinert Mária (Budapest, 1921. június 23. – Budapest, 2006) zongoraművész-tanár. Tanulmányait 1929 és 1940 között a Nemzeti Zenedében, 1940-től 1945-ig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora szakán, Kabos Ilonka, Faragó György és Szegedi Ernő növendékeként végezte, ugyanott 1946 és 1949 között Weiner Leó kamarazene-óráit látogatta. 1943-ban 3. helyezést ért el a budapesti nemzetközi Liszt Ferenc Zongoraversenyen. 1950-től a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában tanított, 1957 és 1966 között a Magyar Néphadsereg Művészegyüttesében dolgozott, 1969-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára volt;

Dr. Szabóné Angyal Enikő (Budapest, 1921. július 26.) zongoratanár (Állami Zenei Gimnázium, Budapest; közismereti iskolák, Debrecen; Zeneművészeti Szakközépiskola, Debrecen; Simonffy Emil Állami Zeneiskola, Debrecen;

Fővárosi Zeneiskola Szervezet; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest);

Szőllősy András (Szászváros [Orăștie, Románia], 1921. február 27. – Budapest,

2007. december 6.) zeneszerző, zenetudós, tanár. Zenei tanulmányait Csipkés Ilona magán-zeneiskolájában kezdte Kolozsváron, később ugyanitt a Református Gimnázium diákja lett. 1939-ben Budapestre költözött, ahol a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés szakára, valamint a Pázmány Péter Tudományegyetem magyar-francia szakára iratkozott be, tagja lett az Eötvös Kollégiumnak. 1943-ban bölcsészdoktori címet, 1944-ben tanári oklevelet szerzett. A Zeneművészeti Főiskolán zeneszerzést először Kodály Zoltántól, majd Siklós Alberttől, később Viski Jánostól tanult 1939 és 1946 között. A főiskola elvégzése után, 1947-től 1948-ig ösztöndíjjal Goffredo Petrassi növendékeként képezte tovább magát a római Accademia di Santa Cecilia-n. A háború után kezdett publikálni, kezdetben zenekritikai írásai jelentek meg Debrecenben a Magyarok című folyóiratban. 1950-ben a Zeneművészeti Főiskola zenetörténet és zeneelmélet tanára lett, Szabolcsi Bence és Bartha Dénes mellett segédkezett a hazai zenetudományi tanszék alapításánál. 1953-ban jelent meg Kodály műjegyzéke, 1955-ben Bartók nagy bibliográfiáját, 1956-ban teljes, kronológiai sorrendbe rendezett műjegyzékét adta közre, 1960-ban Arthur Honeggerről írt könyvet. Az 1960-as évektől kezdve zeneszerzőként is aktívabbá vált. 1964-ben született meg *Tre pezzi per flauto e pianoforte* című műve, melyet Severino Gazzelloni Darmstadtban, Madridban és Velencében is bemutatott. Nemzetközileg is jelentős sikereket ért el az 1969-ben bemutatott, Sándor Frigyes és a Liszt Ferenc Kamarazenekar felkérésére írt III. Concerto-val, amellyel 1970-ben Párizsban első díjat nyert a rádiótársaságok nemzetközi Tribünjén. A IV. Concerto-t 1970-ben Sándor János és a Győri Filharmonikus Zenekar megrendelésére komponálta. 1972-ben két nagyzenekari művet alkotott, a *Trasfigurazioni* a huszonöt éves Rádiózenekar számára, a *Musica per orchestra* a főváros megrendelésére, Pest, Buda és Óbuda egyesítésének századik évfordulója alkalmából íródott. 1973-ban a *Musica concertante*-t a Mihály András vezette Budapesti Kamaraegyüttes számára, a *Preludio, adagio e fuga* című művét a Dresdener Staatskapelle felkérésére komponálta. Az 1975-ben keletkezett *Lehellet* (V. Concerto) a Magyar Rádió megrendelésére, Lehel

György ötvenedik születésnapjának alkalmából íródott. Szöllősy az alkalmazott zenék tekintetében is aktív volt, 1954 és 1977 között harmincegy filmhez, tizenhét színpadi darabhoz és tizennyolc rádiójátékhoz komponált zenét. (BMC);

Tamássy Zdenkó (Vezseny, 1921. szeptember 6. – Budapest, 1987. június 9.)

(nava.hu)

zeneszerző. 1940- 46 között Böszörményi Nagy Béla tanítványaként elvégezte a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongoratanszakát. A kompozíció művészetét Kókai Rezsőnél sajátította el. Diplomáját megszerezve a Magyar Rádiónál helyezkedett el. 1953-54-ben a Zenei Osztály vezetője volt. Utóbb lektora a Könnyű Zenei Osztálynak, elnöke a Sanzon és Táncdal Bizottságnak;

Tekeres Sándor (Csíkménaság, 1921. június 1. – Budapest, 1977. július 11.)

(magyarnota.network.hu)

énekművész, tanár. 1945–1947 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Molnár Imrénél, majd két éven át az operaszakon Lendvai Andornál tanult. Ugyanebben az időben már a Magyar Néphadsereg Művészegyüttesének, 1963–67 között az 1951–1963 között szólistája volt a Fővárosi Operettszínháznak, majd 1967-től a Néphadsereg Művészegyüttesének. A közbe eső időben az Országos Rendező Iroda által szervezett hangversenyeken énekelt népdalokat, időnként magyar nótákat is, melyekről számos hanglemezfelvétel készült;

Váci Károly (Budapest, 1921. május 22. - Budapest, 2007. december 12.)

zongoraművész, tanár, fővárosi zeneiskolai vezető szakfelügyelő. Tanulmányait 1935 és 1943 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora szakán Kósa György, Stefániai Imre, Székely Arnold, Faragó György, Weiner Leó és Dohnányi Ernő növendékeként végezte. 1942 és 1953 között fővárosi zeneiskolák tanára, 1953-tól 1970-ig a Fővárosi Zeneiskola Szervezet központi igazgatóhelyettese, 1970-től a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola docense. A Liszt Ferenc Társaság és a Kodály Társaság alapító tagja. Művei átiratok, közreadások. ([Egész életében a magyar művészetoktatást szolgálta! \(Egy névfelvételi kísérlet után - Váczi Károlyra emlékezve\) \(Deák Ágnes, dr. Kovács Ilona, Demény Attila, Devich Márton, Czigány György korábbi írásai és Felvégi Andrea fényképe alapján összeállította: Zelinka Tamás. Parlando 2015/5. szám\);](#)

Varga Gáborné (Diósgyőr, 1921. aug. 16. – Miskolc, 1980. ápr. 9.):
hegedűművész, zeneíró. Zenei tanulmányait 1940-1944 között a bp.-i Zeneművészeti Főisk.-n (középisk.-i tanárképző) Ádám Jenő, majd 1942-46-ban (hegedűtanár-képző) Waldbauer Imre tanároknál végezte. 1950-62-ben a Miskolci Tanítóképző, majd a Herman Ottó Gimn. ig.-ja. 1965-ig hangversenyző művész Miskolcon. 1958-76-ban országgyűlési képviselő; 1972-1976 között a Kórusok Orsz. Tanácsának (KÓTA) társelnöke. 1976-tól nyugdíjas. – M. Miskolc zenei múltjából (Herman O. Múz. Évkve, IX. 1970); A Borsod-miskolci Közművelődési Egyesület és a Felvidéki Zeneszövetség (Herman O. Múz. Évkve, X. 1971); A VASAS énekkar szerepe a vasgyári munkásság művelődésében (Levéltári Évkönyv, I. Miskolc, 1978); Miskolc zenei művelődése a századfordulótól 1914-ig (Levéltári Évkönyv, II. Miskolc, 1978).

Varga Tibor (Győr, 1921. július 4. - Grimisuat, 2003. szeptember 4.)

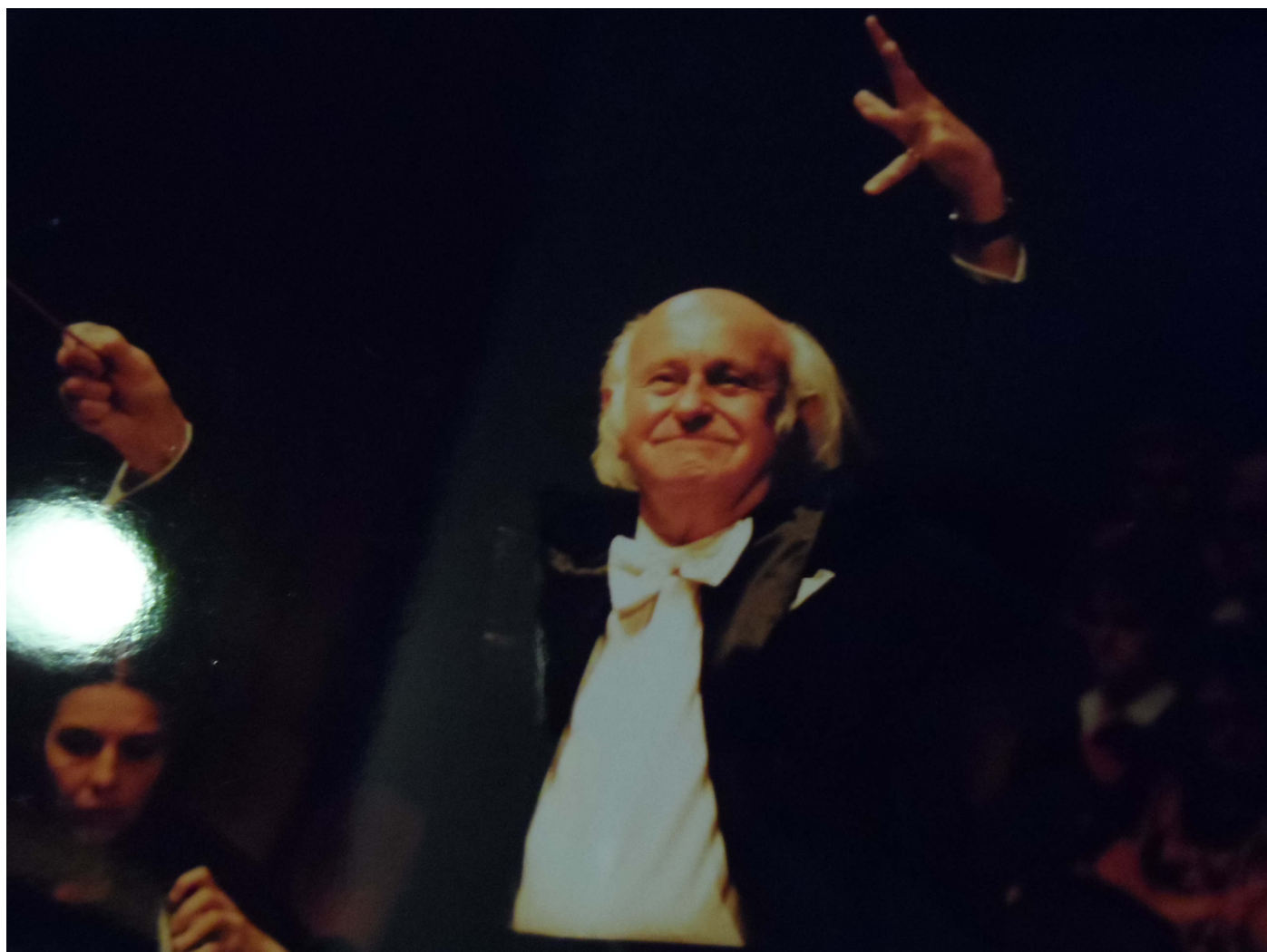
hegedűművész, karmester. Első leckéit hegedűs és hegedűkészítő édesapjától kapta. 1931-ben, Hubay Jenő ajánlására kezdte meg 1938-ig tartó tanulmányait a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán, Gábrriel Ferenc (hegedű) és Weiner Leó (kamarazene) növendékeként. Tizenhárom éves korától koncertező

és hangfelvételeket készítő művész. A második világháború idején egy évig orvosi tanulmányokat folytatott, négy esztendeig filozófiát hallgatott Budapesten. 1946-ban Londonban telepedett le, 1949-től a nyugatnémet Detmoldi Főiskola tanára, 1954-ben növendékeiből megalapította a Varga Tibor Kamarazenekart. 1956-ban Svájcba költözött. Sionban 1964 óta rendezi meg a hegedűversennyel egybekötött Varga Tibor Fesztivált. Detmoldban, a salzburgi Mozarteumban és Svájcban vezet mesterkurzusokat. Hegedűsként a 20. századi zeneszerzők műveinek specialistája, komponista kortársai több darabot neki ajánlottak. Schoenberg, Krenek és Seiber Mátyás egyaránt művei legautentikusabb előadójának nevezte;

Varjas Anna (Budapest, 1921. január 10. – Budapest, 2000) zongoraművész, tanár. A budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora szakán 1938 és 1941 között Faragó György és Weiner Leó növendéke volt, 1941-től 1944-ig a Goldmark Zeneiskolában Kadosa Pálnál tanult zeneszerzést és zongorát. 1946 és 1949 között - ismét a Zeneakadémián - nála végezte el a művészképzőt is. Az 1949-es varsói Chopin Versenyen a lengyel kormány különdíját nyerte el. Nevéhez számos magyar kompozíció bemutatása - többek közt Horusitzky Zoltán kézzongorás szonátájának rádiós premierje - fűződik. Az ötvenes évek elején tanított a szegedi konzervatóriumban, majd 1953-tól a Fővárosi Zeneiskolában, végül 1976-tól a Gödöllői Állami Zeneiskolában;

Várnagy Lajos (Pécs, 1921. október 31.-) hegedűművész-tanár (Budapesti Hangversenyzenekar és Rádiózenekar; Szegedi Nemzeti Színház Zenekara – koncertmester; Szegedi Konzervatórium – tanár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Szegedi Tagozata-tanár;

Vasadi Balogh Lajos (Budapest, 1921. január 26 - 2002.) karmester, zeneszerző,

www.szivunkbenorokke.hu

zongora- és orgonaművész. Tanulmányait 1938 és 1943 között a Nemzeti Zenedében, majd a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola orgona, zeneszerzés, karmesterképző és zongora szakán végezte Wehner Géza, Szervánszky Endre, Lajtha László, Viski János, Ferencsik János, Faragó György és Szegedi Ernő növendékeként. 1942-től 1953-ig a Budai Zeneakadémia zeneszerzés-, zongora- és orgonatanára, 1953 és 1956 között a Postás, a Nyomdász és a MÁVAG Művészegyüttes vezetője, 1956-tól 1961-ig az Állami Operaház karmester-korrepetitora, 1958-tól 1981-ig a Postás Szimfonikus Zenekar karnagya, 1968-tól ugyanott főzeneigazgató. 1966 és 1971 között a Szabadtéri Színpadok igazgatója, 1976-tól a Compagnia Italiana di Opera Milano főzeneigazgatója. Zeneszerzőként operát, szimfonikus és kamarazenét, vokális és hangszeres darabokat írt;

Vasváryné Csáth Emőke (Budapest, 1921. június 27. -) gordonkatanár (Újpesti Zeneművelő Egyesület Zeneiskolája / Fővárosi 8. számú Körzeti Zeneiskola; Fővárosi 2 sz. Körzeti Zeneiskola; Fővárosi IV. kerületi Állami Zeneiskola;

Vermes Zoltán (Budapest, 1921. január 20.) zenekari hegedűművész-tanár (Fővárosi Operettszínház Zenekara; MRT Szimfonikus Zenekara – zenekari felügyelő és titkár is;

Weszprémi Ilona (Debrecen, 1921. május 7.) ének-zenetanár, karnagy (Állami Zeneiskola és Állami Tanítóképző, Debrecen; Konzervatórium, Miskolc; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Miskolci Tagozata- főiskolai tanár);

Wilheim Ferenc (Györszentmárton, 1921. szeptember 2. - Budapest, 2004. december 29.) gordonkaművész, tanár. Művészdiplomáját Friss Antal növendékeként szerezte meg 1957-ben a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán. Ugyanebben az évben a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának tagja lett, majd az együttes szólamvezetője volt több mint három évtizeden keresztül, nyugalomba vonulásáig. Zenekari munkája mellett folyamatosan tanított is: az 1950-es években a Székesfehérvári Állami Zeneiskola, 1957-től a Fővárosi Zeneiskola Szervezet 1. számú körzeti iskola, később a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola tanáraként számos kiváló növendéket indított el a gordonkaművészi pályán;

Vönöczky Géza (Budapest, 1911. június 19. -) zeneelmélet-tanár (Tanítóképző, Baja – ének-zenetanár; Tanítóképző, Kalocsa – ének-zenetanár; Zeneművészeti Szakközépiskola, Győr – zeneszerzés és zeneelmélet-tanár és uo. művészeti igazgatóhelyettes is), Észak-Dunántúli Zeneiskolák szolfézs szakfelügyelője);

Zilcz György (Budapest, 1921. október 12. – Mottenrenn, Ausztria, 1975. július 31.) harsonaművész, tanár. Oklevelét 1953-ban a Zeneművészeti Főiskolán szerezte. 1954-től a Magyar Állami Operaház zenekarában játszott. Emellett 1957-től a Győri Zeneművészeti Szakiskolában tanított. 1970-től a Budapesti Kamaragyüttesben is játszott. Tankönyvek társszerzője volt: Harsonaiskola (szerk. Steiner Ferencsel, Völgyi Ernővel, Bp., 1971); Bevezetés a társaszene gyakorlatába (posztumusz, Máriássy Istvánnal, Vasady Frigyessel, Bp., 1976);

90 éve született (1926)

Adler Vince (Győr, 1826. április 3. – Genf, 1871. január 4.): zongoraművész, zeneszerző. Kezdetben apja, id. Adler György tanította, majd Erkel Ferencnek volt a tanítványa. Tanulmányai befejezése után Bécsbe, majd Párizsban élt, **ahol** Richard Wagnerral, Hans von Bülowval, Edouard Lalóval került közelebbi

ismeretségbe. Az 1860-as években Párizs legkiválóbb zongoraművészenek tartották. Sokat hangversenyezett, végül Genfben telepedett le, ahol hat évig volt a konzervatórium tanára. Kompozíciói közül briliáns etűdjei és értékes zongoradarabjai nevezeteseek;

Albert Annamária (Torda, 1926. szeptember 12.) énekes, tanár. Tanulmányait a kolozsvári Konzervatóriumban végezte. 1972-ig volt a Kolozsvári Állami Magyar Opera magánénekes. Lírai és drámai szerepeket egyaránt alakított. Hangversenyénekesként is széles repertoárt énekelt;

Ács Ferenc (Fertőendréd, 1926. június 9.) ének-zenetanár (Répceszemere, Színház utcai általános iskola, Sopron, Berezsényi Dániel Gimnázium, Sopron);

Bacsik Elek (Budapest, 1926. május 22. – Glen Ellyn, Amerikai Egyesült

Államok, 1993. február 14.) dzsesszgitáros, tanár. Hegedülni tanult a budapesti Zeneakadémián, de érdeklődése hamar a gitár felé fordult. Később Svájcba, majd Franciaországba került. 1966-ban az USA-ba ment;

Bakonyi Árpád (Pécel, 1926. június 7.) középiskolai ének-zenetanár, karnagy (Állami Óvónőképző Intézet és Petőfi Sándor Gimnázium, Aszód, Török István Gimnázium és Óvónői Szakiskola, Gödöllő);

Baráz József (Füzesabony, 1926. január 27.- Szombathely, 2012. szeptember

21.) karnagy, középiskolai ének-zenetanár. (Bányász Szakszervezet-zenei szakreferens, központi kórus karnagya, II. Rákóczi Ferenc Katonai Középiskola-tanárt, budakeszi és budaörsi gimnáziumok tanára, a Fóti Zenebarátok és a STELLA kamarakórus karnagya);

Békefi Antal (Bakonyoszlop, 1926. május 19. – Szombathely, 1982. szeptember 27.) zeneszerző, zeneíró, karnagy, kántor, pedagógus. Középiskolai énektanári

és egyházkarnagyi oklevelét a budapesti Zeneakadémián szerezte 1947 és 1949 között. Ezzel párhuzamosan kántortanító volt szülőfalujában 1950-ig. 1950-től 1959-ig általános iskolai ének-zenetanárként és karnagyként dolgozott Zircen, 1955 és 1957 között zeneszerzést tanult a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában. 1959-től haláláig tanított a szombathelyi Tanárképző Főiskolán, mint tanszékvezető tanár. A Kóta országos elnökségének és a Tanárképző Főiskolák Országos Bizottságának is tagja volt. Mint karnagy, fellépett

Ausztriában és Csehszlovákiában is. Számos néprajzi, zenetörténeti, népzenei tárgyú cikke jelent meg, de emellett dalokat és kórusműveket is komponált;

Bende Zsolt (Budapest, 1926. május 23. – Budapest, 1998. június 27.)

(nava.hu)

operaénekes, tanár. Tanulmányait a Zeneakadémián végezte 1948–1955 között Révhegyi Ferencné és dr. Sipos Jenő osztályában. 1956-ban a Szegedi Nemzeti Színház, 1957-ben pedig a Magyar Állami Operaház alkalmazta, magánénekesként. 1974-ben egyetemi docens lett a Zeneakadémia ének szakán. Pályafutása során végigénekelte a repertoár csaknem valamennyi jelentős bariton szolamát a lírai szerepkörtől a vígoperai hősökön át a nagy karakterszerepekig. Európa számos operaházában vendégszerepelt. Énekelt oratóriumokat is. Számos hangplemez készítésében működött közre, ezek közül hat a Francia Akadémia nagydíjában részesült. Zsűrizett énekversenyeken és számos mesterkurzust is tartott;

Bíró Józsefné Sulyok Klára (Tiszalök, 1926. március 25.) magyar- és énekzenetanár (Nyírad, Kunmadaras, Gimnázium és Közgazdasági Szakközépiskola, Pilisvörösvár);

Bojtár László (Mohács, 1926. 02. 21. - Mohács, 1995. 11. 13.) zeneszerző, Kántor, helytörténész. A Mohácsi Külvárosi Plébánia kántora (1949–), Mohács Díszpolgára (1993);

Bolla Tibor (Adorjánháza, 1926. augusztus 7.) operaénekes, tanár. Lendvai Andor és Hetényi Kálmán magántanítványa volt. 1949-ben került a Magyar Néphadsereg Művészegyüttesének Énekkarába. Itt 1955-től szólista volt. 1960-ban, nem sokkal a Pécsi Nemzeti Színház operatagozatának megalakulása után

magánénekesnek szerződött az intézményhez, s 1979-es nyugalomba vonulásáig a társulat tagja maradt;

Bordás Dezső (Budapest, 1926. szeptember 13.) operaénekes, tanár (MN Művészegyüttes, Miskolci Nemzeti Színház, Szegedi Nemzeti Színház, Népszínház Operatársulata);

Boros Emil Ervin (Szeged, 1926. december 31.) hegedű- és középiskolai énekzenetanár (Általános Iskola, Rákospalota-hegedűtanár, Ének-zenei Általános Iskola, Soroksár – hegedűtanár);

Csire József (Nagyvárad, 1926. április 14. – Bukarest, 2011. május 19.)

zeneszerző, tanár, karmester, művészeti író. 1945-ben, a bukaresti Ciprian Porumbescu Zenekonzervatóriumban 1957-ben zenetanári és karmesteri, 1964-ben zeneszerzői oklevelet szerzett. Zenekari tagja volt a Nagyvárad Szimfonikus Zenekarnak (1940-45) és a kolozsvári Állami Magyar Operának (1948-49); Bukarestben osztályvezető a Művelődésügyi Minisztérium Zeneigazgatóságán (1951-54); a bukaresti Román Opera zenekari tagja (1954-65) és karmestere (1958-65). Miután leszorították az előadói pályáról, zenepedagógus lett: a bukaresti 1. Számú Zenei Líceum tanára (1957-59), majd a bukaresti Zeneakadémiára került, ahol 1961-től 2007-ig tanított, ebből 1990-

96 között a Zeneszerzés, Zenetudomány, Zenekari Karmester és Zenepedagógia kar dékánja. 1996-2001 között a Spiru Haret Egyetem magántanáraként működött;

Dőry Zoltán (Budapest, 1926. március 13. -) hegedűművész, tanár. Tanulmányait 1940 és 1947 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hegedű szakán Gábrriel Ferenc növendékeként végezte. 1947-től 1956-ig az Állami Hangversenyzenekar tagja, 1956-tól ugyanott koncertmester;

Ébert Tibor (Pozsony, 1926. október 14.) író, zenekari művész, tanár (MRT Szimfonikus Zenekara; Magyar Állami Hangversenyzenekar;

Fentős Ferenc (Lenti, 1926. február) zenekari hegedűművész-tanár, koncertmester (Állami Zeneiskola, Nagykanizsa-igazgató helyettes és igazgató is; Nagykanizsai Szimfonikus Zenekar koncertmestere;

Fodor Artúr (Vásárosszentgál, 1926. június 19.) zenekari kürtművész-tanár (Postás Szimfonikus Zenekar; MRT Szimfonikus Zenekar);

Forrai Katalin (Debrecen, 1926. szeptember 25. – Budapest, 2004. december

30.) Élt köztünk egy kedves arcú, harmóniát sugárzó nő, akit már fiatalon egy fél ország Kati néninek hívott. Mire tényleg kijárt neki a „néni”, addigra életműve, a zene iránti olthatatlan vonzalma örökifjúvá varázsolta arcát, tekintetét. Forrai Katalin évtizedeken át a magyar zenepedagógia nagyköveteként járta a világot, népszerűsítette a Kodály-módszert, illetve az annak alapján kidolgozott saját zenei nevelési rendszerét, amelynek középpontjában az óvodáskori fejlesztés, a zene, a mozgás és a játék összekapcsolása állt. Forrai Katalin azonban nem a nagy nemzetközi konferenciatermek pulpitusán érezte magát igazán otthon, hanem az óvodai csoportszobákban, a modern paneles, kertes ovikban éppúgy, mint a kis falusi, sokszor dűledező, óvodának nemigen alkalmas épületekben, csillogó szemű, éneklő kisgyerekek között, módszereit alkalmazó, szavaira, tiszta hangjára figyelő óvónők, tanítók karájában. Az általa három és fél évtizeden át vezetett óvodai ének-zene foglalkozásokat a Magyar Rádió hangarchívumában több száz órányi felvétel rögzíti. Érdeemes belehallgatni ezekbe a felvételekbe, az

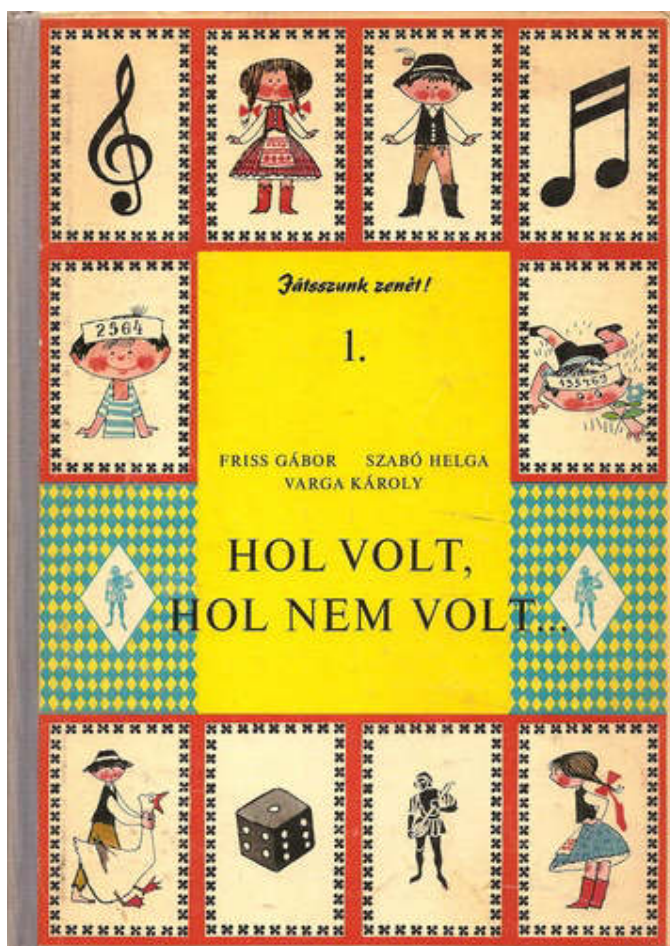
énekhang sokféle árnyalata, dinamikája, változatossága mindennél jobban kifejezi személyisége ezernyi színét, lelkének gazdagságát, a gyerekek nyelvén való tudását. Mesterével, Kodály Zoltánnal és többi tanítványtársával együtt hirdette, hogy az ének, a zene a személyiségformálás, a legfontosabb emberi alapértékek közvetítésének egyik leghatásosabb eszköze. Hitt abban, hogy a kisgyermekkorban kell szükségletté tenni az érzelmek énekléssel történő kifejezését, hogy ekkor kell megízleltetni az együttléklés örömforrást jelentő élményét. Számos zenepedagógiai műben fogalmazta meg ennek pedagógiai elméleti alapjait, s azt a széles módszertani eszköztárat, amellyel mindez megvalósítható. Mint már utaltunk rá, a magyar zenei nevelés egyik legjelentősebb nemzetközi képviselője volt, hosszan sorolhatóak azok a szervezetek, amelyek tagjaként megismertette a világgal a magyar zenepedagógiát. Tagja volt a Nemzetközi Zenei Nevelési Társaságnak, 1976-tól egy évtizeden át elnöke, majd 1986-tól tiszteletbeli tagja. Hosszú időn át a Nemzetközi Kodály Társaság alelnökeként dolgozott a kodályi örökség megismertetése, terjesztése érdekében. A magyar zenei élet és zenekultúra-terjesztés legfontosabb fórumának, a Zenei Tanácsnak is hosszú időn át az elnöke volt. Ő mégsem ezekre volt büszke, hanem a tanítványaiból, tisztelőiből köré fonódó hatalmas koszorúra, amely egy-egy hazai konferencián, továbbképzésen vette körül. Hosszú időn át dolgozott az Országos Pedagógiai Intézetben, a hazai zenepedagógiai képzés és továbbképzés kutató-fejlesztő szakértőjeként. Tantervek, óvodai nevelési programok sorának kidolgozását irányította. Módszertani tapasztalatait számos általa írott könyv, összefoglaló munka egy-egy fejezete őrzi. Egyik születésnapi köszöntése alkalmából hosszan mesélt az életéről, s elmondta, hogy két dologra büszke igazán: Az ének az óvodában című könyvére és arra a kislányra, akit az ötvenes évek elején egy falusi kis óvodában ismert meg, és akiből az ő támogatásával énektanár lett, s Svédországtól Ausztráliáig tanítja az óvónőket, tanítókat a magyar zenepedagógia módszereire. Sok-sok óvodás Kati nénije nem énekel többé, de az óvodákban ma önfeledten éneklő gyerekek hangjában ott szól az ő kristálytiszt hangja, s a dallam picit hibáit korrigáló óvó néni gondolkodásában, lelkesedésében ott munkál szellemisége, a zene iránti örök alázata.

(Oktatás Kutató és Fejlesztő Intézet)

Fülep Tamás (Debrecen, 1926. január 27. – Budapest, 2004. december 25-én) zongoraművész, tanár. Tanulmányait a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongoratanár, - művészképző, kamarazene szakán végezte. Tanárai voltak többek között Szegedi Ernő és Weiner Leó. 1952-1957-ig a Textilszakszervezet Központi Művészegyüttesének vezetője. 1959-67-ig a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola zongora főtárgytanára, 1967-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Budapesti Tanárképző Tagozatán docensként zongora főtárgytanár, 1980-tól a Metodikai Kabinet vezetője. Munkásságát nyugdíjba

vonulása után is számos szakfordítás jelzi, amelyek a Polifon Könyvtár sorozatban jelentek meg, s az egész zenei szakma alapvető forrásmunkának, kézikönyvnek tekint. Ezek közül néhány: Hermann Keller: J. S. Bach. Das Wohltempeirierte Klavier. A mű és előadás, Jürgen Uhde: Beethoven zongoramuzsikája, James Galway: A fuvola, Maurice Eisenberg: Csellótechnika és gyakorlás, Delbert A Dale: Trombita-technika, David Withwell: Fúvószenekarok és fúvóegyüttesek története és irodalma;
(Both Lehel)
(Parlando, 2005/2. szám)

Friss Gábor (Budapest, 1926. június 28. - 1996) középiskolai ének-zenetanár,

karnagy. A Nemzeti Zenede (hegedű), majd a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola növendéke (zeneszerzés, 1947-50, karvezetés, 1950-56). 1948-57 öntevékeny kórusok és zenekarok karnagya, 1957-66 általános iskolai énektanár, 1966-tól a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézete budapesti tagozata tanára, igazgatóhelyettese;

Gerenday Endre (Bogyiszló, 1926. április 19. -) középiskolai énektanár,

karvezető. Tanulmányait 1947 és 1952 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola karvezetés szakán Vásárhelyi Zoltán növendékeként végezte. 1948-tól 1962-ig a Fővárosi Általános Iskolák, 1962 és 1968 között a Tanítóképző Intézet Gyakorló Iskolája, 1968-tól 1970-ig a Jászberényi Tanítóképző Intézet tanára. 1970 és 1975 között a Budapesti Tanítóképző intézetben oktatott, 1975-től a Budapesti Tanítóképző Főiskola tanára. Számos versenyen volt zsűritag, vezényelte a VBKM Ganz Kapcsolók és Készülékek Gyára Új Világ Férfikarát, a Kőbányai Általános Munkásegylet, valamint a BKV és a Volánbusz Férfikarát;

Görgei György (Budapest, 1926. július 23. –) érdemes művész, kiváló művész, karmester. Zenei tanulmányait 7 éves korában kezdte. Zeneszerzési tanulmányait gimnazistaként kezdte. A Székesfővárosi Felsőbb Zeneiskolában tanult Sugár Rezsőnél, Farkas Ferencnél, Sándor Frigyesnél. Karmesteri pályafutását 1949-ben a Néphadseregben kezdte. 1982-ben ezredesi rangban vonult nyugdíjba. 1957-ben és 1958-ban a Szegedi Nemzeti Színház első karmestere. 1959-től a Néphadsereg Művészegyüttesének karmestere, majd az Együttes művészeti vezetője. A magyar ének-, zene-, színház- és táncművelés magas színvonalú produkcióit vitte színpadra, laktanyákba és művelődési házakba, színházakba és a Zeneakadémiára, közeli és távoli országokba. 1984-ben és 1985-ben zenekari tanárként és karmesterként működött Szíriában. Életcélul tűzte ki a katonák közötti zenei ismeretterjesztést. Kora legnagyobb

zeneszerzőit, előadóművészeit, zenetudósait nyerte meg a koncertjein való közreműködésre Kodály Zoltántól Szabolcsi Bencéig. Felkérésére egyebek mellett Petrovics Emil, Szokolay Sándor, Lendvay Kamilló, Aram Hacsaturjan írt új műveket. E koncertek rádió és TV közvetítései széles hallgatói és nézői körhöz juttatták el a kortárs zeneművészet értékeit;

Győrffy Sándorné Ganz Marina (Leningrád, 1926. június 8. – Budapest, 1998) zongoratanár, szaktanácsadó. Tanulmányait 1949 és 1954 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora szakán Hernádi Lajos növendékeként végezte. 1954-től 1974-ig a Fővárosi Zeneiskola Szervezet VI. kerületi zeneiskolájának zongoratanára volt, 1974-től a fővárosi VIII. kerületi Vándor Sándor Állami Zeneiskola zongoratanára. 1960-tól zongora szakfelügyelő, 1966 és 1976 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola gyakorlóiskolájának gyakorlatvezető tanára; a MÜDOSZ Országos Zongora Szakosztályának tagozatvezetője, választott vezetőségi tagja;

vitész *Horváth Gyula* (Visznek, 1926. augusztus 14. - 2015. július 16.)

m.kir. tüzér zászlós, ny. honv. alezredes, ny. karmester és hegedűtanár, a Vitézi Rend tb. Törzskapitánya, az egykori Sztálinvárosi Zeneiskola ig. helyettese, a Komlói Erkel Ferenc Zeneiskola igazgatója, a Soproni Liszt Ferenc Zeneiskola igazgatója, a finnországi Rovaniemi Városi Szimfonikus Zenekar főzeneigazgatója volt. Koncertezett különböző hazai és külföldi zenekarokkal, tagja volt a Magyar Művészeti Szövetségnek. Már bevonulása előtt zenei tanulmányokat kezdett, ekkor nyílt alkalma folytatni tanulmányait a konzervatóriumban. Sztálinvárosban (ma Dunaújváros) az alakuló zeneiskolánál óraadó tanári állást kapott 1953-55 között. Majd Komlón szervezte meg az állami zeneoktatást. 1957-ben hegedűtanári diplomát is szerzett. 1970-ig Baranya megyei zeneigazgató volt, miután Mohácson és Szigetváron is megszervezte

a zeneoktatást. A karmesterképzést magánúton végezte, mesterei voltak Ferencsik János, Vaszy Viktor, Kóródi András és Arvid Jansons. 1970-80 között a Soproni Állami Zeneiskola igazgatója és a Soproni Szimfonikus Zenekar karmestere. 1980-87 között Rovaniemi (Finnország) vezető karmestere, és a városi konzervatórium hegedűtanára. Hazatérte után 1991-ben megszervezte a volt hadapród iskolája bajtársi körét, amelyet elnökként vezetett. 1993-ban avatták vitézzé Visegrádon. (Teljes írás: [Elhunyt vitéz Horváth Gyula \(1926-2015\) hegedűtanár, karmester, ny. honv. alezredes. Parlando 2015/5.](#))

Horváth János (Braunschweig, 1926. március 22. – Budapest, 1986. szeptember 17.) hegedűművész, tanár. Zenei tanulmányait Pécsen a Zenei Szakközépiskolában Sirio Piovesannál és a budapesti Zeneművészeti Főiskolán Országh Tivadarnál végezte. 1944-48 között a Pécsi Nemzeti Színház zenekarában és kamarazenekarokban játszott, 1948-tól Budapesten különböző zenekarok tagja, így a Magyar Állami Népi Együttes zenekarának is. 1958-tól haláláig az Állami Operaház és a Budapesti Filharmonikus Társaság zenekarának tagja. 1957-1968 között a karcagi Állami Zeneiskola hegedűtanára volt;

Kallós Zoltán (Válaszút, Románia, 1926. március 26.) a Nemzet Művésze,

erdélyi magyar néprajzkutató, népzene gyűjtő, a Magyar Művészeti Akadémia Népművészeti, Néprajzi Tagozatának tagja (2005). Középiskolai tanulmányait Kolozsvárt és Sepsiszentgyörgyön folytatta, Kolozsvárt tanítói oklevelet szerzett (1946). Tanító a kalotaszegi Magyarvistán (1946–50) és a moldvai Lészpeden

(1956–57), közben elvégzi a kolozsvári Gheorghe Dima Zeneakadémiát (1955), szakirányító a marosvásárhelyi Népi Alkotások Házánál (1957–58), 1958-ban rövid időre bebörtönözték politikai nézetei miatt, újra tanító, majd faipari vállalati alkalmazott Gyimesben (1959–68). Szabad művészi pályára lépve Kolozsvárt az ifjúsági táncház mozgalom egyik tanácsadója. A Mezőségen, Kalotaszegen, Moldvában és Gyimesben gyűjtötte a folklórnak úgyszólván minden műfaját, különösen az énekes és hangszeres zenét, a népszokásokat és a szokásköltészetet. Nagy sikert aratott gyűjteménye, a Balladák könyve (Szabó T. Attila gondozásában és bevezető tanulmányával, 1971) Budapesten három új kiadást ért meg (1973, 1974, 1977). Tartalmával – 259 ballada és további 8 ballada meseváltozata – a leggazdagabb magyar balladagyűjtemények egyike, mennyiségi értékét pedig megsokszorozza minősége: négy néprajzilag jelentős táj balladaköltészetének újabb termésével együtt a feledésre ítélt archaikus típusokat és változatokat mentette meg a művelődés számára, jórészt dallamokkal. Új guzsalyam mellett c. másik könyve (1973) egy klézsei öregasszony, a 76 éves Miklós Gyurkáné Szályka Rózsa énekes repertoárjának (balladák és dalok) monografikus gyűjteménye: szövegtár dallamokkal és hanglemezmelléklettel, egyszersmind első kísérlet a magyar balladakutatásban egy személyi monográfia összeállítására. 1992-ben létrehozta a Kallós Zoltán Alapítványt, amelynek keretében szórványvidékeken élő magyar gyermekek anyanyelvi oktatását szervezik meg Válaszúton bentlakásos rendszerben, s ezen kívül foglalkozásokat tartanak számukra, megismertetik velük a hagyományos eszközöket, mesterségeket, népdalokat, néptáncokat. Az Alapítvány ma is hatékonyan működik, évente számos népzenei tábor szervez. Kallós Zoltán Kolozsvárt és Válaszúton él és alkot;

Kistétényi Melinda /Kaindl / (Budapest, 1926. július 25. – Budapest, 1999.

október 20.) magyar zeneszerző, karvezető, orgonaművész, zenepedagógus. A Zeneakadémián Bárdos Lajosnál egyházzene, Viski Jánosnál zeneszerzést

tanult, Ferencsik Jánoshoz karnagyképzőre járt, végül 1949-ben középiskolai énektanár és karvezető diplomát szerzett. Helyettes karnagy és korrepetítor volt a SZOT-kórusnál, majd a Zeneakadémián először énektanárok mellett, majd a karvezetés tanszakon dolgozott korrepetitorként. 1955-től óraadó tanár, majd 1957-től kinevezett szolfézstanár volt, 1989-es nyugalomba vonulásáig. Növendékei közé tartozott többek közt Schiff András, Kocsis Zoltán, Fischer Iván, Ránki Dezső, Dráfi Kálmán, Sass Sylvia és Kincses Veronika is. A zeneelmélet, a szolfézs és az improvizáció kiemelkedő tudású oktatója volt. Orgonistaként többször is fellépett Prágában és Budapesten, legendás rögtönző volt, hangversenyait gyakran úgy állította össze, hogy a második rész improvizációból álljon. Foglalkozott dalok, kórusművek és oratóriumok szövegeinek fordításával és írásával is, pl. ő írta Kodály Epigrammáinak szövegét,

Kelemen Zoltán (Budapest, 1926. március 12. – Zürich, 1979. május 9.) operaénekes (basszbariton), tanár, aki különösen Mozart- és Wagner-szerepekben vált ismertté. 1954 és '56 között a budapesti Zeneakadémián, majd – emigrálása után – a római Accademia di Santa Cecilia (Maria Teresa Pediconi) tanult. Rendszeresen fellépett a Bayreuthi Ünnepi Játékokon (1962-ben Gustav Neidlingertől vette át Alberich szerepét, amit 1978-ig énekelt), a salzburgi tavaszi és nyári fesztiválon, a New York-i Metropolitanben. Számtalan lemezfelvételen működött közre;

Konrádné Zátony Márta (Budapest, 1926. július 20.) zenekari brácsaművész, hegedűtanár (Honvéd Művészegyüttes, Magyar Állami Hangversenyzenekar;

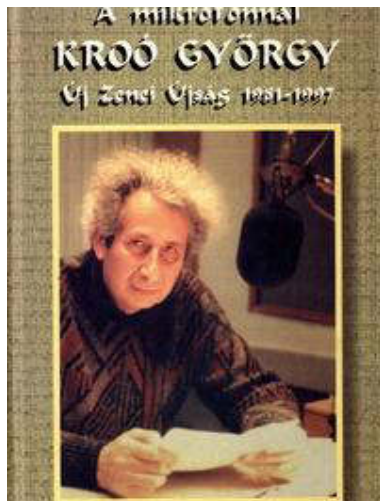
Kovács Apollónia /Grabócz Miklósné, Grabócz-Kovács Apollónia/ (Volkány

(1996-os magyarnóta-est)

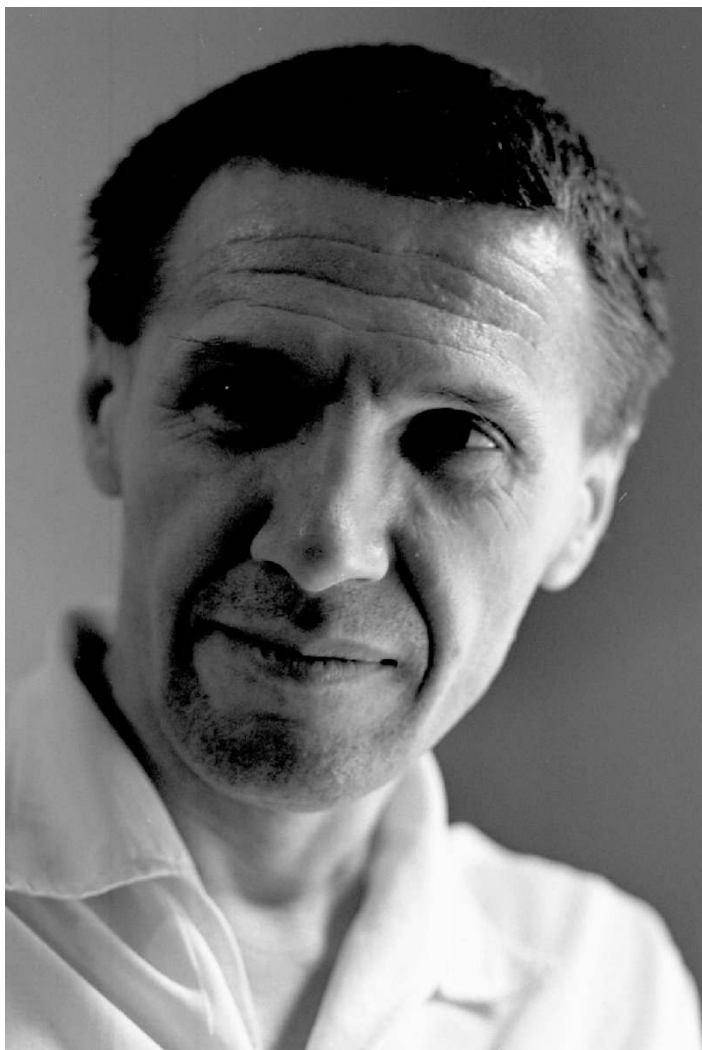
1926. szeptember 20. – Budakalász, 2012. november 17.) előadóművész, népdalénekes, színésznő. A második világháború idején, Kolozsvárott figyeltek fel hangjára, de csak a béke beállta után, 1945–46-ban a Józsa Béla Athenaeum Művészképzőjében tanulhatott. Tanárai Borbáth Magda, Maczalik Gabriella és Poór Lili voltak. Magánúton képezte tovább hangját Lorenz Kornéliánál és Szikossy Gizellánál. A végzés után színésznő volt egy nagyenyedi magántársulatnál. 1949-ben a Nagyváradi Szigligeti Színházhoz szerződött. Rendszeresen énekelt a város római katolikus székesegyházának kórusában. 1961 novemberében települt Magyarországra, szabadfoglalkozású előadóművészként Budapesten élt, és magyar cigánydalokat adott elő.^[4] Már 1962-ben elkezdett külföldön szerepelni. A következő évtizedekben egészen Kanadáig, Új-Zélandig eljutott. Nemcsak előadta, hanem férjével gyűjtötte is a dalokat, illetve egyes dalokat ő fordított le magyar nyelvre;

Kroó György (Eger, 1926. augusztus 26. – Budapest, 1997. november 12.) a 20.

századi magyar zenekritika és zenetörténet-írás egyik legnagyobb alakja Tóth Aladár és Szabolcsi Bence mellett, de maradandó alkotó zeneakadémiai professzorként is. Tanulmányait 1949 és 1952 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hegedű szakán Rados Dezsőnél, 1951 és 1956 között a zenetudományi szakon Szabolcsi Bence irányításával végezte. 1957-től a Magyar Rádió munkatársaként, 1958-tól a Zenei Népművelési rovat vezetőjeként, 1991-től főmunkatársként dolgozott. Rádiós tevékenységével megalapozta és felvirágoztatta a magyar zenei ismeretterjesztést és zenekritikát. Az 1960-as évek elejétől kritikái rendszeresen elhangzottak a Magyar Rádió általa alapított Új zenei újság című műsorában (a Rádió A mikrofonnál Kroó György címmel kiadta elhangzott kritikáit). Népszerű ismeretterjesztő rádiós sorozata volt a Hallgassuk együtt!. Az Élet és Irodalom hetilapban 1964 és 1996 között mintegy 240 írása jelent meg, többnyire kortárs magyar művekről. Stílusát egyedülállóvá és a mai zenekritikusok számára mértékadóvá tette közérthetőséggel párosult. Halálára két nagy magyar zeneszerző is komponált darabot: Kurtág György In memoriam Kroó György (cselló szólóra); Szőllősy András: Addio Kroó György emlékére (szólóhegedűre és vonós kamaraegyüttesre, 2002);

Kurtág György (Lugos, Románia, 1926. február 19. –) zeneszerző,

Nagygyörgy Sándor portréja

zongoraművész és kamarazene-tanár. Ötéves korában kezdett zongorázni tanulni, felsőfokú zenei tanulmányait Temesváron kezdte. Itt Kardos Magda – Bartók tanítványa – volt a zongora-, Max Eisikovits pedig a zeneszerzés tanára. 1946-ban aztán a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola növendéke lett, ahol Kadosa Pálnál zongora tudását, Veress Sándornál és Farkas Ferencnél zeneszerzési ismereteit mélyítette el, valamint Weiner Leó kamarazene óráit látogatta. 1951-ben szerezte meg zongoraművészi és kamarazenei diplomáját, négy évvel később pedig lediplomázott zeneszerzésből is. Ezután egy évet Párizsban töltött (1957-1958 között), ahol Marianne Stein tanítványa volt és rendszeresen látogatta Darius Milhaud és Olivier Messiaen óráit is. Magyarországra visszatérve 1960-tól kezdődően nyolc éven át volt a Budapesti Filharmóniai Társaság korrepetitora. 1967-ben aztán a Zeneakadémia zongora-, majd kamarazene-tanára lett. Többek között olyan, később nagy hírnevet szerzett előadóművészek is a tanítványai, mint Kocsis Zoltán vagy Schiff András. 1971–1972 között egy évet Nyugat-Berlinben töltött a DAAD

Művészprogramjának keretein belül. 1986-ban úgy döntött, hogy elhagyja a Zeneakadémiát, de 1993-ig még korlátozott számban tartott órákat az intézményben. Jelenleg Franciaországban él. A nemzetközi hírnevet az 1981-ben bemutatott A boldogult R. V. Truszova üzenetei című kamarazenekar-kíséretes, orosz nyelvű dalciklusa hozta meg számára. Legismertebb alkotásai között tartják számon az 1973–1976 között komponált Játékok zongorára című, négy füzetből álló sorozatot. A négy füzetben található darabok a Mikrokozmoszhoz hasonlóan, a zongorán tanuló növendékeket egyre nagyobb technikai nehézségek elé állítják. Kurtág túl nyolcvanadik élet évén, még mindig aktívan dolgozik;

Kutrucz Éva (Budapest, 1926. február 3. - Budapest, 1997. augusztus 3.) énekművész, tanár. Tanulmányait a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora szakán 1938 és 1942 között D. Csiby József és Szegedi Ernő, 1941-től 1948-ig ugyanott az ének szakon Durigo Ilona, dr. Székelyhidy Ferenc, dr. Molnár Imre és Molnár C. Pálné növendékeként végezte. 1949-től 1962-ig a szegedi Zeneművészeti Szakiskola magánének-tanára, 1961-től 1984-ig a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola magánének-tanára, majd 1984-től egyetemi tanára volt. 1946 és 1962 között rendszeresen fellépett dalénekesként;

Külkey László (Budapest, 1926. március 22. – 2011. március 1.) operaénekes. A

(operavilag.net)

Zeneakadémián Maleczky Oszkár és Sipos Jenő tanítványa volt. Jogi diplomát is szerzett ezzel párhuzamosan a Pázmány Péter Tudományegyetemen. 1946-ban mutatkozott be az Operaházban. Első alakítása az Ifjú hajós szerepe volt Wagner Trisztán és Izolda című operájában. Több mint hatvan szerepet játszott, köztük lírai tenor és comprimario szerepeket és karakteralakításokat is. A Budapesti Operabarátok Egyesületének elnökségi tagja, a Budapesti Operabarát Alapítvány örökös tiszteletbeli elnöke volt;

Lajos Attila (Budapest, 1926. április 15. -1994) zenekari fuvolaművész-tanár (Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar – szólamvezető; MRT Szimfonikus Zenekar –szólamvezető; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola – tanár;

Lehel György (Budapest, 1926. február 10. – Budapest, 1989. szeptember 25.)

(store.historicimages.com)

Kossuth-díjas magyar karmester. Zenei tanulmányait Kadosa Pál és Somogyi László magántanítványaként folytatta. Kadosa zeneszerzésre, Somogyi vezénylésre oktatta. 1946 őszétől forgatóként alkalmazták a Magyar Rádióban, majd rövidesen zenei rendezővé, majd főrendezővé léptették elő. 1947 nyarán vezényelte először a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarát, és ettől kezdve hivatali elfoglaltságai mellett rendszeresen dirigált is a Magyar Rádió stúdiójában. 1948-ban kinevezték a rádió főszerkesztőjévé, ezt a posztot 1956-ig töltötte be, majd ezután a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának karnagya lett, melynek 1962-től igazgatója és vezető karnagya volt. Lehel élete végéig figyelemmel kísérte a kortárs zeneszerzők munkásságát, és nagy érdemeket szerzett a kortárs magyar szerzők műveinek itthoni és külföldi népszerűsítésében. Közreműködésével hatvankét huszadik századi magyar zeneszerző kétszázötvenhat műve került előadásból vagy stúdió felvételből rögzítésre. Külföldi fellépései alkalmával rendszeresen műsorra tűzte Bartók, Kodály, Liszt, Dohnányi és Kadosa műveit, de nagy érdemeket szerzett Bach, Haydn, Mozart és Beethoven műveinek tolmácsolásával is;

Lukin László (Baja, 1926. január 30. – Budapest, 2004. augusztus 18.)

Baján a 75. születésnapja közelében. Háttérben a bajai Városháza látszik (Kovács Mária felvétele)

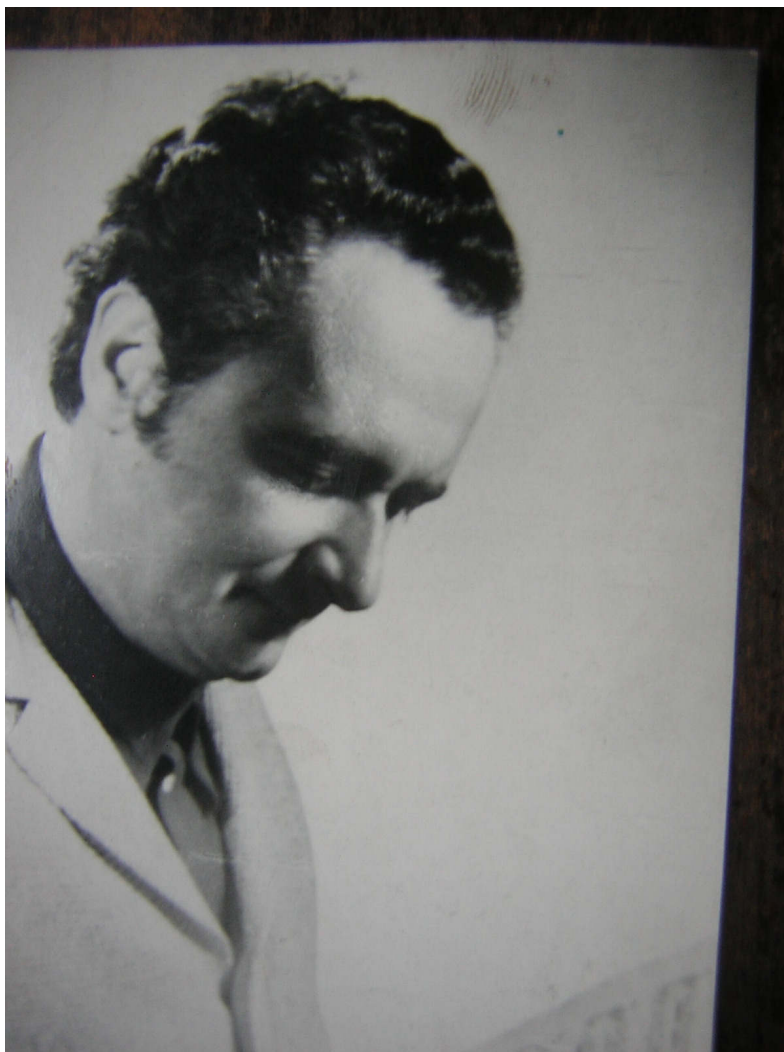
zenepedagógus, karnagy, műfordító, előadóművész, zenei ismeretterjesztő. A bajai III. Béla Ciszterci Gimnáziumban érettségizett 1944-ben. Zenei vezetői Recska Ilona (zongora) és Bálint Ferenc (elmélet) voltak. 1944-1948 között a budapesti Zeneakadémián egyházkarnagy szakra végzett Bárdos Lajos tanítványaként. Az 1948-1949-es esztendőben pedig középiskolai ének- és zenetanárképző szakra tanult, ahol Ádám Jenő volt a mestere. Orgonálni Pécsi Sebestyéntől tanult. 1950-1982 között a Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium énektanára volt, emellett több énekkart irányított: a Budapesti Kórus helyettes karnagyaként, 1950-1954 között a Dunakeszi MÁV Férfikar, 1954-1964 között a Vasutas Szakszervezet Központi Kórusának karnagyaként tevékenykedett és 1954-től haláláig vezette az Országos Filharmónia ifjúsági hangversenyeit. 1958 és 1968 között a „Muzsika” című folyóirat „Tücsökmuzsika” rovatát szerkesztette. 1960-1965 között a Zenélő órák című tévéműsort vezette. Haláláig a Magyar Rádió külső munkatársa is volt. Több szakkönyvvel gazdagította a magyar zenepedagógiát, ő készítette el például az Ének-zene a gimnáziumok I-III. osztálya számára című tankönyvet, illetve az általános iskolák 7-8. osztályának szóló ének-zene tankönyvet. Nevét viselő intézmények:

Érd (2005): Lukin László Alapfokú Művészetoktatási Intézmény

Baja (2006): Lukin László Ének-Zenei Általános Iskola és AMI;

Matisz Gizella /Pálvölgyiné/ (Budapest, 1926. február 25.) zongora- és hárfaművésztanár, zenekari művész (Fővárosi XX. kerületi Állami Zeneiskola; Fővárosi Operettszínház Zenekara – hárfa szólamvezető);

Melles Károly (Budapest, 1926. július 15. -2004. április 24.) karmester, tanár.

(www.ferenczygyorgy.hu)

Tanulmányait a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán végezte. Bécsben él. Vezényelte Európa jelentős zenekarait, többek közt a Bécsi és a Berlini Filharmonikusokat, a londoni Új Philharmonia Zenekart, a milánói Scala Zenekarát. Együtt lépett fel korának legjelentősebb szólistáival, köztük Fischer Annie-val, Zino Francescattival, Wilhelm Kempff-fel, Enrico Mainardival, Nathan Milsteinnel, David Ojsztrahhal, Itzhak Perlmannal, Maurizio Pollinival, Jean-Pierre Rampallal, Szvjatoszlav Richterrel, Msztyiszlav Rosztropoviccsal és Artur Rubinsteinnel. Vezényelt a Salzburgi és a Bayreuthi Ünnepi Játékokon, a Prágai Tavaszon és a Bécsi Ünnepi Heteken;

Mérnök János (Pécs, 1926. november. 29. – Budapest, 1988. október 20.) zongoraművész, tanár. Szülővárosában Takács Jenő zeneszerzőnél, majd Budapesten a Zeneművészeti Főiskolán Kadosa Pálnál tanult, oklevelét 1953-ban szerezte meg. Rövid ideig Szegeden tanított, majd a fővárosba került. Előbb a Fővárosi Zeneiskola Szervezetnél tanított, majd 1961-ben egy évig az Országos Filharmónia művészeti vezetőségében dolgozott, 1966-tól a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zenetanárképző Intézetének tanára volt;

Mihályi Gyuláné Potyondy Eszter (Nagyhantos, 1921.június 9.) karnagy, középiskolai ének-zenetanár, zenetanár (Állami Tanítóképző, majd Vasvári Pál Gimnázium, Székesfehérvár - tanár; Ének-zenei Általános Iskola, Székesfehérvár – igazgató helyettes; Állami Zeneiskola Székesfehérvár - zongora- és szolfézstanár, Pedagógus Énekkar, Székesfehérvár – karnagy);

Mudry Lajos (Budapest, 1926. november 23.) hegedűművész-tanár (Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar; Magyar Állami Hangversenyzenekar);

Nagy Mártonné (Hajdúszoboszló, 1926. április 17.) ének-zenetanár (Leányiskola, Püspökladány; Általános Iskola és Gimnázium, Budaörs; a budaörsi kultúrotthon kamarakórusának karnagya);

Orosz János (Békéscsaba, 1926. május 5.) zongoraművész;

Pallagi Jánosné Demetrovis Judit (Győr, 1926. július 9.) zongoratanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Győr; Fővárosi VII. kerületi Állami Zeneiskola/Molnár Antal Zeneiskola);

Pap Pál (Döbrököz, 1926. február 2.) zenekari hegedűs (Állami Déryné Színház; BM Szimfonikus Zenekar; Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar);

Pásztor Béla (Újpest, 1926. január 18.) zenekari angolkürtművész (MRT Szimfonikus Zenekara; Magyar Állami Operaház zenekara – uo. zenekari felügyelő is);

Perlstein Klára (Zombor, 1926. március 26.) zongoratanár, népművelő (Népművelési Intézet- főmunkatárs; Vándor Kórus titkára);

Pesovár Ernő (Herend, 1926. szeptember 5. – Budapest, 2008. március 2.)

www.hagyományokhaza.hu

tánc-történész, néptánc-kutató, tanár. A budapesti ELTE Bölcsészettudományi karán muzeológusi oklevelet szerzett (1951), majd Bölcsészdoktorátust (1966). Muzeológus vidéki múzeumokban (1951-), a Népművészeti Intézet néptánc részlegének vezetője (1952-), a Néprajzi Múzeum népzenei osztályának munkatársa (1958-). Kutatási területe a tánc-folklór, azon belül rendszerezéssel, formatannal, tánc-történettel, az új táncstílussal, párostáncokkal foglalkozik. Tánc-kritikusként is működik. Cikkei, tanulmányai az Ethnographia, a Néprajzi Értesítő, az Acta Ethnographica című szakfolyóiratokban, a Tánc-tudományi Tanulmányok, a Tánc-művészeti Értesítő, az IFMC-évkönyv című kiadványokban jelennek meg, 1983-1988 között pedig a vezetője volt, közben 1987-ben kandidátusi címet is szerzett. A Népművelési Intézet oktató-képző tanfolyamain tanított, majd 1970-1971 és 1975-1976 között a kölni és drezdai tanári tánc-akadémián, 1974-ben Kubában. Évekig tanított a szombathelyi Berzsenyi Dániel Főiskolán, 1980-1989 között elnöke volt az Amatőr Néptáncosok Országos Tanácsának is. 1984-től meghívott előadó a Magyar Tánc-művészeti Főiskola és az ELTE Néprajzi Tanszékén. Kutatási területe volt a magyar- és európai tánc-folklór, azon belül rendszerezéssel, formatannal, tánc-történettel, az új táncstílussal, páros táncokkal foglalkozott. Tánc-kritikusként is működött. 5 könyve és körülbelül 150 írása jelent meg;

Petri Miklós (Siklós, 1926. szeptember 8.) énekkari művész, opera-énekes (MRT Énekkara; Honvéd Művészegyüttes Énekkara – szólista; Magyar Állami Operaház – magánénekes, és később színpadi főügyelő);

Rozsnyai Zoltán (Budapest, 1926. január 29. – San Diego, Kalifornia, 1990.

(info.bmc.hu)

szeptember 10.) karmester és zenei igazgató. Tíz éves korában koncertzongoristaként lépett fel, és később a Liszt Ferenc Zeneakadémia egyik legfiatalabb hallgatója lett. Mesterei többek közt Kodály Zoltán, Bartók Béla, Dohnányi Ernő és Ferencsik János voltak. A diploma elnyerése után, 24 évesen, kinevezték a Debreceni Opera karmesterének. 1954-ben a Magyar Állami Hangversenyzenekar karmestere lett. 1956 májusában a római nemzetközi karmesterverseny második díját nyerte el, amire meghívták Rómába a Santa Cecilia zenekart dirigálni. A forradalom alatt a Magyar Rádió zeneigazgatását ajánlották fel neki, ezért a forradalom leverése után, 1956. november 29-én Rozsnyai feleségével és kislányával menekülni kényszerült. Bécsben azonnal hozzáfogott egy menekült zenészekből álló zenekar szervezéséhez, mely 1957 elejétől Philharmonia Hungarica néven vált világhírűvé. Doráti Antal, a Rockefeller és a Ford Alapítványok támogatásával a zenekar 1959-ben az Egyesült Államokban turnézott. 1961-ben Rozsnyai az Egyesült Államokban telepedett le. 1962-ben a New York Philharmonic zenekar asszisztens karmestere lett Leonard Bernstein mellett. 1963-ban a Cleveland Philharmonic Orchestra zenei igazgatója lett, és a következő évben a New York állambeli Utica Symphony Orchestra zenei igazgatását is elvállalta. 1967-ben Rozsnyait több mint 130 jelentkező közül kiválasztották a kaliforniai San Diego Symphony zenei igazgatójának. 1982-ben, a Világkiállítás alkalmából, a Tennessee állambeli Knoxville szimfonikus zenekarát építette fel, majd 1987-ben, ismét San Diegóban, megalapította az International Orchestra of San Diego-t;

Simon Albert (Makó, 1926. augusztus 18. – Budapest, 2000. február 17.)

(zeneakademia.hu)

karmester, zenetudós és zenepedagógus. A 20. század második felének egyedülállóan nagy hatású muzsikusa, aki a zene, a közös muzsikálás lényegét tanította növendékeinek. 1947-ben a budapesti Zeneakadémia zeneszerzés tanszakára nyert felvételt Viski Jánoshoz, ezzel egy időben vezényelt és ütőhangszeresként játszott a Vegyipari Szakszervezet zenekarában, amelynek hamarosan vezető karmestere lett. Az ütőkön kívül több más hangszeren is játszott, így gordonkán, fuvolán, kürtön, zongorán. 1948-tól a Zeneakadémia karmesterképző főtanszakán tanult, Ferencsik János és Somogyi László növendékeként. Már 1946-tól rendszeresen látogatta Weiner Leó kamarazene óráit. Harmadéves karmesterszakosként bérleti hangversenyeken dirigálta a Magyar Állami Hangversenyzenekart és a Magyar Rádió szimfonikus zenekarát. Karmesterként Bukarestben képezte tovább magát Constantin Silvestrinél és George Georgescunál. Tanulmányai végeztével, 1952 ősztől a Magyar Állami Hangversenyzenekar karmestere lett, 1953–55 között a Szegedi Operában tevékenykedett. Ezután a budapesti Operaházban dirigált, 1958-tól az Országos

Filharmónia szólistakarmestereként működött. 1962-ben Otto Klemperer meghívására több hónapot töltött Londonban a nagy német karmester mellett. 1969-ben lett a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára. A zenekari gyakorlat vezető tanáraként irányította az Akadémia zenekarát. Együttműködésével sok felejthetetlen hangversenyt, hangversenysorozatot adott. 1970–1981 között számos nagy koncertturnén ünnepelte a külföldi közönség is. Ebben az időben több lemezfelvételt készített. 1978 őszén Nyugat-Berlinben a nemzetközi Karajan zenekari versenyen ezüstérmet nyert együttműködésével. 1980-ban a párizsi Conservatoire-ba hívták meg vendégprofesszornak, ahol három évig tanított. Ő kezdeményezte 1969-ben az Új Zenei Stúdió megalapítását. Az 1980-as évek második felétől egyre visszavonultabban élt, a tanítás mellett Bartók-könyvein dolgozott és egy zeneértő közönség felnevelésén munkálkodott;

Straky Tibor (Nyíregyháza, 1926. szeptember 12. - 2011. április 13.)

Hangverseny Straky Tibor születésnapján a Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola és Zeneiskola - AMI rendezésében (2010. szeptember 11.)

zongoraművész –tanár, szakközépiskolai igazgató. Tanulmányait 1945/46-ban a Nemzeti Zenede zongora szakán Antal István, majd 1946 és 1948 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora tanárképző szakán

Böszörményi-Nagy Béla növendékeként végezte. 1950-től 1961-ig a nyíregyházi Állami Zeneiskola zongoratanára, majd igazgatóhelyettese, 1958 és 1966 között a debreceni Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakiskola zongoratanára, 1966-tól ugyanott igazgató. 1976 óta a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zenetanárképző Intézete debreceni tagozatának zongoratanára, adjunktusa. Zenekritikusként, zongoraművészként és zongorakísérőként egyaránt tevékeny - két utóbbi minőségében nevéhez külföldi vendégszereplések is fűződnek. Számos tanulmányt, cikket írt, rendszeres zenekritikusi tevékenységet folytatott;

Szendrei Imre (Kalocsa, 1926. július 6. – Budapest, 1983. december 5.)

zongoraművész, tanár. 1945 után a budapesti Zeneművészeti Főiskolán, Szegedi Ernő növendékeként művészi és tanári oklevelet szerzett. A budapesti Pedagógiai Főiskolán tanított, majd a Szegedi Tanárképző Főiskolán 1969-ig. Ezután haláláig a Zeneművészeti Főiskola Zenetanárképző Intézetének tanára volt;

Szécsi József (Szeged, 1926. január 26.) középiskolai ének-zenetanár (Szegedi Ifjúsági Kiskórus – alapító karnagy; Szegedi Iparitanuló Iskola és Kollégium – kórusvezető; 600. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet- a kollégiumi vegyeskar és Fiú Kórus vezetője; Gimnázium, Békéscsaba – ének-zenetanár; Juhász Gy. Általános Iskola, Szeged – ének-zenetanár; József Attila Tudományegyetem Ságvári Endre Gyakorló Gimnázium – kórus- és zenekarvezető tanár, vezetőtanár; Szegedi Egyetemi Tánckar Zenekara művészeti vezetője; az ÉDOSZ „Szeged” ének-zene-táncegyüttes művészeti vezetője; Szeged Városi Tanács VB zenei szakreferens, a Szegedi Karnagy Klub alapító vezetője;

Szilvásy László (Budapest, 1926. július 1.) gordonkaművész-tanár. Tanulmányait 1947-ben a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola gordonka szakán Kerpely Jenő növendékeként fejezte be, ezt megelőzően 1943/44-ben a salzburgi Mozarteumban Gaspar Cassadónál tanult. Az Állami Hangversenyzenekar és a Magyar Kamarazenekar szólócsellistája, valamint a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola tanára volt. Magyarországi bemutatón és ősbemutatón szólaltatta meg számos hazai és külföldi szerző -

köztük Igor Stravinsky, Paul Hindemith, Frank Martin, Bohuslav Martinu, Kadosa Pál, Kósa György, Geszler György, Veress Sándor – műveit;

Szőnyi Ferenc (1926—1990) operaénekes, tanár;

Tóth Mihály (Nógrádmarcfal, 1926. november 24. -) karvezető, középiskolai ének-zenetanár (Magyar Állami Népi Együttes –karnagy;Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola és Tanárképző - tanár; KÓTA főtitkár helyettes);

Török Iván Ágnes (Budapest, 1926. július 24.) zenekari hegedűművész-tanár (Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar; MRT Szimfonikus Zenekar);

Udvardy Lászlóné (Szeged, 1926. szeptember 25.) középiskolai ének-zenetanár (Magyar Rádió – zenei rendező; Fővárosi I. ker. Gellérthegy utcai Általános Iskola - tanár; Fővárosi V. kerületi Deák téri Általános Iskola; Tanítóképző Főiskola Esti Tagozat – tanár;

Vázsonyi János (Budapest, 1926. április 27.) zenekari hegedűművész-tanár (Fővárosi II. kerületi Állami Zeneiskola; Fővárosi Operettszínház – szólamvezető; Állami Zeneiskola, Gödöllő;

Veress Gyula (1926 -) operaénekes. 1958 óta volt tagja az Operaháznak. 1961-től részben comprimario-basszus, részben karakter-szerepek alakítója (Hunding, Daland, Fiesco, Sparafucile, Ozmin stb.);

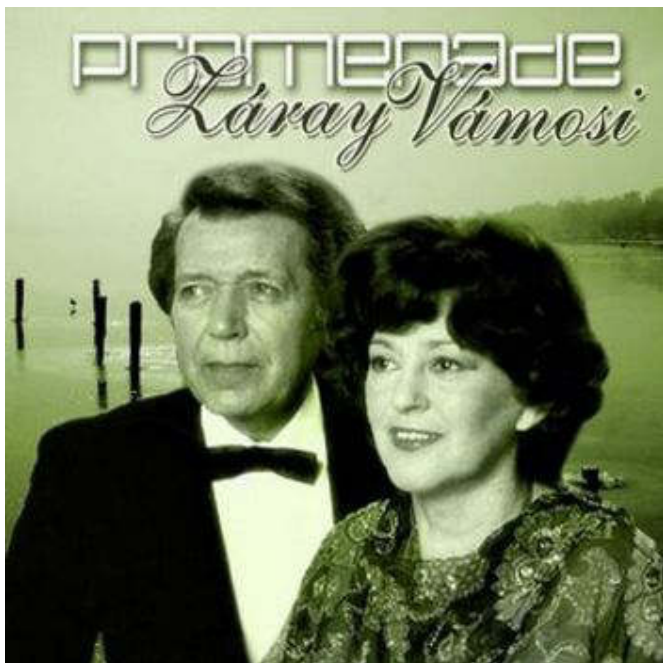
Vincze Imre (Kocs, 1926. november 26. – Budapest, 1969. május 3.) zeneszerző,

tanár. 1945-ben felvételt nyert a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolára, Budapestre. Itt Szabó Ferenc növendékeként diplomázott 1951-ben. Lediplomázva, volt tanára mellett tanársegéd lett, majd 1968-ig tanárként dolgozott. Súlyos betegségben, 43 évesen hunyt el Budapesten. Pályája során komolyzenével, népdalfeldolgozással, filmzenével foglalkozott és színpadi művet is komponált;

Zareczkyné Szentlőnczy Marianne (Budapest, 1926. május 18.) zenekari hegedűművész-tanár (Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar – koncertmester);

Záray Márta (Tatabánya, 1926. augusztus 28. – Budapest, 2001. március 31.)

(dalszoveg.network.hu)

énekesnő, tanár. 1946-ban elvégezte az Országos Színészképzőt. 1950-től az EMKÉ-ben kezdett énekelni, ahol megismerte későbbi férjét, Vámosi Jánost. 1953-ban házasodtak össze, a későbbiekben együtt énekeltek;

85 éve született (1931)

Baloghné Arany Olga (Derecske, 1931. szeptember 8.) ének-zene- és testnevelés tanár, karvezető (Általános Iskola, Szikszó; Általános Iskola, Derecske; Gimnázium, Derecske);

Bari Ferenc (Kunhegyes, 1931-2003) hegedűművész. 1954-ben vált

(Kép forrása: Kunhegyesi Nagykun Kalendárium. Kunhegyes, 2004.)

zenekarvezetővé és a kunhegyesi étteremben dolgozott közel három évtizeden keresztül. Nagyon sok hangversenyen, zenekari versenyen szerepelt az együttesével;

Bertó Pál (Felsőgalla, 1931. június 15.) zenekari klarinétművész-tanár (Magyar Állami Hangversenyzenekar, Állami Zeneiskola, Kisbér);

Borgulya András (Szarvas, 1931. szeptember 15. -) zeneszerző, kottatárvezető,

(szarvasikronika.szarvasnet.hu)

tanár. Tanulmányait 1950 és 1958 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés szakán Viski János és Szabó Ferenc növendékeként végezte. 1958/59-ben a Népművelési Intézet gyakornoka; 1959-től 1963-ig a Zeneműkiadó Vállalat szerkesztője; 1967 és 1973 között ugyanott nyomdai revizor, üzemvezető; 1976-ban az Operaház kottatárvezetője lesz, ugyanettől az évtől a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára;

Bors Jenő, eredeti neve Biermann Jenő (Moszkva, 1931. január 24. – Budapest,

1982: aranylemez lett a Dinamit A híd című albuma, Bors Jenő (balra, mellette Vikidál Gyula), a Hungaroton igazgatója az erről szóló elismerést adja át az együttesnek (www.blikk.hu)

1999. március 26.) a magyar lemezkiadás meghatározó alakja, a Magyar Hanglezgyártó Vállalat igazgatója (1965–90), a Magyar Hanglezgyártók Szövetsége örökös tiszteletbeli elnöke volt. 1948 és 1952 között a Magyar Közgazdaságtudományi Egyetemen tanult. 1950 és 1956 között igazi lelkes kommunisaként dolgozott az ifjúsági mozgalom apparátusában (DISZ, DIVSZ). 1957-ben az Express Ifjúsági Utazási Iroda igazgatóhelyettese lett. 1959-ben főelőadóként a Külkereskedelmi Minisztériumba került. Itt később az „elvitálati tervek” osztályát vezette. 1965-ben az addigi, iskolázatlan lemezgyári vezetővel elégedetlen Művelődésügyi Minisztérium új igazgatót keresett a vállalat élére, így esett a választás a korábbi munkáját megunt, zenekedvelő Bors Jenőre, aki február 15-én lépett be. Az 1970-es évek elején indult rendkívül tehetséges muzsikuszemzedékből (pl. Kincses Veronika, Kocsis Zoltán, Perényi Miklós, Ránki Dezső, Sass Sylvia, Takács Klára, az ekkorra beérő Liszt Ferenc Kamarazenekar) kiválasztott 15–20 nevet, akiket a következő két évtizedben a Hungaroton menedzsel a lemezpiacon. 1976-ra tudta kilobbizni a saját gyártóüzemet Dorogon. Ezzel sikerült a minőséget világszínvonalúra, a termelést évi 10 millió hanghordozóra növelni. A nyolcvanas években Bors és a vállalat nemzetközi megbecsülése a csúcsára jutott. A rendszerváltás után saját céget alapított Quint Hanglezgyártó Kft. néven. 1992-ben ezzel sikerült a korábban tervezett EMI-fúzió. Hét évig vezette vállalkozását, aztán fáradtságra hivatkozva visszavonult;

Csabai Ottó (Budapest, 1931. június 15.) oboa- és angolkürtművész-tanár (Postás Szimfonikus Zenekar, Harmónia Hangversenyzenekar, SZOT Művészegyüttes, Magyar Állami Operaház Zenekara, Állami Zeneiskola, Salgótarján; Zeneművészeti Szakközépiskola, Pécs; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest);

Czigány György (Budapest, 1931. augusztus 12. –) Erkel Ferenc-díjas, Liszt Ferenc-díjas és József Attila-díjas magyar író, költő, újságíró, szerkesztő, zenei

Kép a „Ki nyer ma?” hőskorából. Aki kérdez: Czigány György (www.revizoronline.com)

rendező, műsorvezető. 1951-1956 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemre járt, ahol zongoraművész tanári diplomát szerzett, Kadosa Pál tanítványaként. 1956-tól 20 évig a Magyar Rádió munkatársa illetve zenei főosztályvezetője volt. Közben rendszeresen orgonált a krisztinavárosi templomban.^[1] 1976–1996 között a Magyar Televízió munkatársa, 1990 januárja és áprilisa között az elnökség tagja, 1990–1992 között művészeti producere, 1993–1996 között a zenei műsorok stúdióvezetője volt. 1999-től az Írószövetség költői szakosztályának elnöke;

Csányi János (Nagykőrös, 1931. október 28.) énekes (tenor), színész. 1955 és

1957 között a Postások Erkel Ferenc Zeneiskolájában tanult énekelni, 1958-tól magánúton folytatta tanulmányait Possert Emíliánál és Hetényi Kálmánnál. 1959 és 1961 között a kaposvári Csiky Gergely Színház operettnél lett énekes színész. 1962-ben lépett fel először mint operaénekes a Pécsi Nemzeti Színházban, 1966-tól 1969-ig a Fővárosi Operettszínház szerződtette. 1969-től az Operaháznál magánénekesként működik;

Csősz Sándorné Németh Erzsébet (Nyíregyháza, 1931. március 9.) zenekari fuvolaművész-tanár (Állami Zeneiskola, Nyíregyháza-fuvolatanár és uo. igazgató is; Szabolcsi Szimfonikus Zenekar-szólamvezető fuvolás);

Daróczi Bárdos Tamás (Budapest, 1931. szeptember 27.) zeneszerző, karmester,

(info.bmc.hu)

tanár. Tanulmányait 1950 és 1957 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés szakán Szervánszky Endre növendékeként

végezte. 1958 és 1961 között a Fővárosi Zeneiskola Szervezet szolféztanáraként működött; 1961-től 1971-ig a Duna Művészegyüttes karmestere volt, 1971-ben az Állami Népi Együttes zenekarvezető karmestere lett;

Dévényi Róbert (Budapest, 1931. április 14. – Budapest, 1987. június 27.) operarendező, dramaturg, író, tanár. 1951-1956 között a budapesti Zeneművészeti Főiskolán Nádasy Kálmán és Oláh Gusztáv tanítványa volt az operarendező szakon. 1962-től a Népművelési Intézetben, 1966-tól a Népművelési Propaganda Irodában dolgozott szerkesztőként. A Múzsák Kiadó munkatársa volt 1986-ig. Írt operaismertetőket, opera- és zenésfilm-bírálatokat, gyakran publikált a napilapokban és folyóiratokban; rendezett a Magyar Rádió és a Magyar Televízió számára (kisfilmek, rádió- és tévéjátékok). Drámákat is írt. Munkásságának legfontosabb része az amatőr színjátszómozgalomhoz kötődik;

Dobai Jenő (Köblény, 1931.február 28.) zongoraművész-tanár (Zeneművészeti Szakiskola, Pécs; Pedagógiai Főiskola, Pécs-tanár;

Dobos Kálmán (Szolnok, 1931. július 22. -) zeneszteruú, zenei író, tanár.

Tanulmányait 1950 és 1957 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés szakán Viski János növendékeként végezte. 1957-ben lett a Magyar Rádió szerkesztője. Alkotásai zenekari és kamaraművek, vokális kompozíciók. Zeneszerzői tevékenysége mellett zenei íróként is termékeny;

Dőry Dénes (1931-) karmester. A Budapesti MÁV Szimfonikusok zenekarában működött, majd az Operaházhoz került korrepetitorként, 1968-tól karmesterként;

Dr. Erdélyi Sándor (Budapest, 1931-2008) zenetörténész, hegedűszakértő,

városunkban is közismert zenepedagógus. Három évtizeden át hegedűt és gitárt tanított a Váci Zeneiskolában 1968-ban létrehozta a Musica Humana Kamarazenekart, melynek 1989-ig vezetője volt. Az együttes ez idő alatt közel ezer hangversenyt adott, kialakult repertoárjuk meghaladta a félezer darabot, több rangos kitüntetést kaptak. 1984-ben alakult meg a Váci Szimfonikus Zenekar, aminek Erdélyi tanár úr sok éven át koncertmestere volt. Aktív közreműködésével kezdődtek meg városunkban az Országos Gitárversenyek, és a Hegedű-duó Találkozók is. A Magyar Nemzeti Múzeum, majd az MTA Zenetudományi Intézetének tanácsadója volt, tudásával segítette a hangszergyűjtemények gyarapítását, és több kiállítást is rendezett. 1991-től haláláig oktatott a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen. Erdélyi tanár úrtól – aki az 1956-os Forradalmi Honvédelmi Bizottmány tagjaként nyugállományú ezredes címet viselt;

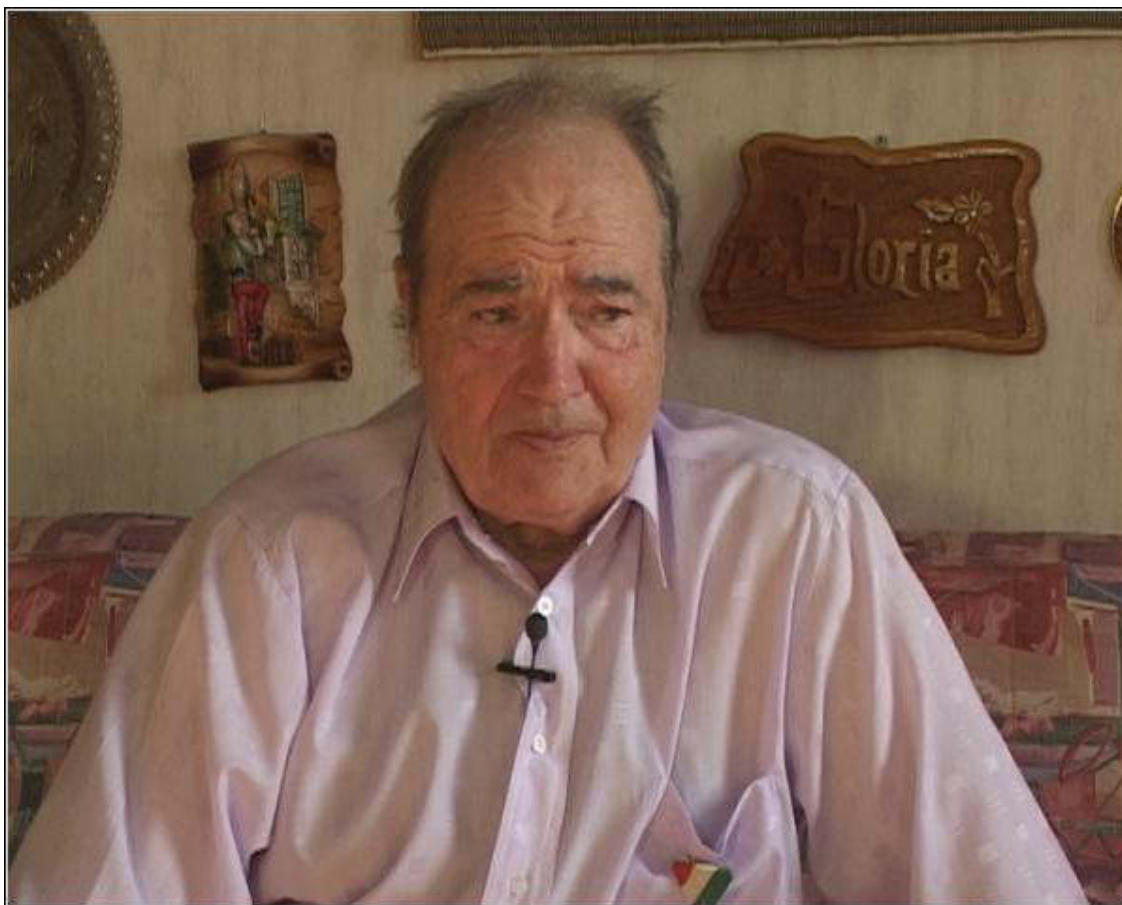
Dr. Faragóné Böröcz Gabriella (Balatonkiliti, 1931. február 9.) középiskolai ének-zene-, és szolfézstanár, karvezető, korrepetitor (Fővárosi II. kerületi Állami Zeneiskola-szolfézstanár; Vasas Központi Művészegyüttes – korrepetitor; Egészségügyi Dolgozó Semmelweis Kórusa – korrepetitor);

Fazekas Pálné Teszárik Mária (Dávod, 1931. április 25.) ének-zenetanár, karnagy (Budapest VIII. ker. Horváth Mihály téri Gyakorló Általános Iskola; XIV. kerület, Május 1. úti Ének-zenei Tagozatú Általános Iskola; Szamuely Tibor Ének-zenei Általános Iskola);

Fekete Szücs Gyula (Mezőmegyer, 1931. február 17.) segédlelkész, zenekari nagybőgőművész-tanár (Debreceni Református Egyház-segédlelkész; Háziipari Szövetkezet – műszaki rajzoló; Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar-szólamvezető);

Fonó Erzsébet (Budapest, 1931. július 19.) zenetudós, zeneelmélet- és szolfézstanár, zongoratanár (Felsőfokú Tanítóképző Intézet, Budapest; Fővárosi I. kerületi Állami Zeneiskola; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Békéscsaba; Dohnányi Ernő Zeneművészeti Szakközépiskola, Veszprém, Continuo Zeneiskola és Zeneművészeti Szakközépiskola - alapító igazgató);

Garay Attila (Névváltozat: Garai; Orosháza, 1931. december 2. – 2013. április 25.) magyar dzsesszzongorista, zeneszerző, énekes, zenepedagógus. A 20. század második felének egyik legendás zenésze volt. Szólistaként,

(jazzma.hu)

zenekarvezetőként egyaránt nagy sikerrel játszott. Triókat és kvartetteket vezetett. Játszott a kor szinte minden kiemelkedő muzsikusával. Élete utolsó éveiben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen docensi beosztásban éneket tanított fiataloknak;

Gáspár Tiborné (Isztambul, 1931. február 1.) zongoratanár (Fővárosi Zeneiskola Szervezet);

Gombai József (Nagyberény, 1931. június 22.) ének-zenetanár, karvezető (Általános Iskola Simontornya; Vak Bottyán Általános Iskola és Gimnázium, Simontornya; Tolna-megyei ének-zene szakfelügyelő;

Hepke Péter (Budapest, 1931. december 26.) zongoraművész-tanár (Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola - korrepetitor; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI budapesti tagozata – főiskolai tanár, korrepetitor; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola - korrepetitor;

Juhász József (1931-) operaénekes, tanár. 1958-ban debütált Kaposváron, 1967-től a szegedi Nemzeti Színház tagja volt a lírai tenor szerepkörben;

Hambalkó Edit (Csepel, 1931. június 9.) 1949 és 1957 között a budapesti Liszt

(veol.hu)

Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora szakán Kadosa Pál és Nemes Katalin növendéke, 1957-től tíz esztendőn át az Országos Filharmónia szólistája volt. 1958 és 1972 között a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola zongoratanára, 1972-től 1981-ig ugyanott tanszakvezető. 1981-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zenetanárképző Intézete budapesti tagozatának docense, 1985-től a Zeneművészeti Főiskola adjunktusa;

Hetényi Margit (Miskolc, 1931. július 15.) zongoratanár. Egressy Béni Állami Zeneiskola, Miskolc-tanszakvezető is; Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Zeneoktatói Munkaközösség vezetője);

Horváth József Mária (Josef Maria Horvath) (Pécs, 1931. december 20. –) magyar-osztrák zeneszerző, a salzburgi Mozarteum emeritus professzora. A pécsi konzervatóriumban zongora szakot végzett Opritia Máriánál, és Takács Jenőnél tanult összhangzattant. Majd 1949 és 1956 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Solymos Péter volt zongoraprofesszora, zeneszerzést Szabó Ferencnél, vezénylést Somogyi László karmesternél tanult. 1956-ban hagyta el Magyarországot. Zeneszerzés és zongora tanulmányait

1957-61 között a salzburgi Mozarteumban folytatta, ahol 1962-től 2000-ben való emeritálásáig zeneelméletet, ellenpontot, valamint az új zene elméletét és gyakorlatát tanította. Alapító tagja a Salzburgi Számítógépes Zenei Központnak;

Dr. Horváth Miklósné Tövisháti Annamária (Arad, 1931. február 16.) magyar nyelv- és irodalom, valamint ének-zenetanár (III. sz. Általános Iskola, Békéscsaba; Állami Zeneiskola, Békéscsaba - szolfézstanár; Fővárosi XI. kerületi Bartók Béla úti Ének-zenei Általános Iskola – ének-zenetanár; Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola – furulyatanár és uo. igazgató is);

Juhász József (Somogyhárshegy, 1931. január 23.) operaénekes, tanár (Kaposvári Csiky Gergely Színház; Szegedi Nemzeti Színház;

Junger Ervin (Temesvár, 1931. május 28. –) magyar zeneszerző, zenetudós és zenepedagógus egyetemi tanár. Kolozsvárt érettségizett (1948), a Gheorghe Dima Zenekonzervatóriumban zeneszerzés, zongora és karmesteri szakot végzett. 1950-től ugyanitt gyakornok, majd tanársegéd és adjunktus, 1969-től előadótanár. 1975-ben *A barokk funkcionális összhangrendje Bach műveiben c.* értekezésével zenetudományi doktorátust szerzett. Zenekritikáit, a zenei alkotás és a zenei élet időszerű kérdéseinek szentelt tanulmányait az Utunk, Igaz Szó, A Hét közölte, számos szakdolgozata román szakfolyóiratokban (Lucrări de Muzicologie, Muzica) jelent meg. 1976-ban, a Ceaușescu-diktatúra idején Kolozsvárról áttelepült Izraelbe. Az 1989-es romániai forradalom után Kolozsvárt adta közre köteteit. Később az izraeli Új Keletben publikált zenei írásaiból adott közre válogatást *Szentföld zenéje* címen (Bukarest, 2004);

Kalmár László (Budapest, 1931. október 19. – Budapest, 1995. május 27.)

zeneszerző, kottakiadói főszerkesztő, tanár. Zenei tanulmányait 1950-56 között a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában folytatta, valamint magánúton zeneszerzést tanult. 1958-61 között Farkas Ferenc tanítványa volt.

1957-72 között a Zeneműkiadó zenei szerkesztője, 1972-től főszerkesztője, 1987 és 1991 között zenei vezetője;

Kárpáti Ernő (Budapest, 1931. január 9. – Budapest, 2013. június 11.) magyar operaénekes (bariton). Tanárai Possert Emilia, Lendvai Andor és Giuseppe Taddei voltak. Pályafutását a Fővárosi Operettszínháznál kezdte bonvivánként, majd a Magyar Néhadsereg Művészegyüttesének szólistájaként működött. 1974-1988-ig a Magyar Állami Operaház magánénekes volt;

Katona Ágnes (Budapest, 1931. április 4.) zongoraművész. Tanulmányait 1947 és 1953 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora szakán, Ambrózy Béla növendékeként végezte. 1956-ban lett az Országos Filharmónia szólistája. Művészetét hanglemezek örökítették meg;

Dr. Kelemen Imre (Salgótarján, 1931. október 29.) zenetörténet-tanár

(Pedagógiai Főiskola, Szeged; Állami Zeneiskola, Nagybátony- igazgató helyettes is; Eszterházy Károly Főiskola, Eger - 1962 – 2009, tanszékvezető is);

Kertész Gyula (Hatvan, 1931. január 29. - 1991) opera-rendező, tanár. Első munkája a szegedi Nemzeti Színházban az 1956-os Don Juan-előadás volt. E színházban, az Operaházban, majd 1963-tól a debreceni Csokonai Színházban működik rendezőként, utóbbinak 1974 óta igazgatóként is;

Kinczler Gyuláné Rögöz-Rothermel Emma (Pécs, 1931. november 18.) szolfézs- és zongoratanár (Tanítóképző, Dombóvár, Állami Zeneiskola, Komló; Fővárosi Zeneiskola Szervezet; Fővárosi X. kerületi Állami Zeneiskola - tanszakvezető szolfézstanár);

Koós Kálmán (Kisterenye, 1931. február 27.) hegedűtanár (Fővárosi 5. sz. Körzeti Zeneiskola; Fővárosi VI. kerületi Állami Zeneiskola; Egyetemi Számítógéppont – tudományos munkatárs);

Kovács Árpád (Budapest, 1931. június 20.) hegedűművész (MN Művészegyüttes; Magyar Állami Hangversenyzenekar; Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar;

Körmendi Vilmos (eredeti nevén Keilwert Vilmos; Budapest, 1931. április 3. –

zeneszerző, karmester, zenei rendező. 1950 óta hivatásos zongorista. 1951–1953 között a Konzervatóriumban zeneszerzést tanult Szelényi István tanítványaként. 1953–1954 között a Pedagógiai Főiskola ének-zene szakán tanult. 1957-ben saját együttest alapított. 1960–1990 között több európai rádió és hanglemezcég stúdiózenésze volt. 1962–1996 között a Magyar Rádió zenei főosztályának munkatársa, hangszerelője, karmestere, zenei vezetője és rendezője volt;

László Margit (Kolozsvár, 1931. március 17.) operaénekesnő, énektanár.

1941-ig a kolozsvári konzervatóriumban zongorázni tanult Farkas Ferencnél. Ezután háborús ausztriai gyermekévek következtek, itt megtanult jódlizni is. 1947 óta él Magyarországon. Női szabóként dolgozott s a Budapesti Kórusban énekelt alt(!) majd szoprán szólamot. 1951 és 1953 között magánúton énekelni tanult Koranek Jánosnénál. Berg Ottó amatőr operatársulatának szabadtéri előadásán debütált Gilda (Verdi: Rigoletto) szerepében. Berggel énekelte még Rosinát is (Rossini: A sevillai borbély). 1953-ban szerződtette magánénekesnek a Magyar Állami Operaház. Itt is Gilda lett első szerepe, majd kisebb szerepek után egy 1960-as beugrással (Mozart: A varázsfuvola - Pamina) került az őt megillető helyre a társulatban. Gyakori szereplője lett koncerteknek, mert otthonosan mozgott az oratórium- és daléneklés Magyarországon mostohán kezelt területén is. Énekesként 1986-ban búcsúzott a közönségtől, de az Operaháznak ma is tagja, 1994-óta immár örökös tagként. 1970-ben kezdett éneket tanítani, előbb magántanítványai voltak, majd 1986-tól a budapesti Szent István Gimnázium magánénektanára lett, 1989-től az Operaház énekmestere, később docens is lett a Zeneakadémian,

Lengyel Endre (1931. augusztus 31.) gpordonkaművész-tanár. Tanulmányait

Papp Károlyné, Lengyel Endre, Déri György és Fekete György az V. Budapesti Banda Ede Csellóversenyen (2011. április 8-9-én a Fasang Árpád Zeneiskola)

1948 és 1950 között a Nemzeti Zenedében, 1950-től 1959-ig a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola gordonka szakán, Friss Antal és Banda Ede növendékeként végezte. 1960-tól a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola főtanszakvezető gordonkatanára. 1964-ben kezdett tanítani a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán, 1968-ban lett tanár a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zenetanárképző Intézetének Budapesti Tagozatán. Gordonka-metodikát írt;

Lukács Endre (Szerencs, 1931. március 13.) rézfúvóstanár (Állami Zeneiskola, Sátoraljaújhely);

Marczis Demeter (Ostoros, 1931. november 29. - Budapest, 2008. április 30.)

(zene.hu)

operaénekes, tanár. A Zeneakadémia elvégzése után 1959-ben szerződött az akkor alakult pécsi operatársulathoz, melynek első bemutatóján Sparafucile szerepét énekelte Verdi *Rigolettójában*. Ezt követően évtizedeken át volt a színház meghatározó művésze, ahol a zeneirodalom szinte összes jelentős basszusszerepét elénekelte a Mozart-hősöktől (Ozmin, Leporello, Sarastro) a buffó figurákon (Don Basilio, Don Pasquale, Gianni Schicchi) át a nagy Verdi-basszusszerepekig (a *Don Carlos*ban mindhárom basszusszerepet alakította). 1984 és 1988 között igazgatta a pécsi operatársulatot. Számos alkalommal vendégszerepelt a Magyar Állami Operaházban is;

Máté János (Budapest, 1931. november 15 -) karnagy, zeneiskolai igazgató (Fővárosi XX. kerületi Állami Zeneiskola- alapító igazgató; karnagyi munka: Budapest IV., V. és XX. kerületi iskolai és felnőtt kórusok vezetése, Kiskőrösi Petőfi Vegyeskar, Magyar Néphadsereg Központi Kórus, Bőripari Szakszervezetek Központi Vegyeskara, Budapesti Műszaki Egyetem Vegyeskara; közreműködés az új zeneiskolai dokumentumok tervezésében, szerkesztésében;

Mikita István (Olesnik, 1931. január 21.) tanár, karnagy (Tanárképző Főiskola, Kosztroma – docens; Tanárképző Főiskola, Taganrog – tanszékvezető docens; Tanítóképző Főiskola, Debrecen – tanár);

Mohay Mohyla Klára (Budapest, 1931. szeptember 13.) zongoratanár (Eperjes, Kassa, Örkény, Dabas, Hernád, Salgótarján; Rózsavölgyi Márk Állami Zeneiskola, Balassagyarmat);

Moldován Stefánia (Sajóudvarhely /Románia/, 1931. augusztus 24. – Budapest,

2012. április 12.) opera-énekesnő, tanár. 1948-1953 között a Zeneművészeti Főiskola tanulója volt dr. Sipos Jenő tanítványaként. Pályáját az Operaház énekkarában kezdte. 1954-ben Mimi (Puccini: Bohémélet) szerepében debütált a Szegedi Nemzeti Színházban, ahol 1954–1961 között tagja volt. 1961-2012 között az Operaház magánénekesse volt;

Dr. Molnár Miklós Béla (Parasznya, 1931. szeptember 17.) zenekari gordonművész-tanár (Szegedi Nemzeti Színház Zenekara; Szegedi Szimfonikus Zenekar – szólamvezető helyettes);

Mondvay György (Budapest, 1931. októbert 30.) karmester, zenekari hegedűművész (MN Művészegyüttes – zenekari tag; Postás Szimfonikus Zenekar – szólamvezető hegedűs; HM Központi Zenekara – művészeti vezető; BM Szimfonikus Zenekar – karmester; Budapest MÁV Szimfonikusok – igazgató);

Nagy Zoltán (Baja, 1931. május 13.) hegedűtanár (Határőr Zenekar-koncertmester; Állami Zeneiskola, Várpalota; Fővárosi XXI. kerületi Állami Zeneiskola – tanszakvezető hegedűtanár, vezetőtanár);

Olsvai Imre (Budapest, 1931. április 2. – 2014. február 19.) népzene kutató,

zeneszerző. Vallomása szerint, tudat alatt, már gyermekkorában fogékonnyá vált a népdal iránt. Részben külső környezetéből, részben pedig az esztergomi Bencés Gimnáziumba járó bátyjától (Vavrinecz Béla). Így egyenes útja volt a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolára, ahol – többek között, Kodály Zoltán és Szervánszky Endre tanítványaként 1956-ban zenetudományi–népzene kutatói, majd 1958-ban zeneszerzői diplomát kapott. A Népművészeti Intézetben, utána a Magyar Tudományos Akadémia Népzene kutató Csoportjának külső (1951–), majd belső munkatársa (1957–). A Magyar Népzene Tára zenei elvű rendszertani kiépítésén, továbbá a magyar népzene törzsrétegében variáns-vizsgálattal foglalkozott. Sajtó alá rendezte a Magyar Népzene Tára VI. kötetét Járdányi Pállal együtt (Népdaltípusok, 1973). Kodály Zoltán kitüntető kívánságára, Egyiptomban és Kubában is végzett kutatásokat, a környező országokon kívül. Fő tevékenysége mellett, intenzíven foglalkozott oktató-közművelő feladatokkal is. Ennek megfelelően, az ELTE Folklór Tanszékén időszakosan, a Miskolci Egyetemen 6 évig (itt avatták díszdoktorrá), a Nyíregyházi Főiskolán folyamatosan tanított népzeneismeretet,

gyűjtésmódszertant, gyakorlati hagyományőrzést és ápolást. Az egyik legfontosabb munkája a Bartók és Kodály által szerkesztett Magyar Népzene Tára, amelynek néhány kötetét – részben Járdányival – elemezte, rendszerezte, tudományos útmutatóval látta el. Mintegy 7000 népzenei dallamot gyűjtött, és magyar mellett, nemzetiségi anyagot is. Szinte a teljesség szintjéig jutott Somogy, Tolna, Baranya és Zala megye népzenei kincseinek megmentésében. Saját anyagát a kétszázezres akadémiai összgyűjteménybe illesztette, és szinte haláláig végezte összehasonlító vizsgálatait;

Pándiné Hoványi Éva (Miskolc, 1931. szeptember 4.) zongoraművész-tanár (Fővárosi II. kerületi Állami Zeneiskola – korrepetitor is);

Peperő Gyula (Istvándi, 1931. október 24.) ének-zenetanár, karnagy, szaktanácsadó (Általános Iskola, Berzence – tanár és igazgató helyettes, majd mb. igazgató; megyei szakfelügyelő; 1. sz. Általános Iskola, Csurgó – tanár, megyei szaktanácsadó);

Pribojszky Mátyás (Okány, Békés megye, 1931. június 24. – 2014. október 17.) citeraművész, citeraoktató. Nagy érdeme, hogy a citerát, ezt az ősi népi hangszert hangversenypódiumra emelte. 1973-tól az 1990-es évekig citerás-továbbképzéseket tartott országszerte citerazenekarok számára.

Az ifjúságnak országos zenenépszerűsítő koncertsorozatot adott az Országos Filharmónia szervezésében. 1981-ben megalakította a Citerabarátok Klubját (CBK), melynek vezetője is volt. Pribojszky Máttyás külföldön is nagy sikerrel szerepelt. Egy kivétellel minden európai országba elhívták citerázni. Többször muzsikált Bagdadban. Észak-Amerikában és Japánban is megfordult. A

nyolcvanas évek közepétől komolyzenét is játszott, pl. Brahms: V., VI. magyar tánc. Azonnal népszerűvé vált ez az új irányzata is. A citerás társadalom rögtön a nyomába szegődött. Később citerazenekaroknak is készített átiratokat. Mozart, Brahms, Erkel, Bartók, Kodály, Vivaldi, Beethoven, Schubert, Strauss, Albinoni művei hangzottak föl négy vagy több citerán;

Puska László (Kunágota, 1931. december 6.) ének-zenetanár, fúvószenekari vezető (Fóti Gyermekváros- zenetanfolyam és fúvószenekari vezető; KISZ Központi Művészegyüttes Ifjú Gárda Fúvószenekar – művészeti vezető; Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola – tanár és fúvószenekari vezető);

Rázga József (Budapest, 1931. december 18. – Békéscsaba, 2010. május)

zenetanár, karnagy. Rázga József 1954-ben szerzett középiskolai énektanári és karvezetői diplomát a budapesti Zeneakadémián. Tanári pályáját a budapesti XVII. kerületi zeneiskolában kezdte, majd huszonegy év után került Békéscsabára, ahol a Bartók Béla Zeneiskola igazgatója lett. Neve és tevékenysége az elmúlt harminc év alatt összeforrt a békéscsabai zeneoktatással, zenei élettel, hiszen már az első évben kamarakórust szervezett az iskola tanulóiból. Ebből a kezdeményezésből nőtt ki a városi Békéscsabai Bartók Béla Vegyeskar, mely a mai napig résztvevője a város kulturális rendezvényeinek. 1981-ben kitartó szervezőmunkája eredményeként megalakult a zeneművészeti szakközépiskola. Ekkor vált egyigazgatású, összevont intézménnyé az alap- és a középfok. 1992-ig, nyugdíjba vonulásáig lankadatlan lelkesedéssel irányította a békéscsabai „Bartókot”. A szakiskolával együtt született a Bartók Béla Leánykar, mely - akárcsak a Bartók Béla Vegyeskar - hosszú éveken át nemzetközi sikereket ért el az ő vezetésével. Működése alatt a zeneiskola és a szakközépiskola a város meghatározó zenei művészeti intézményévé vált. Munkássága a város határain is túlnyúlt, 1976-tól 2002-ig a gyulai Erkel Kórust is vezette;

Reményi János (Almamellék, 1931. május 8. — Balatonfüred, 1996. július 20.)

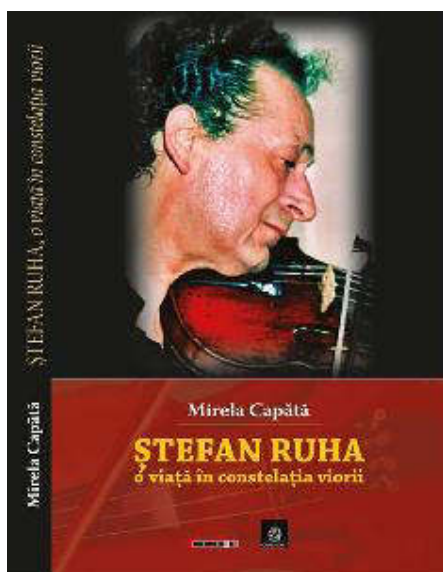
(www.remenyikorus.hu)

karnagy, ének-zenetanár. 1956-ben került Miskolcra és kezdett el tanítani az Erkel Ferenc Zeneiskolában szolfézst, majd a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában is tanított, ahol a leánykart is vezette.

Az 1961-ben megalakult Rónai Sándor Művelődési Központ Kamarakórus tagjaiból alakította meg az országos hírnévre szert tett Miskolci Bartók Kórust 1975-ben. 1966-tól a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola miskolci tagozatán karvezetést tanított. 1970-től az ének-zene tagozatos Fazekas utcai általános iskola kórusvezetője, mellyel komoly nemzetközi sikereket ért el. 1985-ben elbúcsúzott Miskolctól, mert itteni munkásságának elismeréseként a Magyar Rádió Gyermekkórusának vezetésére kérték fel;

Rudas Tamás (Budapest, 1931. április 6.) zenekari ütőhangszeres művész-tanár (Magyar Állami Operaház zenekara- zenekari felügyelő is);

Ruha István (Nagykároly, 1931. augusztus 17. – Kolozsvár, 2004. szeptember 28.) romániai magyar hegedűművész, kamarazenész. Nagykárolyban a Hubay-

tanítvány Orosz Rózsika tanítványa, majd a kolozsvári konzervatóriumban Balogh Ferenc tanítványa volt, aki szintén a Hubay-iskolát képviselte.^[1]
Pályafutása során volt hangversenymester a Kolozsvári Magyar Operában

(1949–1957), első hegedűs (1957–1958) illetve szólista (1958–) a Kolozsvári Filharmóniánál, majd tanár a kolozsvári Gheorghe Dima Zeneakadémián (1963–2003). 1964-ben megalapította a Napoca vonósnégyest. Tanítványai között voltak többek között Ágoston András, Fátyol Rudolf, ifj. Boros Mátyás, Gátai Tibor;

Sass Józsefné Várady Sarolta (Nagykároly, 1931. február 17.)
hangversenyénekes, magánének-, szolfézs- és zongoratanár (Fővárosi IX. kerületi Tanács; Budai Járási Tanács VB Művelődési Ház – zongora- és szolfézsstanár; Érd Községi Tanács VB. Kultúrotthon – magánének-, zongora- és szolfézsstanár; Körzeti Állami Zeneiskola, Érd – tagozatvezető zongoratanár);

Sebestyén János (Budapest, 1931. március 2. – Budapest, 2012. február 4.)

orgona- és csembalóművész. 1970-ben ő alapította a Zeneakadémia csembalószakát. Élete nagy részében rádiós személyiségként és zeneíróként is tevékenykedett. Maga is a Zenedében kezdett tanulni (zongora: Antal István, orgona: Hammerschlag János, zeneszerzés: Major Ervin), 1946 és 1951 között tanult ott, de közben 1950-től a Magyar Rádióban kezdett dolgozni. 1952-től a Zeneakadémián Gergely Ferenc orgona- és Szabó Ferenc zeneszerzés-tanítványa volt. 1955-ben diplomázott. Utána Prágában Zuzana Růžickovánál tanult csembalózni;

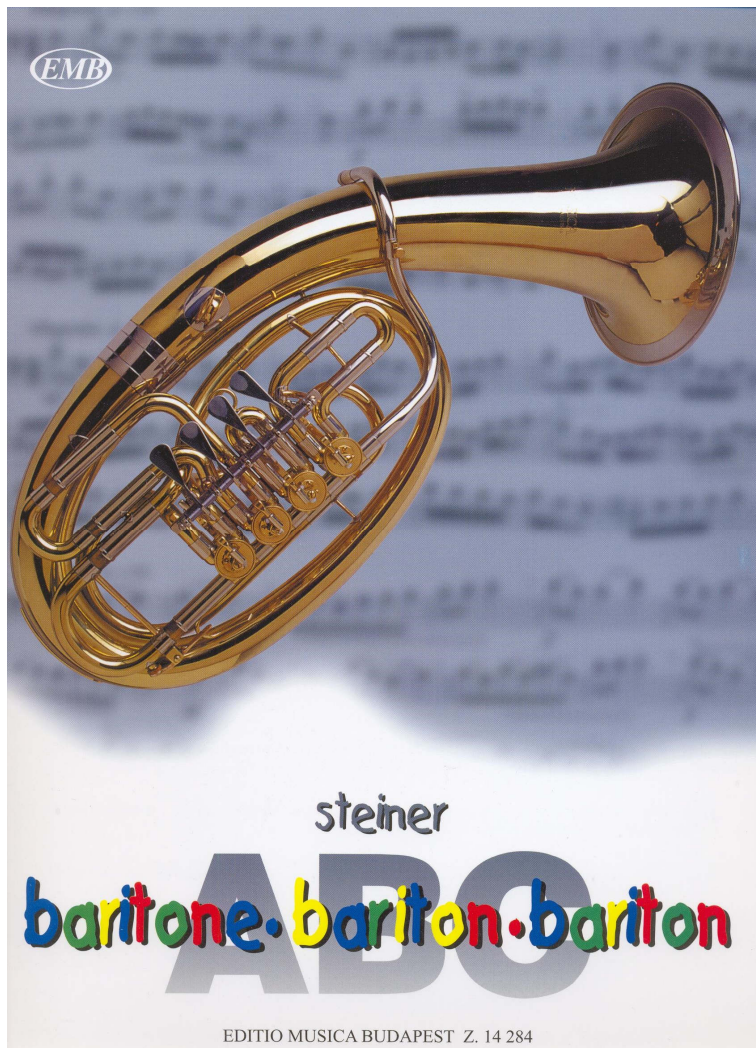
Sívó József (Arad, 1931. november 26. – Bécs, 2007. augusztus 13.)

hegedűművész, a Bécsi Filharmonikusok koncertmestere és több évtizeden át a Bécsi Zeneakadémia professzora. Zenész családban született, apai ágról nagybátyja a híres Hároméves korában kezdett hegedülni első tanára édesapja volt, első igazi tanára George Enescu volt. Budapesten folytatta tanulmányait Ország Tivadarhoz került és ő készítette fel a Zeneakadémiára. 16-17 évesen felvételt nyert a Zeneakadémiára Rados Dezső lett a mestere. Barátja és riválisa volt Banyák Kálmán akivel a Zeneakadémián ismerték meg egymást. A Bartók teremben a Forradalom napján 1956. november 23-án adott koncertet hatalmas sikerrel. Bécsben Ricardo Odnoposoff karolta fel a tehetséges muzsikust felvette a Bécsi Zeneakadémiára ösztöndíjjal, 1957-ben részt vett a Philharmonia Hungarica zenekar megalakulásában Konzerthausban egy fergeteges bemutatkozó koncertet adtak, alapító karmestere Rozsnyai Zoltán volt, szólistája Starker János a világhírű csellóművész, Látva a zenekar művészi minőségét, Yehudi Menuhin is a magyar muzsikuskok mellé állt - következő hangversenyükön ő volt a szólista, Bartók hegedűversenyét játszotta 1958-ban rendezték meg a Concours International d'Execution Musicale de Genève a híres Genfi versenyt itt 2-ig helyezést ért el. A Verseny után az Osztrák államtól állampolgárságot kapott, ezután 1959-ben jelentkezett a Filharmóniához felvették mint Tuttista hegedűst utána elsőhegedűs és 1963-tól Koncertmestere lett a Zenekarnak. 1970-es évek közepén felkérést kapott a Bécsi Zeneakadémia Professzori tanár tisztének betöltésére;

Dr. Somogyvári Kálmánné Száyer Éva (Kőszeg, 1931. január 22.) középiskolai ének-zebetanár, karvezető, koncerténekes (SZOT Művészegyüttes – énekes; Óvónőképző Főiskola Esti Tagozat – ének- és módszertantanár; Bem József Óvónőképző Szakközépiskola, Budapest – ének-zenetanár);

Steiner Ferenc (Bánhida, 1931. június 12.) harsonaművész, tanár. 1952-56

között a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában Pehl András, 1956-61 között pedig a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Ujfalusi László növendéke. 1960-tól a Magyar Állami Operaház, 1964-től a Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekarának, 1972-től a Magyar Rézfúvós Együttesnek is tagja. 1961-67 a pécsi Zeneművészeti Szakközépiskola, 1969-79 a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola tanára. 1977-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán tanított;

Sudár Imréné Fódi Erzsébet (Pápa, 1931. október 23.) ének-zenetanár (Hámán Kató Általános Iskola, Pápa; Erkel Ferenc Ének-zenei Általános Iskola, Pápa; Petőfi Sándor Gimnázium, Pápa);

Szabó János (Budapest, 1931. március 24. – Budapest, 1987. augusztus 21.) brácsaművész, tanár. Zenei tanulmányait 1947-1956 között a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában, ill. a budapesti Zeneművészeti Főiskolán végezte Országhegyi Tivadar és Sándor Frigyes (hegedű), valamint

Lukács Pál (brácsa) tanárnál. 1960-tól haláláig a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának volt a tagja, 1974-től zenekari felügyelője; 1955-67 között a Fővárosi Zeneiskola Szervezet hegedű-tanára;

Szabó Miklós (Szentgotthárd, 1931. április 15.) a Győri Leánykar alapítója és

kórusvezetője, együttesével 1968 óta számos európai országban és az Egyesült Államokban, Japánban, Izraelben, Kanadában tartott elméleti és gyakorlati bemutatókat, szemináriumokat vezetett, koncerteken lépett fel és lemezfelvételt készített. A Leánykart 1958-ban alapította. A győri Konzervatórium zeneelmélet professzora és külföldön is keresett vendégprofesszor. 1984 óta a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola professzora;

Szalai Sándor (Komáromváros, 1931. január 19.) hegedűtanár (Állami Zeneiskola, Nagykanizsa – tanszakvezető is);

Szokolay Sándor (Kunágota, 1931. március 30. – Sopron, 2013. december 8.)

zeneszerző, egyetemi tanár. Zenei tanulmányait 1947-től a Gulyás György vezette békés–tarhosi zenei gimnáziumban kezdte, ahol 1950-ben érettségizett.

1950-től a Zeneakadémián Szabó Ferenc majd Farkas Ferenc tanítványaként tanult zeneszerzést. Zeneakadémiai tanulmányai alatt már szolfézst tanított a Fővárosi Zeneiskolai Szervezet keretében, a Fodor-féle zeneiskolában (1952–1955). Diplomája megszerzése után, 1957-től 1961-ig a Magyar Rádió zenei lektora és szerkesztője lett, ezt követően független művészként kereste megélhetését. 1966-tól 1994-ig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán középiskolai énektanár és karvezető, valamint zeneszerzés tanszakán ellenpontot, prozódia- és zeneszerzést tanított, 1982-től egyetemi tanárként. 1994-ben a Zeneakadémiáról vonult nyugdíjba. 1978–1988 között a Magyar Televízió zenei lektora volt. Rendkívül termékeny és sokoldalú zeneszerzői tevékenysége eredményeképpen számos énekes és hangszeres alkotást írt, életművének gerincét azonban operái alkotják. Művei, különösen operái, külföldön is ismertek. Az 1964-ben komponált *Vérnász* című operájával egyszeriben közismert lett európai zenei életben is; szövegét tucatnyi nyelvre lefordították és nagy sikerrel mutatták be a világ huszonhárom városában. Szokolay Sándor sokat tett azért, hogy az ifjúság komolyzene iránti érdeklődése a könnyűzene térhódítása mellett is megmaradjon. Letagadhatatlanul vokális ihletésű számos hangszeres szerzeménye is. Több versenyművet is komponált (Zongoraverseny, Hegedűversenyek, Trombitaverseny, Fuvolaverseny, Kettősverseny). Öt baletet, három szimfóniát, száznál is több kamaraművet (Vonósnégyes; Szextett), huszonhét kantátát, oratóriumokat, dalokat és kétszáz kórusművet. Opusainak száma felül van a négyszázon. Kórusműveiben több mint harminc magyar költő versét zenésítette meg. Szövegválasztása szinte missziót teljesít. Számos művét történelmi múltunk ihlette. A Magyar Kodály Társaság elnöke (1978), a Fészek Művészklub alelnöke (1980), a budapesti Operabarátok kuratóriumi elnöke (1985), a Magyar Zenei Kamara elnöke (1991–92), a Nemzeti Alapítvány kuratóriumának elnöke (1991–92), a Magyar Művészeti Akadémia tagja (1992);

Szütsné Hencidai Judit (Budapest, 1931. augusztus 27.) okleveles óvónő és zeneiskolai szolfézstanár (Óvónői feladatok után Állami Zeneiskola, Salgótarján – szolfézstanár; Állami Zeneiskola, Nagybátony/Bátonyterenye – szolfézstanár);

Takács Istvánné Katona Júlia (Szolnok, 1931. október 4.) karvezető, középiskolai ének-zenetanár, zeneiskolai zongoratanár (Állami Zeneiskola, Abony- zongoratanár; Fővárosi Zeneiskola Szervezet – zongoratanár; Fővárosi XVI. kerületi Állami Zeneiskola – igazgató);

Teleki Lajos (Budapest, 1931. augusztus 6.) zongoraművész-tanár (Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola – korrepetitor; Fővárosi Zeneiskola Szervezet / Fővárosi XX. kerületi Állami Zeneiskola – zongoratanár; Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola – zongoratanár, A GANZ-MÁVAG Művelődési Központ Acélhang Férfikórus karnagya);

Tessényi János (Budapest, 1931. július 2. – Washington, 1987. augusztus 19.) operaénekes, tanár. Zenei tanulmányait a budapesti Bartók Béla Zenei Szakközépiskolában kezdte Molnár C. Pálné tanárnál. A budapesti Színház- és Filmművészeti Főiskolán két évet végzett. A debreceni Csokonai Színház operatársulatának tagja 1954-1962 között. 1964-től az oberhauseni (NSZK) színház magánénekes, majd Mainzhoz kötötte szerződése 1968-ig, ezt követően a müncheni Staatsoper magánénekes volt. 1976-ban Kanadában (Toronto) telepedett le, s egy ottani operatársulat tagjaként több városban is szerepelt;

Tréfas György (Budapest, 1931. október 6. –) operaénekes (basszus). A Magyar

Zeneművészeti Szövetség előadóművész tagozatának elnökhelyettese. Zenei tanulmányait magánúton végezte a Honvédegyüttes Kariskolában, ahol dr. Werner Alajos, Makai Mihály és Hetényi Kálmán növendéke volt. 1952-1957 között a Honvéd Művészegyüttesben énekelt. 1957-1961 között a debreceni Csokonai Színház énekes-színésze volt, 1961 óta magánénekes. Oratóriumokban is énekelt. Számos európai és tengeren túli országban is fellépett, az antwerpeni Királyi Opera pedig az ő címszereplésével mutatta be Bartók *A kékszakállú herceg vára* című operáját;

Dr. Turpinsky Béla (Léva, /ma Szlovákia/ 1931. december 10.) operaénekes. tanár. Az ELTE jogtudományi karán végzett stúdiumaival párhuzamosan énekelni tanult Lendvai Andor, Maleczky Oszkár, Svéd Sándor és Réti József növendékeként. 1957-től a Magyar Állami Operaház magánénekes;

Urbán Katalin (1931. Szeged, november 24. –Budapest, 2011) nótaszerző- és

énekes (Magyar Állami Népi Együttes; MRT Énekkara, KISZ Központi Művészegyüttes Rajkó Zenekara – szólista;

Vass Mihályné Lődi Jolán (Tószeg, 1931. április 10.) általános iskolai énektanár (1. sz. Általános Iskola, Szekszárd, 2. sz. Általános Iskola és a Szekszárdi Liszt Ferenc Állami Zeneiskola kihelyezett tagozata, Tolna – szolfézstanár);

Várkonyi György (Budapest, 1931. június 16.) Tanulmányait 1945 és 1955

A Tátrai-vonósnégyes a Zeneakadémián, 1982 (Tátrai Vilmos, **Várkonyi György**, Iványi József és Banda Ede). Vámos László felvétele „A zene bűvöletében” c. albumban jelent meg (Képzőművészeti Kiadó, Budapest, 1982, 98. kép)

között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hegedű szakán Országgh Tivadar és Garay György növendékeként végezte. 1950 és 1966 között az Állami Hangversenyzenekar tagja volt, 1966-ban a Rádiózenekar koncertmestere lett. 1961-től 1968-ig a Weiner Vonósnégyes, 1968-tól a Tátrai Vonósnégyes tagja volt;

Végvári Rezső (Budapest, 1931. július 26.) zeneszerző, tanár, zenei rendező.

(nava.hu)

Tanulmányait a Színművészeti Főiskolán végezte, mint koreográfus-táncrendező, zenét a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola zeneszerzés szakán Major Ervinnél tanult. 1974 és 1982 között a BM Duna Művészegyüttesének karnagya, 1969-ben a Magyar Rádió zenei rendezője lett. Népzene kutatással és -gyűjtéssel is foglalkozott - e tárgyban ismeretterjesztő előadásokat is tartott. Műveiben elsősorban folklórtémákat dolgozott fel;

Virizlay Mihály (Budapest, 1931. november 2. – USA, 2008. október 13.)

gordonkaművész-tanár. Hétéves korától a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hallgatója, Schiffer Adolf, majd Starker János, Zsámboky Miklós, Banda Ede, Kodály Zoltán, Weiner Leó és Járdányi Pál növendéke. 1950-ben debütált Budapesten, művészi diplomáját 1955-ben szerezte. 1956-tól az USA-ban élt első feleségével, Radó Ági zongoraművésszel. Művészi

kibontakozásának és tevékenységének főszíntere az Egyesült Államok volt, de jelentős koncerteket adott Európa fontos zenei központjaiban is. Emigrációjának első hat évében, 1962-ig a Dallasi Szimfónikusok és a Chicagói Zenekar első csellistája és szólógordonkása volt. 1962-től Baltimore-ban telepedett le, és itt a Baltimore-i Filharmónikusok első gordonkásaként működött évtizedeken át. Egyidejűleg a Peabody Hopkins Egyetem professzora volt. Pályája utóbbi periódusában jelentős kamarazenei koncerteket adott feleségével, Robin Kissinger zongoraművésznővel. Egész életében a magyar zeneművészet lelkes propagátora maradt, többek között ő mutatta be Veress Sándor Gordonka-szólószonátáját 1967 márciusában. Az anyaországgal is kapcsolatban maradt és mindenkor kiemelt hangsúllyal képviselte a magyar zene kimagasló értékeit nemcsak az Egyesült Államokban, hanem koncertkörútjain szerte a világban. Az elmúlt években többször haza látogatott, kapcsolatait szívén viselte és ápolta; (Berlász Melinda nyomán)
(Parlando 2009/1.)

80 éve született (1936)

Ágai Karola (1936 - Budapest, 2010. február 22.) operaénekes-tanár. Zenei

(info.bmc.hu)

pályafutását 1952-ben a SZOT-együttes énekkarában kezdte, ezután a Rádiókórus tagja, majd a Honvéd Művészegyüttes szólistája lett. 1955-ben mint vendég lépett fel először az Operaházban, A varázsfuvola Éj királynőjeként. 1957-ben szerződtek a színházhoz, melynek rövid idő alatt egyik vezető művésze lett. Repertoárját javarészt XVIII., és kora XIX. századi operák tették ki, mert főleg ezekben az időszakokban kedvelték azt a hangfajtát, amely a sajátja volt. Pályafutását Mozart egyik legnehezebb szerepével, A varázsfuvola

Éj királynőjével kezdte. Kevesen mertek vállalkozni arra, amire Ágai Karola, hogy elénekeljék Offenbach Hoffmann meséi című operájának mindhárom szoprán szerepét, mert más-más karakterűek: Olympia koloratúr-, Antónia lírai, Giulietta drámai szoprán hangra íródott, neki mégis sikerült mindhármat meggyőzően megformálnia. Sokat szerepelt külföldön, fellépett többek között a Hamburgi Operában, a Moszkvai Nagyszínházban, és - 1969-ben - a New York-i Metropolitan Operában is. A Magyar Operaházból 1982-ben vonult nyugalomba, de hangversenyeken még utána is énekelt, főleg férjének, az 1991-ben elhunyt Szendrey-Karper László gitárművésznek a partnereként;

Antal István (Iasi, 1936) zenekari nagybőgőművész-tanár. Zeneművészeti Főiskolán S. Várisinál. Nagyváradon a Filharmonikus Zenekar szólamvezetője. Időnként koncertezik, pedagógiai munkát is végez;

Bajor István (Sellye, 1936. szeptember 9.) ének-zene-, szolfézs-, rézfúvóstanár (Állami Zeneiskola, Zalaszentgrót-igazgató);

Bauer Vendel (Szulok, 1936. február 19.) szolfézsstanár, zeneiskolai igazgató, karnagy (Általános Iskola-énektanár, Barcs, Állami Zeneiskola, Barcs-igazgató) Számos helyi és országos kezdeményezésnek volt elindítója. Nevéhez fűződik az Országos Karmester Szeminárium és az Országos Rézfúvós Kamarazenei Tábor megszervezése. Az általa vezetett Zeneiskola 1975 szeptemberében vette fel Vikár Béla nevét;

Bánhidi Zoltán (Nyíregyháza, 1936. november 19.) fafúvós- és szolfézsstanár (Liszt Ferenc Zeneiskola, Orosháza- ugyanott fúvós tanszakvezető, igazgató, fúvósszenekar-vezető is;

Bánki Horváth Sándor (Sashalom, 1936. március 4.) zenekari hegedűművész-tanár (Győri Filharmonikus Zenekar, Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Győr-megyei szakfelügyelő is, Állami Konzervatórium, Ankara és Bilkent Egyetem, a magyarországi állami zeneiskolák hegedű tantervének szerkesztőbizottsági tagja-1981);

Bella Gáborné (Győr, 1936. április 9.) zongora-, szolfézsstanár, tanszakvezető (Állami Zeneiskola, Kapuvár);

Bódás Péter (Szombathely, 1936. június 11. -1995) zongoraművész-tanár (Zeneművészeti Szakközépiskola, Szeged, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Szegedi Tagozata, az Országos Filharmónia szólistája) ([Dr. Maczelka Noémi: Zongorajáték és zongoratanítás. Bódás Péter művészete / Parlando 2015/5. szám](#));

Bodnár László (Budapest, 1936. június 19. - Budapest, 2005. július 4.) A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán zongora tanszakán Kadosa Pál és Nemes

Katalin voltak a tanárai; 1961-ben zongoraművész tanári oklevelet szerzett. 1961–1974 között az egykori Fővárosi Zeneiskola Szervezet 9. számú, majd a XIV. kerületi Állami Zeneiskola zongora tanára, 1974–1996 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola főiskolai docense volt. 1974–1985 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola debreceni tagozatán zongora főtárgyat tanított, a Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskolából kikerült, karvezetés szakot végző hallgatók számára pedig kötelező zongora-melléktárgyat, de ellátott korrepetitori feladatokat is. 1980-tól tanított a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Budapesti tagozatán is. Kidolgozta a lapról-játék - korrepetíció tárgy metodikáját és tanmenetét, melyet később az összes tanárképzőn bevezettek. Főállása mellett, mint zongoratanár és korrepetitor dolgozott a Komáromi városi Zeneiskolában (1986–1999), a Pomázi Zeneiskolában (1998–2000), a Solymári Hunyadi Mátyás Német Nemzetiségi Általános és Művészeti iskolában (1998–2004) is. 1961-től rendszeresen szerepelt a Magyar Rádióban, mint szólista és kamaraművész, de művészetét külföldön is ismerték és elismerték. 1985-től 5 évig a Népszínház (Déryné színház) Operatársulatának volt a korrepetitor-karmestere;

Bogányi Tibor (Újpest, 1936. május 15.) karnagy, zenetanár (Bartók Béla Állami Zeneiskola, Vác – szolfézs-, zeneelmélet-, zeneirodalom-tanár, Vác Városi KISZ Kórus – alapító karnagy, finnországi zeneiskolák);

Cs. Nagy Tamás (Újfehértó, 1936. március 4. - 2001) történelem-, ének-zene- és szolfézs-tanár (Általános Iskola, Abony – ének-zenetanár; Körzeti Állami Zeneiskola, Abony – szolfézs-tanár; Állami Zeneiskola, Vác – igazgató);

Cs. Nagy Tamás (1936-2001) és fia

Darvas Gyula (1936) nagybőgőművész-tanár. Győrben Tárnai Antalnál kezdte meg és Salzburgban a Mozarteumban fejezte be nagybőgős tanulmányait. Fiatalabb éveiben koncertezett. Jelenleg Konstanzban a Szimfonikus Zenekar tagja, pedagógiai tevékenységet is folytat;

Domokos Kinga (Balassagyarmat, 1936. december 24.) zongoraművész-tanár (Fővárosi III. kerületi Állami Zeneiskola, Visegrádi Gyógyintézet – zeneterápiás foglalkozások vezetése; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest – tanszakvezető; Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem;

Dunszt Mária (Budapest, 1936. október 10. – 1994. augusztus 26.) énekesnő,

tanár. A Zeneakadémián dr. Molnár Imre és Maleczky Oszkár növendéke volt. 1962-ben debütált az Operaházban, Melindaként. 1976-tól egy súlyos balesete miatt nem lépett már színpadra. 1960-ban a bp.-i Erkel énekverseny I. díjának és a toulouse-i énekverseny nagydíjának nyertese;

Egri Vera (Budapest, 1936. február 19. (harmonikaművész-tanár (Vasutas Szakszervezet Központi Iskolája; Fővárosi XX. kerületi Állami Zeneiskola; Fővárosi X. kerületi Állami Zeneiskola);

Fekete Győr István (Kisgyőr, 1936. március 28. –) magyar zenetanár,

zeneszerző. 1960 és 1965 között Szervánszky Endre tanítványa volt a Zeneakadémián. 1972 óta a Budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola zeneszerzés tanára. Tanítványai voltak többek között: Dukay Barnabás, Tihanyi László, Serei Zsolt, Király László, Horváth Barnabás, Erős Csaba, Szervác Attila, Horváth Balázs, Gyöngyösi Levente, Hamar Zsolt, Sárty Bánk, Bolcsó Bálint, Dargay Marcell, Dinyés Dániel, Horváth Márton Levente, Kákonyi Árpád, Derecskei András. Mintegy 50 éves eddigi pályája során csak kevés, de annál jelentősebb alkotással gazdagította a magyar zeneirodalmat;

Fettich Zsuzsanna Ács Lajosné (?1936. január 11.) brácsaművész-tanár (Magyar Állami Operaház zenekara, Liszt Ferenc Kamarazenekar;

Gábor Artemis (1936-) opera- és hangversenyénekes, tanár. Főiskolás korában, 1957-ben az Éj királynőjeként debütált az Operaházban. 1960-61 a szegedi Nemzeti Színház, 1962-től pedig az Operaház tagja volt, a koloratúrszerepek körében. 1964 óta rendszeresen vendégszerepelt Grazban, az ottani főiskolán tanított;

Gerse József (Szekszárd, 1936. június 7.) ének-zenetanár (Általános Iskola, Szekszárd; Tolna-megyei ének-zene vezető szakfelügyelő; Garay János Óvónői Szakközépiskola, Szekszárd);

Gulyásné Balogh Márta (Eszeny, 1936. április 19.) zongoratanár, korrepetitor (Palotási János Állami Zeneiskola, Jászberény- tanszakvezető, vezetőtanár is);

Gurszky János (Vác, 1936. jún. 15.) énekes, tanár. Zeneiskolai tanulmányait Vácott végezte, majd *Hoór-Tempis* Erzsébetnél tanult magánúton. 1967–70-ben az Operaház kórustagja, 1970–74-ben a Pécsi Nemzeti Színház, majd 1974–81-ben az Operaház magánénekes, 1981-től a Honvéd Művészegyüttes férfikarának szólistája;

Gyarmati Vera (Budapest, 1936. április 9.) hegedűművész, tanár. Tanulmányait

1945 és 1953 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hegedű magát. 1961-ben az Országos Filharmónia szólistája lett, szólistaként és kamaramuzsikusként Európa számos országában fellépett. Játékát hanglemezek és rádiófelvételek örökítették meg;

Horkai Rózsa (Újvidék, 1936. február 26.) középiskolai ének-zenetanár, karvezető (Magyar Rádió-zenei szerkesztő, művészeti csoportvezető);

Horváth Jenő Kálmán (Budapest, 1936. április 15.) magánének művésztanár (Állami Zeneiskola, Tatabánya; Magyar Állami Népi Együttes – énekes; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI győri tagozata - főiskolai tanár; Zeneművészeti Szakközépiskola, Győr);

Janota Gábor (Torda, 1936. január 27.) fagottművész, tanár. Tanulmányait

1956 és 1961 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola fagott szakán végezte Rudas Imre növendékeként. 1962-től 1970-ig a Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus zenekarának fagottosa; 1970 és 1972, illetve 1974 és 1976 között a kanadai Londoni Szimfonikusok fagottosa; 1977-től a Magyar Állami Hangversenyzenekar első fagottosa. 1972-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára, egyetemi docens. Hat szólólemeze látott napvilágot, kanadai egyetemeken tanított, Beliumban nyári kurzust vezetett;

Kaszás Margit (Zsigárd, 1936. január 24.) karnagy, pedagógus. 1951–55-ben a

Pozsonyi Tanítóképzőben szerzett tanítói oklevelet. Ezekben az években tagja volt a Janda Iván vezette iskolai kórusnak, és énekelt a Csehszlovák Rádió Pozsonyi Gyermekek Kórusában. Vágfarkasdon kezdte tanítói pályafutását. Felnőtt- és gyermektáncsoportot alapított. Feldolgozza Vágfarkasd élő néphagyományát, a „Tőkehúzást”. 1964-1989 között tagja volt a Csehszlovákiai Magyar Tanítók Központi Énekkarának. 1970-ben megalapította a Komáromi Béke Utcai Alapiskola Kicsinyek Kórusát. 1976-ban elvégezte Kecskeméten a IV. Nemzetközi Kodály Szemináriumot. Lelkes híve a Kodály-módszernek. Részt vett az alsó tagozatos zenei nevelés tervének kidolgozásában;

Katrycz Richárd (Barcelona, 1936. január 1.) harmonikaművész-tanár (Steinitz Elza Zeneoktatói Munkaközössége, Budapest; Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola; Budapesti harmonikatanári munkacsoport-vezető, a szakszervezet harmonika tagozatának vezetőségi tagja;

Kertész Ferenc (1936. július 6. – Budapest, 1993) mélyhegedűművész-tanár, főiskolai tanszékvezető (Budapesti MŰV Szimfonikus Zenekar- szólamvezető; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Budapesti Tagozata – tanszékvezető, főiskolai tanár);

Keszler György (Lánycsók 1936. január. 17.) zenekari fagottművész-tanár.

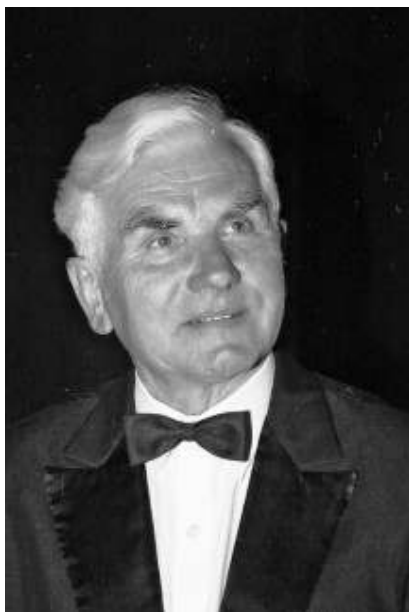

(LFZE honlapja)

Tanulmányok: 1959-1963: Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Tanárképző Intézet, Pécsi tagozat; Zenekari tagságok: 1966 - 1996: Első fagott, Magyar Állami Operaház; Oktatói tevékenység: 1965-1987: Pécsi Zeneművészeti Szakközépiskola, fagott; 1987-2007: Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Tanárképző Intézet, fagott; 2007- Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem, Fagott Tanszak, fagott-főiskolai docens;

Killénfalvi Ödönné Somogyi Vera (Szeged, 1936. február 28.) zongora- és szolfézstanár (Rókusi Zenei Általános Iskola, Szeged – zongoratanár; Állami Zeneiskola, Ajka - igazgató-helyettes; Állami Zeneiskola, Ajka – igazgató;

Kovács János (Alsócsöpöny, 1926. június 8. – Kisújfalu, 2014. október)

karnagy, pedagógus, népművelő. A lévai Állami Tanítóképzőt kétéves különbözeti vizsga megtételével 1942–1944 között végezte el. 1946–49-ben Kiskunfélegyházán tanult tovább a tanítóképzőben. Pedagógiai pályafutását Nádszegen kezdte 1950–1952-ben iskolaigazgatóként. Innen az 1952/53-as tanévben a Galántai Járási Nemzeti Bizottság tanügyi osztályára került tanfelügyelőnek, majd újabb állomása 1953–1956 között Felsőszeli volt, ahol az alapiskola igazgatója lett. 1956–1970-ben Kisújfalun tanított, ezt követően az 1988-as nyugdíjba vonulásáig a kúrti alapiskola pedagógusa volt. Tagja volt a Csehszlovákiai Magyar Tanítók Énekkarának (1963–1990). Gyermekkorúkat alapított és vezetett;

Keuler Jenő (Budapest, 1936. május 16) zeneszerző-tanár. Tanulmányait 1958

(indafoto.hu)

és 1963 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés szakán végezte, Farkas Ferenc növendékeként. 1964-től a debreceni Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola zeneszerzés- és zeneelmélet-tanára, 1970 és 1985 között ugyanott tanszakvezető, 1991-től 1997-ben történt nyugalomba vonulásáig igazgató. 1977-78-ban a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zenetanárképző Intézete debreceni tagozatának zenetörténet tanára. 1984-től 2004-ig az MTA Zenetudományi Intézetének szisztematikus zenetudományi kutatócsoportjában dolgozott külső munkatársaként. Zenetudományi kutatással összefüggő kompozíciói: Éremtárlat, Oktávparadoxonok. Az utóbbi években a Magyar Rádió HEAR elektroakusztikus stúdiójában alkot (A zene partján, Különös hangverseny, Énekel..., Jelenés);

Kisbocskói Lilla (Szolnok, 1936. szeptember 20.) zongoratanár (Bartók Béla Állami Zeneiskola, Szolnok);

Kocsis Lajos (Hatvan, 1936. január 25. hegedűművész-tanár (Berliner Sinfonie-Orchester, Staatl. Sinf. Orchester, Halle – II. koncertmester; Sinf. Orch., Hannover; Basler Sinf. Orch. - koncertmester);

Kohl József (Dorog, 1936. július 9.) zenekari hegedűművész-tanár (MN Művészegyüttes Szimfonikus Zenekara;

Kollár Tibor (Bácsalmás, 1936. június 21.) harmonikatanár (Zeneoktatói Munkaközösség, Bácsalmás; Zeneoktatói Munkaközösség, Baja; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Baja;

Koltai Róbert (Budapest, 1936. április 7.) zongora-, harmonika-, vibrafon-előadóművész, harmonikatanár;

Korondi György, írásváltozata Korondy /eredeti nevén Kummer György/ (Győr, 1936. február 18. – 2015. június 30.) operaénekes, tanár. Nagy kultúrájú énekes, aki különösen az olasz repertoárban nyújtott kitűnő alakításokat, de oratóriumszólistaként is emlékezetes fellépései voltak. Kisgyermek korától énekelt templomi, iskolai és munkahelyi kórusban. Gépipari technikumban tanult, majd vasesztergályosként dolgozott, közben szülővárosa zeneiskolájában tanult énekelni Walter Margitnál és Szabó Miklósnál. A fizikai munkát feladva, 1957-ben Budapestre került, ahol a Bartók Béla Konzervatóriumban Feleki Rezsőnél képezte tovább hangját. 1959-ben felvették a Zeneakadémiára, ahol

Varasdy Emmy és Tito Schipa társaságában

Rösler Endre lett a mestere. Korondi is azok közé tartozott, akiket Tito Schipa kiválasztott budapesti mesterkurzusára. Rösler rábeszélése a harmadik évben megszakította akadémiai tanulmányait és az 1962–63-as évadtól a debreceni Csokonai Színházhoz szerződött, ahol első jelentős feladata (immár Korondi néven) Gounod Faustjának címszerepe volt 1962. október 20-án. 1964-től rendszeresen vendégszerepelt az Operaházban (Osváth Júlia ajánlotta a pesti vezetők figyelmébe), az 1966–67-es évadtól pedig már a fővárosi társulat tagja lett. Szerződötett magánénekesként első szerepe Don Ottavio volt Mozart Don Juanjában 1966. szeptember 10-én. Évtizedekig a társulat vezető lírai és spinto tenorja volt, aki főként az olasz és francia romantikus repertoárban működött, de számos barokk vagy kortárs műben is színpadra lépett. Néhány hőstenor szerepet is megformált. Operai pályájával párhuzamosan rendszeresen közreműködött oratóriumkoncerteken is, leggyakrabban Kodály Psalmus Hungaricusának zsoltárosaként. Ezt a művet Európa-szerte énekelte;

Kovács Endre (Budapest, 1936. június 5. – Budapest, 2015. április 3.)
orgonaművész, komolyzenei hangversenyrendező és szerkesztő.

Az egész életét végigkísérő példakép, Albert Schweitzer, az orvos-organaművész volt. A Bartók Béla Konzervatóriumban, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen, később Hollandiában tanult, zenei versenyt is nyert, majd Bécsben folytatta zenei tanulmányait. Legkedvesebb tanárai Zalánfy Aladár, Gergely Ferenc, Marie-Claire Alain francia orgonatanár és Anton Heiller bécsi professzor voltak. Zeneszerzéstanára Major Ervin volt. 1962-től az Országos Filharmónia főmunkatársaként mint hangversenyrendező, műsorszerkesztő dolgozott, majd 1996-ban az intézmény igazgatóhelyetteseként vonult nyugdíjba. Ezután még néhány évig a Dél-Dunántúli Filharmónia Kht. (Pécs) művészeti tanácsadója volt. 1962-től rendszeresen koncertező művész is volt, Magyarország és Európa sok híres templomában és orgonáján játszott. Az aktív koncertezést 2008-ban, 72 évesen fejezte be. Johann Sebastian Bach, Liszt Ferenc, César Franck orgonaműveit játszotta koncertjein a legszívesebben. 1970-ben saját tervei alapján újíttatták fel a köröshegyi római katolikus plébániában a 19. század végi orgonát. Ezt követően nyílt lehetőség az országos hírű Musica Antigua Hungarica, majd a Cantus Pannonicus elnevezésű nyári hangversenyek megrendezésére. A Salétrom utcai református gyülekezet organistája, majd főorganistája volt;

Krzyewsky Sándor (Ózd, 1936. szeptember 11.) énektanár, karnagy, hangszerész (Terézvárosi plébánia-templom - karnagy; Vasas Kórus – karnagy;

Kunsági Kálmán (Budapest, 1936. január 14. –) énekes, tanár. 1957 és 1962 között a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola ének szakán tanult Kerényi Miklós Györgynél. 1969-ben került az Operaházhoz, ahol Petrovics Bűn és bűnhődés című operájában debütált és 1971-ig, mint ösztöndíjas magánénekes működött, Később 1971-től 1981-ig az intézmény magánénekeseként volt. Repertoárjában a comprimario szerepkör 75 szerepe megtalálható;

Lasky Mária (Nagykanizsa, 1936. október 22.) zongora- és szolfézstanár (Zeneoktatói Munkaközösség Nagykanizsa- zongoratanár; Állami Zeneiskola, Nagykanizsa – zongoratanár; Állami Zeneiskola, Kőszeg – zongora- és szolfézstanár);

Lovass Lajos (Nádudvar, 1936. május 19.) énekművész (Debreceni Kodály Kórus);

Markovich Judit (Bácsborsod, 1936. szeptember 27.) zeneiskolai zeneelmélet-,

szolfézs-és fuvolatanár (Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola - tanulmányi vezető; Állami Zeneiskola, Szentendre – igazgató helyettes is; Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola – fuvola-, furulya- és klarinéttanár);

Mátai Györgyi (1936) újságíró, zenekritikus. Többek között az Operaélet

és Táncművészet című lapokban publikált. Írásait objektív kritikai szemlélet, korrekt tájékoztatás és anyanyelvünk kiváló használata jellemezte;

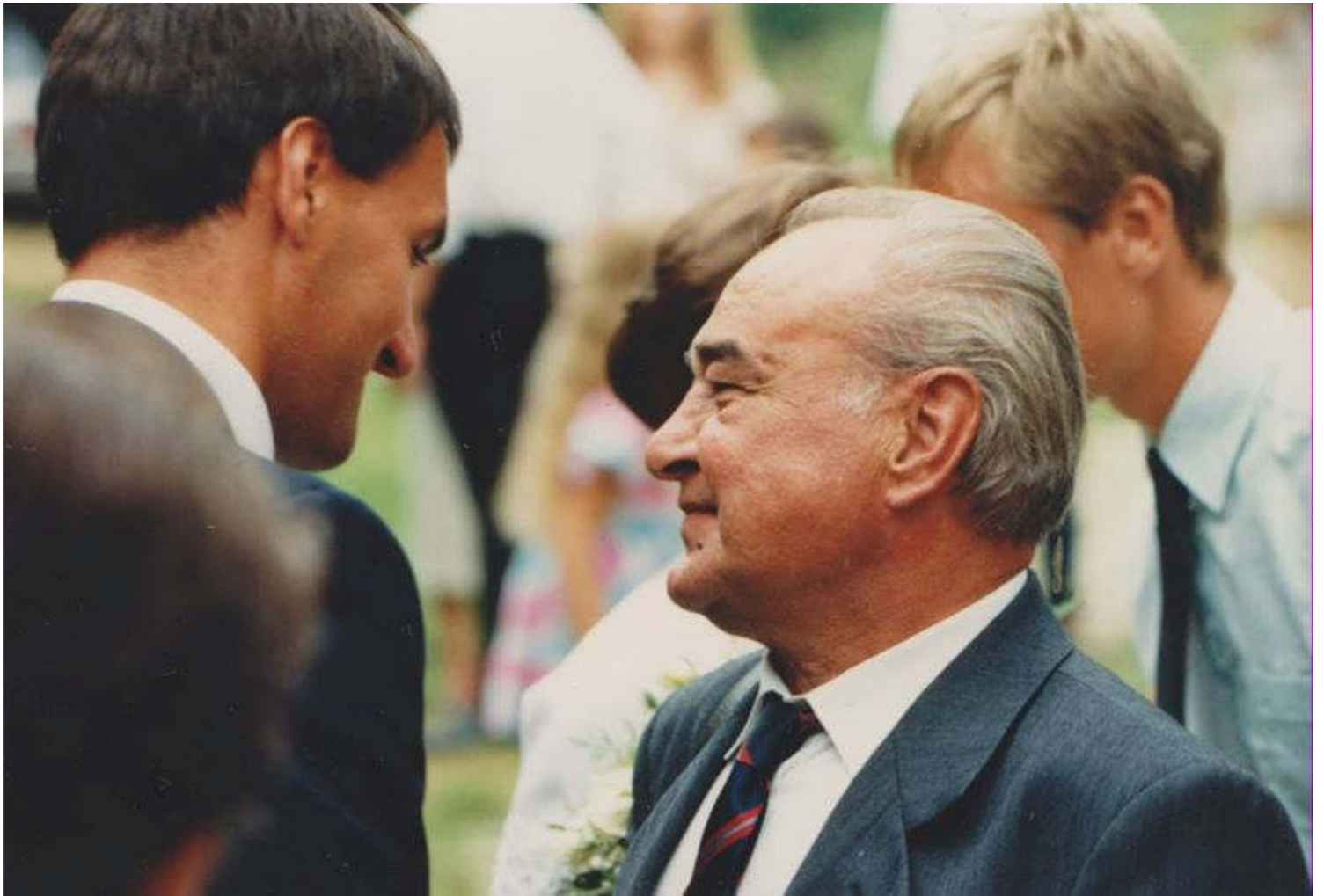
Medveczky András (Budapest, 1936. május 5. - 2014) kürtművész, tanár. Tanulmányait 1955 és 1960 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola kürt tanszakán folytatta Romagnoli Ferenc növendékeként. 1960-tól 1997-ig a Magyar Állami Operaház és a Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekarának első kürtöse, 1962-től az együttes megszűnéséig, 1989-ig a Budapesti Fúvósötös tagja, 1963 és 1974 között a Magyar Kamarazenekar első kürtöse. 1980-tól 2003-ig a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola kürttanára;

Mátyás Csaba (Kapoly, 1936. október 8.) zeneiskolai hegedű- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Pápa - hegedűtanár; Simonffy Emil Állami Zeneiskola, Debrecen – hegedűtanár; Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar - zenekari művész; Állami Zeneiskola, Hajdúböszörmény - hegedűtanár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Debreceni Tagozata – metodikatanár);

Mészáros Ferenc (Karcag, 1936. november 21.) zeneiskolai hegedű- és szolfézstanár, karmester, karnagy (Karcag Városi Énekkar karnagya és a Városi Kamarazenekar alapító karmestere; Állami Zeneiskola, Karcag - hegedű- és szolfézstanár, uo. vonóostanszak vezető; Karcagi Ipari Szakmunkásképző Intézet vegyeskarának, a Gábor Áron Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola Női Karának, továbbá a Mezőgazdasági Szakközépiskola Fiúkórusának karnagya;

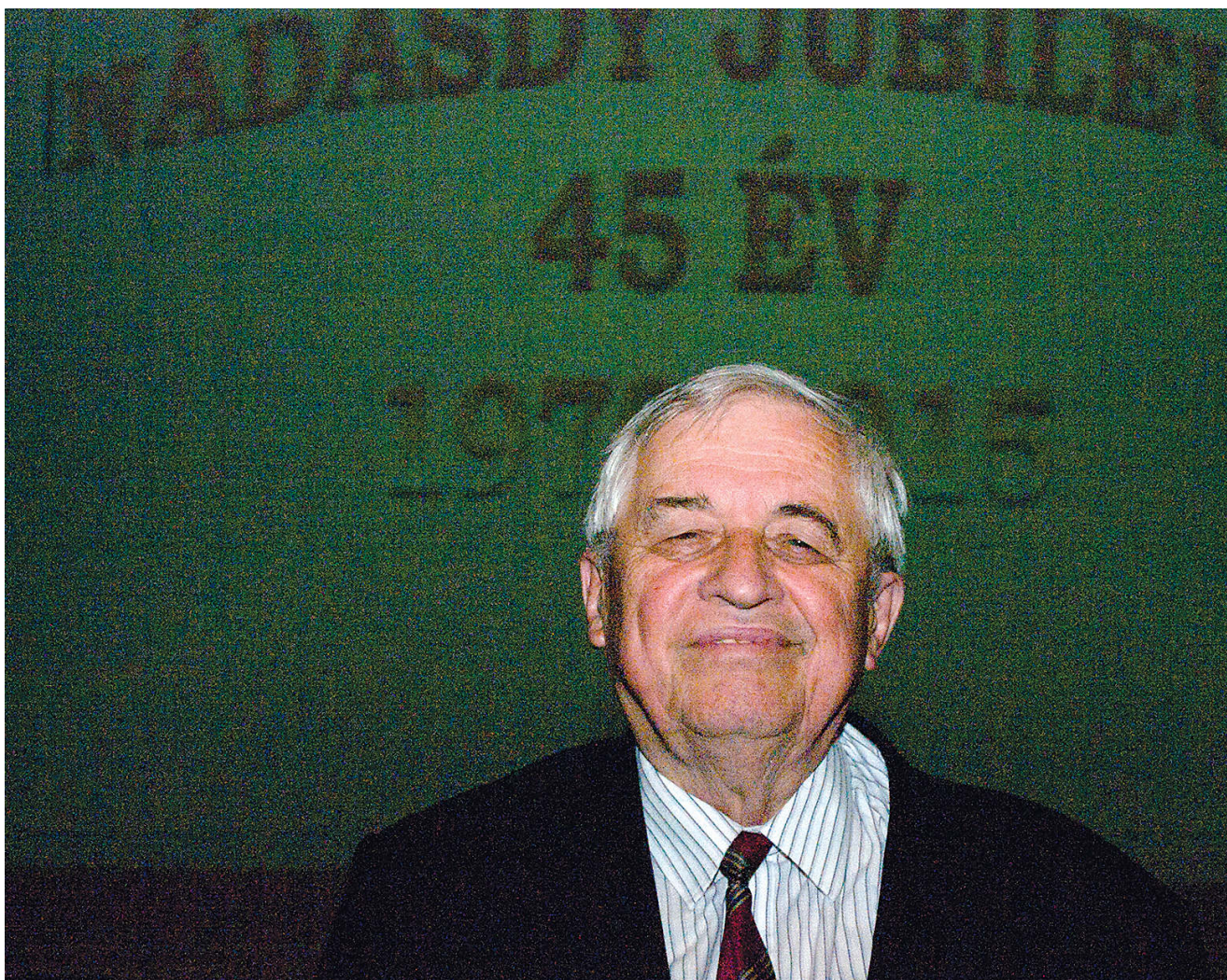
Molnárné Németh Ilona (Győr, 1936. december 30.) énekkari művész (Pécsi Nemzeti Színház; Oratórikus Kórus, Győr, Budapesti Kórus);

Cs. Nagy Tamás (Újfehértó, 1936. március 4. - 2001) történelem-, ének-zene- és szolfézstanár (Általános Iskola, Abony – ének-zenetanár; Körzeti Állami Zeneiskola, Abony – szolfézstanár; Állami Zeneiskola, Vác – igazgató);

Cs. Nagy Tamás (1936-2001) és fia

Nemes László (Pápa, 1936. szeptember 21. –) Gordonkatonár, igazgató,

(budafokteteny.hu)

karmester, tanulmányi igazgató, címzetes igazgató, tiszteletbeli elnök. Több zenei szervezet, intézmény és együttes létrehozója, megalapítója.

Zenei tanulmányok

- 1949-1955 Bartók Béla Zeneiskola, Pápa
- 1955-1958 Győri Zenei Konzervatórium, gordonka szak
- 1958-1961 Győri Zeneművészeti Szakiskola, Tanárképző tagozat, gordonka-szolfézs szak
- 1972 Népművészeti Intézet, karmesterképzés

Munkahelyek

- 1955-1962 Pápai Bartók Béla Zeneiskola, gordonka tanár
- 1955-1962 Közgazdasági Technikum Leánykórusának és a Türr István Gimnázium Ifjúsági Zenekarának karnagya
- 1956-1964 Győri Filharmonikus Zenekar, zenekari művész, gordonka
- 1962-1964 Győri Liszt Ferenc Zeneiskola, tanár

- 1964-1970 BM Duna Szimfonikus Zenekar, zenekari művész
- 1965-1970 Fővárosi Zeneiskola Szervezet 6. körzeti (Budafoki tagiskola) Zeneiskola, gordonka tanár; az oktatás beindítása, megszervezése Budafokon
- 1966-1969 Szegedi Szabadtéri Játékok Zenekara, zenekari művész
- 1965-1970 Budafoki Ifjú Zenebarátok Klubjának vezetése
- 1965-1970 Zeneiskolai Zenekar szervezése, vezetése
- 1970 XXII. kerületi Zeneiskola megalapítása
- 1970-1999 XXII. kerületi Zeneiskola, igazgató (1992 Nádasdy Kálmán Zeneiskola, 1996 Nádasdy Kálmán Művészeti és Általános Iskola)
- 1970- mai napig XXII. kerületi Zeneiskola, gordonka- és kamarazene tanár
- 1975 Budafoki Ifjúsági Zenekar megalapítása
- 1975-1985 Budafoki Ifjúsági Vonószekerek vezetése, karnagy
- 1985-1993 Dohnányi Szimfonikus Zenekar, karnagy (1987-től Budafoki Dohnányi Ernő Szimfonikus Zenekar)
- 1993-2000 Budafoki Dohnányi Ernő Szimfonikus Zenekar, alapító igazgató
- 1980-1986 Országos Pedagógiai Intézet, szakközépiskolai referens
- 1990 Magyar Zene- és Művészeti Iskolák Szövetsége alapítása
- 1990-2002 Magyar Zene- és Művészeti Iskolák Szövetsége, elnök
- 1999-2000 Budapesti Fesztiválzenekar, ügyvezető igazgató
- 1993-2000 Mozart Ifjúsági Iskolai Zenekar alapító művészeti vezető
- 2001-2013 Kőbányai Művészeti Szakiskola, tanulmányi igazgató

Nemes László zenepedagógiai pályája 1955-ben indult a Pápai zeneiskolában, ahová rögtön a konzervatórium elvégzése után hívták vissza gordonka tanárnak. Az 1957-1958-as tanévben zenetanári kinevezést kapott az iskolában. 1962-től 1964-ig a Győri Liszt Ferenc Zeneiskola tanára volt. 1956-tól 1964-ig félhivatásos Győri Filharmonikus Zenekarban játszott gordonka művészként. 1964-től 1970-ig a BM Duna Szimfonikus Zenekar művésze volt. 1964-től a Fővárosi Zeneiskolai Szervezet 6. számú körzeti zeneiskolához tartozó budafoki kihelyezett tagozaton folytatta tanári tevékenységét. 1970-től a Budafoki Zeneiskola alapító igazgatója, és mind a mai napig tanára. 1975-től karnagyként vezette a Budafoki Ifjúsági Zenekart, amely 1985-ben szimfonikus zenekarrá alakult, 1987-ben felvette Dohnányi Ernő nevét és 1993-ban hivatásos együttesé vált, melynek első igazgatója Nemes László lett. Az intézmény beindulásával majd fokozatos fejlődésével az addig a fővárosra jellemző zongora centrikus oktatással szemben egy korszerű szemléletű széles struktúrájú intézményt hozott létre, melyhez fiatal ambiciózus tanárokat vett maga mellé, akik úgy az oktatásban, mint a módszerekben csatlakoztak az igazgató terveinek megvalósításához. 1980-ban, iskolavezetői munkája részeként nagy jelentőségű pedagógiai kísérletet indított el, amely elsőként az országban, megalapozta a társművészeti oktatást a zenei tanszakok mellett. A hat éven át folyó kísérletet az oktatási és művelődési minisztérium eredményesnek és sikeresnek nyilvánította, így a XXII. kerületi zeneiskola hivatalosan is művészeti iskolává minősült át és ezzel Magyarországon egy új iskolatípus jött létre. A művészeti oktatás bevezetése mellett a zeneoktatás népzenei tanszakokkal és jazz-tanszakokkal bővült. Nemes László kezdeményezésére 1990. március 14-én

megalakult az ekkor már Nádasdy Kálmán Művészeti Iskolában a Magyar Zeneiskolák Szövetsége, amelynek elnöki tisztségét 2002-ig töltötte be. Magyar Zeneiskolák Szövetsége elnökeként kiemelkedő szerepet vállalt az 1993. évi közoktatásról szóló törvény zene- és művészeti iskolákra vonatkozó véleményező és kodifikációs munkájában, a 11/1994. a közoktatási intézmények működését meghatározó miniszteri rendelet véleményezésében, majd az alapfokú művészetoktatás tantervi munkálataiban való közreműködésében. A Magyar Zeneiskolák Szövetsége Nemes László elnöksége alatt 1992-től a Fővárosi Pedagógiai Intézettel összefogva beindította az első években a zenepedagógusok, majd a többi művészeti területen oktató pedagógusok részére is a széleskörű pedagógus továbbképzési programot. A szövetségnek köszönhetően indult be az átfogó művészetpedagógiai élet, amely mozgósította az igazgatókat, zenepedagógusokat, tartalmi megújulásra, később az alapfokú művészeti iskolák tevékenységének a művészeti nevelés fontosságának a magyar közoktatásban történő elismertetésére. 1993-tól 2001-ig Nemes László volt a Budapesti Műszaki Egyetem Közoktatási Vezetőképzőn a zene- és művészetoktatási igazgatók szakmai gyakorlatvezető igazgatója. Ugyancsak Nemes László vezette a művészetoktatás területén tevékenykedő közoktatási szakértők továbbképzésén a gyakorlati foglalkozásokat, előadásokat. Ő maga is közoktatási szakértőként számos intézmény ellenőrzésében, minősítésében vett részt. 1991-től Nemes László vezetésével kerültek megrendezésre a Művészeti Nevelési Kongresszusok, a nevelési, pedagógiai, módszertani kérdések megtárgyalására, a nevelés-oktatás hazai és nemzetközi eredményeinek megismerésére, a magyar művészetoktatás helyzetének elemzésére, a problémák feltárására;

Németh Géza (Beregszász, 1936. július 23.) brácsaművész-tanár, a Bartók

vonósnégyes alapító tagja. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán tanult brácsát Lukács Pálnál, de mesterei voltak még Weiner Leó és Mihály András is. 1957-től 1960-ig a Magyar Állami Operaház zenekarában brácsázott, 1960-tól szólamvezető, szólóbrácsás volt. Tagja volt a Bartók Vonósnégyest 1957-ben megalapító kvartettnek (Komlós Péter – első hegedű, Devich Sándor – második hegedű, Mező László gordonka társaságában). 1962-ben elnyerte a genfi brácsaverseny első helyezését. 1980-ban a Zeneakadémia kamara tanszékének tanára lett. Vonóstrióban Kovács Dénes és Banda Ede muzikuspartnere volt. Több nemzetközi brácsa- és vonósnégyes-verseny zsűrijében volt tag;

Nigóné Papp Anna (Budapest, 1936. augusztus 18.) középiskolai énekzenetanár, karnagy (Fővárosi Lorántffy Zsuzsanna Ének-zenei Általános Iskola, Dózsa Általános Iskola, Szombathely; Tanítóképző-Tanárképző Főiskola, Szombathely - tanár);

Oberfrank Géza (Budapest, 1936. január 26. – Budapest, 2015. január 12.)

karmester. 1961-ben szerzett karmesteri diplomát a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán. 1961-től 1980-ig az Magyar Állami Operaház tagja, közben 1973-tól 1976-ig Berlinben a Komische Oper főzeneigazgatója, Walter Felsenstein vezető zenei munkatársa. 1976-tól 1983-ig a Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar vezető karmestereként állandó szereplője volt a koncertéletnek és egyben 1980-tól 1983-ig a Budapesti Operettszínház művészeti vezetőjeként is működött. 1983-tól 1989-ig Szegeden főzeneigazgató, a Szegedi Szimfonikus Zenekar igazgató karnagya és a Szegedi Nemzeti Színház operaigazgatója volt, számos előadást dirigált a Szegedi Szabadtéri Játékokon, szegedi operaprodukciókkal évente turnézott Nyugat-Európában. 1989-ben a budapesti Operaház zenei vezetését vállalta, a kilencvenes években főzeneigazgatója volt, majd címzetes főzeneigazgatója lett, az intézmény stúdióját irányította 2010-ig. Operák rendezőjeként is bemutatkozott, számos műfordítás fűződik nevéhez;

Pauk György (Budapest, 1936. október 26. –), magyar hegedűművész, a

(cn.iclassical-academy.com)

londoni Royal Academy of Music professzora. 1945-ben került be a Zeneakadémiára, ahol előbb Waldbauer Imre, majd Temesváry János volt a mestere. A művészképzőt Zathureczy Edénél végezte, aki meghatározó hatással volt stílusára. Mellettük Weiner Leó és Kodály Zoltán növendéke volt. 1952-től koncertezett. 1956-ban a főiskolán alakított vonósnégyesének brácsásával elhagyta az országot. Előbb Hollandiában élt, majd Yehudi Menuhin nógatójára, 1961-ben Londonban telepedett le. A brit fővárosban zenekarral Lorin Maazel vezényletével debütált. Nemzetközi szólista karrierje a Solti Györggyel való együttműködés után ívelt fel. Az 1980-as évektől Londonban kezdett tanítani, előbb a Guildhall Schoolban, majd 1987-től a Royal Academy of Musicon hegedűsök posztgraduális képzésében vesz részt. Mellette nyolc éven át a svájci Winterthurban is oktatott. A koncertezéstől 2007-ben vonult vissza. Bár repertoárja felöleli az egész hegedűirodalmat, különös előszeretettel játssza a 20. századi műveket. Hangszere a Massart-Stradivarius, 1714-ből;

Petheő Zsolt (Budapest, 1936. július 24.) zongoraművész-tanár, korrepetitor (Fővárosi Zeneiskola Szervezet - zongoratanár; Magyar Állami Operaház-vezető korrepetitor);

Pongrácz Péter (Győr, 1936. június 16 – Budapest, 2010. május 25.

(oboaművész-tanár). 1954-59 között a Zeneművészeti Főiskolán tanult, tanárai Gáti Zoltán és Scwáb Nándor voltak. 1956-ban, még az egyetemi tanulmányai alatt, ösztöndíjasként került az Operaházba, melynek 25 évig volt oboistája. Játszott a Liszt Ferenc Kamarazenekarban, a Mihály András vezette Budapesti Kamaraegyüttes tagjaként, valamint a Magyar Fúvósötös alapító tagjaként számos magyar kortárs zeneszerző művét játszotta. Negyven évig volt a Zeneakadémia tanára, tanszékvezetői és rektorhelyettesi posztot is betöltött;

Presitsné Nemes Nagy Marianne (Budapest, 1936. január 24.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Gyöngyös; Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola – zongora- és szolfézstanár);

Pröhle Henrik (Pozsony, 1936. június 8.) fuvolaművész-tanár. A budapesti

(info.bmc.hu)

József Attila gimnázium diákjaként párhuzamosan a Bartók Béla Zenei Szakközépiskolában Jeney Zoltánnál folytatta zenei tanulmányait. 1956-ban felvételt nyert a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolára, ahol 1961-ben végzett Hartai Ferenc növendékeként. Részt vett Aurèle Nicolet mesterkurzusán. 1957-től első fuvolista a MÁV szimfonikus zenekarban, 1961-től a Magyar Állami Operaház és a Budapesti Filharmóniai Társaság zenekarában. Az 1965-től rendszeresen játszott versenyműveket a Budapesti Filharmóniával, a Miskolci Filharmonikusokkal. Mintegy húsz magyar bemutató fűződik nevéhez, játszott mások mellett Petrovics Emil fuvolaversenyét és Fekete-Győri István, Kalmár László neki írt darabjait, amiket a Magyar Rádió zenei felvételeken rögzített. Tanári pályája a Győri Zenei Szakközépiskolában 1964-ben indult, majd folytatódott 1971-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Győri Tagozatán. 1975-től a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán docens, 1992-től egyetemi tanár. 1996 és 2006 között a fúvós tanszék vezetője volt. A magyar zenepedagógiai élet aktív részese, az Országos Zenepedagógiai Szakosztály fafúvós tagozatának vezetője. Tantervek írásában, továbbképzések, fuvolás találkozók szervezésében és közreműködésében vett részt. Átiratai és közreadásai jelentek meg a Zeneműkiadónál, e tevékenységével a fuvolairodalom repertoárjának bővítésében vállalt jelentős szerepet. Jeles tanítványa, Fülepp Márk fuvolaművész írja 75. születésnapjának köszöntőjében: *„Tudom, hogy bármikor meglátogathatom, fellépéseim előtt megkereshetem. Ebben is példa előttünk: nem csak énekeseknek fontos az állandó külső ellenőrzés, hangszeres játéknál ez éppoly jól eső és hasznos. Annak ellenére, hogy a tanítástól lassan, de megelégedéssel, békességesen elbúcsúzott, széleskörű szakmai jelenléte változatlan és mindig érdeklődéssel van növendékei iránt.”*

Rákossy Péter (Nagyatád, 1936. október 19. -) középiskolai tanár, kiadói igazgató (Magyar Zeneművészek és Táncművészek Szakszervezete – titkár; Művészeti Szakszervezetek Szövetsége – titkár; HUNGAROTON Magyar Hanglemezgyártó Vállalat – kiadói igazgató);

Regenhart Pál (Rákospalota, 1936. február 7.) hegedűművész-tanár (Magyar Állami Hangversenyzenekar; Fővárosi VI. kerületi Állami Zeneiskola – hegedűtanár);

Rissai Ibolya (Újpest, 1936. január 2.) zongora- és szolfézstanár (Fővárosi IV. kerületi Állami Zeneiskola – zongoratanár);

Róth József (Veszprémvarsány, 1936. március 17.) zenekari gordonművész-tanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Győr – igazgatóhelyettes; Győri Filharmonikus Zenekar – gordonszólam-vezetőhelyettes; Győri Pedagógus Kórus – énekkari művész);

ifj. Rózsa Árpád (Győr, 1936. április 26.) ütőhangszeres művész-tanár (Postás Szimfonikus Zenekar);

Rozsnyay Tiborné Vasvári Erzsébet (Budapest, 1936. november 2.) zongoraművész-tanár (Állami Zeneiskola, Szombathely; Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola – tanszakvezető is);

Sándor Györgyné Gladics Margit (Miskolc, 1936. június 6.) zongora- és szolfézstanár (Ének-zenei Általános Iskola, Rudabánya; Állami Zeneiskola Kihelyezett Tagozata, Rudabánya – tagozatvezető is; Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Miskolc – zongoratanár);

Sch-né Petreczky Edit (Budapest, 1936. április 10.) zenekari gordonkaművész-tanár (Fővárosi Operettszínház Zenekara; Fővárosi Zeneiskola Szervezetet - gordonkatanár; Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar);

Sinkóné Hortobágyi Éva (Békéscsaba, 1936. augusztus 13.) általános iskolai ének-zenetanár (Juhász Gyula Tanárképző Főiskola 1. sz. gyakorló Általános Iskolája, Szeged – ének-zene szakvezető tanár; Mozart Kórus – karnagy);

Sinkovits Georgette (Brüsszel, 1936. május 5.) karnagy, középiskolai ének-zenetanár, dramaturg (Tanárképző Főiskola, Pécs – tanár; Országos Filharmónia-dramaturg); A karénekes hangképzés c. jegyzet és példatár szerzője;

G. Somos Margit (Beled, 1936. április 20.) zeneiskolai igazgató, karnagy (Ének-zenei Általános Iskola, Veszprém – tanár; Állami Zeneiskola, Várpalota – igazgató; a Várpalotai Bányászkarórus vezetője);

Szabó Csaba (Ákosfalva, 1936. április 19. – Szombathely, 2003. május 23.)

erdélyi magyar zeneszerző, zenetörténeti szakíró, népzenekutató. Marosvásárhelyen érettségizett a Zenei Líceumban (1953), majd a kolozsvári Gh. Dima Zenekonzervatóriumban szerzett diplomát zeneszerzés szakon (1959). Marosvásárhelyen Tróznér József, Kolozsváron Jodál Gábor tanítványa. 1959–67 között a marosvásárhelyi Állami Székely Népi Együttes karmestere, közben 1963-tól a Szentgyörgyi István Színművészeti Főiskola adjunktusa (1987-ig). 1969–75 között tagja volt a Művelődés szerkesztőbizottságának; közreműködött szakmai tanfolyamok, kórustalálkozók szervezésében. Szerkesztette a Zenetudományi írások első kötetét (Bukarest, 1977). 1988-ban áttelepült Magyarországra, Szombathelyen a Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskolán tanár, egy ideig tanszékvezető volt. Sokoldalú munkásságában szorosan összefonódik a zeneszerzés, a zeneírás és a nevelői munka. Gyakran közölt zenei vonatkozású tanulmányokat, publicisztikát. Zenekutatóként és zeneszerzőként elmélyülten foglalkozott a népi éneklés hagyományaival: az ő előadásai, dolgozatai révén jutott el a köztudatba a szászcsávási harmóniás éneklési mód; ezt mélyíti el a 18. századi erdélyi magyar harmóniás énekek 2001-es kiadása révén. Zeneszerzői munkássága is sokrétű: nagyszabású vokál-szimfonikus művektől a dalciklusokig, zenekari művektől a kamarazene-darabokig sokféle műfajban és sokat alkotott;

Szabó Gábor (Budapest, 1936. március 8. – Budapest, 1982. február 28.)

magyar dzsesszgitáros és zeneszerző. Ő volt az első olyan magyar dzsesszmuzsikus, aki nemzetközileg elismert és népszerű. Művészetének adózva 1992-ben a Magyar Jazzszövetség megalapította a Szabó Gábor-díjat, amelyet minden évben olyan művész kap meg a Magyar Kulturális Alapítvány;

Szászné Beke Izabella (Budapest, 1936. október 4.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Nagykanizsa- zongoratanár; Fővárosi 4. sz. Körzeti Zeneiskola – zongoratanár; Állami Zeneiskola, Nagykanizsa – zongora- és szolfézstanár – uo. igazgató helyettes is; Fővárosi VI. kerületi Állami Zeneiskola – zongoratanár);

Szelényi Pál (Csorvás, 1936. július 11.) magyar- és ének-zenetanár (Általános Iskola, Szigetvár; Veszprém Megyei Népművelési Tanácsadó – főelőadó; Veszprém megyei Tanács Művelődésügyi Osztály – főelőadó; Szerdahelyi János (1906)

Szentirmai Antal (Budapest, 1936. december 2.) nagybőgőművész-tanár.

Zongora tanulmányai mellett kezdett el nagybőgőzni Sellei Gyulánál. A Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, ennek elvégzése után a Liszt Ferenc

Zeneművészeti Egyetem Tanárképző tagozatának hallgatója lett Montag Lajos növendékeként, 1962-ben fejezte be tanulmányait. 1957-58-ban a Postás Szimfonikus Zenekar tagja volt. 1958-60-ig az Operaházban működött, majd 1960-ban lett az Operaház Zenekarának tagja. 1964-től A Magyar Állami Operaház és Filharmóniai Társaság szólamvezetője volt, egészen nyugdíjazásáig 1997. decemberéig. 1964-ig német vonófogással játszott ezután tért át a francia fogásmódra. 1960-64-ig a Közlekedési Szakszervezet Zeneiskolájában, az 1975-79-es években a IX. kerületi Állami Zeneiskolában tanított. 1982-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Tanárképző Intézetének (a Főiskolának) tanára. 1997-től docens. Számos szóló fellépése volt, Egyetemi Színpad, szóló estek, Magyar Rádió élő adás, stúdió koncert;

Szomory György (Budapest, 1936. március 20.) zenetanár, zenei szakíró, szerkesztő (Munkaközösségi Zeneiskola, Aszód – zongora- és szolfézstanár; Pesti Műsor Szerkesztőség- rovatvezető; Operaélet – főszerkesztő);

Sztankov Sztefán Marinov (Alexandrovo, 1936. május 17.) harsonaművész-tanár (Zeneművészeti Szakközépiskola, Pécs - tanár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Pécsi Tagozata – tanár; 3. sz. Általános Iskola és Zeneiskola, Szentlőrinc – tanár; Állami Zeneiskola, Mohács – tanár; Pécsi Szimfonikus Zenekar – zenekari művész);

Szűcs József (Mezőberény, 1936. január 11.) zeneiskolai tanár (Csermál Antal Állami Zeneiskola, Veszprém – tanár és igazgató helyettes; Állami Zeneiskola, Tatabánya – igazgató);

Takács Erzsébet (Abaújszántó, 1936. szeptember 23.) zongoratanár (Erkel Ferenc Zeneiskola, Miskolc);

Tibold Iván (1936-1994) nagybőgőtanár. Szombathely zenei kultúrájának

(vaol.hu)

kiemelkedő személyisége volt, aki 1964-től három évtizeden át vezette a Bartók Béla Zeneiskolát. Múlhatatlan érdemei vannak a város új zeneiskolájának és hangversenytermének felépülésében, a hivatásos szimfonikus zenekar létrejöttében, a zeneművészeti szakközépiskola megalapításában, a megyei zeneiskolai hálózat megteremtésében, a Nemzetközi Bartók Fesztivál és Szeminárium Szombathelyre kerülésében, az Országos Koncz János Hegedűverseny megszervezésében, a kortárs zenei és a régizenei kultúra támogatásában, a Capella Savaria együttes megalakulásának és működésének segítségével. A zeneoktatás országos feladataiból is jelentős részt vállalt. Tagja volt az Országos Tantervi Reformbizottságnak, a Művészeti Szakszervezetek Szövetsége Országos Zenepedagógus Szakosztály Választmányának, a Parlando zenepedagógiai folyóirat szerkesztőbizottságának és egyik alapítója a Kodály Társaságnak;

Tokaji Andrásné Sopronyi Ágota (Budapest, 1936. május 11.) zongoratanár (Fővárosi 1. sz. Körzeti Zeneiskola; Fővárosi IV. kerületi Állami Zeneiskola; Fővárosi V. kerületi Állami Zeneiskola);

Dr. Tóthpál József (Hódmezővásárhely, 1936. március 13.) tanár, művelődéskutató. Tanulmányait a Szegedi Tanítóképzőben, a Szegedi Tanárképző Főiskolán és az ELTE bölcsészettudományi karán végezte. 1958 és 1969 között a Csongrád Megyei Könyvtár igazgatóhelyettese, 1969-től 1972-ig a szegedi Bartók Béla Művelődési Központ igazgatója, 1975/76-ban a Szegedi Tanárképző Főiskola közművelődési tanszékvezető docense. 1976 és 1980

között a Művelődési Minisztérium közművelődési főosztályvezető-helyettese, 1980-tól 1990-ig a KÓTA főtitkára, 1990 és 1994 között ügyvezető elnöke. 1991-től 1996-ig a Magyar Zenei Kamara, illetve a Magyar Muzsikusz Fórum titkára, 1996-tól elnöke. 1993 és 1997 között a Filharmónia igazgatója, 1998/99-ben a Janus Pannonius Tudományegyetem tudományos főmunkatársa, 1999-től a Veszprémi Egyetem Pápai Pedagógiai Kutatóintézetének tudományos főmunkatársa. 2000 óta a Zene-Zene-Tánc című folyóirat felelős szerkesztője;

Török Mária (Budapest, 1936. december 5.) zenetanár, zenei szerkesztő (Fővárosi Zeneiskola Szervezet – zenetanár; Magyar Rádió – zenei szerkesztő, uo. Könnyűzenei rovatvezető is);

Ungvári Tamás (1936) nagybőgőművész-tanár. Tanára Bonyhádi József volt. 1956-1957-ben az Operettszínház, 1957 és 1969 között a Magyar Állami Hangversenyzenekar tagja volt. 1967-től 1969-ig szólóbőgős és segédkarmester volt a salzburgi Camerata Academia zenekarában. Karmester-, zeneszerző-, és elektronikus, valamint komputerzenei tanulmányokat végzett, tanárai voltak: Dean Diox, Végh Sándor, Ligeti György, Iannis Xenakis. 1969-ben Stockholmba költözött, érdeklődése a zeneszerzés, majd egyre inkább az elektroakusztikus és komputerzene felé fordult. A Magyar Tudományos Akadémia Kísérleti Zenetudományi Kutatócsoportjának tanácsadója;

Várady Ivánné (Pálosvörösmart, 1936. május 30.) szolfézstanár;

Dr. Várnai Ferenc (Horváthertelend, 1936. február 12.) bölcsészdoktor, középiskolai ének-zenetanár, karvezető, népzene kutató, zeneszerző, zenei író, a Magyar Fúvószenesi Szövetség Ügyvezetői tagja (Járási Tanács, Pécsvárad – népművelési felügyelő; Népművelési Tanácsadó, Pécs – művészeti előadó, zenei szakreferens; Baranya Megyei Tanács Művészeti Osztály, Pécs – megyei ének-zenei vezetési szakfelügyelő, megyei oktatási és közművelődési ének-zenei szakfelügyelői munkaközösség vezető);

Vázsonyi Bálint (Budapest, 1936. március 7- Bloomington (USA), 2003.

(www.lib.umd.edu)

január 17.) zongoraművész, zenepedagógus, zenei író, publicista. Tanulmányait a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán kezdte. 12 évesen már nyilvános hangversenyen játszott. Az 1956-os forradalom után emigrált, 1959-ben az Egyesült Államokban telepedett le. Tanulmányait Floridában, Dohnányi Ernőnél folytatta, aki kivándorlását is segítette; később professzorának első életrajzírója lett (*Dohnányi Ernő*. Budapest: Zeneműkiadó, 1971).

Kezdeményezte, hogy Budapesten utcát nevezzenek el Dohnányiról. Az Indiana Egyetem professzora, a New World School of the Arts (Miami) zenei fakultásának dékánja. Zongora mesterkurzusokat vezetett a Harvard és a Yale Egyetemen, valamint a New England i konzervatóriumban;

Veöreös Enikő (Győr, 1946. június 5.) középiskolai ének-zenetanár, karvezető, zenei könyvtáros (Országos Széchenyi Könyvtár Zeneműtára – tudományos munkatárs;

Wasztl Jánosné Sándor Jolán (Sárbogárd, 1936. november 25.) zenetörténész, zeneelmélet-tanár (Állami Zeneiskola, Pápa; Zeneművészeti Szakközépiskola, Győr);

Zoltainé Buzás Katalin (Törökszentmiklós, 1936. április 26.) zongora- és szolfézstanár (Bartók Béla Állam Zeneiskola, Szolnok; Kodály Zoltán Állami Zeneiskola, Törökszentmiklós – zongoratanár, tanszakvezető és uo. igazgató is);

75 éve született (1941)

Aldobolyi Nagy Katalin (Budapest, 1941. október 24.) zenekari gordonkaművbész, tanár (MRT Szimfonikus Zenekara, Magyar Állami Operaház/ Filharmóniai Társaság Zenekara);

Apagyi Mária (Kassa, 1941. október 11.) zenetanár, zongoraművész.

Férjével, Lantos Ferenc festőművésszel

Tanulmányait Kaposvárott kezdte, majd 1964-ben végzett a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Zenetanárképző Intézetének pécsi tagozatán, zongoraszolfézs szakon. 1965-1985 között a komlói Erkel Ferenc Zeneiskola tanára volt. 1969-ben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Zenetanárképző Intézetének pécsi tagozatán, oboa szakon végzett. 1985-1992 között a pécsi Apáczai Nevelési Központ Művészeti Iskola zenei vezetője volt. 1990-1994 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem improvizáció tanára volt. 1992 óta Pécsen a Martyn Ferenc Szabadiskola zenei vezetője. 1993-2004 között a Janus Pannonius Tudományegyetem zongora és improvizáció tanára volt. 1968-tól a zenei és vizuális művészeti oktatás integrált rendszerét dolgozta ki férjével. 1984 óta improvizációs mesterkurzusokat vezet. 1988-ban megrendezték az I. országos zeneiskolai improvizációs találkozót. 1990 óta kamarazene-koncerteken szerepel. 1998-ban kidolgozta az alapfokú művészeti oktatásba bevezetett improvizáció tantárgy 12 évre szóló tantervét. 2004-ben elkészítette *Zongora-álmom* című zongoraiskoláját;

Balán Zsuzsanna (Budapest, 1941. április 5.) hegedűtanár (Fővárosi VI. kerületi Állami Zeneiskola – gyakorlóiskolai vezetőtanár, Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest);

Beleznay Tibor (1941) kürtművész-tanár (Magyar Állami Operaház, Budapesti Filharmóniai Társaság, Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola és Gimnázium kürt- és kamarazene tanára);

Bencze Miklós (1941) nagybőgőművész-tanár. Tanulmányait Sellei Gyulánál, Montag Lajosnál és Tibay Zoltánnál kezdte Budapesten, majd Weimarban H. D. Wenkelnél folytatta, és Kölnben Paul Breuernél fejezte be. Először a budapesti Opera házában dolgozott 1965 és 1970 között, majd Duisburgban szintén az Operaházban és az ottani Szimfonikus Zenekarban játszott. Később a Westfälische Symphoniker tagja lett, közben pedagógiai tevékenységet is folytatott. Jelenleg a marli Philharmonia Hungarica tagja;

Berényi Bogáta (Mezőtúr, 1941. március 5.) középiskolai ének-zenetanár, karvezető, zongoratanár (Bartók Béla Zeneiskola, Szolnok - zongoratanár, Szolnoki Bartók Béla Kamarakórus-karnagy, Juhász Gyula Tarnárképző Főiskola Ének-Zene Tanszék, Szeged, Dél-Magyarország, Szeged, -zenekritikus);

Berki László (1941–1997) primás, zeneszerző. 1960-ban került a Magyar Állami

Népi Együtteshez. 1967-től az Együttes primása. Országgh Tivadar tanítványa volt. Az 1970-es évek elején az Együttes zenekarával készült lemeze Arany-Szitár díjat nyert. A 100 tagú cigányzenekarban is primásként működött;

Bikfalvy Júlia (Székesfehérvár, 1941. július 1.) énekművész-tanár. A Liszt

Ferenc Zeneművészeti Főiskolán magánénekesi és tanári diplomát kapott dr. Sipos Jenő növendékeként. Munkahelyek: XXI ker. Állami Zeneiskola, Újpesti Zeneiskola, ETŰD Zeneművészeti Szakiskola, Weiner Leó Zeneművészeti Szakisközépiskola, Honvéd Művészegyüttes, Magyar Rádió, Stadt Theater Klagenfurt, Fiatalok Budapesti Operastúdiója- művészeti vezető. Leghíresebb növendékek: Rost Andrea, Szőke Nikoletta, Lukin Márta, Keszei Borbála, Hajdú András, Konkoly Balázs;

Bodor Anikó (Zenta, 1941. június 15.) népzene kutató, tanár. Jogi tanulmányok Zágrábban és Újvidéken, művészettörténeti tanulmányok Stockholmban. Upsalában zenetudományi (1972), a belgrádi Zeneakadémia etnomuzikológia szakán népzene kutatói diplomát szerez (1982). Magiszteri fokozat zenefolklórból (Belgrád, 1984). Munkahelyei: zenetanár Bezdánban (1965), Eskilstunában (1970), Stockholmban (1971), az Újvidéki Rádió és Televízió munkatársa (1972-1973), a zentai alsófokú zeneiskola tanára (1975-1995), a Zentai Városi Múzeum munkatársa (1995-);

Bozóki Andrásné Nagy Irén (Budapest, 1941. február 6.) zeneiskolai zongoratanár (Tanárképző Főiskola 1. sz. Gyakorló Iskolája, Szeged, Liszt Ferenc Zeneiskola, Szeged, Csongrád megyei zongora szakfelügyelő, szaktanácsadó);

Cseri Győző Gáborné Hatvani Piroska (Szigetvár, 1941. szeptember 15.) zongora-, magyar- és ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Kiskunhalas-zongora; Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola, Kecskemét – zongora);

Csery Judit (Pécs, 1941. május 6.) szolfézs- és furulyatanár, karvezető (Zenei Általános Iskola, Szigetvár - ének-zenetanár; Kisegítő és Foglalkoztató Iskola, Pécs-nevelőtanár; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Pécs-szolfézs- és furulyatanár;

Czeizer Pálné Ábrahám Mária (Szeged, 1941. december 23.) zenekari gordonkaművész-tanár (Állami Zeneiskola, Kiskunhalkas; Fővárosi Operettszínház Zenekara, Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar);

Cziglényi László (Győr, Győr, 1941. november 2.) orgonaművész, tanár. Tanulmányait Gergely Ferencnél és Pécsi Sebestyénnél (orgona), Párkai Istvánnál (karvezetés) végezte a Zeneakadémián. 1962-67 Kun Béla Ének-zenei Általános Iskola, Győr-énektanár; 1967: Zeneművészeti Szakközépiskola, Győr tanár és uo. igazgató is, 1985-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Győri Tagozatán tanít; 1957-62: a budapesti Szt. István bazilika, 1994-: a győri székesegyház orgonistája, az egyházmegye kántorképző tanára; Tervezőként részt vett a győri városháza és a Richter János Zeneművészeti Szakközépiskola orgonájának építésében. Tagja volt a Partlando Szerkesztőbizottságának is;

Dr. Dávid Tamás (Budapest, 1941. október 20.) jazz-zongoraművész, ügyvéd (A Benkó Dixiland Band alapító tagja, zongoristája);

Delleyné Halama Piroska (1941) középiskolai énektanár és karvezető;

Dobos Attila (Budapest, 1941. április 27.) zeneszerző, táncdalénekes,

(reginagyslagerek.network.hu)

fogorvos; Legnépszerűbb szerzeményei: Se veled, se nélküled Hoffer György Isten véled édes Piroskám (Aradszky László), Annál az első ügyetlen csóknál (Aradszky László), Kövek a vízparton (Dobos Attila), Rózsák illatozzatok (Dobos Attila), A boldogságtól ordítani tudnék (Dobos Attila), Mama (Mary Zsuzsa), Minden ember boldog akar lenni (Harangozó Teri);

Dobránszky Zsuzsanna (Munkács, 1941. október 11.) énekes, tanár.

Férje, Miller Lajos és kutyusuk társaságában (www.eszemiszom.hu)

Énektanulmányait 1961–1967 között a Zeneművészeti Főiskolán *Révhegyi* Ferencné és *Kutrucz Éva* irányításával végezte. 1967-től az Operaház magánénekeseként;

Dudás Lajos (Budapest, 1941. február 18.) klarinétművész-tanár.

(www.bmc.hu)

Zenei tanulmányait Budapesten, a Bartók Béla Konzervatóriumban és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán végezte 1958 és 1963 között. Az 1970-es évek

elején a Rajna parti Neusst válsztotta lakhelyéül, ahol hangversenyező művészként - és 2004-ig a helyi zeneiskola klarinét-szaxofon tanáráként is - működött. 1975 és 1985 között a neussi Rajna-vidéki Pedagógiai Főiskola docenseként oktatott. Jazz- és popzenészi karrierje mellett klasszikus zenei szólistaként is számtalan alkalommal bemutatkozott, többek között Carl Maria von Weber Klarinétötösével, Sztravinszkij klarinét szólódarabjaival és nem utolsó sorban Alekszandr Glazunov altszaxofonra írt versenyművével (a Neussi Kamarazenekar kíséretében). Tanári pályájának lezárása óta a Bodeni-tó mellett, Überlingenben él;

Duka Norbert (Zirc, 1941) nagybőgőművész-tanár. 14 évesen kezdte

meg nagybőgő tanulmányait. 1955-57-ben a Zeneakadémia Ifjú Tehetségek osztályában tanult Tibay Zoltán növendékeként, majd 1957-62-ig a Zeneakadémia hallgatója, szintén Tibay Zoltán növendékeként. 1958-ban, 17 évesen megnyerte az egyetem versenyét. Klasszikus tanulmányai mellett fiatal éveiben jazzmuzsikusként járta Magyarországot és Európát, több jazz fesztiválon is részt vett. A jazz zenélés korszaka 1972-ben zárult le, miután az egyik koncertje után felvetették neki az ötletet, miért nem folytatja inkább a klasszikus zenélést. Így 1972-74 között az Akademie der Künste Berlin hallgatója, Rainer Zepperitz, kiváló nagybőgős, a Berliini Philharmonie I. szólóbőgőse növendéke volt. Tanulmányai még folyamatban voltak, amikor 1973-ban Herbert von Karajan meghívására a Berliini Filharmonikusoknál játszott, majd a Berliini Operház zenekarának tagja lett egészen a közelmúltig. 1979 és 1981-ben a Jungen Deutschen Philharmonie docense. 1980-ban adja ki első lemezét, a Hoffmesiter Kvartetteket. 1984-ben elnyeri a „virtuóz kamarazenész” címet. 1986-88-ban megalapítja és számos koncertet ad a Bottesini kvartettel. 1989-ben megjelenik Philipp Mollal közös hanglemeze, melyen bőgődarabok és átiratok hallhatók. Ezen időszakban a közlemúltig a Berliini Hanns Eissler Zeneakadémia tanára. Több kurzust tartott, itthon és külföldön egyaránt. Pedagógia munkássága: A Junge Deutschen Philharmonie docense, a Berliini Hanns Eissler Zeneakadémia docense egészen a közelmúltig.

Többször vezetett mesterkutatást hazánkban: 1982-ben Debrecenben, 2003-ban Debrecenben, 2004-ben a budapesti Zeneakadémián, ezen kívül Michaelsteinben (2005)- Klaus Trumpf mesterkurzusán volt meghívott tanár. 2003-ban a Festival Junger Künstler Bayreuth docense;

Fellegi Ádám (Budapest, 1941. december 30.) zongoraművész.

Zongoraművész-tanári diplomáját a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán szerezte kitüntetéssel (1958–1963), majd Paul Badura-Škoda, Jörg Demus és Alfred Brendel tanítványa volt (1966–1968). 1966-ban első díjat kap a Bécsi Internationaler Meisterkurs versenyén. 1962-től a Magyar Állami Operaházban korrepetitor. 1970-től 1990-ig az Országos Filharmónia állandó zongoraszólistája. 1973 és 76 között számos hanglemezt készített a Hungaroton kiadónál, főként Bartók, Schönberg, Berg, Sztravinszkij és kortárs magyar zeneszerzők műveiből. 1989 és 1996 között önálló, 50 perces televíziós műsorokat készít és vezet a Magyar Televízióban. 1992-ben Kodály Zoltán összes zongoraművét készíti el CD formában (kiadó a Hungaroton), 93-ban pedig 4 CD-s kiadvány készül Nyikoláj Medtner szonátaiból. 1994 óta lakáskoncerteket tart budapesti lakásában 30-30 érdeklődő, de például várandós anyukák és kisbabák számára is;

Ferencz József (Eger, 1941. július 15.) középiskolai tanár, orgonaszakértő, hangszerhangoló (Gép-és Műszeripari Szakközépiskola, Eger, Építők AGRIA Vegyeskara, Eger - énekari tag);

Fodor Gábor (Kápolna, 1941. december 1.) Zenekari fuvolaművész-tanár, szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Hajdúszoboszló-fuvolatanár; Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar; Óvónőképző Intézet, Sopron – tanár);

Fülöp Attila (Szombathely, 1941. július 2). opera-, dal- és oratóriuménekes,

(nava.hu)

tanár. 1961 és 1966 között a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Villamosmérnöki Karának hallgatója volt. Énektanulmányait 1965-től 1971-ig magánúton végezte: előbb Budapesten dr. Sipos Jenő, majd Berlinben Dagmar Lange Freiwald növendékeként tanult. 1968 és 1972 között a Magyar Hanglemezgyártó Vállalat hangmérnöke. 1971-ben a Magyar Állami Operaház ösztöndíjasa lett. 1972-től az Operaház magánénekes lírai és karaktertenor szerepkörben. 1996 és 2003 között az Operaház főtítkáraként tevékenykedett, 2003-tól 2005-ig az Operaház ügyvezető igazgatója;

Dr. Gerébné Jávora Márta (Budapest, 1941. augusztus 7.) hegedűtanár (Állami Zeneiskola, Szolnok; Fővárosi Zeneiskola Szervezet; Fővárosi VI. kerületi Állami Zeneiskola – igazgató, majd igazgató-helyettes);

Gombásné Flach Karolina (Miskolc, 1941. október 5.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár, korrepetitor (Egressy Béni Állami Zeneiskola, Miskolc-zongora; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Miskolc, - korrepetitor);

Gönczfalvi László (Herceghút, 1941. május 24.) zeneiskolai hegedűtanár, általános iskolai ének-zene- és magyartanár (Kölcsey Ferenc Általános Iskola, Mezőzombor - tanító); Petőfi Sándor Általános Iskola, Sátoraljaújhely - tanár; 5. számú Általános Iskola, Sátoraljaújhely - tanár;

Hátori Györgyné (Miskolc, 1941. december 7.) szolfézstanár, ének-zenetanár (Központi Általános Iskola, Kazincbarcika - ének-zenetanár; Kodály Zoltán Állami Zeneiskola, Kazincbarcika – zenetanár);

Hegedűs József (Szolnok, 1941. május 2.) operaénekes, tanár (Magyar Állami Operaház-magánénekes; Népszínház Operatársulata-magánénekes);

Hegyes Gabriella (Nyíregyháza, 1941. augusztus 21.) énekesnő, tanár. A debreceni zenei szakiskola ének szakán öt évet, a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola ének szakán két évet végzett, majd *Zádor Endrénél* tanult magánúton. 1967 óta a debreceni Csokonai Színház operaénekes;e;

Hormai József (Budapest, 1941. augusztus 10.) operaénekes-tanár. 1968 és 1975

között az Állami Népi Együttes szólistája, 1975-től a Magyar Állami Operaház magánénekes;e, közben 9 éven át vendégként a debreceni Csokonai Színház vezető tenorja. Több mint 40 opera főszerepét énekelte. 1995 óta a Szent István Király Zeneiskola és Zeneművészeti Szakközépiskola magánénekes-tanára;

Hruby Mária (Budapest, 1941. június 25.) hegedűtanár, zenekari hegedű- és mandolinművész, tanár (Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola; Fővárosi Operettszínház Zenekara – hegedű, mandolin);

Dr. *Hulin István* (Jászberény, 1941. május 30.) orvos, jazz-zongorista, zeneszerző, zenekarvezető, tanár (Bartók Béla Művelődési Központ, Szeged – zenekarvezető; Európai Jazz Szövetség – bibliográfiai kutatómunka);

Kiss László (Budapest, 1941. április 27.) trombitatanár (MN Zenei Szakközépiskola; Fővárosi V. kerületi Állami Zeneiskola; Állami Zeneiskola, Bicske-etyeki kihelyezett tagozat);

Kocsis Miklós (Ópályi, 1941. január 20.) magyar- és ének-zenetanár, tanító (Általános Iskola és Gimnázium, Nagyecséd – tanító és igazgató helyettes; Általános Iskola, Fábíánháza – igazgató);

Kopeczky Péter (1941) zenekari gordonka- és gordonművész-tanár. 1959-62 között a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában tanult: Frank Lajos és Szilvássy László voltak tanárai. Nagybőgő tanulmányait is a Bartók Béla szaktanárképzőn végezte 1962-65 között, tanára Bonyhádi József volt. 1962-67-ig a Dorogi Zeneiskola tanára, 1966-67 között a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának tagja. 1967 óta Svédországban él, 1968-80 a Göteborgi Szimfonikus Zenekar tagja, 1980 óta tanít koncertezik, és zenekart vezényelt;

Kótyé László (Budapest, 1941. március 20. – Budapest, 2009. május 8) súlyos

hegedűművész, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tanárának életpályája a koncertezés és a tanítás között oszlott meg. Tanulmányainak befejezésétől kezdve (tanárai Lányi Margit, Bihariné Kádár Klára majd Mihail Vajman voltak) tanított. 1966-tól volt a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tanára. Hét évet tanított a Tokiói Musashino Musicae Zeneművészeti Főiskolán vendégprofesszorként. 1989-től a Bartók Béla zeneművészeti Szakközépiskola tanára is volt. Tanítása mellett állandóan koncertezett. 2005-ben megkapta a Magyar Köztársasági Arany Érdemkereszt kitüntetést.

Ezek, a talán kissé száraz adatok is mutatják a zene iránti sokoldalú érdeklődését, elhivatottságát előadóművészként ugyanúgy, mint pedagógusként. Szeretném néhány személyes élményemet feleleveníteni. Először szakiskolai növendékként találkoztam vele. Mindketten Lányi Margit tanárnőhöz jártunk. Kótyé László akkor már akadémistaként látogatott vissza tanárnőjéhez. Mi kis

hegedűsök nagy tisztelettel néztünk fel rá. Pár évvel később újra találkoztunk. Ő is tanárom lett, hiszen tanársegéd volt Kovács Dénes tanár úrnál. Nagyon sokat tanultam Tőle. A Zeneakadémiára nagyon sok technikai hiányossággal kerültem. Kóté tanár úr nagy türelemmel és szeretettel ugyanakkor mindenfajta megalkuvás nélkül javította, fejlesztette hegedűs tudásomat. Máig is emlékszem a Sibelius hegedűversennyel kapcsolatos instrukcióira. Ezt a művet maga is kiválóan játszotta. Később kollégák lettünk mind a Zeneakadémián, mind pedig a Bartók Szakközépiskolában. Különösen emlékezetes számomra hihetetlen odaadása és fanatizmusa, amellyel növendékeit tanította, és az a határtalan szeretet, amellyel körülvette őket. A vizsgákon jobban izgult tanítványainál. Ugyanakkor mindig rendkívül igényes, olykor szigorú is volt velük, nem nézte el egyetlen hibájukat sem. Tanárként nagyon sikeres volt, jó néhány növendéke nyert első díjat különböző versenyeken. A zenei életnek és a hegedűpedagógiának is nagy vesztesége volt korai visszavonulása. Életműve növendékein keresztül tovább él.

Kertész István

(Parlando 2009/4.)

Kovács Gáborné Schiller Edit (Diósgyőr, 1941. április 10.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Sárospatak-zongoratanár; Állami Zeneiskola, Sátoraljaújhely - zongoratanár és tanszakvezető is;

Kovács Kálmán (Kismarja, 1941. november 26.) zenekari trombitaművész

(www.napkut.hu)

(Magyar Állami Operaház – I. trombita; Magyar Állami Hangversenyzenekar; Zeneművészeti Főiskola, Novi Sad- tanár);

Kovács Katalin (Budapest, 1941. szeptember 29.) zenekari hegedűművész- és szolfézstanár (Debreceni MÁV Filharmónikus Zenekar; Postás Szimfonikus Zenekar; Magyar Állami Operaház és Budapesti Filharmóniai Társaság);

Dr. Kovács Lajosné Kiss Ágnes (Temesvár, 1941. február 11.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Berettyóújfalu – tanszakvezető);

Kovács Lóránt (Győr, 1941. augusztus 10.) fuvolaművész, tanár. Tanulmányait

1959 és 1964 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola fuvola szakán, Hartai Ferenc növendékeként végezte. 1968-ban Freiburgban Aurèle Nicolet mesterkurzusán tökéletesítette tudását. 1961 és 1963 között a KISZ Központi Művészegyüttes Zenekarának, 1963-tól 1965-ig a Magyar Állami Operaház Zenekarának tagja. 1965-ben az Állami Hangversenyzenekarhoz szerződik - itt 1991-ig szólófuvolás. A Filharmónia Fúvósötös alapító tagja. 1967-től a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola egyetemi tanára, 1985 és 1997 között a tokiói Muszasio Zeneakadémia vendégprofesszora;

Kovács Mihály (Mindszent, 1941. június 4.) zenekari trombitaművész (MN Zenekar; Ganz-Mávg Konzert Fúvószenekar-szólamvezető);

Kovács Zoltán (Debrecen, 1941. október 3.) fuvolatanár (Állami Zeneiskola, Hajdúnánás – igazgató-helyettes is);

Kovátsné Simon Krisztina (Mohács, 1941. február 22.) szolfézs- és zongoratanár (Állami Zeneiskola, Nagykanizsa-zongoratanár; Állami Zeneiskola, Kaposvár – zongora- és szolfézsstanár, megyei vezető szakfelügyelő;

Kövics Zoltán (Törökszentmiklós, 1941. július 8.-2000) középiskolai ének-

www.fszek.hu

zenetamár, karnagy. A debreceni Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskolában (zongora, zeneszerzés) és a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán (karvezetés) (Vajda Cecília és Vásárhelyi Zoltán) végezte tanulmányait. 1967-69 a debreceni Csokonai Gimnázium énektanár karvezetője, 1969-74 uo. a Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola elmélettanára és karvezetője, 1974-től pedig a Liszt Ferenc Táncművészeti Főiskola debreceni tagozatának tanára és a debreceni Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakköziskola Leánykarának karnagya;

Krause Annamária /Bodoky-Krause Annamária/ (Budapest, 1941. augusztus 8.)

Zongoraművész-tanár. Tanulmányait 1960 és 1965 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora szakán, Nemes Katalin növendékeként végezte. 1963 és 1965 között Paul Badura-Skoda, Jörg Demus és Alfred Brendel mesterkurzusait látogatta, 1966-tól 1969-ig a Müncheni Zeneakadémia zongora művészképzőjében Maria Landes-Hindemith tanítványa. 1969-től tanított a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában, 1976-tól a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zenetanárképző Intézetének Budapesti Tagozatán, 1970-ben lett az Országos Filharmónia szólistája. 1969-ben elnyerte

a Leeds-i Nemzetközi Zongoraverseny különdíját, 1970-ben 3. helyen végzett a budapesti Weiner Leó Kamarazenei versenyen;

Kucsera Jenő (Szőreg, 1941. december 27.) zenekari trombitaművész-tanár (Petőfi Színház Zenekara, Budapest; Magyar Állami Operaház Zenekara – I. trombita; Budapesti Filharmóniai Társaság – I. trombita);

Kuruczné Horváth Viktória (Veszprém, 1941. március 28.) zenekari hegedűművész- és szolfézstanár (Csermák Antal Állami Zeneiskola, Veszprém; Veszprém Város Szimfonikus Zenekara – szólamvezető, Veszprémi SZMT Kisfaludy Művelődési Ház zongoraötöse – brácsásként);

Lakatos Vince, ifj. (Budapest, 1941. november 22. – Budapest, 1988. december 31.) előadóművész, zenekarvezető, tanár. Zenei tanulmányait négyéves korában kezdte a Fodor Zeneiskolában Thomann Máriánál; a budapesti Zeneművészeti Főiskolán Rados Dezső tanítványa volt. 18 éves korában saját zenekart alapított, amellyel Budapest legnevesebb szállodáiban-éttermeiben muzsikált;

Mondvay József (Máryásföld, 1941. február 11. – Budapest, 2007. augusztus 2.) énekművész, tanár. Fiatalon az ELTE Bartók Béla Kórusában Baross Gábor, a Mátyás-templom énekkarában Bárdos Lajos irányításával énekelt. Évtizedeken át a Magyar Rádió Énekkarának tagja volt, 1975-től pedig oratóriumszólistaként is rendszeresen szerepelt koncerteken és lemezfelvételeken;

Lovas György (Budapest, 1941. november 30.) zenekari hegedűművész (Magyar Állami Operaház; Állami Opera, Hannover; Liszt Ferenc Kamarazenekar;

Lövei Albert (Püspökladány, 1941. április 4.) zenekari gordonművész, tanár (Debreceni MÁV Szimfonikus Zenekar – szólamvezető);

Madarassy Zoltánné Orosz Melinda (Gyöngyös, 1941. december 12.) zongoratanár (Fővárosi II. kerületi Lőrántffy Zsuzsánna Ének-zenei Általános Iskola; Fővárosi Zeneiskola Szervezet; XIX. kerületi Állami Zeneiskola;

Dr. Marczisákné Vereb Eleonóra (Gyöngyös, 1941. február 19.) szolfézs- és karvezetés-tanár (Állami Zeneiskola, Gyöngyös – szolfézstanár; Állami Zeneiskola, Komárom – szolfézs- és zongoratanár, igazgató helyettes és igazgató is; Állami Zeneiskola, Kazincbarcika – Rudabányai Fiókiskola;

Mátrai Zsuzsa (Budapest; 1941. június 13.) táncdalénekesnő, tanár.

Az 1960-as évek elején tűnt fel Majláth Júlia tanítványaként, de igazi sztárrá csak külföldi tanulmányútja után vált. Első nagy slágerét, a Látod ez a szerelem címűt (1965) számos más követte: Ördögből angyal lehetnél, Élj vele boldogan vagy éppen a Hol van az az idő. Állandó résztvevője volt a Táncdalfesztiváloknak; valamennyin indult, ám egyiken se kapott díjat;

Medveczky Ádám (Budapest, 1941. július 15.) karmester, tanár. A középiskola

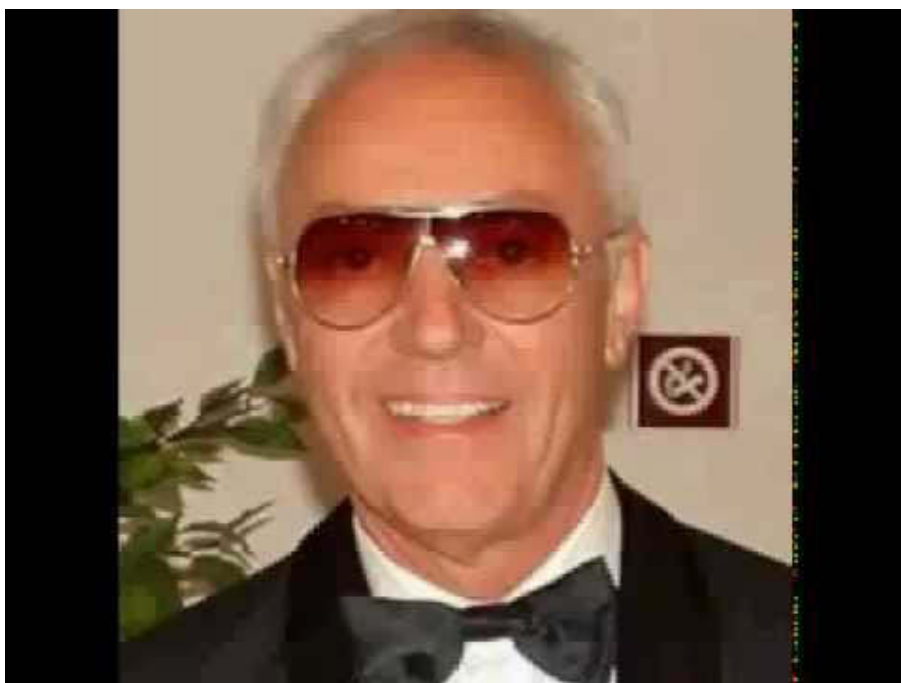

elvégezése után felvételt nyert a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemre. Itt a karmesterképzőben és a zeneelmélet szakon Kórodi András volt a mestere.

Közben 1960–1969 között a Magyar Állami Hangversenyzenekar szólamvezető üstdobosaként is működött. Ezután a Magyar Állami Operaház korrepetitora lett. 1974-ben elnyerte a Magyar Televízió első alkalommal megrendezett karmesterversenyének második díját, ami országszerte ismertté tette a nevét. Még ebben az évben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem adjunktusa lett, az intézményben eleinte a zenekari gyakorlatok vezetője volt. 1974-ben kezdte meg karmesteri működését a Magyar Állami Operaházban, elsőként a *Così fan tuttè* vezényelve el. 1976-ban Liszt Ferenc-díjjal tüntették ki. 1982-ben a zeneakadémia Magánének és Zongora tanszékének tanára lett. 1987-ben kinevezték a Magyar Posta Szimfonikus Zenekara (ma MATÁV Szimfonikusok) zeneigazgatójának, ezt a pozíciót 1996-ig töltötte be. Közben egy rövid ideig a Magyar Állami Operaház főzeneigazgatójaként is működött, 1990–1993 között. 1997-ben a Győri Filharmonikusok első karmestere lett. Tanít a Zeneművészeti Egyetemen, e tevékenysége mind az operához kapcsolódik. Az ének tanszakon az operaénekes-jelölteknek tart szerepgyakorlatot, a korrepetitor szakon operakorrepetálást, a karmester szakon operavezénylést és operatörténetet, oratórium–daltörténetet, műismeretet oktat. 2000 és 2007 között nyaranta nemzetközi zenei tábort vezetett az Enesén, illetve ezzel egy időben három éven keresztül rendszeresen tartott előadásokat a Bocskai István Szabadegyetemen is. Mindeközben rendszeresen dirigálta a Magyar Állami Operaház különböző operaelőadásait;

Menyhárt Tibor (Budapest, 1941. február 20.) zenekari nagybőgőművész (Postás Szimfonikus Zenekar; Tehran Opera Company, Teheran - zenekari tag; Szombathelyi Szimfonikus Zenekar;

Mersei Miklós (Budapest, 1941. szeptember 11.) operaénekes, tanár. A Bartók

www.youtube.com

Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában *Fábry Edit*nél tanult énekelni. 1970–73-ban a debreceni Csokonai Színház, 1973-tól a Magyar Állami Operaház magánéneke;

Mezei László (Mezőkövesd, 1941. június 20.) zeneiskolai rézfúvós- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Eger- rézfúvóstanár; Ausztria – rézfúvóstanár, fúvószenei karnagy);

Dr. Miró Cortez Carlos (Chile, 1941. július 17.) tanár, zenekutató, a zenetudományok kandidátusa (Chilei Egyetem Zenetudományi és Zeneművészeti Kara, Santiago – tanszékvezető; Katolikus Egyetem Zenei Tanszék, Santiago; Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet, Kecskemét - tanár);

Miskeiné Oberle Anna (Budapest, 1941. április 29.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Cegléd - zongoratanár; Fővárosi XVI. kerületi Állami Zeneiskola – zongoratanár);

Dr. Mocsáryné Júza Ilona (Miskolc, 1941. december 27.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Heves; Állami Zeneiskola, Gyöngyös - igazgató is);

Mocskonyiné Tallér Edit (Budapest, 1941. április 10.) középiskolai énektanár és

50 évvel ezelőtt kapott diplomát, ezért Aranyoklevelet vehetett át a LFZE rektorától 2015-ben
(Felvégi Andrea/LFZE felvétele)

karvezető. Fővárosi XXII. ker. Budafok téri Ének-zenei Általános Iskola;
Fővárosi Pedagógiai Intézet – ének-zene szakfelügyelő; Fővárosi XXII. kerületi
Nádasdy Kálmán Művészeti Iskola – szolfézstanár);

Moldvay József (Mátyásföld, 1941. február 11.) koncerténekes, a Magyar Rádió

(www.bmc.hu)

Énekkarának tagja és szólistája. Repertoárját leginkább barokk és romantikus misék, oratóriumok, kantáták alkotják. Számos neves karmesterrel és szólistával működött együtt koncerten és hangfelvételen, itthon és külföldön egyaránt. Hosszú éveig dolgozott a Cappella Savariával, s a közös munka eredményét számos lemezfelvétel őrzi;

Molnárné Bartha Emőke (Kaposvár, 1941. december 30.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Dunaújváros- zongoratanár; Állami Zeneiskola, Salgótarján – zongoratanár; Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola- zongoratanár és igazgató-helyettes; Fővárosi II. kerületi Járdányi Pál Zeneiskola – igazgató);

Nemes András (Budapest, 1941. október 11.) zenei szerkesztő, riporter és műsorvezető. Zenei tanulmányait 1959 és 1963 között a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában Meizl Ferencnél végezte klarinét szakon; majd 1963-tól 1968-ig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán tanult, ahol Balassa György növendékeként szerzet klarinét művész-tanári diplomát. 1968 és 1970 között a moszkvai Csajkovszkij Konzervatóriumban aspiráns, a mestere Borisz Gyikov. Az 1967/68-as tanévben Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola pécsi tagozatán és a pécsi zeneiskolában tanít. 1970-től 1972-ig a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának tagja. 1972 óta a Magyar Rádió szerkesztő-riportere, számtalan zenei műsor létrehozója és közreműködője;

Németh Gábor (Budapest, 1941. április 18.) zeneszerző;

Némethné Nyári Katalin (Győr, 1941. december 10.) zenekari csellóművész-tanár (Állami Zeneiskola, Sopron; Győri Filharmonikus Zenekar- szólamvezető; Hacettepe Universitesi, Devlel Konservatuvari Ankara és Bilkent Universitesi, Ankara - csellótanár;

Orisek Ferencné Péter Vilma (Tamásfalva, 1941. június 8.) szolfézs és ének-zenetanár (Rókusi Általános Iskola, Szeged – ének-zenetanár; Gagarin Általános Iskola, Szeged – ének-zenetanár; Állami Zeneiskola, Cegléd – szolfézstanár;

Patak Mária (Pápa, 1941. június 10.) hegedűtanár (Fővárosi XIII. kerületi Szabó Ferenc Állami Zeneiskola);

Payer András (Budapest, 1941. július 31. – Budapest, 2011. március 31.)

debmedia.hu

EMeRTon-díjas zeneszerző, énekes, tanár. 1961-től a magyar könnyűzenei élet meghatározó alakja volt szerzőként és előadóként egyaránt. Jóformán az egész magyar élvonal énekelt, illetve énekli dalait. Számtalan dalát vitte sikerre Németh Lehel, Záray Márta, Vámosi János, Kovács Erzsi, Koós János, Toldy Mária, Sárosi Katalin, Zalatnay Cini, Aradszky László, Magay Klementina, kezdeti korszakában Koncz Zsuzsa, Szécsi Pál, Korda György, Katona Klári, Németh József, Mikes Éva, Komár László. Hofi Géza első sikeres nagylemezének jelentős részét is ő írta. Az együttesek közül az 1960-as és 1970-es években az Omega, az Illés, a Bergendy-együttes, valamint a Magyar Rádió Big Bandje is műsorán tartotta a Payer-dalokat, akárcsak később a fiatalabb generáció együttesei (Cotton Club Singers, Republic).

Páfrány Ferenc (Miskolc, 1941. november 14.) szolfézs-, ütőhangszer- és gimnáziumi ének-zenetanár (Erkel Ferenc Zeneiskola, Miskolc – szolfézs- és ütőhangszeres tanár; Vasas Művelődési Központ, Diósgyőr – kórusvezető; Kilián György Gimnázium, Miskolc – ének-zenetanár);

Pothof Csaba (Győr, 1941. május 29. -) zenekari hegedűművész-tanár (Zeneművészeti Szakközépiskola, Győr; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Győri Tagozata – tanár; Győri Filharmonikus Zenekar – koncertmester);

Prunyi Ilona (Debrecen, 1941. május 1.) zongoraművész, tanár. Felsőfokú zenei

tanulmányait 1958 és 1963 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora szakán végezte Gát József és Mihály András vezetésével. Diplomája megszerzése után, 1963-tól a főiskola tanársegédje, később egyetemi docense lett. Még növendékként részt vett az 1961-es nemzetközi Liszt–Bartók zongoraversenyen, ahol dicsérő oklevelet kapott. Ösztöndíjasként többször vett részt Yvonne Lefebure párizsi zongorakurzusain. Oktató tevékenysége mellett folyamatosan koncertezik, e minőségében Magyarországon kívül Európa számos országában (Nagy-Britannia, Németország, Ausztria, Franciaország, Csehszlovákia, Románia), valamint Kanadában és Kínában is hangversenyezett. Nem csak szóló- és zenekari esteken lép fel, de kamarazenészként is, fellépései során kiváló zenekarokkal, karmesterekkel és zenei előadókkal zenél együtt. Repertoárja felöleli a zongorairodalom standard alkotásainak sorát, és kortárs magyar szerzők műveit is szívesen játssza, bemutatja (Petrovics Emil, Sári József, Láng István, Bozay Attila, Hollós Máté). Petrovics Emil zongoraversenyt írt számára, amit 1999-ben mutatott be. Dohnányi zongoradarabjainak előadásával gyakorlatilag elindította a hazai Dohnányi-reneszánszt. Kutatja, előadja és lemezre játssza a 19. század ismeretlen zenei értékeit, Ábrányi, Beliczay, Bertha, Mosonyi, Goldmark, Volkmann és mások elfeledett darabjait. E felvételei közül sok világpremiernek számít. Emellett

ötven körüli lemezfelvétele elsősorban a Marco Polo, a Naxos és a Hungaroton lemezkiadóknál jelentek meg;

Dr. Rácz Gáborné Kerekes Éva (Ungvár, 1941. március 29.) zongoratanár (Zeneművészeti Szakközépiskola, Ungvár; Egressy Béni Állami Zeneiskola, Miskolc);

Róka István (Zalalövő 1941. október 7.) operaénekes, tanár.

Zenei- és énektanulmányait magánúton végezte. 1966- tól 1970-ig a Magyar Állami Népi Együttes énekese volt, 1970 óta az Operaház magánénekese. Énekmesterei Ivánkovits Ferencné és Szentendrey Zsuzsa voltak. Kezdeti operaházi szerepeit a nagyszerű muzsikuss, Érsek Mária segítségével tanulta. A Bohémélet Rodolfo szerepét pályafutása során több mint 130 alkalommal énekelte. Híres arról, hogy sokszor beugrott és sok előadást megmentett. Minden szerepét eredeti nyelven énekl. Széles repertoárral rendelkezik, különösen a XIX. századi művek (főleg Puccini) állnak közel hozzá. Szinte minden Puccini tenorszerepben megismerhette a budapesti közönség;

Sándor Jánosné Anda Mária (Győr, 1941. november 28.) zenekari hegedűművész-tanár (Bartók Béla Zenei Általános Iskola, Győr- hegedűtanár; Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar; Győri Filharmonikus Zenekar;

Simon, Paul Frederic (New Jersey, Newark Heights, 1941. október 13.)

tizenkétszeres Grammy-díjas amerikai énekes és dalszövegíró, az egykori Simon and Garfunkel duó egyik tagja, tanár. Jelenleg sikeres szólókarriert folytat. A Time Magazin 2006-ban a világunkat formáló 100 legjelentősebb ember közé sorolta. Magyar család fiaként született az Amerikai Egyesült Államokban. Apja Lajos, főiskolai tanár, nagybőgős-basszusgitáros, Lee Sims zongoristától kölcsönzött néven tánczenekar-vezető. Paul zenei karrierje gimnazista korában kezdődött a Forest Hills High School tanintézetben, ahol megismerkedett Art Garfunkellel, akivel duót alapítottak és eleinte Tom és Jerry néven léptek fel. 1957-ben jelent meg a duó első munkája, a Hey, Schoolgirl a Big Records gondozásában. 1957 és 1964 között több mint 30 dalt írt, és alkalmanként együtt dolgozott Garfunkellel továbbra is Tom és Jerry néven. Ebből az időből származnak az Our Song, a That's My Story, és a Surrender, Please Surrender számok többek között. 1964-ben kötött szerződést a duó a Columbia Records kiadóval. A Columbia Records úgy döntött, hogy egyszerűen Simon and Garfunkel néven fogja szerepeltetni őket. Az 1970-es évek elejétől kezdve Paul Simon újra Garfunkel nélkül kezdett zenélni és kiadta 1972-ben a Paul Simon című albumot. 1985-ben részt vett a We Are the World projektben, majd 1986-ban előrukkolt a Graceland albummal, ami nagy sikert aratott. 2000-ben jelent meg a You're the One című stúdióalbuma, ami nem lett olyan népszerű, mint a Graceland. A legutóbbi Paul Simon album 2011-ben jelent meg a So beautiful or so what. Paul Simon kiemelkedő tevékenységet folytat az iskolás gyermekek zenei nevelésében. 2003 óta hivatalos támogatója a Little Kids Rock non-profit projektnek, amely térítésmentesen hangszerekkel lát el és ingyenesen oktat zenére iskolásokat szerte az Egyesült Államokban;

Sólyom-Nagy Sándor /Nagy Sándor/ (Siklós, 1941. december 21.) operaénekes,

tanár. A Zeneművészeti Főiskola ének-opera szakán végzett 1966-ban Maleczky Oszkár és Kutrucz Éva tanítványaként. 1966-tól a Magyar Állami Operaház magánénekes. 1986-tól a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára. 1980-2001 között rendszeresen részt vett a Bayreuthi Ünnepi Játékokon. 1991 óta a művészeti tanács elnöke és az igazgató állandó helyettese. 1994 óta a Magyar Zeneművészek és Táncművészek Szakszervezetének elnöke. 2007 óta az Operaház örökös tagja. Eredeti neve Nagy Sándor volt, de a színészi pályán ezzel a névvel sokszor összetévesztették mással, így 1972-ben felvette a családban már előforduló Sólyom nevet. Többek között Wolfgang Amadeus Mozart, Giuseppe Verdi, Giacomo Puccini és Richard Wagner operáiban szerepelt, valamint Bartók Béla: A kékszakállú herceg vára címszerepét énekelte;

Soltész István (Budapest, 1941. december 21.) zenekari hegedűművész-tanár (Állami Zeneiskola, Tata; Magyar Állami Operaház zenekara; hegedű szakfelügyelő;

Somorjai Paula (Kispest, 1941. május 10.) ének-zenetanár, karnagy. A

tanítóképző elvégzése után a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Középiskolai Énektanár és Karvezető szakán, majd magánének szakán szerezte diplomáját. 1964-től Andor Ilona, Liszt-díjas karnagy munkáját folytatva - Kodály Tanár úr ajánlásával - a Leővey Klára Gimnáziumban tanított. 1967-ben férjével Berlinbe költözött, s kiküldetésük idején ott folytatta énektanulmányait. Hazatérése után újraszervezte az Óbudai Zeneiskola ének tanszakát, valamint tanított a Győri Konzervatóriumban. 1978-ban szerződött a Kecskeméti Kodály Intézethez, ahonnan 1996-ban mint főiskolai docens ment nyugdíjba. Tanári tevékenységével párhuzamosan közreműködött az Országos Filharmónia számos koncertjén, többek között cca. 700 ifjúsági hangversenyen. A Magyar Kodály Társaság elnökségének tagja;

Stojanovits Katalin (Budapest, 1941. május 6.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Dunaújváros; Állami Zeneiskola, Székesfehérvár; Fővárosi XIII. kerületi Állami Zeneiskola, Svájc – zongora- és elmélettanár);

Süle Ferenc (Alsóság, 1941. április 27.) ének-zenetanár, igazgató (Eötvös L. Általános Iskola, Celldömölk-tanár; Vas megyei ének-zene szakfelügyelő; Állami Zeneiskola, Celldömölk – igazgató;

Szántai Ildikó (Budapest, 1941. december 27.) népdalénekes (BM Duna Művészegyüttes; szabadfoglalkozású előadóművész);

Szentmiklósi István (Budapest, 1941. január 2.) zenekari ütőhangszeres művész-tanár (Fővárosi Operettszínház zenekara);

Sztankovné Ormándlaky Zsuzsa (Salgótarján, 1941. augusztus 19.) zongoraművész-tanár (Zeneművészeti Szakközépiskola, Pécs – zongora-főtárgy és szakfelügyelet;

Takács László (Sóly, 1941. november 14.) középiskolai ének-zenetanár, karnagy (Fővárosi VII. kerületi Hernád utcai Ének-zenei Általános Iskola; Madách Imre Gimnázium, Budapest – tanár, karvezető; Fővárosi Énekkar – karnagy;

Tardy László (Budapest, 1941. július 22.): karnagy, kántor. Zeneszerzést és

karvezetést tanult a győri Zeneművészeti Szakközépiskolában. 1961-65: a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán énektanár és karvezető oklevelet szerzett, közben a Gesualdo énekegyüttes tagja. 1965-ben ösztöndíjasként részt vett a római Santa Cecilia Akad.adémia hathetes velencei kurzusán. 1964-65: a budapesti Szilágyi Erzsébet, 1969: a Szentendrei Ferences, 1975-78: a budapesti Patrona Hungariae, 1997-99: a budapesti Egyetemi Katolikus Gimnázium tanára. 1966.-tól a Budavári Nagyboldogasszony (Mátyás)-templom kántor-karnagya. 1967-73: liturgikát és teológiát tanult a Hittudományi Akadémián, baccalaureátusi fokozatot szerzett. 1967-83: a budapesti nyári kántorképző tanára, 1967: az Országos Magyar Cecília Egyesület munkatársa, melynek 1972-ben indult kántor-továbbképzőjén és karnagyképzőjén tanár, 1978: e tanfolyamok vezetője. 1968-: a Semmelweis

Orvostudományi Egyetem kamarazenekarának vezetője. 1978.-ban részt vett Rómában a világiak hivatásával és küldetésével foglalkozó ppi szinodus munkájában. Bárdos Lajos utódként 1985-től az OMCE társelnöke, egyházzenei tanfolyamokat vezet, előadásokat tart szerte a Kárpát-medencében. 1990-től éneket és egyházzenét tanít a KPI-ben. Részt vett a II. Vatikáni Zsinat utáni liturgikus reform zenei munkálataiban (*Kis magyar uzuális, Temetési szertartáskv.*, Éneklő Egyház), zenei szakértőként működött közre a *Misekönyv*, az *Olvasmányok könyve* és a *Zsolozsmáskönyv* elkészítésében. Írásai a *Teológia*, *Vigília*, *Musica Sacra*, *M. Kórus*, *M. Egyházzene* c. lapokban. Tagja a Szent Zene Nemzetközi Társaságának (CIMS) és a Katolikus Egyházzenei Szervezetek Európai Szövetsége (CEDAME) elnökségének. A Mátyás-templom ének- és zenekarával klasszikus és romantikus egyházzenei művek mellett számos kortárs magyar szerző (Büky Géza, Dobos Kálmán, Farkas Ferenc, Koloss István, Maros Rudolf, Ottó Ferenc, Sári József, Sály László, Szilas Imre, Szőnyi Erzsébet, Vincze Ottó stb.) műveit mutatta be. Felújította Menner Bernát G-dúr miséjét, Moyzes Miklós C-dúr miséjét, Vavrincz Mór Requiemjét és Te Deumát, Szabó Xavér motettáit, Dohnányi Ernő Szegedi miséjét, Gyopár László d-moll miséjét, stb;

Tardos Lászlóné Jándi Judit (Budapest, 1941.december 19.) hegedűtanár (Fővárosi II. kerületi Állami Zeneiskola / Járdányi Pál Zeneiskola);

Tengerdi Győző (Szigetvárt, 1941. július 9.) ének-zenetanár, karvezető, népdalgyűjtő (Általános Iskola, Buzsák; Általános Iskola, Balatonkeresztúr; Karikás Frigyes Gimnázium és Postaforgalmi Szakközépiskola, Fonyód);

Tóth Gézáne Kotsis Judit (Szombathely, 1941. augusztus 14.) zongora- és szolfézstanár (Mórícz Zsigmond Ének-zenei Általános Iskola, Dunaújváros – ének-zenetanár; Állami Zeneiskola, Pécsvárad – zenetanár és uo. igazgató; A Pécsváradi Női Kar –karnagy;

Totzer Józsefné Jordán Judit (Budapest, 1941. február 20.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Dorog – zongoratanár; Fővárosi IV. kerületi Állami Zeneiskola – zongoratanár, uo. igazgató-helyettes is);

Török János (Szeged, 1941. szeptember 14.) zenekari klarinétművész-tanár (Szegedi Nemzeti Színház Zenekara; Szegedi Szimfonikus Zenekar – I. klarinét szólamvezető;

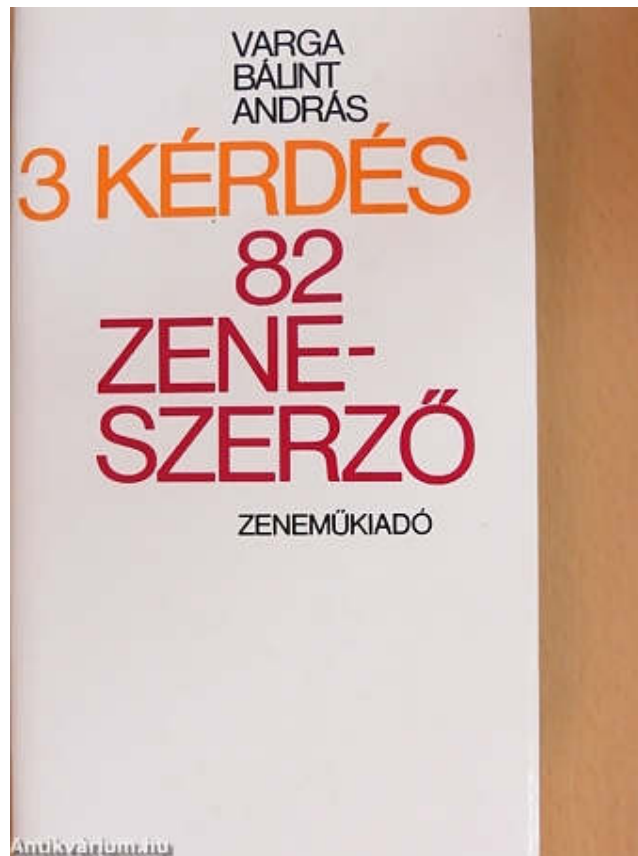
Vannayné Zobory Emőke (Cegléd, 1941. december 9.) zongora- és szolfézstanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Cegléd; Állami Zeneiskola, Kiskunhalas;

Várady Júlia (Nagyvárad, 1941. szeptember 1.) énekművész, tanár. Előbb a

kolozsvári Zeneművészeti Főiskolán tanult Emilia Popp növendékeként, aztán a Bukaresti konzervatóriumban Arta Florescunál. 1962-ben debütált a kolozsvári Operában, ahol mintegy 10 évig drámai- és mezzoszoprán szerepeket énekelt. Ez alatt többször vendégszerepelt a bukaresti és a budapesti Operaházban. 1970-ben Németországban telepedett le. 1977-ben lett Dietrich Fischer-Dieskau felesége. 1973-tól volt a Bajor Állami Operaház (Bayerischen Staatsoper) tagja. Vendégművészként fellépett a londoni Covent Gardenben, a Milanói Scalában, a new yorki Metropolitanben, a Bécsi Staatsoperben, Hamburgi Állami Operaházban, a Berlini Német Operában, a Salzburgi Ünnepi Játékokon, az edinburgh-i fesztiválon, a párizsi Bastille Operában. A Berlini Német Operával többször vendégszerepelt Japánban;

Varga Bálint András (Budapest, 1941. november 3.) gimnáziumi tanár, zenei író

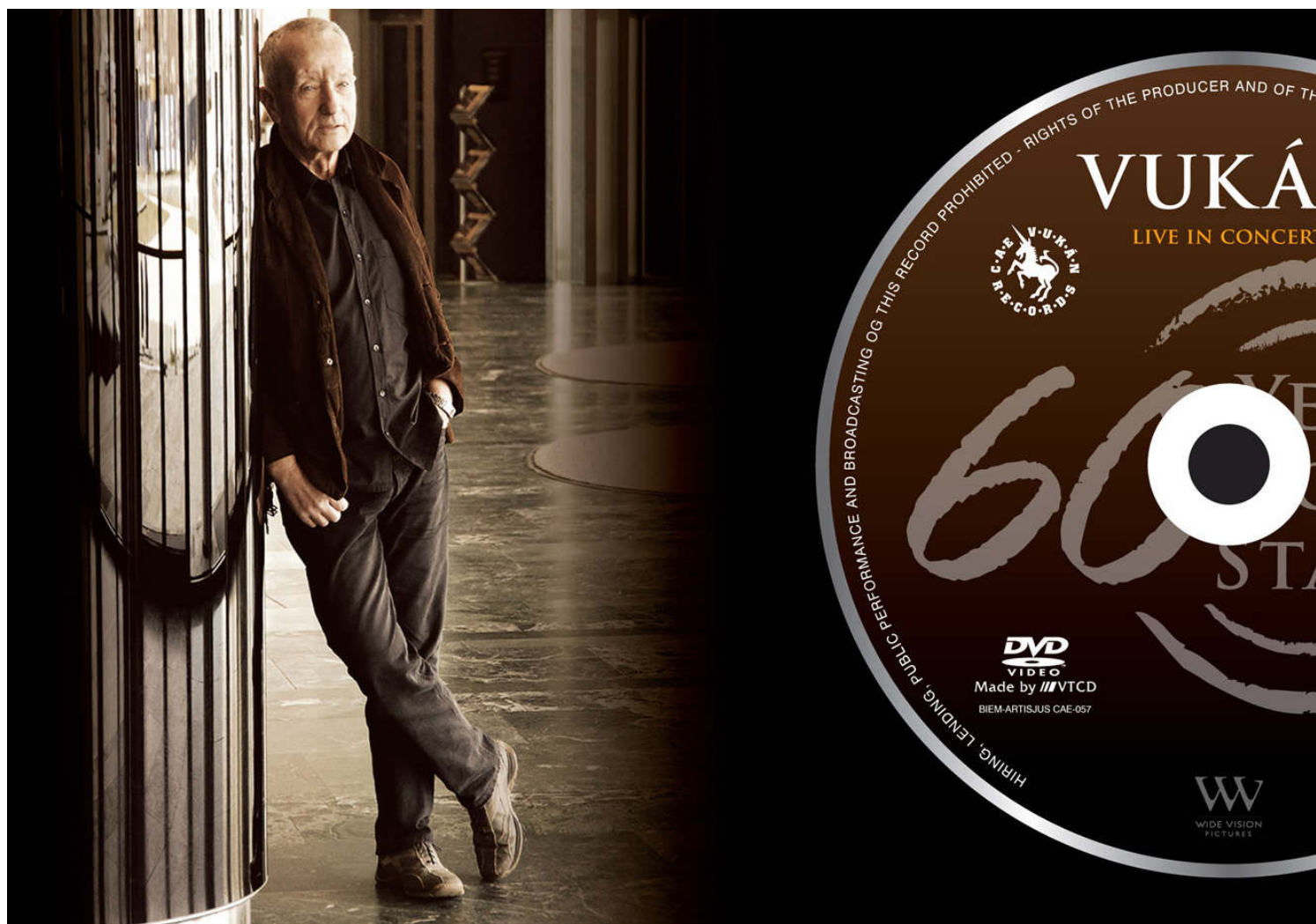
(Szerkesztő: Boronkay Antal - Zeneműkiadó Vállalat (Budapest))

(Magyar Rádió - Angol szekció; Zeneműkiadó Vállalat, Budapest). Szerkesztője volt a *Contemporary Hungarian Composers* című kiadványnak, amely számos új kiadást ért meg, interjúkötetei jelentek meg Berióról, Xenakisről és Lutosławskiról, ma már dokumentumértékű *3 kérdés 82 zeneszerző* című könyve (1986) több helyen zenetörténeti tananyagként is használatos. 2009-ben magyarul látott napvilágot Kurtágról írt és szerkesztett könyve, melyet hamarosan követett a francia, német és angol változat;

Veszprémi Károly (Kispest, 1941. május 7.) zenekari mélyhegedűművész-tanár (Magyar Állami Népi Együttes – zenekari művész);

Vida Dezsőné Sebestyén Margit (Hódmezővásárhely, 1941. március 30.) zeneiskolai szolfézstanár, általános iskolai ének-zenetanár (Apáczai Csere János Ének-zenei Általános Iskola - Ének-zene- és zongoratanár; Kossuth téri Zenetagozatos Általános Iskola, Siklós – ének-zenetanár és kórusvezető);

Vukán György (Budapest, 1941. augusztus 21. - Agárd, 2013. augusztus 12.)

Zongora- és kamaraművész, zeneszerző, fogorvos. A budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora szakán 1959 és 1962 Zongoraművész és -tanár. Csepelen született 1931. június 9-én. 1949 és 1957 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora szakán Kadosa Pál és Nemes Katalin növendéke, 1957-től tíz esztendőn át az Országos Filharmónia szólistája volt. 1958 és 1972 között a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola zongoratanára, 1972-től 1981-ig ugyanott tanszékvezető. 1981-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zenetanárképző Intézete budapesti tagozatának docense, 1985-től a Zeneművészeti Főiskola adjunktusa;

Zoltán Pál (Budapest, 1941. október 8.) zenekari trombitaművész-tanár (Fővárosi Operettszínház – szólamvezető);

Zsignárné Nagy Mária (Budapest, 1941. december 12.) zongoratanár, szakfelügyelő (Zeneművészeti Szakközépiskola, Miskolc – korrepetitor; Egressy Béni Állami Zeneiskola, Miskolc – zongoratanár; 6. sz. Általános Iskola Zenei Tagoztat, Miskolc – zongoratanár, Borsod-Abaúj-Zemplén megyei szakfelügyelő);

70 éve született (1946)

Ácsné Szily Éva (Bánhida, 1946. március 7.) hegedű- és szolfézstanár,

Három generációt átívelő zenész

HATÁRTALAN A szülő, a fiúk és lányunokák alkotta zenekar minden nyáron fellép

Ámbár egy óbudai társasházba sodorta az élet, Ácsné Szily Éva és a hegedűszo itt is, ott is egymásra talált, talál és talál még hosszú éveken át.

Wagner Zsannett

TATABÁNYA/BUDAPEST Ácsné Szily Évát nem kell bemutatni a megyeszékhelyen, a fővárosban, talán még külföldön sem. A tanárnő számos szakmai díj után a szülők részéről is elismerést kapott. Vallja, ez koronázta meg eddigi pályafutását.

– Frös szájak költik a megyeszékhelyhez?

– Bánhidán születtem. Egy tatabányai lakásban nőttem fel, majd a munkám is ide kötött. Aztán megérintett a hegedű szava. 1963-tól le sem tettem a hangszeret. Két évtizeden keresztül tanítottam az Erkel Ferenc Zeneiskolában, majd tíz éven keresztül a Tatabányai Szimfonikus Zenekar koncertmestere is voltam. Egyben megszólaltattam és meg is tanítottam a zenét.

– Génjeiben hordozza a muzikalitást?

– Hordozom, örökítem. Majd' az egész család zenél. Egyedül a férjem, Péter kivétel ez alól. Két gyermekünk van, akik mindketten jelentős szerepet töltenek be a zenei pályán. Ákos a Fesztiválzenekarban klarinétoszik, Péter a Danubia Ifjúsági Zenekar igazgatója, nagybőgőn játszik. Neki köszönhetően pedig hétvégi nagymama lehetek. Négy unokám van, közülük egy hárát, a másik pedig hegedűt szólaltat meg. Három generációt köt össze a zene.

– Álltak már egy színpadon a család többi zenészeivel?

– Több alkalommal koncerteztünk már, mindenki a saját műfajában. Nyáron azonban, amikor az egész familia Vászolyban tölti a nyarat, egy színpadon „szólahatunk” meg. Rendszerint augusztus első hétvégéjén az ottani templom emelvényén. Ez alól tavalyi

szülinapom sem volt kivétel, amikor azzal leptek meg, hogy tanítványaimmal adtak elő egy közös produkciót.

– Mire a legbüszkébb eddigi élete során?

– A családomon kívül? Termékek szakmai elismerés után a Mol-ra. Ezt a díjat öt éve alapították. Az Új Európa projektnek köszönhetően már a tehetséggondozást is értékeli. Évről évre több pedagógus jelölt van, az idén 1700 közül választották ki. Egy zenetanár többről talán nem is álmodhat. Simogatta a lelket.

– Hogyan tovább?

– Az évek során több tatabányai tehetséget felkészítettem a pályára. Most Oroszlányból Lovas Márta vesz részt gyakorlati tanításon. Ezenkívül épp a napokban beszéltem az egykori tanítványommal, Kállay Ernővel. New Yorkban tanul, így csak interneten tudjuk tartani a kapcsolatot.

– A szakma merre terele?

– Gyakran külföldre is. 1987-ben költöztünk a fővárosba. Miután az operettszínház szerződöttem, külföldi turnékon koncertmesterként Német- és Olaszországban léptünk fel, Japánban is jártam. Az Európai Ifjúsági Zenekar magyarországi szervezője voltam 16 éven keresztül. Éveken keresztül nyaranta a 12–18 éves korosztályt, az országból csaknem 70 diákot tanítottam be. Egy tanévben többször hívnak Svájcba tanítani, szeptemberbenként pedig egy pozsonyi zeneiskolába. Manapság nemzetközi versenyek írásai közt foglalkoztat. Május 4–6. között Szlovákiába hívtak egy hegedűverseny szírijebe. A határon belül maradvam pedig a Budapesti Tóth Aladár Zeneiskola hegedűtanára, ezenkívül a Liszt Ferenc Zeneakadémia didaktika és gyakorlatvezető tanára vagyok. Azt tanítom, miként kell tanítani.

– Hány nyelven beszél?

– Általában tolmáccsal dol-

Ácsné Szily Éva márciusban vette át a szülők által odaítélt tehetséggondozási díjat

Elismerések:

- 2012 március: Mol Tehetséggondozó díj
- 2011 december: Artisjus díj
- 2011 május: Magyar Zeneoktatásért díj
- 2008 november: Hátsz: Ferenc-díj
- 2001 január: Németh László-díj

gozom. Mára egyre több területen beszélnek németül. Azokban az országokban nem ütközöm nyelvi akadályokba.

– Ennyi elfoglaltság mellett még mire jut idő?

– Amint időm engedi, az unokáimnak szenteltem minden per-

cemet. Emellett a hegedű az örök szerelmem, másik nagy szenvedélyem pedig a zenekarban való játék. Ez életem fő műve.

– Mi a véleménye a tehetségkutatóról?

– A tehetséggondozás és tehetségkutatás két különböző

dolog. Az elsőnél törődni kell magával a tehetséggel, míg a másodiknál fel kell kutatni. A recept szerint pár hétig a tenyéren kell őket hordozni, majd kezüket hirtelen elengedni. Végül eredményben a tehetséget megtalálni nem nehéz. De gondozni, hosszabb távon, az más...

tanszakvezető, szaktanácsadó (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Tatabánya; Állami Zeneiskola, Oroszlány; Tatabányai Szimfonikus Zenekar-koncertmester, Tóth Aladár Zeneiskola, Budapest);

Dr. Alföldy Boruss István (Budapest, 1946. november 1.) kórusvezető, folklórista, szerkesztő, igazgató (Magyar Rádió);

Antal Ferenc (Csíkszentmiklós, 1946. február 19.) fagottművész, zeneszerző, karnagy, tanár (Opertaház, Aachen, Filharmónia Zenekar, Remscheid, Albert Schweitzer Gimnázium, Frankfurt am Main, Állami Zeneiskola, Gyula; Erkel Ferenc Kórus, Gyula);

Apáthy Árpád (Szakcs, 1946. november 25.) zeneiskolai rézfúvóstanár, megyei szakfelügyelő, karnagy (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Pécs; Mecseki Ércbányász Vállalat Fúvószenekar, Népművelési Intézet –a fúvószenekari tanfolyam tanára);

Baranyay László (Kiskundorozsma, 1946. január 13.) zongoraművész-tanár.

Baranyay László és tanítványa, Bogányi Gergely (www.mma.hu)

Szegeden tanult alap- (1955–1960) és középfokon (N. Varjú Irma, 1960–1964). 1964-ben lett a budapesti Zeneakadémián Ungár Imre tanítványa. Az 1969-es végzés után három évre a moszkvai Csajkovszkij Konzervatóriumban Sztanyiszlav Genrihovics Neuhaushoz került posztgraduális képzésre. Később Anda Géza, Fischer Annie, Mihály András posztgraduális képzésén vett részt 1972-től koncertező művész, 1973-tól a Zeneakadémia adjunktusa, jelenleg habilitált egyetemi tanára. 2002 óta a ljubljanoi akadémián is állandó vendégprofesszor. 2005-ben védte meg Budapesten *Gondolatok a zongorajátékról* c. DLA-disszertációját. Zongoraművészként repertoárjának középpontjában a 20. századi és kortárs művek állnak. Több ősbemutató fűződik nevéhez;

Bársony László (Pécs, 1946) brácsaművész-tanár. 1964 és 1969 között Lukács

(info.bmc.hu)

Pál tanítványa a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán, 1970-től a főiskola adjunktusa, később docense. 1967-től a Magyar Állami Hangversenyzenekar tagja, 1976-tól napjainkig az időközben Nemzeti Filharmonikus Zenekarrá vált együttes szólóbrácsása, szólamvezetője, amellyel mintegy negyven alkalommal lépett fel szólolistaként. 1968-ban I. díjat kapott a Weiner Leó emlékére rendezett X. Budapesti Nemzetközi Zenei Versenyen, majd megnyerte az első Pablo Casals Nemzetközi Brácsaversenyt. 1978-tól az Új Budapest vonósnégyes tagja. A kvartett 2005-ben primáriusa, Kiss András halálával feloszlott. Ezután Bársony László fia, Péter javaslatára megalakították a Budapest Szextettet, amelyben apák és ugyanazon a hangszeren játszó fiaikkal muzsikálnak együtt;

Bencsáth Annamária (Szeged, 1946. szeptember 25.) gordonaművész-tanár (Németország-szóló csellista, Állami Zeneiskola, Gödöllő; Fővárosi Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola);

Bende Tibor (Pécs, 1946. február 28.) zenekari trombitaművész-tanár (Kaposvári Csiky Gergely Színház, Pécsi Szimfonikus Zenekar, Állami Zeneiskola, Mohács);

Berkes János (Szentes, 1946. május 24. –) operaénekes (tenor). A

www.szentesinfo.hu

Zeneművészeti Főiskolát 1971-ben végezte Réti József és Révhegyi Ferencné tanítványaként. A Magyar Állami Operaház szerződtette énekesként, Lenszkij szerepében debütált Csajkovszkij *Anyegin* című operájában. 1981-84 között a bécsi Raimund Theaternek is a magánénekesé volt. A Nemzetközi *Toti dal Monte* Énekversenyen, 1976-ban első díjat kapott, a Belga Televízió Opera és Énekversenyén pedig a nemzetközi zsűri különdíját nyerte el, 1979-ben;

Berki Tamás István (Budapest, 1946. május 16. –) zenész, zeneszerző, énekes,

(www.jazzma.hu)

gitáros, dobos, pedagógus, egyetemi tanár. 1969-1972 között a Bartók Szakiskola dzsessz-ének tanszakán tanult, ahol Gonda János és Vukán György tanítványa volt. 1966-ban megalakította Vámos Miklóssal a Gerilla protestongegyüttest, amelynek 1971-ig volt a tagja. Az Interbrass dzsesszegyüttes tagja, majd vezetője volt. Gonda János együttesének tagja, a *Sámánének* (1975) című nagylemez énekese. 1996 óta a Kőbányai Stúdió tanára, 1999 óta az ének tanszék vezetője. 1997 óta a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem dzsessz tanszakán tanít. 2004 óta a Berki Tamás Band vezetője;

Blum József (1946) zeneszerző, zongoraművész, a Korda házaspár

zeneszerzője, kiváló hangszerelő, a Magyar Rádió volt zenei-szerkesztője. A Kőbányai Zenei Stúdióban ének korrepetitor tanár;

Bodnár Imréné Szép Éva (Debrecen, 1946. február 10.) hegedű- és szolfézstanár. (Állami Zeneiskola, Nádudva, Állami Zeneiskola, Újfehértó; Simonffy Emil Állami Zeneiskola, Debrecen);

Bodó Istvánné Buvári Mária (Budapest, 1946. március 27.) zeekari hegedűművész, tanár (Győri Filharmónikus Zenekar);

Bodor Zoltán (Szeged, 1946. november 19.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Csongrád; Állami Zeneiskola, Kiskunmajsa);

Dr. Boros Dezsőné Bolyóczy Ágota (Budapest, 1946. december 14.) magyar-, ének-zene- és zenetanár (Székely Mihály Általános Iskola Zenei Tagozat, Jászberény; Tanítóképző Főiskola, Jászberény-főiskolai tanár);

Bródy János Kristóf (Budapest, 1946. április 5. –) énekes, gitáros, zeneszerző,

2010-ben

szövegíró. 1969-ben diplomázott a Budapesti Műszaki Egyetem Villamosmérnöki Karán. Műszaki tanulmányait hangmérnökként és zenei rendezőként is tudta kamatoztatni. Hétévesen, másodikos korában kezdett el zongorázni tanulni, amit két évig csinált. Középiskolás kora óta foglalkozott a zenével, hobbi szinten. Gonda János tanította dzsesszzongorázni. Munkásságában jelentős helyet foglalnak el a színpadi művek, amelyeknek szövegét írta (*Kőműves Kelemen, István, a király, Doktor Herz, Fehér Anna, Will Shakespeare vagy akit akartok*). Több mint 50 nagylemez elkészítésében közreműködött, körülbelül 500 dal szövegét és 100 dal zenéjét szerezte;

Bucsin Lászlóné (Munkács, 1946. október 10.) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Munkács; Koncz János Állami Zeneiskola, Sárvár);

Csányi Ottó (Tiszapüspöki, 1946. január 21.) ének-zenetanár, karnagy.

Érettségi után először a debreceni Kodály Zoltán Konzervatóriumba, majd a Főiskola Debreceni Tagozatán folytatta tanulmányait, ahol még zeneszerzést is tanult. B. Szűcs Ferenc, valamint karvezetést Gulyás György tanár uraknál. Ekkor már komolyan érdeklődött a kórusmuzsika iránt. Tagja volt a Kodály, és a Maróti Kórusnak. Olyan karnagyok keze alatt énekelhetett, mint Gulyás György és Czövek Lajos. Közben a debreceni évek alatt elvégezte a Tanítóképző Főiskolát, majd a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskolán az énekzene tanári szakot, s a Népművelési intézet által szervezett 4 éves karvezetői studiumot is. Egykori tanárát, Fehér Ottót ma is példaképének tekinti. A későbbiekben több mesterkurzuson is részt vett, ahol Bárdos Lajos, Maklári József és Tillai Aurél voltak a tanító mesterei. 1975-ben költözött Mátészalkára, Erdős Jenő hívására. Ekkor már elismert kórus hírében állt az Ő általa vezetett Pedagóguskórus. Rögtön bekapcsolódott a munkába, Erdős Jenő távozása után, mai napig nagy örömmel, lelkesedéssel és hozzáértéssel vezet. A mátészalkai Esze Tamás Gimnázium tanáraként is két kórust vezet, egy leánykart és egy ifjúsági vegyeskart, (Happy Nation), melyeknek alapítója is. Kórusai immáron 26 éve együtt adják karácsonyi hangversenyeiket Mátészalkán és még a környék 6-7 településén. Az Ádám Jenő Pedagóguskórus élén részt vett szinte valamennyi pedagóguskórus-találkozón és fesztiválon. 2002-ben megalapította és azóta vezeti Szabolcs-Szatmár-Bereg megye egyetlen férfikórusát, a Mátészalkai Férfikart. A Mátészalkai Művészetbarát Egyesület alapító tagja;

Csengery Adrienne (Amberg, 1946. január 3.) szoprán énekművész-tanár, a

(archiv.poszt.hu)

magyar zenei közélet újkori kiválósága. 1965-ben felvételt nyert a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolára, ahol tanulmányait Kutrucz Éva irányításával végezte, diplomáját 1970-ben szerezte, és Kroó György, Pernye András, Mikó András oktatták. A Magyar Állami Operaházban 1969-ben Mozart: Figaro házassága című operájában debütált Fanchette szerepében. 1970–2005 között a Magyar Állami Operaház szólistája volt. 1974–1977 között tagja volt a Müncheni Operaháznak, ahol elsősorban Mozart-szerepeket énekelt. Hangfelvételeit több nemzetközi díjjal jutalmazták. Mint a kortárs zene hivatott előadója, számos új magyar alkotást mutatott be, a legnagyobb elismerést Kurtág György műveivel aratta. Hangversenyénekesként és régizenei előadóként is nemzetközi hírnevet szerzett. 1995 óta évente tart mesterkurzust a szombathelyi Bartók Szemináriumon. 1996–2006 között a Magyar Zenei Tanács elnöke volt. 2005-től a Szegedi Tudományegyetem és a Debreceni Egyetem Zeneművészeti karának énektanára;

Csepeli Kinga (Budapest, 1946. január 24.) zongoratanár (Körzeti Állami Zeneiskola, Érd);

Csontos Ferenc (Budapest, 1946. március 30.) nagybőgőművész-tanár. Zenei

(info.bmc.hu)

tanulmányait Montag Lajosnál kezdte és fejezte be a Zeneművészeti Főiskolán 1969-ben. Ludwig Streicher mesterkurzusán is részt vett. 1968-ban, 1972-ben Genfben, 1975-ben Markneukirchenben vett részt nemzetközi versenyeken. 1967 óta a budapesti Operaház zenekarának tagja, valamint 1978-tól a Budapesti Filharmóniai Társaság zenekarában is játszik. Rendszeresen koncertezik,

fellépett a rádióban és a televízióban is. Több szólólemeze jelent meg;

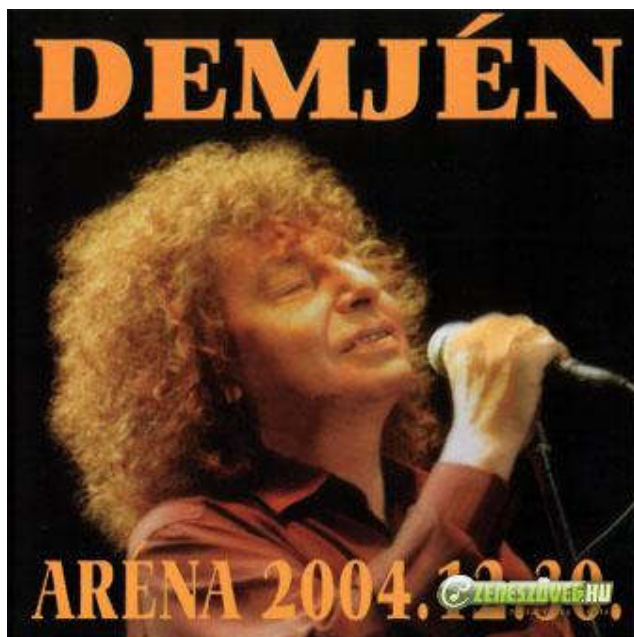
Darska-Havasi Izabella (Kolo, Lengyelország, 1946. február 3.)
zongoraművész, ritmikai zenetanár (Állami Balettintézet-zongorakísérő,
zenetanár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, Budapest-zongorakísérő,
Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola) a Nemzetközi Chopin
Zongoraverseny, Budapest és a Ferenczy György Alapítvány megteremtője,
vezetője. ([Izabella Darska Havasi - YouTube](#));

Darvas Ferenc (Budapest, 1946. június 6.) zeneszerző, zongorista. Színházi

munkáinak száma meghaladja a százötvenet. Első szerzeménye - 16 évesen –
édesapja, Darvas Szilárd egyik verse, A pesti villamos megzenésítése volt,
melyet a Magyar Rádióban Mezey Mária előadásában mutattak be. Bátyjával,
Darvas László együtt a papa számos írásának ihletői, szereplői. A legtöbbet
foglalkoztatott színházi zeneszerző, alkalmi együtteseivel közreműködő is.
Munkássága egyik fontos részét képezik a színházi dalok. Többek közt
Bereményi Géza, Rigó Béla szövegeire írt zenét, de a legfontosabb szerzőtársa
Várady Szabolcs;

Demjén Ferenc /József/ (Diósgyőr, 1946. december 21. –) énekes, dalszövegíró

és basszusgitáros. Beceneve „Rózsi”. Gosztonyi Jánostól tanult zongorázni;

Dobai Tamásné Kugler M. Zsuzsa (Lajosmizse, 1946.november 29.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Nagykanizsa; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szekszárd-tanszakvezető, szakfelügyelő);

Domonkos Zsuzsa (Budapest, 1946. augusztus 25.) színésznő, énekesnő, tanár.

(www.korbuly.eu)

A Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában tanult, és már a Fővárosi Operettszínház tagjaként került a SzAk-ra, amelyet 1974-ben végzett el. Kulturált játéksztílus, iskolázott hang jellemzi alakításait. Nemcsak operettekben, hanem operákban is szerepelt;

Dr. Domoszlai Erzsébet (Dunakeszi, 1946. július 7.) zongoratanár, megyei

Dr. Domoszlai Erzsébet, Dióssi Csaba, dunakeszi polgármestere és Farkas Pál, a dunakeszi Farkas Ferenc AMI igazgatója (Dunakanyar Régió - Közéleti Újság Online Kiadása)

szaktanácsadó. Felsőfokú tanulmányai: Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ELTE BTK, Magyar Iparművészeti Főiskola. Munkahely: 1966- a Dunakeszi Zeneiskola egyik alapító tanára;

Fábián Márta (Budapest, 1946. április 27.) 8 éves kora óta cimbalmozik, 1956-

tól 4 évig énekelt a Magyar Rádió Gyermekkorúszakában. A Bartók Béla Szakközépiskola cimbalomszakán 1964-ben, a Tanárképzőben Gerencsér Ferenc növendékeként 1967-ben szerzett diplomát. A Budapest Táncegyüttes cimbalmosa 1967 és 73 között, de emellett kapcsolatba került a kortárs zenével, népzenei és régi zenei felvételeket készít, valamint filmzenékben játszik. 1973-ban a Berliini Komische Operhez szerződik, ahol a Felsenstein rendezte Kodály Háry Jánosában játszik. Majd elkészíti első szólólemezt a Cimbalom Recitalt. Ekkor már dolgozik Mihály Andrással, illetve Kurtág Györggyel, akinek 3 művét játssza el első lemezeén. Az album 1977-ben elnyerte a Francia Lemezakadémia Nagydíját. 1974-től 20 éven keresztül a Filharmónia szólistája. Számos mű ősbemutatója fűződik nevéhez, kortárs magyar és külföldi szerzők műveit állandóan repertoárján tartja (Kurtág, Maros R., Kocsár, Ránki, Láng, Szokolay, Petrovics, Hidas, Sáy L., Vántus, Balassa, Hollós, Vajda, Maros M., Eötvös, Zimmermann, Dutilleux, Boulez, Holliger, Schnebel, Huber, Petric, André Bon, Wittinger, Liza Lim). 1994 óta mintegy húsz alkalommal játszotta Eötvös Psychokosmosának számára írt cimbalomszólóját nagy zenekarral a

szerző vezényletével Európa szerte. Dorátival 10 alkalommal játszott; Washingtonban, Detroitban és Firenzében, Abbadóval a G. Mahler Ifjúsági Zenekarral és a Berlini Filharmónikusokkal; Boulezzel az Ensemble Intercontemporainnel és az Ensemble Modernnel; a Junge Deutsche Philharmonievel; a Süddeutsche Radio Orchesterrel; az O.R.F. Szimfonikus Zenekarával; a BBC Szimfonikus Zenekarral; a Hilversumi Rádió Kamarazenekarával; a Chamber Orchestra of Europe-val; a brüsszeli Monnaie zenekarral; a Szombathelyi Szimfonikus zenekarral; a Budapesti Fesztiválzenekarral. Olyan karmesterek irányítása alatt dolgozott, mint E. Leinsdorf, R. Frühbeck, de Burgos, K. Melles, L. Hager, Vásáry T., Kocsis, Imbal, Ashkenazy, Ferencsik, Lehel, H. Zender, I. Metzmacher, J. Nott, M. Caridis, M. Stenz, O. Sallaberger, A. Ligeti, J. P. Saraste, Neeme Jarvi, Olivier Cuendet. Játzott duóban gitárral, trióban fuvolával és gitárral, illetve fuvolával és csellóval, valamint megalakulásától megszűnéséig a Budapesti Kamaraegyüttes tagja volt. 10 önálló és húsznál több közreműködői lemeze van különböző lemeztársaságoknál (Hungaroton, Harmonia Mundi, Erato, Sony, tb.);

Falvai Antal (Bánhida, 1946. november 17.) harsonaművész-tanár. Zenei tanulmányait Győrben (Zilcz György tanítványaként), majd Budapesten végezte. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán 1975-ben diplomázott Ujfalusi László és Steiner Ferenc növendékeként. 1965 és 1975 között a Győri Filharmonikus Zenekar tagja, 1984-92 között a Budapesti Fesztiválzenekar tagja. 1975 óta a Magyar Állami Operaház Zenekarának valamint a Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekarának első harsonása. 1992-től a Győri Széchenyi István Egyetem, Zeneművészeti Intézetében tanít. Számos hangversenyt adott a Budapest Opera Brass Quintet, a Magyar Harsonaegyüttes és a Creative Art Ensemble tagjaként;

Fantó Lilla (Budapest, 1946. június 22.) könyvszerkesztő, fordító (Zeneműkiadó Vállalat; fordítások orosz és angol nyelvből);

Fertőszegi Ernőné Jávorkai Mária (Szeged, 1946. február 20.) hegedűtanár (Állami Zeneiskola, Kapuvár – tanszakvezető is);

Fodor Éva (Miskolc, 1946. május 13.) zenekari hegedűművész-tanár (Miskolci Szimfonikus Zenekar – II. hegedű szólamvezető; Gál Vonósnégyes II. hegedűse, Balázs trió hegedűse;

Fodor Ferenc (Budapest, 1946. május 11.) gitárművész-tanár, kottaszerkesztő

(nava.hu)

(Fővárosi I. kerületi Állami Zeneiskola-igazgató is; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI budapesti tagozata-főiskolai docens; Ádám Jenő Zeneiskola, Szigetszentmiklós; a Parlando szerkesztőbizottságának közel két évtizedig volt a tagja;

Dr. Fodorné Rőmer Mária (Pécs, 1946. június 24.) zongoratanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Pécs);

Forrai Zsuzsa (Budapest, 1946. szeptember 15.) magánének-tanár (Fővárosi VII.

kerületi Állami Zeneiskola; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola BTI Budapesti Tagozata – igazgató, főiskolai docens; Budapesti Madrigálkórus – énekkari művész);

Frenreisz Károly (Budapest, 1946. november 8. –) rockzenész, zeneszerző

2015-ben

Először zongorázni tanult, ezután klarinéton és szaxofonon tanult meg játszani, majd legutoljára basszusgitáron. 1965-71-ig zenélt a Metróban. Legismertebb száma a *Citromízű banán*. Jelentős szerepe volt abban, hogy a Metró a hatvanas évek végén a korszak legmodernebb zenei irányzataival kísérletezett. 1971-ben alapító tagja volt a Locomotiv GT-nek, melynek 1973 januárjáig basszusgitárosa, fúvósa, énekese. Ma már elfeledett tény, hogy Frenreisz ötlete volt a zenekar létrehozása, ő írta meg a Locomotiv GT első slágereit (Boldog vagyok, Érints meg), és az ő egyik dala kapcsán kapta első nemzetközi fesztiválmeghívását a zenekar. 1973-ban alapította meg a Skorpiót, amely a mai napig kisebb-nagyobb megszakításokkal aktív. Ő a frontembere és a zenekarvezetője is az együttesnek;

Gárdai Gábor (eredeti neve: *Grundtner Gábor*) (Budapest, 1946. május 31. –)

info.bmc.hu

operaénekes (bariton). 1967–1970 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem hallgatója volt Sípos Jenő osztályában. 1974–1977 között a Színház- és Filmművészeti Főiskola tanulója volt. 1983-ban végzett a Szt. Cecília Akadémián Rómában. 1970–1977 között a Magyar Állami Operaház kórusában énekelt. 1977–1990 között a Budapesti Operettszínház, 1990 óta pedig a Magyar Állami Operaház magánénekes;

Gárdonyi Zsolt (Budapest, 1946. március 21. –) zeneszerző, organista.

(www.parokia.hu)

Felsőfokú zenei tanulmányait a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán orgona és zeneszerzés tanszakon végezte Gergely Ferenc, Ferenczy György, Szervánszky Endre és Farkas Ferenc tanítványaként. 1968 óta Németországban él, neve időközben világszerte koncertező orgonaművészként, zeneszerzőként és zeneelméleti munkássága által egyaránt ismertté vált. 1971 és 1976 között az északnémetországi Wildeshausen-ben az Alexanderkirche karigazgatója és organistája volt és a detmoldi Zeneművészeti Főiskolán tanított, majd a würzburgi Zeneművészeti Főiskola professzora lett. 2001 és 2004 között Budapesten több alkalommal is vendégprofesszora volt a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Zeneszerzői Doktoriskolájának. Életművében az orgona központi szerepet tölt be, mind szólóban, mind más hangszerekkel, ill. kórossal együtt. Zenei nyelvezete a bachi hagyományból, az impresszionizmusból és Messiaen stílusából éppúgy merít, mint a jazzből. Harmóniavilágában az akusztikus és distanciális hangkészlet markáns szerepet játszik. 2011-ig mintegy 50 darabja jelent meg nyomtatásban, diszkográfiája

számos CD-felvételt foglal magában. Gárdonyi Zsolt művészi hitvallásában hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az istentiszteleten felhangzó zene mindig művészi igénnyel megkomponált és jól előadott kell, hogy legyen. Saját formanyelvével és hangzásvilágával jelentősen gazdagította a protestáns egyházzene repertoárját; részt vett az új német énekeskönyv korárelőjáték-gyűjteményének megírásában és szerkesztésében is;

Garzol Jenő (Nagykanizsa, 1946. április 20.) gordonkaművész-tanár (Állami Zeneiskola, Dunaújváros);

Gerencsér Ferencné Szeverényi Ilona (Gyula, 1946. augusztus 12.)

cimbalomművész-tanár, tankönyvíró. Gerencsér Ferenc tanítványa és később felesége, 1968 óta tanít a Józsefvárosi Zeneiskolában, valamint a jelenleg Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem ZTI budapesti intézetében is. Kidolgozója az alsó- és középfokú tantervnek, a Parlando című folyóiratban rendszeresen jelennek meg pedagógiai és metodikai írásai. Szerteágazó tanári munkája mellett gyakorta koncertezik szólóban, duóban és az általa létrehozott Pantaleon együttesel;

Gorenstein Márk (Odessza, 1946. szeptember 16.) hegedűművész, karmester, tanár (Moszkvai Nagyszínház- zenekari hegedűs; Állami Akadémiai Szimfonikus Zenekar, Moszkva – zenekari hegedűs; Budapesti MÁV

Szimfonikus Zenekar – vezető karnagy). ([Tchaikovsky Francesca da Rimini Op. 32](#) [Mark Gorenstein](#));

Hajdu Roland (Budapest, 1946. augusztus 12.) zongoraművész, kamarazene-tanár (Színház- és Filmművészeti Főiskola-korrepetitor; Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet-tanár);

Halmos Béla (Szombathely, 1946. június 4. – Budapest, 2013. július 18.)

Halmos Béla 2010-ben Solymáron

népzénész, népzenekutató, hegedűtanár. A magyarországi hangszeres népzenei és táncházmozgalom egyik elindítója, a Sebő Együttes egyik alapító tagja, 1990-től a Kalamajka zenekar prímása. A zenetudományok kandidátusaként tanított a Zeneakadémia Népzene tanszékén, a Magyar Művelődési Intézet tudományos főmunkatársa volt, megszervezte és OTKA támogatással működtette a Hangszeres Népzene Kutató Csoportot, és ő indította el a Táncház Archívum szervezését, aminek később vezetőjeként dolgozott. Mindemellett szabadidejében táncházmozgalmi, társadalmi feladatokat is vállalt. Kiemelkedő szerepe volt abban, hogy 2011 novemberében a magyar táncház módszer fölkerült az UNESCO szellemi kulturális örökség listájára,

Hantó Erika (Szombathely, 1946. február 26) zenekari hegedűművész-tanár (Győri Filharmonikus Zenekar; Postás Szimfonikus Zenekar);

Hanzsér Árpád (Komárom, 1946. október 1.) orgonaművész, zeneszerző, zenekarvezető, zenei rendező. 1969-től hivatásos zenész. 1965-től a komáromi Magyar Területi Színház, 1970-ben a kassai Thália Színpad zenei munkatársa volt;

Holéci Szilvia (Körmend, 1946. március 4.) ének-zene, magánének-, szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Celldömölk-magánének-, zongora- és szolfézstanár; Berzsényi Dániel Gimnázium, Celldömölk – ének-zenetanár, karvezető; Óvónői Szakközépiskola; Szombathely – ének-zene- és módszertantanár, kórusvezető; Berzsény Dániel Tanárképző Főiskola, Szombathely – főiskolai tanár, hangképzőtanár);

Horváth Ernő (Babócsa, 1946. április 5.) zenekari gitárművész (Fővárosi Operettszínház – szólamvezető);

Horváth Ernő (Kőszeg, 1946. december 1.) zeneiskolai fagott-, szolfézs-, ének-zene- és történelemtanár, karvezető (Jókai Mór Általános Iskola, Tatabánya - ének-zenetanár; Állami Zeneiskola, Oroszlány – fúvóstanár; Eötvös József Gimnázium, Tata - ének-zenetanár);

Horváthné Szeibel Márta (Bánhida, 1946. május 25.) hegedűtanár (Erkel Ferenc Zeneiskola, Tatabánya; Bakfark Bálint Állami Zeneiskola, Oroszlány);

Ihász Gábor (Budapest, 1946. október 29. – Budapest, 1989. június 29.)

(www.gyertyagyujtas.hu)

zeneszerző, táncdalénekes, tanár. Autodidakta úton tanult meg gitározni. Első sikeres szerzeményével, a Kék csillag fenn az égen c. táncdalával a hatvanas évek végén jelentkezett. Zeneszerzője volt Szécsi Pálnak. Számos táncdalénekes számára komponált és maga is énekelte számait együttesekkel a fővárosban, vidéken és külföldön;

Joó János (Tótkomlós, 1946.augusztus 19.) zenekari oboaművész-tanár (Szerb Népszínház, Nov Sad; Magyar Állami Operaház; Budapesti Filharmóniai Társaság; Fővárosi XXII. kerületi Állami Zeneiskola;

Joób Árpád (Nyíregyháza, 1946. február 24.) zenetanár, karnagy, népzene kutató

www.evelet.hu

(Megyei Művelődési Központ – zenei előadó; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Debreceni Tagozata; Kelet-Helsinki Zeneiskola; Sibelius Akadémia, Nyíregyházi Főiskola Ének-Zene Tanszékének vezetője;

/Z./ Juhász Irén /Zongorné/ (Budapest, 1946. április 21.) zongoratanár, karnagy (Fővárosi II. kerületi Állami Zeneiskola-tanszakvezető is; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Budapesti Tagozata – korrepetitor; ELTE BTK Zenei Tanszék-zongoratanár;

Kállai Marianna (Nyíregyháza, 1946. november 6.) zongora-, szolfézs- és ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Abony-zongora; Fővárosi XVI. kerületi Állami Zeneiskola-zongora;

Kápolnás Mihály (Nagykanizsa, 1946. augusztus 7.) trombitatanár, karnagy (Állami Zeneiskola, Szeged; Vikár Béla Állami Zeneiskola, Barcs – fúvós tanszakvezető; Móricz Zsigmond Művelődési Központ, Barcs – ifjúsági fúvószenekar, úttörő fúvószenekar - karnagy;

Kárász Ilona (Budapest, 1941. január 1.) fuvolatanár (Állami Zeneiskola, Vác-

fafúvóstanár; Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola - fuvolatanár, tanszakvezető, vezetőtanár;

Kárpáti Tiborné Megáll Mária (Győr, 1946. február 12.) zongora- és szolfézsstanár (Állami Zeneiskola, Csorna – zongoratanár; Állami Zeneiskola, Győr – szolfézsstanár; Állami Zeneiskola, Lébénymiklós - zongoratanár;

Kelemen Gellért Zsuzsa (Budapest, 1946. november 6.) zongoratanár, korrepetitor (Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Miskolc; Zeneművészeti Főiskola, Hannover;

Kenéz László (Ormospuszta, 1941. június 3.) zenekari fagottművész-tanár (Magyar Állami Operaház zenekara; Budapesti Filharmóniai Társaság

Dr. Kertészné Bollók Teréz (Mezőkövesd, 1941. december 2.) ének-zenetanár, karvezető (4. sz. Általános Iskola, Mezőkövesd; I. László Gimnázium, Mezőkövesd; Fővárosi III. kerületi Vihar utcai Általános Iskola; Fővárosi III. kerületi Mókus utcai Ének-zenei Általános iskola;

Kiss Györgyné Rácz Irén (Tass, 1946. július 11.) történelem-, ének-zene- és szolfézsstanár (2. sz. Általános Iskola, Szigetszentmiklós - történelem, és ének-zenetanár; Erdei F. Általános Iskola, Szigetszentmiklós (történelem- és ének-zenetanár; Körzeti Állami Zeneiskola, Ráckeve - szigetszentmiklói kihelyezett tagozat – szolfézsstanár);

Kiss Gyuláné Radnóti Terézia (Hatvan, 1946. január 6.) magánének-, szolfézs- és ének-zenetanár (3. sz. Általános Iskola, Sajószentpéter; Bessenyei Gy. Tanárképző Főiskola, Nyíregyháza – Ének-zene Tanszék);

Klausz Róbertné (Kaposvár, 1946. december 1.) szolfézs-, zongoratanár (Állami Zeneiskola, Komló - zongoratanár; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Kaposvár – zongoratanár;

Klézli Erzsébet (Szekszárd, 1946. február 21.) ének-zene- és szolfézstanár (Általános Iskola, Szedres – ének-zenetanár; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szekszárd – zenetanár);

Koncz Zsuzsa (Pély, 1946. március 7.) előadóművész, énekesnő.

A magyar beat, pop és rock zene egyik meghatározó egyénisége. Elsősorban verslemezeiért és politikai tartalmú (a rendszerváltás előtt esetenként betiltott) dalairól és választékos előadásmódjáról ismert. Koncz Zsuzsának 97 magyarországi és 24 külföldi önálló lemeze jelent meg, ebből 39 – olykor többször, több változatban is kiadott – album. Erkel színházi és sportcsarnokbeli koncertjeiről (és videóiból) fél tucat DVD készült. Diszkográfiája szerint több mint négyszázötven (457) hazai és külföldi hanghordozó őrzi dalait;

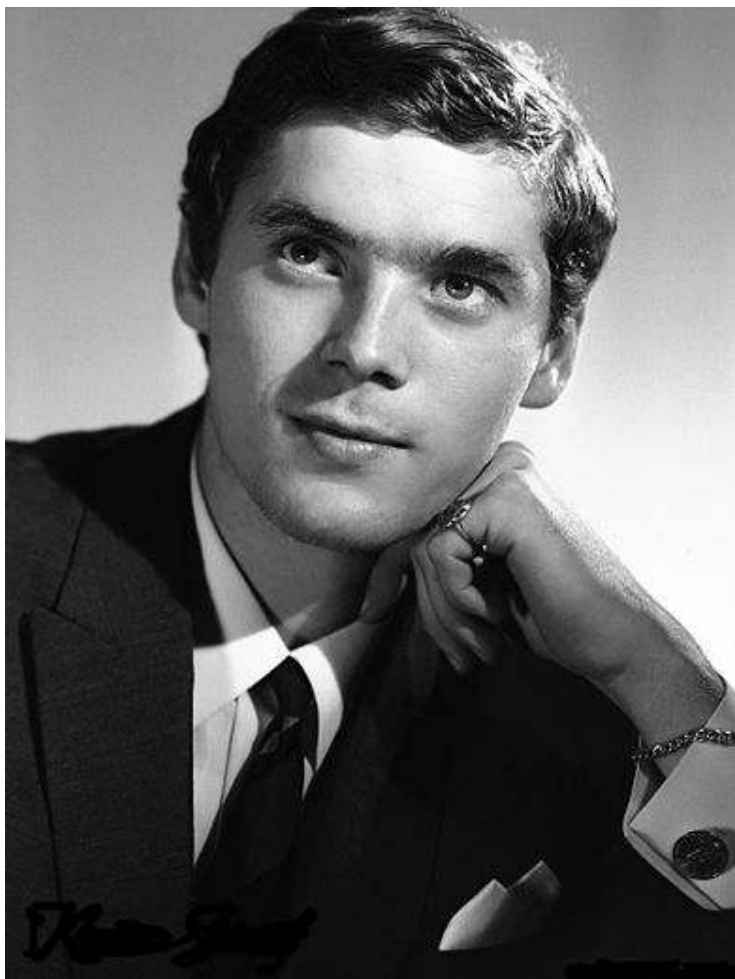
Kondor Ferenc (Arad, 1946. március 20 -) karvezető, fúvószenekari karnagy,

szolfézs- és zongoratanár (Bakfark Bálint Állami Zeneiskola, Oroszlány-igazgató is; Oroszlányi Bányász Fúvószenekar, karnagy; Nádasdy Kálmán Művészeti Iskola, igazgató);

Kovács Bálint (Budapest, 1946. október 7.) zenekari brácsaművész-tanár (Zrínyi Katonai Akadémia; Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar; Postás Szimfonikus Zenekar);

Kovács József (Budapest, 1946. május 21. – Budapest, 2010. június 26.) opera-

és operetténekes, színész, rendező, tanár, vállalkozó, a XXI. kerület díszpolgára. Az 1967-es táncdalfesztiválon tűnt fel. Zenei tanulmányait előbb az Országos Szórakoztatózenei Központban végezte 1968-1971 között, majd 1971-1974 között a Színház- és Filmművészeti Főiskola hallgatója volt, ahol Vályi Éva, Sipos Jenő, Nádasdy Kálmán, Vámos László és Seregi László tanította. Közben 1971–1976 között a Budapesti Operettszínház, 1976–1990 között a grazi Opera tagja volt. 1990–tól az Interoperett Kft. alapító igazgatója, a nyári szezonban heti rendszerességgel tart előadást társulata a Pesti Vigadóban, tevékenysége között szerepelt fiatal pályakezdő operett- és operaénekesek számára fellépési lehetőség biztosítása. Majd 1996–97-ben a Magyar Televízió Közalapítvány kuratóriumának elnökségi tagja (MSZP). 1997 januárja és márciusa között a Magyar Szinkronúszó Szövetség elnöke volt. A 2004-ben alapította a Belvárosi Színházat, amelyet haláláig igazgatott;

Kováts Zoltán (Szeged, 1946. szeptember 16.) karmester, tanár (Debreceni Csokonai Színház; Miskolci Szimfonikus Zenekar, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Debreceni Tagozata- tanár);

Kőhegyi Andrásné Dobi Mária (Rudabánya, 1946. november 27.) zenekari ütőhangszeres művésztanár, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Miskolc-ütőtanár; Miskolci Szimfonikus Zenekar;

Kulcsár Ferenc (Litke, 1946. november 25.) zenekari kürtművész-tanár (Győri Filharmónikus Zenekar);

Laffertonné Sida Emese (Kecskemét, Kecskemét, 1946. október 12.) zongoratanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Pécs; Zeneművészeti Szakközépiskola, Pécs – korrepetitor is);

Lajos Pál (Kistelek, 1946. június 20.) zenekari kürtművész-tanár (katonazenekarok, BM Szimfonikus Zenekar-szólamvezető);

Lantos Sándor (Kecskemét, 1946. július 20.) hegedű-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár, karnagy, zenekari hegedűművész (Állami Zeneiskola, Kiskunfélegyháza-hegedűtanár; Kecskeméti Városi Szimfonikus Zenekar; Móra Ferenc Művelődési Központ, Kiskunfélegyháza –ifjúsági vonósszenekar vezetője);

Latzin Norbert (Budapest, 1946. május 16. – Köln, 1984. december) dalszerző, tanár és billentyűs. 1958-ban már a Zeneakadémián tanult, a különleges tehetségek között. Tizennégy évesen ismerkedett meg Bergendy Istvánnal. Egyik alkalommal megnézte a Cherbourgi esernyők című francia zenés filmet, majd még aznap este emlékezetből előadta zongorán baráti társaságban a film teljes zeneanyagát;

Lisznay-Szabó Mária (Tisztaberek, 1946. október 11.) középiskolai ének-

([Forrás: Heti Válasz](#))

zenetanár, karvezető, orgonista (Dohány utcai Zsinagóga-orgonista);

Lovas András (Hajdúböszörmény, 1946. december 28.) zeneiskolai trombitatanár (Állami Zeneiskola, Hajdúnánás- rézfúvóstanár; Állami Zeneiskola, Hajdúböszörmény; Hajdúböszörményi Fúvós Zenekar szervezője-vezetője);

Lózsy Bíró János (Budapest, 1946. június 8.) operaénekes tanár (Magyar Állami Operaház – énekkari művész; Debreceni Csokonai Színház – magánénekes);

Lőrincz Andrea (Stockholm, 1946. április 16.) zenei szerkesztő (Magyar Rádió);

Lukács Péter (Budapest, 1946. május 24.) mélyhegedűművész-tanár.

info.bmc.hu

1969 óta tagja, 1976 óta pedig szólóbrácsása az Operaháznak. Az Opera mellett közreműködött a Budapesti Kamaraegyüttesben és az Osztrák-Magyar Haydn Zenekarban; tagja a Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekarának és 1989 óta brácsa szólamvezetője a Budapesti Fesztiválzenekarnak. Évekig tanított mélyhegedű-módszertant a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán;

Lux Erika (Budapest, 1946. december 25.) zongoraművész-tanár. A Liszt Ferenc

erikalux.de

Zeneművészeti Főiskolán Solymos Péter tanította. Munkahelyeiből: Országos Filharmónia – szólista, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola –tanár, Hochschule für Musik und Theater in Hannover);

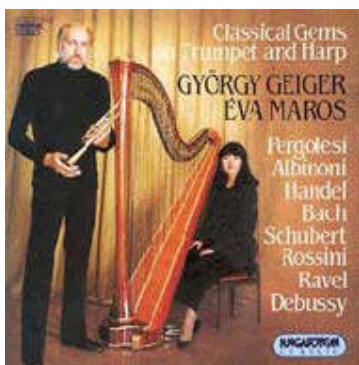
Major István (Tapolca, 1946. augusztus 20.) zenekari gordonkaművész-tanár.

feol.hu

Felsőfokú tanulmányait a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Pécsi tagozatán végezte 1964-től 1968-ig, ahol zongora és gondolkatanári diplomát szerzett. Ezt követően 1968. szeptember 1-től a székesfehérvári Állami (később Hermann László) Zeneiskola kinevezett tanáraként dolgozott, valamint az ALBA REGIA Szimfonikus Zenekar csellistája, 1972-től pedig szólamvezetője és egyben a zenekar titkára is;

Maros Éva (Pécs, 1946. február 3.) hárfaművész, tanár. 1960 és 64 között a

Bartók Béla Konzervatóriumában Rohmann Henrik, 1964-től a Zeneakadémián Lubik Hédy tanítványa volt. A kamarazenében Mihály András és Kurtág György voltak mesterei. Tanulmányait 1972-ban fejezte be. 1968-tól 1973-ig a Győri Filharmonikus Zenekarban játszott. 1973-ban a Magyar Állami Hangversenyzenekar vendégtagja. 1974-től a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának hárfása, szólamvezető. Ezzel párhuzamosan 1991-től az EAR (= electro-acoustic research) kortárszenei együttesnek is tagja. Híressé váltak 1987-től Geiger György trombitaművésszel tartott kamaraestjei. Ihletői lettek számos műnek is, például Hollós Máté *Csendes trombitaszó hárfával* c. darabjának. Több közös lemezfelvételt is készítettek. Maros Évának ajánlotta Hidas Frigyes hárfaversenyét és Láng István klarinét–hárfá kettősversenyét;

Maszlóné Dávid Etelka (Budapest, 1946. március 2.) középiskolai énekzenetanár, karvezető (Ének-zenetagozatos Általános Iskola, Üllő; Fővárosi XX. kerületi Zalka Máté Ének-zenei Általános Iskola - vezetőtanár; Soroksári Német Hagyományokat Őrző Népdalkör- vezető);

Meleg Károly (Tiszaladány, 1946. november 25.) zeneiskolai fuvola-, szolfézs- és általános iskolai énekzenetanár (Kodály Zoltán Állami Zeneiskola, Törökszentmiklós - fuvolatanár és uo. igazgató is; Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Tatabánya – igazgató;

Metzger Magda (Budapest, 1946. április 29.) gordonkaművész-tanár (Fővárosi X. kerületi Állami Zeneiskola; Fővárosi II. kerületi Állami Zeneiskola; Magyar Állami Operaház – zenekari művész);

Miklós Miklósné Zimmermann Dorottya (Budapest, 1946. december 29.) zeneiskolai fuvola-, szolfézs- és énektanár; zenei szerkesztő (MAFILM- zenei felelős, zenei szerkesztő);

Muity Mária /Jakabné/ (Rákospalota, 1946. július 29.) zongora-, szolfézs- és ének-zenetanár (Fővárosi XVI. kerületi Rácz Aladár Állami Zeneiskola – zongora- és szolfézsstanár; MZSZ Zenepedagógus Tagozati elnök). („[A MUITY EGY MÁRKANÉV](#)” - *Parlando*, 2010/4);

Muntyán Béláné Kulcsár Margit (Miskolc, 1946. május 30.) zenekari hegedűművész-tanár (Miskolci Szimfonikus Zenekar; Vándor Sándor Állami Zeneiskola; Senftenberg-i Szimfonikus Zenekar);

Muzsai András (Budapest, 1946. március 19. – Budapest, 2015. május 12.)

(magyarhirlap.hu)

zenész, szövegíró, dalfordító, újságíró. 1967 óta foglalkozott zenével. 1969-ben, a Salgótarjáni Amatőr Fesztivál kategória győzteseként ORI és Filharmónia vizsgát tett, majd hivatásos előadóművészként dolgozott. Dalokat írt, verseket zenésített meg, és több száz külföldi, főleg angol, amerikai, ír, és skót dalt fordított le. Műsoraival 25 éven át járta az országot felnőtteknek és gyerekeknek szóló folk-, country-, blues-, ballada-előadóestekkel; több mint 3000 önálló fellépése volt. Az ő szövegét – Paff, a bűvös sárkány – énekelte a 100 Folk Celsius együttes;

Nagy Feró /Nagy Ferenc/ (Letenye, 1946. január 14. –) énekes, színész,

dalszövegíró, a Beatrice és az Ős-Bikini frontembere;

Nádai Éva (Budapest, 1946) zenekari hegedűművész-tanár. A zenei gimnázium

(info.bmc.hu)

és konzervatórium elvégzése után a Bartók Béla Tanárképző Főiskolán tanult, tanárai többek között Halász Ferenc, Szász József és Sepsei József voltak. 1967-ben szerzett diplomát és még ez évben a Magyar Állami Operaház zenekarának a tagja lett, ahol 25 évet töltött. Megalakulása, 1983 óta játszik a Budapesti Fesztiválzenekarban, amelynek a zenekar állandósulása, 1992 óta tagja;

Nagy Lászlóné Karczub Judit (Nagyszöllös, 1946. szeptember 30.) szakközépiskolai zongoratanár (Zeneművészeti Szakközépiskola, Ungvár - korrepetitor; Litván Állami Zeneművészeti Főiskola – korrepetitor; Zeneiskola, Vilnius – zongoratanár és korrepetitor; Fővárosi XI. kerületi Weiner Leó Állami Zeneiskola és Zeneművészeti Szakközépiskola - zongoratanár, korrepetitor);

Németh István (Csorna, 1946.április 27.) zenetanár és zenekari ütőhangszeres művész (Állami Zeneiskola, Győr – zongora- és szolfézstanár; Győri Filharmonikus Zenekar);

Nesztor Iván (Szombathely, 1946. október 28.) jazz ütőtanár, zeneszerző,

előadóművész. A jazz-tanszakon Kovács Gyula tanította, akitől rengeteget tanult. A '80-as évek táján kezdett komponálni, s a népzenevel is elkezdett foglalkozni a jazz mellett. Népzene gyűjtéssel 1990 óta foglalkozott, saját gyűjtéseiből néhány kiadvány is megjelent – gyimesi, moldvai, mezőségi népdalok. A '80-as évek eleje táján saját zenekart alapított Trencsényi Róbert zongorista és Kunos Ferenc bőgőssel. A Mikroszkóp színpadon játszottak jazzt az előadások előtt. Később Veszmenyi Imrével, Elek Istvánnal, és Trencsényi Róberttel csináltak egy kvartettet, ahova később Gyárfás István és Németh Ferenc szaxofonos is csatlakozott. 1983-ban négy kötetes Ritmusjáték és Jazz-

dobolás című dobiskolája jelent meg, mely átfogó ismereteket mutatott be a dobbal kapcsolatosan. Négy éven keresztül improvizatív, pedagógiával, jazzel és free zenével is foglalkozó zenei tábort szervezett Szombathelyen Nyitott Műhely címen, melyet Márkus Tibor és Tímár Péter vitt tovább. A tábor a mai napig is működik. 1974-ben alapító tagja volt a Postás Erkel Ferenc alapfokú Jazz-iskolának, ahol Magyarországon először kezdődött el alapfokon jazz-tanítás.

1983-ban a jazz-tanszakra került tanítani Kovács Gyula mellé, továbbra is ott tanít. A pedagógiában elsősorban az önépítő, alkotószellemű gondolkodást segíti, ezért tanítási módszere improvizatív, a technikai képzést kevésbé tartja fontosnak, mint az önkifejezést. „Nem kell az egész szótárt ismerni ahhoz, hogy az ember jó verseket írjon.” Az ETŰD Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és Zeneművészeti Szakközépiskola tanára;

Pados Éva (Bánhida, 1946. december 6. -) zenekari nagybőgőművész-tanár (BM Szimfonikus Zenekar);

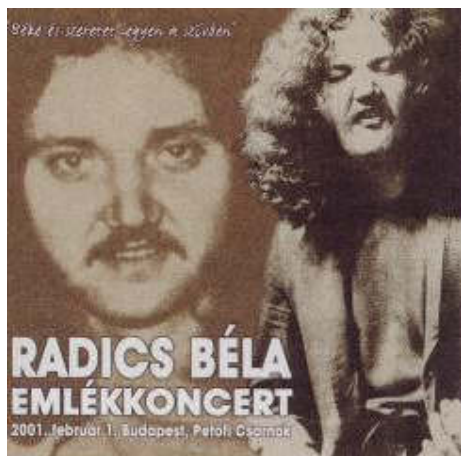
Papp Jánosné Nagy Anikó (Budapest, 1946. május 26.) zeneiskolai zongora-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Fővárosi VI. kerületi Állami Zeneiskola/Tóth Aladár Zeneiskola - zongoratanár);

Patkóné Mező Márta (Szeghalom, 1946. február 6.) gordonkaművész-tanár (Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Budapesti Tagozata; Magyar Állami Operaház Zenekara);

Perjésiné Lukács Mária (Budapest, 1946. július 22.) zongoratanár (Budai Járási Körzeti Állami Zeneiskola, Érd - zongoratanár, és igazgató helyettes is; Állami Zeneiskola, Monor – zongoratanár és tanszakvezető is);

Pólusné Bihari Ibolya (Karcag, 1946. április 7.) hegedű-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Karcag – hegedű- és szolfézstanár);

Radics Béla (Budapest, 1946. február 6. – Budapest, 1982. október 18.)

rockzenész, gitáros, énekes, a magyar rockzene legendás és nagy hatású alakja. Kiváló gitáros, remek előadó, karizmatikus egyéniség volt. Emlékére egykori lakóházán emléktáblát avattak, 2005. október 22-én pedig szobrot (Kovács Károly alkotása) állítottak a XIII. kerületi Gyöngyösi utcában. A csepeli

önkormányzat 2012. július 18-án posztumusz díszpolgári cím odaítéléséről döntött. 2013. április 16-án Budapest XIII. kerületében a Vőlegény utca és a Göncöl utca közötti közterület a Radics Béla utca nevet kapta;

Rákoshegyi Szabó István (Budapest, 1946. december 24.) zeneelmélet-tanár, karnagy (Fővárosi XVII. kerületi Bartók Béla Állami Zeneiskola – zeneelmélet- és szolfézsztanár, korrepetitor; Rákosmenti Zenebarátok Egyesületének elnöke);

Rózsa Pál (Szombathely, 1946. március 14.) zeneszerző. Zenét hatéves korában

(terasz.hu)

kezdt tanulni, nyolc évig hegedű-tanulmányokat folytatott. Ekkor érdeklődése a természettudományok felé fordult, és egyetemi tanulmányait - Moszkvában - vegyészmérnökként fejezte be. 1970-ben kapott diplomát, ezután az iparban, a külkereskedelemben és az Országos Tervhivatalnál dolgozott. Később a Zeneműkiadó reklám- és propaganda ügyintézője és korrektora, 1986-tól szabadfoglalkozású zeneszerző. Zeneszerzést - magánúton - Szokolay Sándor és Durkó Zsolt irányításával öt és fél évig tanult. Első zeneszerzői sikerét 1982-ben egy dániai illetve venezuelai pályázat megnyerésével érte el, ezt követően számos pályázaton vett részt, és ennek során összesen tizenhét alkalommal ért még el 1., 2. vagy 3. helyezést illetve két alkalommal kapott különdíjat. Művei felölelik a zeneirodalom széles területeit; öt opera, számos zenekari mű, kamaraművek, szólóhangszerekre írott darabok, dalok egy vagy több hangszer kíséretével, kórusok, egyházzenei kompozíciók mellett az utóbbi években érdeklődése elsősorban a fúvószenekari művek és a fúvós kamarazene felé fordult;

Sabáli Lászlóné Tóth Ildikó (Szombathely, 1946. december 30.) magyar- és ének-zenetanár, zeneiskolai szolfézsztanár (Általános Iskola, Rábapaty – ének-

zenetanár; Állami Zeneiskola, Kőrmend – szolfézstanár; Szombathelyi Madrigálkórus - énekkari művész);

Sailer Mária (Roding, 1946. április 23.) zenekari gordonkaművész (Fővárosi Operettszínház zenekara; Magyar Állami Operaház zenekara);

Sándor János (Sátoraljaújhely, 1946. június 30.) hegedűművész-tanár (Bartók Béla Állami Zeneiskola, Szombathely – hegedűtanár; Szombathelyi Szimfonikus Zenekar – koncertmester);

Schöck Ottó (Győr, 1946. augusztus 31. – Budapest, 1999. június 16.) zenész és

Budapest, 1971. augusztus 24. Schöck Ottó zeneszerző (bal oldalon), Zalatnay Sarolta énekesnő és S. Nagy István szövegíró (www.alon.hu)

zeneszerző, a Metro együttes tagja, tanár. 1963-tól 1970 májusáig tagja volt a Metro együttesnek, mint billentyűs. Később megalapította a Schöck együttest, azonban ezzel a formációval már nem ért el jelentős sikereket;

Schrötterné Kuhár Mária (Beregszász, 1946. január 16.) zeneiskolai zongoratanár (Szovjet Követség Iskolája; Fővárosi V. kerületi Szabolcsi Bence Állami Zeneiskola);

Steidl Sándor (Vác, 1946. szeptember 17.) zongoratanár (Aszód, Bag, Veresegyház, Sződ – zongoratanár; Járási Körzeti Állami Zeneiskola, Monor – igazgató helyettes is; HUNGAROTON Magyar Hanglezmezgyártó Vállalat – munkatárs);

Szabó Péterné Mogyorósi Erzsébet (Szombathely, 1946. november 5.) zenekari hegedűművész (Szombathelyi Szimfonikus Zenekar);

Szabó Tamás (Budapest, 1946. február 10.) hegedűművész (Magyar Állami

Hangversenyzenekar; Kodály Vonósnégyes);

Szalóky Béla (Székesfehérvár, 1946. április 7.) zenekari hegedűművész, hegedű- és szolfézstanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Kaposvár – fonyódi fiók zeneiskolája – hegedűtanár, fiók iskolavezető; Szabó Ferenc Állami Zeneiskola, Fonyód – hegedűtanár, igazgató; Kaposvári Szimfonikus Zene kar – brácsás, koncertmester);

Szalóky Béláné (Győr, 1946. augusztus 22.) fuvola- és szolfézstanár (Liszt Ferenc Zeneiskola, Kaposvár – fonyódi fiók zeneiskola; Szabó Ferenc Állami Zeneiskola, Fonyód);

Szeitzné Tóth Erzsébet (Kecskemét, 1946. május 7.) zenekari gordonkaművész-tanár (Magyar Állami Hangversenyzenekar);

Szilágyi Zsolt (Gyulafehérvár, 1946. április 8.) erdélyi előadóművész, karnagy, művészeti író. 1963–65 között zenei tanulmányokat folytatott Marosvásárhelyen, majd 1965–70 között a kolozsvári Gheorghe Dima Zeneművészeti Főiskolán szerzett karvezetői és zenetanári képesítést, és énekesi

képzésben is részesült. 1969–70-ben a kolozsvári Állami Magyar Opera énekes. 1970-től a sepsiszentgyörgyi Művészeti Iskolában tanít zeneelméletet és zenetörténetet, 2002-től annak igazgatója is. Alapító tagja és vezetője a sepsiszentgyörgyi zenetanárok 1972-ben alakult kamarakórusának, amely utóbb fölvette a Vox Humana nevet;

Szödényi Nagy Enikő /Baranyayné/ (Budapest, 1946. augusztus 2.)
gordonklaművész-tanár

(info.bmc.hu)

gordonklaművész-tanár (MRT Szimfonikus Zenekara);

Szöllős Beatrix /Béresné/ (Budapest, 1946. november 5.) cimbalomművész-

Férjével, Béres János Kossuth-díjas furulyaművész-tanárral

tanár (Fővárosi VI. kerületi Állami Zeneiskola; Fővárosi III. kerületi Állami Zeneiskola; Óbudai Népzenei Iskola;

Szőke Antal (Szeged, 1946. április 12.) zeneiskolai harsona-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Kiskunhalas);

Szőke Katalin (Ungvár, 1946. augusztus 10.) zongoraművész-tanárt, kamaraművész, korrepetitor (Zeneművészeti Főiskola, Kijev - zongorakísérő; Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola – zongoratanár, korrepetitor; Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola / Szent István Király Zeneművészeti Szakközépiskola és AMI);

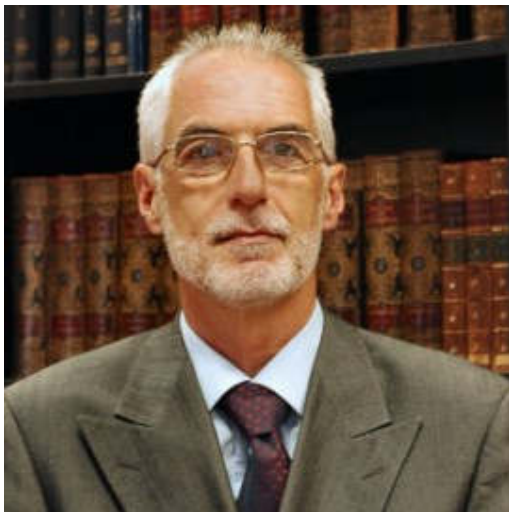
Sztán István (Kétegyháza, 1946. május 13.) trombitaművész; a Weiner Leó

Zeneiskola és Zeneművészeti Szakközépiskola tanára és igazgatója; az iskola fúvószenekarának alapítója, karmestere; a zeneiskolák hivatalos tananyagának, a trombitaiskolának társszerzője, az alapfokú trombitaoktatás tantervének összeállítója;

Takács Ágnes (Budapest, 1946. október 13.) magyar-francia-szakos középiskolai tanár, zenei könyvtáros, zenei szerkesztő (Országos Széchenyi Könyvtár Zeneműtára; Magyar Rádió Könyvtára; Zeneműkiadó Vállalat – zenei irodalmi szerkesztő);

Dr. Tallián Tibor (Salzburg, 1946, április 12.) zenetörténész, tanár.

Tanulmányok: 1964-69: Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola –zenetudományi szak, Szabolcsi Bence, Bartha Dénes, Kroó György, 1971-72: Bécsi Egyetem. Munkássága: 1969-72: Zeneakadémia könyvtárának kutatója, 1972-91: MTA Zenetudományi Intézet kutatója, 1995-98: MTA Zenetudományi Intézet igazgatóhelyettese, 1998-tól igazgatója. A Liszt Ferenc Zeneművésztudományi Egyetem tanára (Zenetudományi és Zeneelméleti Tanszék - Zenetudományi kutatás, Operatörténet);

Tfirst Zoltán (Budapest, 1946. június 6.) hegedűművész (Magyar Állami

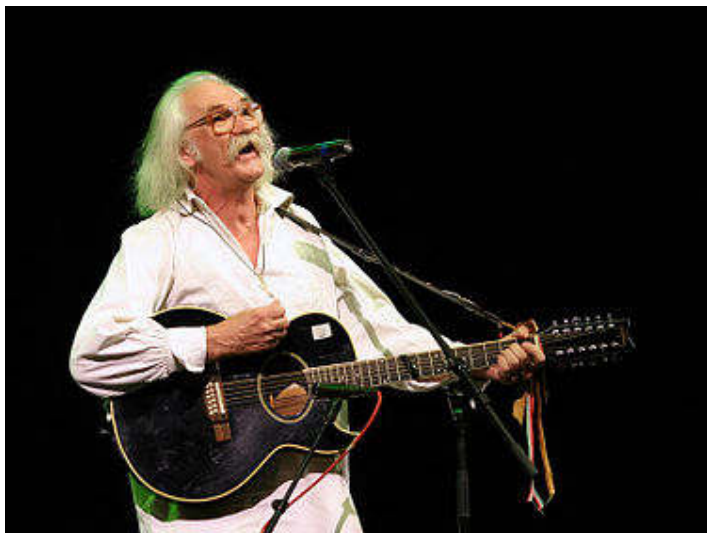

Hangversenyzenekar; Liszt Ferenc Kamarazenekar);

Thész Lászlóné Gombor Márta (Nagykanizsa, 1946. március 1.) zeneiskolai zongoratanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szekszárd);

Tihanyi Gyula (Pécel, 1946. július 28.) magyar basszusgitáros, énekes, tanár;

Tolcsvay Béla (Budapest, 1946. november 6.) gitáros, énekes, zeneszerző,

Az Egy csepp emberség Székelyföldért koncerten

szövegíró. 1952-től csellózni tanult. 1964-1969 között öccsével, Tolcsvay Lászlóval a Strangers, a Wanderers, 1968-tól pedig a Tolcsvay-együttes, a Tolcsvay-trió vezetője. 1968-ban folk-beat kategóriában győztek a Ki mit tud?-on. Koncz Zsuzsának írt dalokat. 1970-ben Tolcsvayék és a Trió, 1973-ban Koncz Zsuzsával és az Illés-együttessel KITT-egylet (Koncz-Illés-Tolcsvay Trió) néven léptek fel. 1974-ben erdélyi népdalgyűjtő körutat tett. 1976-ban közreműködött Latinovits Zoltán előadóestjein. 1976–1978 között az Agria Színház zenei vezetője volt. Kútvolgyi Erzsébet Ady-estjeihez verseket zenésített meg. Az 1980-as évek elejétől a pomázi Tolcsvay-tanya vezetője.

1988 óta a Bojtorján együttesnek komponál. 1994-ben Budapesten önálló klubot nyitott;

Tomsits Rudolf (Budapest, 1946. május 12. – Budapest, 2003. június 11.)

trombitaművész, zeneszerző, főiskolai tanár, nemzetközi hírű dzsessztrombitás. Zenei tanulmányait magánúton végezte Kelényi György és Keil Ernő növendékeként. Tizenhat éves korától hivatásos zenész. 1962-től tagja a Gonda János által vezetett Qualiton Együttesnek, valamint Kőrössy János és Bergendy István együttesének. 1964-es hazatérése után a Stúdió 11 szólistája, zeneszerzője és hangszerelője lett, egészen 1979-ig. Még 1964-ben megalapította saját formációját, a kvartettben Vukán György (zongora), Berkes Balázs (bőgő) és Rosenberg Tamás (dob) szerepelt. Együttesével több európai országban vendégszerepelt, nagy sikert arattak többek között a montreux-i, a bledi, a bécsi, a palermói és a varsói fesztiválon. Élete utolsó időszakában hét éven keresztül irányította a *Készenléti Rendőrség Zenekarát*. Pedagógusként is aktív volt, 1994-től 1999-ig a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola Jazz Tanszakának volt trombitatanára, később pedig két éven keresztül a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola docense;

Tóth Lajos (Debrecen, 1946. december 17.) zenekari hegedűművész-tanár (Magyar Állami Operaház zenekara- I. hegedű szólamvezető is);

Újházy Mészáros Erzsébet (Hódmezővásárhely, 1946. augusztus 6.) hegedű- és szolfézstanár (Szegedi Szimfonikus Zenekar – zenekari művész; Állami Zeneiskola, Battonya – hegedűtanár; Bartók Béla Zeneiskola, Békéscsaba – hegedűtanár; Békéscsabai Szimfonikus Zenekar – zenekari művész);

Vámos Katalin (Budapest, 1946. október 22.) magyar- és ének-zenetanár (XVI. ker. Általános Iskola; XVI. ker. Táncsics u. Zenei Általános Iskola – énektanár, kórusvezető; Magyar Állami Operaház – zenei sűgő;

Vámos Péter (1946)

Varannai István (Budapest, 1946. április 5.) zongorista, énekes, zeneszerző, tanár (Echo együttes; Pannónia Express Zenekar);

Varga Ferenc István (Rákosszentmihály, 1946. április 27.) zenei szerkesztő, hegedűtanár (Fővárosi VIII. kerületi Állami Zeneiskola, Fővárosi XVI. kerületi Állami Zeneiskola; Magyar Rádió – zenei szerkesztő);

Varga Júlia (Győr, 1946. december 8.) zongora- és fuvolaművész-tanár (Zeneművészeti Szakközépiskola, Győr - fuvolatanár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Győri Tagozatra – fuvolatanár és korrepetitor);

Várbíró Judit /Goszlethné/ (Budapest, 1946. november 26.) karvezető, ének-

A Gyökerek c. Bartók-film alkotói: Kovács Sándor, Várbíró Judit és Gaál István
(www.filmkultura.hu)

zenetanár, szerkesztő, újságíró (Magyar Televízió vezető szerkesztője);

Veér István (Győr, 1946. március 15.) zenekari klarinétművész-tanár. A

zeneakadémiai diploma megszerzése után lett a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara tagja, később szólamvezetője (1972-2009) és a Magyar Rádió fúvósötösének alapító tagja (1976-2005);

Vigh Katalin (Budapest, 1946. június 30.) zongora- és szolfézstanár (Fővárosi XV. kerületi Állami Zeneiskola – zongoratanár; Fővárosi II. kerületi Állami Zeneiskola / Járdányi Pál Zeneiskola – zongoratanár);

Virágh Tiborné Gaál Zsuzsanna (Ortenburg, 1946. július 7.) zongoratanár (II. sz. Gyakorló Általános Iskola, Eger – szakvezető tanár; Körzeti Állami Zeneiskola, Érd – zongoratanár és uo. igazgató helyettes is);
Visy László (1926)

Sz. Vőfély Mária (Gyöngyös, 1946. július 4.) zenekari hegedűművész-tanár (Miskolci Szimfonikus Zenekar, Állami Zeneiskola, Eger);

Wagner Rita (Csepreg, 1946) zongoraművész-tanár. Tanulmányok: Bartók Béla

(lfze.honlapja)

Zeneművészeti Szakközépiskola zongora szak, tanárok: Kadosa Pálné Szabó Márta, Hambalkó Edit; 1969: Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Budapesti Tanárképző Intézete zongora tanszak, tanár: Máthé Miklósné; 1972: Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem zongora tanszék, tanár: Nemes Katalin; Oktatói tevékenység: 1972-1974: Zeneművészeti Szakközépiskola, Miskolc; 1975-2005: Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Zeneiskolai Tanárképző Intézete; 1985-1997: Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest; 2005-től: Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen tanít kamarazenét, és zongora főtárgyat a rendkívüli tehetségek osztályában egyetemi adjunktusként;

Weigelné Imre Gabriella (Szeged, 1946. július 31.) operetténekes, tanár (Miskolc, Kaposvár, Győr, Stadttheater, Döbeln – énekes-színész);

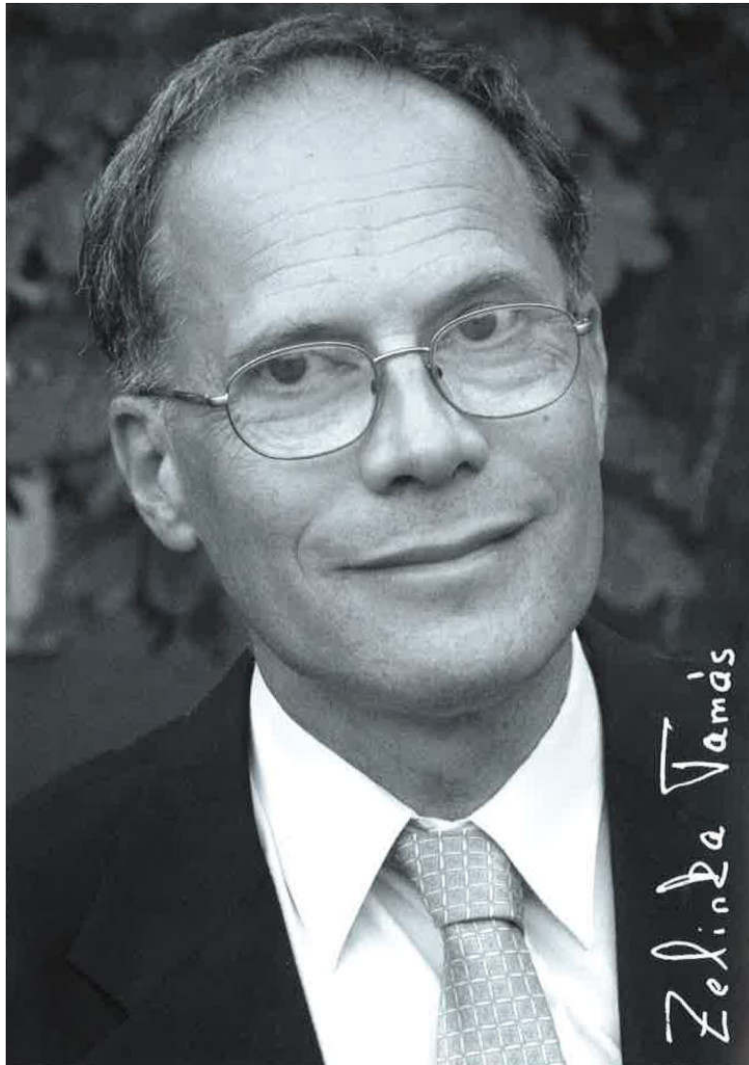
Zelenka István (Budapest, 1936. július 30.) zeneszerző, tanár;

Zöld Ildikó (Budapest, 1946. november 5.) operaénekes, tanár (MN Művész-

Együttes; Déryné, majd Népszínház operatársulata, Józsefvárosi Művelődési Központ – népművelő);

Zelinka Tamás (Budapest, 1946. november 6.) zeneiskolai nagybőgő-, szolfézs-

Egy csepp emberség – harmadik kötet. Gondolatok a Kossuth Rádióban fél hét után 3 perccel (Schäffer László fotóművész alkotása) (Magyar Rádió Kossuth, Budapest, 2005)

és általános iskolai ének-zenetanár, szerkesztő, zenei ismeretterjesztő (Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola - nagybőgő és szolfézs tanár, Fővárosi Tanács Művelődésügyi Főosztály / Főpolgármesteri Hivatal Kulturális Ügyosztály vezető-főtanácsos; 1972. február 1-jétől szerkesztője, 1990. január 1-jétől felelős szerkesztője a Magyar Zeneművészek és Táncművészek Szakszervezete Parlando c. zenepedagógiai folyóiratának, 2012-től a parlando.hu-nak);

Zsákné Fábián Ildikó (Győr, 1946. június 20.) zeneiskolai zongora- és szolfézs tanár (Állami Zeneiskola, Mosonmagyaróvár – igazgató helyettes is;

Zsádon Andrea (Debrecen, 1946. október 18.) operaénekes, színész.

operett.network.hu

A Zeneakadémia énektanszakán végzett. 1971-ben a kecskeméti Katona József Színházhoz szerződött. 1972–1975 között Debrecenben és Szegeden játszott prózát, operát, operettet. 1975 óta a Fővárosi Operettszínház magánénekeke. 1981-től rendszeresen vendégszerepel Ausztriában, Németországban, fellépett az USA-ban és Japánban. Az Operettvilág c. társulat alapító vezetője;

Zsákné Fábíán Ildikó (Győr, 1946. június 20.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Mosonmagyaróvár – igazgató helyettes is;

NAGY köszönet a feltüntetett forrásoknak és az ismert/ismeretlen illusztráció készítőknak:

- Bordás Tibor Nagybögők és nagybögösök. Átdolgozók: Enreiter István, Halász Péter. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1995.
- Brockhaus Riemann Zenei Lexikon: Szerkesztette: Carl Dahlhaus és Hans Heinrich Eggebrecht. A magyar kiadás szerkesztője Boronkay Antal I-III. Zeneműkiadó Budapest, 1983.
- A fiedlio.hu oldal névjegye a zeneszerzőről
- Wikipédia
- Ki kicsoda a magyar zeneéletben? (Zeneműkiadó Budapest, 1988., Szerkesztette: Székely András)
- Magyar életrajzi lexikon - 1000–1990 Javított, átdolgozott kiadás. Főszerkesztő: Kenyeres Ágnes
- Magyar nagylexikon XVI. (Sel–Szö). Főszerk. Bárányi Lászlóné. Budapest: Magyar Nagylexikon. 2003.
- Magyar zsidó lexikon. Szerk. Ujvári Péter. Budapest: Magyar Zsidó Lexikon. 1929. 818. o. Online elérés
- Muzsika folyóirat online
- Nagy tanárok, híres tanítványok. 125 éves a Zeneakadémia (Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem – Zeneakadémia, 2000., szerkesztette: Gábor Ágnes és Szirányi Gábor)

- Szabolcsi Bence – Tóth Aladár: Zenei lexikon I-III. Főszerk. Bartha Dénes. Átd. kiadás. Budapest: Zeneműkiadó. 1965.
- Tari Julza – Iványi-Papp Mónika – Sz. Farkas Márta – Solymosi Tari Emőke – Gulyásné Somogyi Klára: A Nemzeti Zenede. Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Budapesti Tanárképző Intézete, Budapest 2005.
- A magyarság évforduló naptára
- Gyulai Ki Kicsoda?
- Románai magyarok listája
- Szentesi Évfordulónaptár
- Magyar zeneszerzők listája
- Magyar operaénekesek listája
- Veszprém megyei életrajzi lexikon
- Eötvös Károly Megyei Könyvtár, Veszprém
- Fejér megyei életrajzi lexikon
- Keszthelyi életrajzi lexikon
- Kresznerics Ferenc Könyvtár honlapja
- Sarkadi Ki Kicsoda?
- Farkasréti temető nevezetes halottainak listája
- Verseghegy Ferenc Könyvtár honlapja
- Debreceni Ki Kicsoda?
- Magyar Katolikus Lexikon
- Vasi történelmi arcképcsarnok
- Győr-Moson megyei életrajzi lexikon
- Magyar Életrajzi Lexikon
- A magyarság évforduló naptára,
- Magyarországi Zsidó Személyiségek lexikonja
- Ki Kicsoda? Szarvas 2000
- Bélési Híres Emberek
- Jász-Nagykun-Szolnok megye zenetörténete,
- Híres Nagyatádiak,
- Amerikai Magyarok Lexikona,
- Lőcsei evangélikus művészeti lexikon,
- Szlovákiai Magyar Pedagógusok Vass Lajos Kórusa,
- Helyismereti Gyűjtemény, Gyöngyös,
- Történelmi arcképcsarnok, Vas megye
- Német-magyar lexikon,
- Pápai Pedagógus Lexikon,
- Svájci Magyar Lexikon,
- Nagykanizsa neves szülöttei,
- Elfeledett magyarok,
- Holokauszt Emlékközpont, Budapest,
- Dunakeszi Arcképcsarnok

- A magyar muzsika könyve, Budapest 1936.,
- Bársony Péter: A Vészkorszak magyar muzsikás áldozatai (2010)
- Kik voltak Ők? A magyar sajtó mártírjai, Magyar mártírirók antológiája,
- Horák Magda: A magyar értelmiség veszteségei az 1940-es években.
- Magyar vagyok - Magyar hírességek
- Nógrád-Honti arcképcsarnok - Madách Imre Városi Könyvtár,
- Összefogás
- Hübner Who ist Who
- Dittrich Tiborné Zsuzsánna
- Nyáradszereda - Gligor Róbert László
- Evangélikus Hittudományi Egyetem honlapja
- delmagyar.hu
- Törökszentmiklósi Ki Kicsoda?
- Pápai Pedagógus Lexikon
- Évfordulók, Vers Pálna Gimnázium
- Kalocsai Életrajzi Mutató (Szerk.: Asbóth Miklós)
- Kemenesaljai Művelődési Központ és Könyvtár Kresznerics Ferenc Könyvtára (www.cellbil.hu)
- Horváth Adrián honlapja
- Törökszentmiklós és Vidéke 1998. június
- Törökszentmiklósi Ki Kicsoda?
- Híres magyarok ABC sorrendben
- Győr-Sporon-Moson megye évfordulónaptára - Dr. Kovács Pál Megyei Könyvtár
- Székesfehérvári Hermann László Zeneiskola – Zeneművészeti Szakközépiskola és AMI honlapja
- Szarvasi Ki Kicsoda;
- Romnet
- Ki kicsoda Hódmezővásárhelyen; Kortárslexikon
- Ki Kicsoda Pécsen és Baranyában?
- Ki kicsoda Vecsésen - Róder Imre Városi Könyvtár
- Debreceni Ki kicsoda - Debrecen.hu
- Ki kicsoda Mo-on? Be-Bz - allamszocializmus.lapunk.hu
- Nemzeti Panteon Alapítvány
- A (cseh)szlovákiai magyarok lexikona Csehszlovákia megalakulásától napjainkig ● <http://adatbank.sk/le> (Lexikon » Személyiségek)
- Csorba Győző Könyvtár - <http://archiv.baralib.hu/eletrajz-nevek>
- Gyulai ki kicsoda?
- Ki Kicsoda? 2004. Vajdasági Magyar Közéleti Lexikon
- Szentes Helyismereti Kézikönyve

- Somogy portál
- Nógrád Megyei Adattár
- Gyertyaláng.Hu
- Cigányprímások és szórakozóhelyek Veszprémben
- <http://kataliszt.blogspot.hu> (Kocsis Katalin)
- Romániai Magyar Irodalmi Lexikon